

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Praedicatorum Friburgensium lector - Cod. Ettenheim-Münster 191

Weisser, Philipp

[S.l.], 1628-1929

Commentaria brevia in dvos libros perihermenias sive de interpretatione
Aristotelis stagyritae

[urn:nbn:de:bsz:31-117415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117415)

1
COMMENTARIA
BREVIATA IN DVOS LIBROS
PERIHERMENIAS SIVE
DE INTERPRETATIONE
ARISTOTELIS STAGYRITÆ.

Dictata per R. P. Philippum
Weiser Ord. S. Dominici pro tem-
pore in Monasterio P. P. Prædica-
torum Friburgensium Philo-
sophiæ Lectorem.

Excepta à F. Amando Riedtmil-
ler D. Ethonis ac S. Landelini Monij
Ord. Magni Occidentalis Patriarchæ
D. Benedicti Professo. j. d. 28. 14. Nov.

(101)

ARISTOTELIS STAGYRITAE
DE INTERPRETATIONE
PERIPHERMENIAS SIVE
BRENNA IN DVOS LIBROS
COMMENTARIA

Dictata per R. P. Philippum
de sac. Ord. S. Dominici pro
pore in Monasterio P. P. Prædicatorum
Lodovici Hildesheimensis Philo-
sophia & doctrina.
Accepta à F. Remardo Riedtmann
P. P. Prædicatorum ac S. I. archidiaconi
Ord. Magni Occidentalis Prædicatorum
D. Benedicti Prof. i. d. s. p. m.

Cum totius
Alberti Mag
de notitia n
non abire, in
pio aliquan
matim trad
ad allura in
et ga nullu
iudicio acco
dus in libri
tate, ideo illo
se galem tex
ille forma nit
libri formal
opem dirig
fiones hum
my, ne in c
land per
interdum

2.

P r o e m i u m

Cum totius Logicae intentio sit, teste Alberto Magno, docere modum deveniendi de notitia noti, ad notitiam incogniti; non abs re, imo necesse duximus in primo pro aliquam doctrinam breviter et summatim tradere, quae modum hunc, quatenus ad altiora intelligenda satis fuerit, doceat. et quae nulli Artis textus doctorum grandiorum iudicio accommodatior reperitur quam duo hi libri Perihermeneias sive de interpretatione, ideo illos hic ob oculos ponemus, omniaque quae in illis sunt servavit ordine: et quamvis hi duo libri formaliter ad curam mentis nostrae operam dirigendam spectent, nosque functiones humanae mentis, quibus res cognoscuntur, ne in cognoscendo errorem committant per procepta Logicalia dirigere intendamus in eorum ordo videri potest.

ab

ab his libris imitū sumere rector n.
ordo videretur, si ab his, q̄ q̄nto in
prima op̄ae possim ad notitiam in
cogniti devenire, traderent, inciperem.
Verū ha nobis q̄dem facerent fuisse,
nisi et Artes ea, q̄ ad jam op̄am spec,
tant hie tradidisset. Agit n. 1.º libro
2.º et 3.º cap: de noīe et verbo quos certē
sub prima et sc̄am eadunt intellectu
op̄am; ac inq̄, q̄ sup̄fluit hie Artes:
egit n. de noīe et verbo in libro Cate,
q̄ amam sine p̄dicamentū; sed
nullo modo sup̄fluitatis arguend,
@ Artes, licet n. t. de noīe et verbo et aliis
simplici b̄ egerit in libro p̄dicame,
tam, t̄ sub diversa considerāe; atq̄ hie;
nam ibi considerant ea, ut significant
simplices conceptu, ut sunt p̄dicabilia
in complexo, ordinabilia in genere, hie
vero ut sunt elementa enuntiat̄, et
ut componunt p̄positionē, nomen q̄dem
ut subiectū et p̄dicatū, verba vero
ut copula; ex quo manifeste colligit̄
ad p̄positū finem consequendū Latin
ese

ese a libris
ad ad dis
reby cogno
q̄s id, ut it
Ney refert
istis quos ad
mentōe fa
deram p̄f
Analitico h
petens, q̄m
ad notitiam
p̄sumy m
aliquos fig
falsū q̄ gna
aliquo indi
curfu face
nificae, hie
istis libris
quos et nos
mulas deo

esse à libris de interpretatē inchoare, ut pro
 te q̄ ad dirigendas op̄as intellectus in
 rebus cognoscendis aptiores sunt, et ma-
 gis id, ut ita dicam, ex se ipso ostendit.
 Neq̄ refert quod hic Artes nullam de
 istis quæ ad 3. mentis op̄am spectant
 mentionē faciat: illa n. q̄ ad hoc desi-
 derari possunt, ex 2. libris priorum
 Analyticorum his immediate subsequenti-
 bus, quæ nos de nobilitate nobis
 ad notitiam incognito venire non
 possunt nisi prius nobis id fuerit per
 aliquod signum intimatum, non n. poss.
 sunt quodquam apprehendere nec de
 aliquo iudicium ferre multo minus dis-
 cursu facere absq̄ brevia rei sig-
 nificatōe, hinc Artes initium sumit in
 istis libris capi. 1. à signo in eorū, à
 quo et nos et Dialecticam seu sumus,
 multas Deo auxiliante exordiemur.

Hinc

rectior n.
 q̄ ḡmito in
 notitiam in
 et, in iperem
 moni fuisse
 op̄am spec,
 et n. p̄ libro
 quæ certè
 et intellectu
 ut hic Artes.
 in libro Cate,
 ventem, sed
 arguentib;
 verbo et aliis
 predicatōe
 cerat; atq̄ hinc
 significant
 predicabilia
 in genere, hic
 untiatis, et
 nomen q̄ dem
 veritū hinc
 teste colligit
 in n. Latini
 esse

Hinc fit Dubium primū
Quænam sit essentialis signi
in eò definitio?

In tradendo germanâ et latina de
finitione signi, non conveniunt Doctores.
Aliqui n. præsertim recentiores
constituunt nam signi in eo præcisè
quod aliqd potentia representet seu
faciat præsens præsentia quare sic
nam signi explicant. Signum
est quod aliqd representat præ
sentia cognoscendæ modo aliud
de se cognoscendi præsentia cognoscendi
na. Sed hæc definitio non placet.
Quia eò diminuta, non n. explicat totam
nam signi, sed præcisè ræm superiorem
signi, in quo cum s. obiectis convenit
cum tam signi quàm obiectu se præsentet
potentia cognoscendæ: oportuit s. de signi
nare differentiam signi ab obiecto, ut
obiectu eò ut foret exacta definitio

Definitio Signi
sctm aliquos.

3. de causis signi, s. p.
citatur hæc definitio.

Nam

Nam signum
est n. cum
nitionem
obiectu; s.
a signato
in signi
signi; s. a
in signi
potentia
cognoscendi
erat

Nam signum
et habitum
debet eò a
signi n. p.
ma relata,
in debet
Quare relata
natura est
signi f. t.
Signum eò
utinae ali

Primum
 alis signi
 nativa de
 nunt Doc.
 recentiores
 eo precise
 asertit seu
 quare sic
 Signum
 tentat pro
 modo aliud
 cognoscit
 placet
 licet totam
 fupriorem
 his convenit
 tu se pferet
 ind qd de p
 obiecto, ut
 definitio
 Nam

Nam signum, ut oes ceteri precipunt²⁹
 est medium lucens potentiam in cog
 nitionem signati, tunc in finem sibi
 destinatum: qd signum necesse debet
 a signato distingui, cum idem respec
 tu sui ipsi non possit esse medium et
 finis; qd ad propriam differentiam sig
 ni pertinet aliud a se representare
 potentia cognoscitiva, et hoc expli
 candum erat in bona definitione.

Nam signum, ut signum e, dicit ordine³⁰
 et habitudinem a signato, qd aliud
 debet esse a signato cum ratio ex p
 ria na petat distinctione inter extra
 ma relata, qd ad propriam nam sig
 ni debet pertinet aliud a se representare.
 Quare relicta hac definitione summi
 nostra erit q ceteri in schola thomi
 stam fertur.

Signum e quod potentia cognos
 citiva aliud a se representat. Expli

Definitio signi
 s'm thomi
 stas.

Explicatur haec definitio id quod
 in illa praestatur unum generis & re,
 praesentare: quia ratio quodam modum con-
 nemens et obiectis quod, ut dicta sunt,
 non sunt signa, locum vero differen-
 tiae in illa obtinet aliud a se represen-
 tare potentiae cognoscitivae in quo
 differt signum ab obiecto, nam obiectum,
 ut obiectum est, aliud a se
 representat; differt a dictionibus quod
 aliud in se non representant; per hanc
 differentiam excludes et eam a ratione
 signi, nam licet verum sit quod ea cogni-
 ta, ut ea est, aliud a ea representetur ex
 cognitionis illius, nempe est, adhuc tu
 ea non potest dici est signum; quia id non constat
 positione: quia ratio Caesar non est signum,
 imaginis exemplata ad formam illius, licet
 ex Caesaris cognitione possit quod devenire
 in cognitionem imaginis suae, et debet ergo
 signum iuxta hanc doctrinam aliud a se
 representare, vel ex natura rei, vel ex hominis
 in se.

Conclusio:

in se habet
 exemplans, quod
 representat, et
 quodam, ut re-
 distincti, quod
 et in diuisis
 est illius signi
 nam ac per con-
 titument ad
 signi, nam
 signum est
 omnia ab eo
 non placet h
 mentis quod n
 dem signi in
 cum obiecto
 est, quod con-
 gnare existi-
 diuisis esse
 ad signi simili-
 quasi a natura
 sentet, ad signi
 quod non debet
 in se non in se

institutione, sic imago signum erit sui ex-
 emplaris, quia ab hominibus instituta est, ut illud
 representet. Alii addunt ad rationem signi esse
 petendum, ut representet aliud a se in specie
 distinctum, quia ratione filii in humanis imago
 et in divinis licet sit patris imago non tamen
 erit illius signum, quia habet eandem speciem
 namque ac consequens univocam similitudinem
 ad illud quod destruit rationem
 signi, nam representatio signi presupponit
 deficientem et degenerantem similitudinem
 ab eo quod cuius est signum, sed
 non placet hanc doctrinam, aliis verbis
 mentis quae in saniore ordine est eiusdem
 dem speciei, imo et eisdem numero non
 cum obiecto representatae signum non
 esset, quae contra eandem sententiam
 quare existimo filium in humanis et
 divinis esse vera signa, quia deducta
 ad patris similitudinem, ac consequens
 quasi a natura destinata ut patrem rep-
 sentet, ad patrem non erit signum filii,
 quia non deducta ad filii similitudinem
 et ideo non instituta a natura, ut illud representet.

circa

Circa traditam signi definitionem aliqua restant explicanda ut plerumque scilicet: in primis q̄to diximus signum debere aliud a se representare potentia cognoscitiva: q̄ illud verbum representare nihil aliud intelligi volumus quam q̄ signum debeat facere rem presentem si etymologia clara deduci potest: dupliciter a. potest fieri res aliqua praesens.

Officiū signi.
Rem presentem
facere.

Id autem
Inghci modo
fieri potest.

7o Physice.

7o Physice: e. u. g. si q̄s Amantū, q̄ fuit, rat antea in platea introductet in hanc scholam, vel introferet hinc scho- la quācumq; aliam rem faceret hinc Amantū nobis Physice presentem. vel quācumq; aliam rem; et in hoc sensu non ē de rāe signi representare. Nam q̄to imago Caesaris quā hinc Caesarem representat non ad dicitur Caesarem Physice presentem, sed facit illam

2o Intentiona, 2.
liter.

2o. Modo, sumit representare intentiona- liter quod nihil aliud ē quam causa, re cognitionē alterius rei in potentia cognosc

cognoscere
de rāe signi
facere cognosc
sentia cogn
quod hinc
hinc intell
de Nomine
non intelligi
hinc omni cog
liter, rāe
parte 3a qu
cāo form ab
quācumq;
signata, ne
rāe sensu
conferre f
q̄to respectu
sensu nam
liter signa
doctore lan
conferre m
alio nā, q̄
potest, si nō
materialiter f
et inter bruta

cognoscente et in hoc sensu representare,
de rae essentiali signi, hoc est, cau-
sare cognitionem alterius rei in po-
tentia cognoscitiva.

Quid huius rae potentia cognoscitiva
sine intelligatur.

R. Nominis potentia cognoscitiva
non intelligitur potentias sensitivas
brutorum, loquendo de signo forma,
liber, rae huius dicitur S. Thomas
parte 3a quaestio 1alis est: Omnis signifi-
catio, formaliter loquendo, fit per
quandam rae rae signi cum re
signata, vel significata, sed poten-
tia sensitiva brutorum non
conferre signum cum re signata
quod respectu brutorum seu potentiam
sensitivam, eorum, non datur forma,
liber signa, maior supponitur a
Doctore Sancto; quod minor. Quia
conferre unum cum alio est proprium rae,
potest, si vero loquamur de signis
materialiter sic possumus concedere signa
et inter bruta quae vere ex natura
sunt

Quid potentia
cognoscitiva.

An mittit signum
non solum potentia sen-
sitiva brutorum?
R. Non sed ma-
terialiter.

Naturae non est
rem conferre,
re cum altero
quod non brutis
rati, nisi materialiter.

intentionem
ut plerumque
signum
potentia
representare
quam
sententiam
ex ipso ver-
bi potest
saligna
fuerit
duceret in
hunc sensum
faceret
hunc sensum
em; et in hoc
representare
quod huius causa
dicitur causa
aut illam
intentionem
nam causa
in potentia
cognoscitiva

in alterius cognitionem; Et sic illa sola
et non brutam potentia & proprie uter
tur signis.

Contra hanc potia
cognos: et possi
ti no.

Contra dicta obicies 1o Profer
tim contra id qd dicitur signum debe
re representare aliud a se. Ista vox
termini; sicut se ipsum, qd doctrina
daba veru non hnt? consequentia
patet; qd ab ante cedens, nam termin
ny sicut oes terminos, qd sicut et se
ipsum, cum termino iste et sit ter
minu.

1. An signum
aliud a se re
presentans
se ipsum repr
sentare possit?
R. Immediate
ita: mediate no.

R. Negando Antecedens; ad pbam
respondetur concedendo iterum
ante cedens et distinguendo conse
quens: qd terminu sicut se ipse
secundario, concedo consequentia
primario et immediate nego conse
quentiam. Nam primario et
immediate sicut hoc vox termini,
nam eam termini; sicut vero
vel mediate, sicut terminu hunc
vel illum in particulari.

Obicies 2o contra definitionem 2.
signi. Hae vox equus, vel asinus,
in

mirum in
oto canis ex
leprosum, vel
Angil ca,
em non dari
ante sensiti,
omnis ja rā
n. Cul supra
es potentia
potentia
entare, de
redij ut dms
i sed huc
intellectua
unt. Maier
ut, et osten
entia intel
, ut finis
, no movet
in finis,
in yence
nta. solam
a movet
illa sola
in, Incens
in al

in aliquo libro clauso e vere signu
et tu nihil representat, qd falsa
& doctrina nostra. Patet maior,
pbatur minor; Nam nully p illam
nocem in libro clauso positam, aliq
quis cognoscit; qd nihil representat,
cum representare sit causare cog
nitivem alicuius rei in potentia
cognoscente.

signu actualiter
et potentialiter
illu representare.

R. Distinguendo minorem, nihil
representat actualiter, concedo mi
norem, potentialiter, nego minore.
qd definitio signi no e bone affix,
nata: negat consequentia; qd de rat
signi non e actualiter representare
sed tu in potentia.

Nihil e signum 3.
privativum.

Obiicies 3o. Hae vox Nihil, e signu
et tu nihil representat potius cognoscitivu,
qd non e de rat signi aliqd aliud a se
representare. maior cum consequentia patet.
pbatur minor. Ista vox, Nihil, signu nihil,
sed nihil, non e aliqd, qd non represen
tat aliqd aliud a se, et ergo definitio
signi bona non e.

R. Concedendo maiorem, et distinguendo min:
Nihil representat aliquod potestivum,
conu

Concedo mino
privativu
eodem modo
signu in
ergo signu
aliqd potestivum
min aut o

Dubium
Quotup
et qd
eor

Multiplicat
Auctoritat qd
pore non ff
Prima Disting
Aliud e signu
Aliud demerit
Aliud progre
Signum ven
nisi aliqd in
nisi representat
e signum ven

Concedo minore; non representat aliqd
privativum, seu negativum, nego minore
eodem modo distingues minorem secundum
syllogismi in argumento facti; ad rem
ergo signi sat e ut representet vel
aliqd positivum, vel aliqd privativum,
num aut negativum.

conclusio.
Signum autem
positivum, aut
privativum seu
negativum.

Dubium secundum
Quotuplex sit signum,
et quid unumquodq;
eorum

Multipliciter dividunt signum
Auctores q tu divisiones oes ad nos
pprie non spectant.

sa.
Signi divi-
sio 3plex.

Prima divisio signi triplex e.
Aliud e signum commemorativum;
Aliud demonstrativum
Aliud prognosticum.

Signum commemorativum, quod pte, po.
nisi aliqd in memoriam reducat,
vel representat. n. g. Iris in caelo
e signum commemorativum, qd representat
rem

Signum memo-
rativum.

vere signu
q falsa
maior
illam
itiam, ali
it representat.
usare cog
potentia
n, nihil
concedo mi
ego minore.
bone signi,
a; qd de rat
representare
id, e signu
positivum,
aliud a se
mentia pakt.
hil, signi nihil
non sig. seu,
ego definitio
hin quid omni
stimum,
coru

Signum demon, 20.
Stratum.

rem presentem, scilicet: diluuium mundi.
Signum Demonstratum est, quod aliqua
rem presentem demonstrat. u. g. Caelum
rubicundum nesper;
Hinc est signum demonstratum quod rem
presentem scilicet: ignem representat.

Signum Prog, 30.
nosticum.

Signum Prognosticum est illud, quod
aliquam rem futura demonstrat. u. g.
Caelum rubicundum nesper; futuram
sequentis diei serenitatem indicat.
Aut cometa futuram siccitatem
Hinc illi qui ex stellam aspectu aliquid futurum
praenuntiant, prognostici vocari soleant.
Sed haec distinctio signi non est generis
in suas species prius, sed inquam subiecti
in accidentia cum idem numero signum
hanc triplicem rationem representanda sibi
propit, ostendicare: u. g. Sacrum Sacrosanctum
Eucharistia, est signum commemoratum
quod signum vel in memoria rednat, pte,
ritam praesentem est et signum demon,
Stratum quod signum rem presentem scilicet: gram
cibantem. Est et signum prognosticum,
quia signum futuram. Et de hac distinc-
tione quod nunc sit satis.

Alij

Alia dicitur
in seculum
habundant illud
et eandem
relegis fuit
tum signum gra
et ad hoc signum
dicitur tunc ea re
licet ea non
in ut supra h
num signum n
aliquam rem
ut u. g. Imago
num speculat
eo quod aliquid
lum exerceat
Iuxta distinctio
num sunt et
lum non fal
procedenda se.
Tertia dicitur
rem est, quod de
nate, et in sign
tuto; Signum

2a Divisio.

Signum practicum, et Speculativum.

i. Practicum.

Alii dividunt signum in practicum et Speculativum; s. Practicum signum appellatur illud, quod non tantum significat rem, sed et eandem causat. Vt n.g. Sacra non tantum significant gratiam, sed et eam causant. et ad hoc signum practicum duci potest etiam respectu suorum effectuum. licet eam non obtineat veram rationem signi ut supra habitam s. Speculativum, 2. Speculativum aliquam rem, quam tamen non causat: ut n.g. Imago summi Pontificis est signum Speculativum, quia tamen representat ab eo quod aliquam causalitatem in illo exercet.

2. Speculativum

Græcè distinctio vel divisio signi cum fuerit et procedens prout ad proprium nomen falere videlicet simili modo prout eundem a se.

Tertia Divisio signi, et magis ad rem eam, qua dividitur in signum naturale et in signum ad placitum seu ex institutione; Signum naturale est illud quod expressa natura

3a Divisio

Signum Naturale et ad placitum.

i. Naturale

num mundi
e, q aliqua
rat. n.g. Costa
hinc q rem
representat.
e illud quod
constat n.g.
futuram
indicat.
certitatem
in aliq futurum
vocari solet.
n. generis
in subiecti
in vero signum
tentando sibi
in Sacrosanctam
memorabilem
rednat, pte
in deum,
tem se: gram
rog. n. h. cum
de hac distinc.
Alij

nāa et ex propriis rei principis hoc ē in
 dependenter ab aliquo extrinseco nīm
 representandi aliud a se obtinet, et non
 ex voluntate seu in positione libera
 homin. Ut n. g. Imago Caesaris ē signum
 nate Caesaris, q̄a ex sua nāa quatenus tā
 liter depicta et ex propriis suis principis
 et non ex voluntate et libitu homin
 Caesarem representat. Ita et vestigium
 bonis signū ē nate bonis; fūm̄ repositus
 tu ignis et signū nate dr.

Notm̄ 10. circa
 definit: signi
 natis.

Circa hanc definitionem signi natis
 notandum 10. Natio signa sūt ubiq; terra,
 rum unum oēs nates corā et eadem, q̄
 p̄bat. Nam nāa nāa unum oēs nates ē
 eadem, q̄o et oīa signa natio, q̄a ab ip̄s
 sa nāa suam significatē accipiunt,
 erunt eadem.

Notm̄ 20.

Notandum 20. significatē signi na-
 tatis ita esse cum ea connexa, ut nulla vis
 agentis natis eam possit auferre, nisi
 forte ipsam nāam destruat. Quō huius
 q̄a significatō signi natis sepe nāa,
 q̄o nisi destruat ipsa nāa non poterit
 auferri significatō signi natis.

Notm̄ 30.
 Significatō signi
 natis reale.

Notandum 30. significatē signi na-
 tatis ē eandem aliquā realem, et non
 quid confictum, tm̄ ab intellectu seu ens
 raris

raris, ab ip̄s
 Nam signa
 et nāa; q̄o
 raris. Probab
 ty raris non
 ab intellectu
 nāa solum.
 natis n. g. f
 necesse positi
 et signa sign
 nāa, vel ex ea
 cum ea. Pr
 lectu non p̄t
 natis, q̄o sig
 dependens,
 ens raris sed
 placitum seu
 placito et no
 tal; id ē q̄ m
 vera inpositi
 tabernam ē
 dicitur, q̄o tm̄
 et non ex p̄p
 le; nam q̄ he
 nāa unum nē
 ra, ita et ip̄s

raris, ut quidam volunt. Probatur hoc
 Nam significatio signi natis oritur a propria
 et non a re; quod reale, et non respectu
 raris. Probatur consequentia: quia respectu
 raris non oritur a propria nisi sed tunc
 non solum. Antecedens probatur positio est
 natis n. g. fames quod est, natis ignis
 et signatio signi natis oritur ex propria
 non, vel ex causa, vel saltem est connexa
 cum ea. Probatur. 2o. ablato si intel-
 lectu non potest auferre representationem signi
 natis, ergo significatio signi natis non
 est dependens, ab intellectu; ergo nec
 ens raris, sed quod reale. Signum vero ad
 placitum sicut ex instituto est quod ex bene-
 placito et voluntate hominum aliquid represen-
 tat: id est, quod nunc representantur: tunc ex his
 vera impositione hominum. u. g. Hedera ante
 tabernaculum est signum ad placitum quod nunc non
 dicitur, quia tunc ex mera impositione hominum
 et non ex propria natura signi nunc vendibile,
 re: nam si hedera significaret ex propria
 natura vinum vendibile, ubi cumque esset heder-
 ra, ibi et esset vinum vendibile.

Conclusio.

Signum ad placitum.

Quare

ipius hoc est in
 extrinseco nunc
 obtinet, et non
 sitione libera
 tanis et signum
 non quatenus ha-
 fuerit principis
 libitu hominum
 et vestigium
 is, sicut reprae-
 tr.
 signi natis
 (et ubi, terra,
 et eadem, quod
 non est natis
 natis, ergo ab ip-
 accipiunt,
 atem signi na-
 ta, ut nulla mis-
 t auferre, nisi
 nat. Quod huius
 raris signi natis,
 a non potest
 ni natis,
 atem signi na-
 realem, sed non
 intellectu seu ens
 raris

Rursus omnes voces, q signant res, quas
concepimus rationem signi ad placitum
habent, u. g. Haec vox, Homo; tunc signum
ad placitum, in qtm signi nam humana,
nam: qd q haec vox ho, signet nam hu-
manam, hnt ex libera homin inposi-
tione, q
sc: nam humana inposuerunt.

Concl: signi Natis,
et ad placitum.

Signum ad placit: sim
non e idem
apud omnes
N: Haec 3a arg:
achres/ant, 3 ty
de sig: nati. 1309
vide. 17.

sig: ad placit: pt
ad voluntate tolli.

signum ad placi.
th esse relam
vans. et non
relam realem.

Ex hac definitione colligitur qd signa ad pla-
citum non representare et figere apud omnes,
eodem modo sunt signa natura. Colligit et. post
se autem vi illam figentem ad libitu
Probatum, frigo et quicquid signorum ad placitum
ex libera voluntate aut qdam alia coitas homin q
res ad aliqd scdm instituta solet; imo voluntas
homin e qd nati q a radice et principiu, ex quo fige
na ad placitu sua hauriant figentem. Sed haec, no e
eadem qm res; nam plures sunt resp: et plures
sunt vi versa, imo contraria voluntates homin: qd
figna ad placitu no signant, aut representant res apud
omnes eodem modo
Probatum, figentem ad placitu quoniam ipsi
ex libera voluntate et in pte homin: qd figent il-
lom non e figa, sed pt tolli ad libitu. patet consen:
qa cum resp: habeant libera potem imponendi fig-
entem illis signis, possunt q libitu unum signum, q uno
do, hoc representat ab ali accipere, et constitutere ut figet
aliquid aliud u. g. una respub: q constituit hberam
ut figeret unum vendibile pt hanc figentem ad he,
dera tollere et instituire ut figet longe aliqd aliud
qd figent signum ad placitu no e imobilitate, sed et
libere tolli. Ex his visetur figentem illam qd in sig-
nis, placitu ee tm respectu vel relam vana qd in sig-
relam realem ut de signo nati dictu. Probatum

Probatum haec;
no paulo ante q
fuit no qd
habet; qd
haec creatura q
representat
et a voluntate
reale; sed tm
vni resp
Probatum qd
reale, vel in de
alio, qd
reale. Ma: patet
haec figent signum
homin q
ad intellectu dicit
ut qd
gelle et morant
Probatum qd
homin q
ad intellectu dicit
ut qd
gelle et morant
Probatum qd
homin q
ad intellectu dicit
ut qd
gelle et morant

Probatur hoc; illa figeā signum ad placitum i
 ut paulo ante dictū ^{est} ad libitū tolli: qd illa
 figeā nō ē realis, sed rāis tm. Antea dēs
 pabel; qd baf confeg; Entitas realis nō pōt ā voluntate,
 te creata qd suo libitū tolli, hoc n. tm competit
 ut ā voluntate creata tolli; qd figeā rāis
 reale; sed tm ens dependētis ā rāe: et qd ens
 rāis pōt respectu rāis f.

Probatur rō Si hanc figeā qd datur respectu
 realis, qd est in dependens ab intellectu, sicut res
 aliis, dicitur reales. sed hoc ē falsū: qd nō ē qd
 reale. ma: pabel ex ipso rāe entis realis. p baf mi:
 hanc figeā signum ad placitū orit ex nō in pōis
 hōim, qd nō pōt ē acty in pōis, seu nō voluntatis, p ut
 ab intellectu directy. qd figeā illa erit rāis rāis
 ubiq; utpote in toto suo ē ā rāe voluntate dicit
 gentē et momente dependens.

Quarta Divisio Signi ē in signū fante, et in sig
 num instrumentale. Signū in instrumentale
 illud qd existente sui cognōe aliqd ā se distinctū
 potest cognoscere aliqd aliqd aliqd aliqd aliqd aliqd
 aut aliorū scti, ē signū instrumentale qd ut aliqd
 tunc scti, dicitur manu ducit ad cognōem B. V. aut ali
 tunc scti, dicitur manu ducit ad cognōem B. V. aut ali
 signū instrumentale qd ut aliqd aliqd aliqd aliqd aliqd
 signū instrumentale qd ut aliqd aliqd aliqd aliqd aliqd
 instrumentale sensibile, et intelligibile. Signū in
 intelligibile ē id qd ut nō in hō aliqd aliqd aliqd aliqd
 pōt ā me cognoscere in intellectu. Signū in
 sensibile ē id qd ut nō in hō aliqd aliqd aliqd aliqd
 cognoscere in intellectu. Signū in
 hoc signū qd ceteris circumferētia qd illa dicitur
 Signū ē illud qd pōt pōt pōt pōt pōt pōt pōt pōt pōt
 distinctū ā se facit in cognōe venire.

Quarta Divisio
 Signi in for
 male, et in
 instrumentale.

Signū instru
 mentale dicitur
 in sensibile et
 intelligibile.

lib. 2. de Doc
 trina christi
 5. 3. et de pōis
 dial. c. 5.

tant res, quoniam
 i ad placitum
 mo, tm. figeā
 nam humana,
 figet nam hō
 impositū,
 signi causam
 fuerunt.
 rō Signa ad pla
 cītate qm dō
 colligit rō. pōt
 libitū
 nō ad placitum
 a coritas hōim
 asqam, nō alias
 tel; nō voluntas
 nō pōt, ex quo fige
 icatē. Sed hanc, nō
 hōit dēp; et pōis
 voluntates hōim: qd
 representant res apud
 autē pōit ipis
 hōim. qd figeā il
 libitū. pabel confeg:
 pōtem in pōis fige
 hō nō figeā, qd
 constituit nō pōt
 constituit hōim
 hanc figeā ad pō
 ut tōte aliqd aliqd
 ē in pōis, sed et
 atq; illam pōt in
 pōtem rāis, et pōt
 dictū. Probatur

neg' & signum nate neg' signum ad placitum
 go dicitur non ex hanc totum dicitur. plod
 qmms ga q canis pcedens dm figet dm
 venientem, signum ex consuetudine, et in
 no e signum nate cum canis no habeat ex sua
 naa vel principis suis figere dm venien
 tem. neg' et signum ad placitum, nam hoies no
 improferunt cani ut figeret dm veni
 entem; sicut improferere huic voci,
 homo, ut figet nam humana: go dat
 aliq signum, q neg' p nate, neg' et instituto.
 et go dicitur hoc bene assignata no e.
 R. Ad stratum. Nigando huc: ad placitum
 et concedens neg' et dicitur quando mini:
 non e signum nate neg' ad placitum, rigore,
 si et dicitur quasi, p con pso min; non e
 signum nate neg' ad placitum ita quod
 saltem ad aliq homi mem bron, non re
 ducatur, sine reductioe, nego min; go di
 ducatur, sine reductioe, nego min; go di
 nigi no e bona; negat consuet. qd satis, ut
 aliq contentu sub dicitur fil mem bron dicitur;
 dicitur, q reducatur ad aliq ex membris dicitur;
 tibi. Hinc dicitur qd ex membris dicitur;
 consuetudine debeat reduci ad signum ex
 vel ad signum ad placitum. Videtur quod nate
 dicitur ad signum nate, hanc nate. Consuetudo
 ut contra dicitur, e altera na quasi go signum ex
 consuetudine erit signum nate cum suam
 figeant, vel nim representandi, ex naa habe
 re videatur. Sed contra videtur q debeat
 reduci

Consuetudo
 quale signum?

fine q ex hanc
 potius cognoscendi
 representat aut fig
 mellethu pny ey
 aut signu fmate
 ro, et no mediate
 cognoscitur re
 ate; et cu prima
 cet prima oppo
 mpro, nempe figo
 et exempte signi
 entis q aboy, brama
 mdu potius cognos
 s ptes intelligibiles
 Nota, quod rason
 alio idem que ad
 f solam pna emi
 cum fil rae fmitis
 solam pna emitate
 go fmitis de aliam
 rae rana dicitur
 pna, linea e rae
 enditatem aliq
 mtem infra tale
 mte e rae fmitis
 em, go se ipso, et
 h.
 signum nate, et
 go
 n, expansione h
 a. dno. Conspic
 onis: plod hanc
 signum, et in
 neg'

est signum ad placitum et tu figat ex propria
 na; go definitio signi ad placitum, nota bene
 significata, patet ma: pbat mi. hanc vocem, h
 placita figat referentem, sed hunc no figat
 ex bene placito signi, nam hores nunquam
 infirmiterunt ut hanc vocem, h, figaret hanc
 referente, go figat ex refua na go no erit
 signum ad placitum et consequenter definitio
 signi ad placitum no erit bona
 R. Hanc vocem Homo, (et idem dicens
 sum de alijs vocib, nri ty et vestis)
 posse considerari vel ut est qdam
 veritas a referente, vel ut referat ad alia
 rem figatam se: nam humana. go modo
 frumta hanc vocem ho figat naturaliter, et
 e signum nate, ut bene figat naturaliter, et
 mentu. ro vero modo figat tm ex
 hinc bene placito: nam oas voces, oia
 verba et nra ad alias res q per sua cam
 figat ab herty fuero imposita: Ad ar,
 et distinguo omia: hanc vocem ho, figat ex
 propria na, ut est qdam veritas a referen
 te, concedo min: ut referat ad figatam nam
 humana, nego min: ad pbtem minis go,
 dem modo R. Si n. consideres, ut est qdam
 hunc figat referentem ex na sua, no vero
 si consideretur ut q respiciens rem figatam
 se: nam humanam.
 Obiaces 40. Contra Divisionem signi 7 obiecti 7.

huerat ad con
 utate hinc na
 ederet et fig card
 id no faceret
 hinc nome go
 auctu. Sed tu
 redunt ad
 dem divisione
 nu nate, go no
 divisione comi
 Antecedens. Sign
 na sua: go est
 qd Antec: Na qd
 i nris, sed nota
 at go ex na sua
 emy pbtem ite
 is, et qd forum ad
 i: et dicitur min
 rat ex na sua i
 nate con edo con
 e primis qd sen
 to alia signum
 onfor mter ad su
 cam definitio
 figat fil vto
 er ab extranea
 tautu qd signu
 ad placitum hanc
 fieri de vi voce

hunc mentis (signum frute, ut dicitur) et
 in non representat aliquid; ego signum frute
 non est signum. Ma: et Causa: patent. p. b. b.
 mi representare (causare cognitionem) alie
 riy rei, ni potia cognoscente, sed conceptus
 non causat cognitionem, sed conceptus
 representat aliquid. M. m. p. b. b. Conceptus est ipse
 p. b. b. Causa: p. nulla res potest causare cognitionem
 Respondetur quod potest in actu dupliciter dicitur in actu
 de intellectione. Si n. dicatur ut iam multi
 moderni dicunt quod conceptus sit ipsa intellectus
 et in sententia D. Thomae dicitur non potest. tunc
 ad argum. d. m. Conceptus non causare cog-
 nitionem, causare tamen hoc cum creatura cognoscit
 sicuti sicuti quod non causat albedinem
 sed albu, et hoc sufficit ut dicatur conceptus
 representare; nam in actu hanc sententiam rep-
 sentare (causare) hanc sententiam rep-
 sentat, sed in nullo modo. et solui hoc argum.
 in sententia Thomistarum, in qua certum
 conceptus, seu verbum in qua certum
 in qua cognoscit quod est distincta ab ipso, con-
 templat obiectum: in sententia D. Thomae di-
 cendum conceptus est quod distinctum ab ipso cog-
 nitio, vel intellectus, et si argum. vult
 sed contra ad hunc argum. conceptus est
 signum frute, et in ipso intellectus conceptus est
 in actu contemplationis obiecti, ut dicitur
 conceptus seu signum frute est cognitio
 et consequens signum frute et instrumentale
 inter se non distinguitur. Probat confusio. p. a.
 ego cognosco semper in unum agere, cognosco
 et

Conceptus est ipse
 met cognitio.
 Item quod.

conclusio.
 Conceptus est imago
 in se cognitio
 ad conceptus distincta
 contemplationis obiecti.

Conceptus est quod
 distinctum a cogno-
 scenti D. Thomam.

in instrumentale
 et sensibiles
 signum in ipse
 a claudicant.
 tres intelligibi-
 agines obiecti
 b. m. m. m.
 signum in ipse
 ego representat
 et de signo in
 et signum for-
 ty nisi signum re-
 intelligibiles
 p. m. q. et de
 representant obiecta
 one, et sensus
 no futina re-
 sensus et in
 in fructu quom-
 sententia quom-
 et in signum
 m. q. de fructu in
 li libit existenti-
 in medio se: aut
 e ordinatur ad
 Definiendum
 mentis, vel ver-
 bum

et imagine, qd qdy cognosco obiecta in con-
 cepto seu in rebo mentalis cognosco et con-
 cepto: et si conceptus est signum in mente
 hanc centra dicta. Et Negando jam con-
 sequentiam; ad pbtem Q. Concedo tamen:
 et distinguo ens. qd qdy cognosco obiecta
 tu in conceptu cognosco conceptu, ut
 quo, concedo ens. cognosco conceptu
 ut quod, nego ens. Ratio disparitatis
 e, qd ego cognosco imp: non tu in imagi-
 ne, sed et q imagine in qua q nsttm, unde
 et cognosco ut qd obiecta cognosco in con-
 cepto non q conceptu imp q nsttm, sed si
 illa particula per, sustinere pt, ut ptm
 imp q forma dicere possumus. In sententia
 q; Non pt; q licet conceptus cognoscat
 ut q in exercitio, tu non fecit q sit signum
 in mente; qd ad hoc ut spect in mente signum
 peteret, ut distincta et brevia cognoce cog-
 nosceret. q non respit in conceptu: eadem
 n. cognoce simul et semel in exercitio cog-
 nosco conceptu in esse representativo et rem
 q conceptu representata.

Conceptus ut quod;
 & signum in mente.

Dubium Tertium
 Utrum Voces et Nomina sint
 signa conceptuum vel
 potius rerum

Explicit

Explicita sunt na
 que ego...
 non tu in imagi-
 ne, sed et q imagine
 in qua q nsttm, unde
 et cognosco ut qd
 obiecta cognosco in
 conceptu non q
 conceptu imp q nsttm,
 sed si illa particula
 per, sustinere pt,
 ut ptm imp q forma
 dicere possumus.
 In sententia q;
 Non pt; q licet
 conceptus cognoscat
 ut q in exercitio,
 tu non fecit q sit
 signum in mente;
 qd ad hoc ut
 spect in mente
 signum peteret,
 ut distincta et
 brevia cognoce
 cognosceret. q
 non respit in
 conceptu: eadem
 n. cognoce simul
 et semel in
 exercitio cogno-
 sco conceptu in
 esse representativo
 et rem q
 conceptu
 representata.

erit vite, conceptus Leonis, & conceptus animalis
 & plane a veritate alienum. Probatur eo cond: 2.
 Voces et nomina significant idem quod conceptus rei,
 tunc constitutus, sunt. voces in ore, loco conceptus
 et nomina et verba significant res ipsas, quod
 illud significat, ut quod significat eam. Probatur 3.
 tunc, sed non in constituto ad significandum
 sed res ipsas et, ut patet in hac voce, homo,
 & certe in posita ad significandum nomen humana
 existens.
 Verum licet certis sit sententia Voces et nomina tam
 res, quam conceptus significant, non tamen in cons
 certat & inter Autores de primo et immediato
 signato nomini, et nomini. An si voces, prius et im
 mediatis significant res, et postea conceptus. Val e con
 tra, prius significant conceptus et deinde res, et qua
 diste resolvendum a breviter sit.

Conclusio 3a. Voces et Nomina prius, et immedi
 atis expriment conceptus intellectus, et deinde
 mediantibus conceptus significant res. Haec conclusio
 e. d. Thomae parte 1a quod 13. artic: 1. ubi sic ait.
 Voces sunt signa intellectus, et in intellectu
 sunt rem similitudines, et sic patet quod
 voces referunt ad res sedas mediante con
 ceptione in intellectu; ex quibus verbis sic argumentor.
 Sed s. thomae Voces significant et res, et conceptus.
 Sed significant res mediante conceptione intel
 lectus, quod voces immediate significant conceptus,
 mediante vero ipsas res. Ma: e. eius stram q. 1a
 ta: 1a. s. thomae, quod Conclusio vera.
 Probatur 2a ratio, quod quod unum e. quod tale et illud 2.
 magis, debet esse tale, sed voces et nomina
 significant res per conceptus, ita n. nomina rebus
 in pro

An conceptus vel
 res prius significat?

Voces sunt sig
 na intellectus, et ita
 e. rem similitudo.

ergo sunt signa
 intellectus, ergo in
 sua similitudo sunt
 a. ea vel sua dissi
 m. signant una et e
 nemur si. qua tra
 na tra p. q. accidit
 tantum q. se substitu
 magis res sit similitudo
 idem nomen, q. signat
 abus conclusio 3a
 eptum multu daret
 sty mologiam quod
 idem esse aliud quam
 haberes, et hinc q. ut
 i. 3o q. med. anim. in
 ind. signa a. n. d. ubi
 tra. q. significat de h. l. re
 cum n. vox, ut ait
 oris si notum no. sit
 i. se. d. similitudo.
 Conclusio Voces
 et nomina prius, et im
 mediatis significant ad q. se
 a. hinc in in. ponem
 stare conceptus. q. no.
 ad. Hinc animal. foris
 ad. comere et
 digni existit in
 in. se in. formone, et
 in. n. n. in. pro.
 nomina significant et
 digni. Probatur 1a
 aut conceptus et no
 ma, atq. hoc no. ut
 signela. Nam id.
 voces in. significan
 nis. C. Leo e. animal
 erit

3. in ponuntur quatenus concipiunt ab intellectu - sed verum prius expriment conceptus et deinde substituunt res ipsas. Probatur 3o. Quod unum signum substituitur & alio prius fuit signum, & quo supponitur, quam rem ab illo significatum; sed voces substituantur & conceptibus intellectibus, & sunt signa verum; sed voces prius indicant conceptus. Quia patet inde, quod tale signum & substitutum est, & alio signo, tendit in attingere rem. nisi mediantibus illis.

Obiicitur 1o.
Voces tunc figuntur
conceptibus et res.

Obiicitur 2o. Ad probandum Voces tunc figuntur conceptibus, et non res; voces tunc sunt datus ad suppletum defectum; sed solos illos substituunt. Patet consequenter: quod si datus conceptus eos reddunt perfectos ut suo munere fungantur, & tunc desiderantur. Sed si voces in mente sunt ad suppletum defectum conceptuum, illos solos substituunt. Et probatur Antea. quia idem est Doctores negant in Angelis voces, et verba externa; quia illi sunt conceptus in adstante manifestare per primum sine vocibus. quod certe clarum signum est, non, res ac conceptus mentis exprimendos tunc adhiberi.

Voces Angelis carere
et tunc conceptibus manifestare.

Angelis conceptus et
res manifestare.

Res. Ad hoc Argumentum licet videri Voces in ventas esse ad se ipsas conceptus, sed non tunc; verum et ad se ipsas res mediantibus tunc conceptibus. Ad exemplum de Angelis Res. Eos non ideo quod esse quod sunt conceptus alio inmediate manifestant, nisi vocem verborumque externam carere; sed quia tunc ipsi conceptus, tunc res ipsas in conceptibus representantur. Fos

liber alius mediantibus
conceptibus
Obiicitur 3o. Voces
res, sed res ipsas
conceptibus, quod
sunt in mente carere
Voces sunt conceptus
Angeli, sed in trinitate
verba significant ore
in mente conceptus
mentis nullas res
adhiberi, in se ipsis
cum res mentis, quod
sunt nullas in conceptibus
sunt mediantibus aliis
in mente non habent.
Res. Non est in conceptibus
voces, et verba; sed sunt
mentis, quod nullas res
adhiberi, conceptus alio
non motu loquentibus
Res. Sed sunt conceptus
verborum, sed de verborum
& de mente mediantibus
verborum signum, quod nullas
mentis res ipsas manifestant
formam delictibus et aliis
et conceptus, ut formel, ut
sunt manifestantes signum
et in mente mediantibus
conceptibus, sed in se
conceptibus conceptibus
Obiicitur 3o. Contra

labas aliis imediate significandis possunt exhiberi.

Obicies 2°. Voces non figuratas conceptus, sed res ipsas tm. 1°. Dantur multae voces significativae, q^{ae} nullum habent conceptum sibi in mente correspondente; q^o falsum est. Voces figurate conceptus. Arto: q^o b^o ex D. Augusti 5°. de Trinitate c. 3. ubi ait multa verba figurata ore offerri q^{ib} nulli p^{re}cedunt in mente conceptus. Et q^o b^o rae. Nam d^{er} cabinas, in q^{ib} nulli fuerit conceptus. demde q^o b^o nulli ois conceptus respondet. hoc n. e dicere mendacim aliqd voce indicare, q^o q^o in mente noⁿ h^{ab}et.

R. Non esse in com^o admittere aliquas voces, et verba; q^o fine ad vestigia loq^u, mur, q^{ib} nulli p^{re}cedens respondeat conceptus, adhuc n. conceptus alijs ois respondet, q^o cois nat motu loquendi sui voces confor^mant illi conceptus. Ad S. Augusti. R. q^o d^{ic}ebat de mentientib^{us} loq^u. H^{oc}to mentientes p^{ro}ferre verba figurata, q^{ib} nulli conceptus respondeat. Cum n. mentientes p^{ro}ferant a^uo fig^ura et nulli p^{ro}ferat ali^o conceptus, ut for^met, ut supponit ex S. Thoma, no, et ita contra menti ire, ut verba sⁱⁿent, q^o noⁿ ap^{er}prehendunt, sed ut p^{ro}ferant p^{ro}positum ei, q^o in intellectu cognoscit nemi.

Obicies 3° Contra 3^{am} conclusionem
Coq

u^o p^{ri}mo ab in
n^o m^o conceptus
s. Probatur 3°
q^o p^{ro} alio p^{ro} p^{ro} p^{ro}
ram rem ab illo
regand^o q^o conceptus
m. 1°. q^o voces p^{ro}
m^o, q^o tale fig^u
o fig^u, tenet in
nem^o q^o non p^{ro}
ante illu.
u^o Voces tm figur
tm p^{ro} d^{ic} q^o ad
d^{ic} illos figur
ity cor^o reddunt p^{ro}
q^o tm desiderat
nt ad supplem^o
los fig^u. Et p^{ro}
s negant in h^{oc}
a; q^o illi p^{ro} con
s^o it are q^o p^{ro}
clam fig^u q^o,
x p^{ro} m^o tm
do Voces in verba
nem tm; nem it ad
conceptus. Ad ex p^{ro}
p^{ro} q^o p^{ro} con^o
ant, n^o vocum
e; sed q^o tm n^o
conceptus n^o p^{ro}
p^{ro}

20 Ut accipiuntur ea libera voluntate ad
hoc vel illud finem. Vel ut alij explicant
suo reperire posse. nam si. et tam.
Maa in voce vel nomine a ipse sonus
sive per os animalis; forma vero signat
illius; et utroque modo voces sunt signa
et eadem modo sunt signa naturae; quod
ceteri est signum naturae suam carnem.
et quod ad hoc, idem via dicendum de no-
cibus brutum, atque hominum. Sicut n. humanitas
est peculiaris modo eorum, facit equum, et
munitur dorem. Ita sermo humanus est de
artificialitatem quae est causa et principium rationem
humana representat hominem ut est sua causa
et hae ratione eodem apud oes, et consequenter
signum naturae.

20 nos modo considerate voces, et formas
signatam si: quatenus ea libero arbitrio hominum
accepta sunt ad finem hoc vel illud, neque
sunt signa naturae, neque eadem quae ex illo sunt
apud oes. Quod potest nam est per a prin-
cipium, unde voces habent suam signatam 20
modo acceptam a republica, vel voluntatis
alterius communitatis; sed haec non est
eadem apud oes; et nec signatam vocem
est eadem apud oes.

Circa, signatam vocem et nominem. Nota
est. Non licere unicuique propria rebus impo-
nere, aut voces per hanc vel illam rem
inhibere. Cum n. voces non debeant tenere
imperi

10
Concl: Voces ut
sunt signatam
naturae, sunt sig-
na naturae, ad
fructus.

20
Concl: voces ut
sunt ex hominum
voluntate inhi-
tae non sunt signa
naturae, sed ad pla-
cium, et sive: materia

his conceptis re-
recta, et figuris con-
o, ac cognitis
reflexa; et cogni-
prior, cognitis con-
to et figuris rei
ty posterior et
gnitis conceptis
hi ubi qd dicitur
ut se imago et finis,
nibus reflexa,
conceptis erit reflexa
; dicitur quod est
nibus in se quali-
entibus, falsis,
d. pag. 28.
ita dicitur verba, ista
si sunt eadem
et voces sunt signa
dicitur si voces
eodem apud oes, et
illud signum est
conceptis. Propter
eandem quod est
et naturae, habet an-
tona intelligenda
in considerari.
his naturae si: sicut
huius dicitur per

Non est, rebus
nisi imponere,
verere.

Voces in seba nam
instituta non sunt
vera signa nata
quod non constent
in intimis principis.

Voces interne
sunt geminæ he:
sunt signa nata

(Similitudines autem
Voces minores sunt
sunt signa nata.

Obiectio ja
de fermere
hæc nates.

imponi sed ut eos spes docent attendenda
sunt rem nati, ut ut nocent figent res, in seba
nata eam. Et me ce ut, sicut penes peris,
des rem in sagatoris, et nate exploratores
et penes res publicas fameriores, ahoy
artes, q peribom oncom consilio in tali
causa capi uti sicut nisi reby imponere.
Hec, o de hoc inferes, qd voces sunt signa
nata si in seba nati rem debeant figere.
hoc n. non fat q ut supra habitum, ut
confutentur signa nata, sed signa nata
debet rem ex sua nati in intimis principis
figere, q nooby respectu certa plane
non competit. Excipies tu voca illas
q interne qz papi ones demonstrant, ut
geminæ tristitia, castitatis, castitatis,
illu aures q sunt signa nata q sunt
et brutam vocis adum tali vel tali modo
affectant ex intimis principis demonstrat.
Præter illas voces q non vocan signa bi
tutem hnt cum ac q similitudines
spe in ter form et form, signa nates dei
habent. Ut hæc voce. co ac, q similitus
dine cum voca qua hnt cum voce
vanam eiq nate signa dei pt. et
ahis voces q exprimentur sunt ab omni
animatum illos et nates figunt.
Sed contra Obiectio po. Artem, pot
Koran cap. 2. Ut ait, nemine q hnt natum
eo q fuerit, na sit cum mul gærali
let. qd sicut Artem voces qz in ter se
hære

hære utrum nate
cum gmin q rem
Artem in cod
nate qd hnt natum
ut dicit; Quibus
na abo hnt la
eos abruerit, fee
P ad rite ficut
Quibus abruerit
na sua animal
fuerit abruerit
abruerit rorily, ut
non nates
Siquis pot; ides
et cas articulate a
tate, sicut non hnt
vocalibus sicut dicit
hnt sicut nates, ut
non vero sicut sicut
sicut sicut in p
Artem qd X
nate Artem, sed nate
et nate q nate
contra dicit.
Sicut sicut nate
hnt nates, id q nate
contra nate; id q nate

hōies utriusq; nates figunt, utpote ex nā
eum q; min q; nementes.

¶ Artem ibi eodem sensu dixisse, ser,
nate. Et hōi natiū quo cap: 20. eisdem
lib: Dicit; Cūitates et hōi nates, non q;
nā absq; hōim labore et industria
eas extruscent, sed q; nā hōis q; clivis

¶ ad virtus societatem, in quem sint
Cūitates extrusit. Scitur q; hō ex
societatem exercere nō potest nisi
intendō novit, vel sermone. Et si ser,
mo nates.

¶ Rigidij Redit. ideo nates hōi nates dici
q; eas articulate ad invicem conveni;
care, soli nō humanæ convenit; Vel
respondebis sctm sacra, nates dici nates
hōi sctm mām, ut sctm q; dām sunt;
non nō sctm sctm ut ad hōc ad illud
figuram sunt in profito.

¶ Nates 20. Nomen q; nate, ut
ait Artes; sed nō figent nates, q;
et nōa et verba figunt nates q;
contra dictu.

¶ Distinguerendō min: nomen q;
nate nates; id e nā nōa q; nax,
cūcedō mai: sctm nates. id e forma nates

Inler: sctm Artes

Rao.

Voces sctm nates
hōi sctm mām
ut sctm; non
nō sctm sctm

Obiecto 20
An Nomen q;
nate nates sctm?

...ent attendenda
figent res, iusta
... pures per
... exploratoris
... mōies, abiq;
... confilio in hōi
... cū nō pōt
... debeat figam
... habitū q; ut
... sed figm nate
... hōis principis
... hōcent plane
... tu nōa illas
... demunt, ut
... imy, loq; dām
... a nates q; sctm
... tali nōa sctm
... ipius de mām
... nōa sctm
... sctm hōi
... sctm nates
... a. sctm sctm
... ut hōc nōa
... nōa dī sctm
... sctm aliam
... sctm
... Artem; pōt
... nōa q; hōi nates
... nōa sctm
... nōa sctm
... hōi

eadem apud eos: quod conceptus sunt
 et idem apud eos. Contra vero videtur
 conceptus non esse eodem modo
 hunc conceptus solis que v. g. format
 uny Rusticis, & distinctis a conceptu
 solis, quem format Mathematicus, &
 distinctis a mat: quod conceptus verum
 non erunt idem apud eos. sed hae
 quaestio quae multum cogitum in libro de aia
 et aperiendo conceptus esse eodem modo
 senta quod oity corcor recipit in explicat
 sig e distas, quam tu tu facile explicare pos
 teris si sequentem notamenis rationem
 supponendo conceptu id imaginari ad vnum
 representantem suum obiectu et illud referri
 respectu transcendentali quod non ita refe
 rantur suam et gram, et nam tendunt in
 mutari non possunt, sed rem nam et extra
 usque retinetur suam gram ut conceptus
 et eam ducant potiam se: representantem
 directi: et sic intelliges quod de conceptu esse
 eodem apud eos ita se: quod eadem su
 propria, siue sit in mente graui, siue
 utini sit idem representat. v. g. spes lupi,
 dis apud eos hae representat lupum, ex
 quo facile patet ad rem dubitandi in
 mibo positam. Haec de Conceptibus p nunc
 sufficiant.

Dub: 7.

em sol nra
 min: ut e man
 fri n. ut di chi
 h, hngm offy hnt
 ratis hanc vel
 pia et verba su
 um mudo, vel
 apum ad hunc
 dant in catho
 et hngm, sed h
 cathoia sub au
 Cathoia Reliq
 ad mra hngm
 mai: sed hngm
 im: hngm hnt
 ut hnt hanc, vel
 hngm eam uny
 n. no e am
 in: et ma: d
 h. in hoc syllo
 Circa verba
 conceptus sunt
 des n. re ad
 ceptus sunt su
 natio sunt
 eadem

Dubium Quartum De Terminis. Quid sit terminus

Post Considerationem signi in eor et quoru,
dam in partu cutari qd' est signis qua
si eoru essent solent; restat ut de hysam
signis q' proprie Logice consideranda
sunt agamus. Datur n. aliquod signu
Logicum; aliud non Logicum.

Signu logicu et non
Logi utrum qd'?

Signum Logi cu e illud, de quo
tractare, ad Logicum spectat;
non logicu nisi or illud, de quo agere,
ad Logicum proprie non spectat; ad quod
signi gen' multa ex superiorib' allata
referri possunt.

Signu logi un duplex.

Signum Logicum e duplex.

Aliud e complexum.

Aliud incomplexum; seu quod
idem e. Aliud e Compositu. Aliud
simplex. Ut autem doctrina ordi
nari seruemus ab Incomplexo et Simplexi
in eptem de Complexo inferri tracta
bunt.

Signu

Signum logicum
simplex abiter
quod sane quam
tam Logice non
magis dicitur
et exprime con
finitu nullo qd
quod esse hys
Si de hys dig
nam quatuor a
signu eptem a
si eoru n. q. d.
quod; qe sunt parte
Limes quod ager
ni e terminu hys

Terminu e in
proposito hys
et quod cutu

Terminu solum
si dicitur sit am
terminu non e qd
terminu e qd
si eoru solum
quod. Sed hys ab
si eoru ad Gram
quod.

Si hys ab
quod e qd pars Prop
quod e qd hys

Signum logicum
nō complexū ē
Terminū.

Terminū Terminū.

i. originē
Analyticon
cap. 1.

Signum logicum in complexū seu
 simplex saliter solet vocari Terminū.
 Qui sane quam apposite in conside-
 rationem Logicam veniat, cuius finis ē Opus
 mentis dirigere ex ipso terminū Na-
 et definitione constabit. Illa. eij de-
 finitio melius percipitur. Nōm. Terminū
 num posse tripliciter considerari.
 1o Strictē sicut eij derivatū ē Etymolo-
 gram quatenus a terminando, s. s.
 figat extremū alicuius rei et opposi-
 tioris; q. sunt partes eij extreme
 Limites quos agrum posuit sicut Termi-
 ni et terminū sic acceptū de simpliciter
 Terminū ē in quem resolvitur
 propositio huius in subiectū
 et predicatū.

2o Terminū solet accipi q. definitione 2.
 rei alicuius sic animal rante ut dicit
 terminū huius, q. eij definitio sicut n. u. g.
 terminū agri etiam dicitur agrū sicut defini-
 tio genus sicut et differentia huius clarior
 hōiem. Sed hanc utraq. terminū accep-
 tio potest ad Grammaticam, quā Logicā
 spectat.
 3o Usurpatur Terminū latius q. eo q. 3.
 spectat sicut pars Propositionis sicut sicut
 subiectū sicut Predicatum sicut
 Nexus

Quartum
 terminus

in eoi et quoniam
 ity significat quod
 est ut de signum
 u. consideratū
 n. aliquid signum
 Logicum.
 illud, de quo
 um sicut
 illud, de quo
 spectat; ad quod
 ex superioribus
 duplex.

mi; seu quod
 npositū; Aliud
 in doctrina
 mplexū et simplici
 eo in fony hōiem
 Signum

Definitio sig. log.
complexi verbaliter.

Contra

Definitio logici
signi in complexi
nominaliter.

Definitio sig. in
complexi verbaliter.

Probas, ultimam
diff. hanc esse
termini, ut seqt.

vel nōitū. ut nō. Homo albos, sig
 Signum logicum complexum verbaliter.
 (Sed et quig pars ē aliquod verbum,
 ut n.g. Petrus disputat. Vel Petrus ē albos.
 E contra vero signum in complexu nōitū
 est illud quod non componitur ex pluribus ter-
 minis vel nōitū, sed plane simplex
 ē. Ut hō n.g.
 Signum in complexu verbaliter ē
 illud: quod licet componatur ex terminis,
 vel nōitū, nulla tū eis pars, ē verbum.
 Ut Li. hō albos; qto go dicimus in defini-
 tione q terminus debeat signū in com-
 plexu intelligi, debet de signo in com-
 plexu, tam verbaliter, quam nominaliter.
 Quare spectis iste modus signi in com-
 plexu, constituit ultimam differentiam
 signi logici terminum generica resultat
 complexu. Et probat quod hōc sit ultima
 differentia termini. Ista ē ultima differentia ali-
 cuius, q se dividit genus, et constituit speciem
 illius. Sed speciem in complexu dicitur sit
 genus termini, q signū logicum, et
 constituit speciem illius; go erit ultima sig-
 nificatio differentia: ma: et censet: patent. probat. Ii.
 ista ē differentia distinctiva generis, q illud distinguit
 intra propriam lineam sed signū in complexu
 distinguit signū logicum intra propriam
 lineam

lineam signi. go
 terminum constituit
 signū signi et oīd
 in complexu dicitur
 signū nōitū; q hōc
 intra propria linea
 signū aliquid sit
 termini distincta.
 nō sit signū nōitū
 vel nōitū hōc
 eo quod sit extre-
 mitas terminus, q
 aut extremitas, q
 genus termini signū
 q hōc non sit distincta
 cum dicitur libet al-
 quam lineam, q
 q extremitas, q
 signi distincta, q
 signū intra propriam
 lineam: qd extre-
 mitas q signū, sed q
 termini, go qd est
 ad signū nōitū qd
 signū non erit
 nōitū. Probatur q
 q signū, sine nō
 non constituit ultimam
 hōc signū termini, q ab
 qd signū qd ab
 qd signū qd ab

lineam signi. go illa erit ultima differa
termini constituting. p. bus mi. Linea
ppria signi et ordo assignatus sed significare
in complexi dicitur sicut in ordine signi
assignatu; go hac significatio signi del signum
signi. Et go constituet
termini definita. Ex qua rae p. contra
vnt ut fieri arytum optimu contra a se
rentes. Si feram termini cursu sicut in
eo, quod sit extremu p. positionis
est extremu, vel dicere, sicut in partibus
aut extremu; ad p. positione non dividit
genus termini signi propria illi lineam
go hoc non erit differa eius, consp. patet
cum differa debeat dividere genus in
ppriam lineam. p. bus ante: sicut partes
signi ad signu, go non dividit genus
sicut ante: Est extremu generis, p. bus
nem ad p. positionem; sed p. positione sicut ordinem
termini; go est extremu nota signu
ad sicut in ordine extremu p. positionis, non di
screpentur non erit ultima differa. Et con
vnt. Probatur 2o. quod esse vnt
nem p. positionis, sine in parte, sicut ab
nem substituat ultima differa termini
Isti duo termini (album et currit) sunt
eisdem sicut atomu in rae termini, sicut
diffe

conclusio.

terminum in quem resolvitur p[ro]p[ri]o
 terminum in subiecto et predicatum
 de qua terminum p[ro]p[ri]o dicitur, esse ex
 terminum p[ro]p[ri]o, et non significare in complexu.
 R. Artem loq[ui] solum de na terminum in
 ta eiq[ue] etymologia accepta, quatenus a
 terminando tr. quas acceptio terminum
 ut supra dicitur, gram abiculis, s. fricte
 ty sumit terminum eo si q[ui] p[ro]p[ri]o
 p[ro]p[ri]o sine sit subiecto, sine predicato
 sine thea utriusq[ue].

Obiectio 20 Terminum ut sit simpliciter
 in terminum complexum et in complexum q[ui]
 eiq[ue] ultima dicitur non est significare
 in complexu.

Probo confut[ur]o: 10 Quia in bona divisione
 divisione illi p[ro]p[ri]o sup[er] et abstrahere a
 membris divisione, 20 Quia membra
 divisione non debent repugnare ipsa
 et na divisione, sed potius debent eam par
 ticipare: si q[ui] dicit alijs terminum com
 plexu significans, ultima terminum distora
 ut sit, ut q[ui] in cas; non est significare in com
 plexu alius daret membra divisione pla
 ne contrarium na divisione q[ui] contra argu
 las bona divisionis.

Ad hoc argu[m]entum autores illi, q[ui] dicunt signi
 ficare in complexu, verbaliter, non vere
 n[on] est, esse distora ultima terminum
 ut sit

Obiectio 2a
 de divisione ter
 mini in complexu.

extremi compon
 ma: ubiq[ue] ter
 in tenti bus et
 t eiq[ue] dem p[ro]p[ri]o
 mi. Li. album
 ram seu ut p[ro]p[ri]o
 p[ro]p[ri]o. Album con
 imponit p[ro]p[ri]o
 led forma et ma
 m distora et
 miner nera
 thia. Nam alia
 e extremi sine
 ferent p[ro]p[ri]o
 fulm ad apparet
 itis, et q[ui] p[ro]p[ri]o
 mant authores in
 mem si. Categor
 ty p[ro]p[ri]o
 Termini, eo q[ui] p[ro]p[ri]o
 in complexu
 i esse tam p[ro]p[ri]o
 nly in distora
 nota boni calum
 niam categor
 intelligere debent
 si dicitur Artem p[ro]p[ri]o
 definiendum
 Ter

extra animalis sit, vivens sensitive
 consequenter non vivens sensitive
 nullo pacto vivens poterit animal,
 cum membrum dividens ipsum vivens
 si participari debeat. Eodem plane
 modo cum de extra terminari in rei
 sit, significare in complexu tam reming
 utrum quam verbaliter, non poterit
 dividi in terminum complexum, et in
 complexum, non in incomplexum cum sit
 unum membrum aequalem latitudine ha
 beret cum suo diverso. neg. in complexu
 cum cum in complexu ita terminum ut
 sit, regnum. Quare et terminum com
 plexum terminum vocant vero ter
 mino abutit.

Conclusio.

Obiectio 30. Terminus essentia
 pars propria, quod dicit essentia ordine ad
 illam, de consequenter in partem propria
 non e accidens terminum, sed respectu
 ad conceptum illius essentialem, per
 cedens. Propter compositionem
 nis, quod terminum inquam partes eam
 essentia componenda.

Obiectio 3a.
 An oppositio essen
 ter, componat
 ex terminis
 in ordine. R.
 Non. sed ex sub
 iecto et obiecto
 componit.

R. ad Argum 10. Negando antea, s
 dem. ad probam. R. con cedendo antea:
 et nego conly: nulla n. illatio. pro com.
 penit esset ex terminis, quod terminum
 essentia componitur, nihil conclusio, in
 stantia, in manifesta. No essentia com
 ponit.

Consequenter hic nulla.

asserendo dicitur
 ne et terminum
 ter significando
 na verbaliter et ultima
 in complexum
 eunt membra
 significantes
 lex neuter, qua
 a abstrahit
 dentibus neg. mem
 bra dicitur
 ab aliis
 et ultima
 in figurat
 bali gram
 videtur ad
 g. f. terminum
 hum complexum
 in supposito
 simplici
 in unum membra
 g. p. et alia
 na, et extra
 fuit n. g. f. p.
 vivens dicitur
 ile, dicitur nulla
 bra g. c. vivens
 attestat ac ipsum
 f. vivens
 f. vivens
 f. vivens

penit ex animali et rationali; ergo animal
 congruo vel essentialem hominem, nulla est conseq.
 nec n. animal ex sua essentia petit conijungi
 vere hominem, cum tota animalis essentia
 respiciat in bruto abusu eo qd componat
 hominem; sicut ergo solum finit ad con-
 ceptum essentialem animalis, et vivens
 sensibile, componere vero hominem est
 mem accidens illig. ita in complexu
 significatio in termino a quo est, componere
 et vero propriam accidit ipsi.

Concl:

Propositio media, 2
 te no essentialem comple
 nitur extrinsecis.

R. 20. Quod propositio significandi est im-
 mediata loquendum est; non componat
 essentialem ex terminis, sed ex subiecto et
 predicato; et copula, tamen ex suis
 eipnis partibus. at terminus essentialem
 nec subiectum, nec predicatum, sed utrumque
 illi accidit. n. q. bene vocis, ho. in his
 ppositis. Petrus est homo; et hoc est animal,
 cum modo habeat speciem subiecti, mo,
 de predicati. mo addo amplius termino
 ppositi et accidentaliter est subiectum et
 predicatum sed tunc ut induit rationem vocis
 et verbi.

Obiectio 2a.
 An terminus sine ordi-
 ne ad instrumenta logica
 concipi possit.

Obiicies 20. Terminus essentialem
 a signum logicum, ergo concipi non pot
 sine ordine ad instrumenta logica.
 antea patet; quodam casu verba
 sig

Sicuti loquimur
 instrumenta logica
 si nec pot esse
 instrumentum
 vero ppon
 Qd concedere aut
 conseq: nec est con-
 ni instrumentum logicum
 signum qd ad ppo-
 situm est conseq.
 quia in ppo est
 sed ista hominum
 mentis, logica n
 sed in ppo intentio
 subiecti aut ppo

Dubium

Quomodo di-
 minus in con-

Sicuti in tali con loquimur
 quia habet terminum
 de termino de calen-
 derum hoc est lex et
 si quis calenderum et sic
 formaliter loquimur non
 quod est in ppo nec
 conseq: et sic facit
 in lex et cum abstractis

signa leguntur & forma deferuntur in,
strumentis logica, go terminus concipi
pi non potest sine ordine deferentis
argumentatur mediate, mediate
vero p[ro]p[ri]o

Concedendo autem: et distinguendo
concep[ti]o: non potest concipi sine ordine ad
instrumenta logica si ad ordinata con-
cipiatur & ad p[ro]p[ri]a et accidentalia
concep[ti]o. Concep[ti]o: si concipiatur quo ad
p[ro]p[ri]a t[er]m[in]i, non est concep[ti]o: Licet ad mittendum
p[ro]p[ri]a terminum deferuntur instru-
mentis, logicis non modo concepta,
sed in dubia intentione n[on]is, verbi,
subiecti aut predicati.

Concluro, terminus
potest concipi
sine p[ro]p[ri]o ad
p[ro]p[ri]a t[er]m[in]i.

Dubium Quintum

Quomodo dicitur Ter- minus in communj.

Intra triplicem loquendi aptitudinem modum
apud h[er]es, terminus dividit in tria membra.
In terminum vocalem, Mentalem, et Scriptum.
denim h[ab]et p[ro]p[ri]a lex p[ro]p[ri]a. Vel n[on] lex p[ro]p[ri]a interne, in
se ipso colloquendo, et sic loq[ui]t[ur] mentaliter, et
formatur terminos mentales. Vel loq[ui]t[ur] cum
p[re]senti, et sic exprimit voces q[ui]b[us] manifestat suos
conceptus, et sic facit vel format vocales terminos
Vel loq[ui]t[ur] cum absentib[us], cum q[ui]b[us] voces absentib[us] p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a

Terminustria
habet membra
1. Terminus Vocalis,
2. Mentalis, et
3. Scriptus.

rationi; ego anima
m, nulla & concep
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
u animalis p[ro]p[ri]a
eo q[ui]d, comparat
m p[ro]p[ri]a ad con
mutis, & n[on] n[on]
n[on] h[ab]ent
ita in comple
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a
his p[ro]p[ri]a
non comparat
sed ex subiecto
p[ro]p[ri]a ex p[ro]p[ri]a
terminus p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a, sed utrum
i n[on]i, h[ab]et: in h[ab]et
et h[ab]et anima
nem subiecti, m[od]o
o amplius terminus
in & n[on] n[on]
p[ro]p[ri]a subiecti
dicit rationem n[on]is
terminus p[ro]p[ri]a
concep[ti]o n[on] potest
menta logica
p[ro]p[ri]a n[on] n[on]

patet: & postq̄ antec: pars physica nō p̄dicat̄ nre de suo toto,
 qualiter hanc p̄p̄rio falsa ē. nō ē māa, q̄ q̄
 tana ē eig pars physica. q̄o nax illa q̄ p̄p̄rio
 erit vera, terminus q̄ nre, uel signū uoca-
 le, q̄a nre ē pars physica termini uocalis
 Et Vocem non ēē partem physicam termi-
 ni uocalis, q̄ pars physica p̄p̄rio legendo
 dicit̄ aduēta ad suam comparat̄em physi-
 cam quātis nre ē in termino uocali.
 Quare nre nre ē pars, sed tota substan-
 tia termini uocalis. In artificiat̄is
 n. māa, tota illorū substantia, ut patet
 in cathedra, et aliis artificiat̄is.
 Cum q̄o terminus uocalis sit q̄dam ar-
 tificiat̄is legi cum, nre nre ē pars
 sed tota substantia quam supponit ter-
 minus uocalis.

Vox non ē pars physica
 sed tota substantia.

Im nre rāo termini, sōm dicta intrinse et tū et p̄p̄rio
 q̄p̄rio in termino mentali. extrinse nre in uocali et scripto
 illius p̄p̄rio et diuidentū suscipiēti, ut nre termini magis p̄
 total.

1. Diuiditur terminus
 mentalis in abstrac-
 tiua notiam, et intui-
 tiuam.

Diuidit̄ q̄o q̄o terminus mentalis uel notitia q̄ idem ē sumus
 totū p̄ termino in intellectu in notitia in trinituam
 et abstrac̄tiua. Nota trinituam de illa de notitia
 uel cogitatio rei p̄sentis. ut n. q̄o cogitatio nre p̄sentem
 uel notitia in trinituam. Notitia abstrac̄tiua, uel conceptus
 abstrac̄tiua, ē notitia rei absentis. ut q̄o cogitatio nre
 absentem, et alibi comparat̄em, aut p̄p̄rio uel p̄p̄rio
 notitia illa de abstrac̄tiua.

2. Diuiditur terminus
 mentalis in
 formalem
 conceptus formis q̄o?

Diuidit̄ q̄o q̄o terminus mentalis, uel conceptus in conceptus
 formalem, et conceptus abstractiua. Conceptus formis ē terminus
 p̄p̄rio ab intellectu p̄ cogitatio, nre quo rem conceptus uel conceptus
 uel aut alibi definit̄em. Conceptus abstractiua ē alibi nre in intellectu
 quo aliquid rem conceptus, quo definit̄em nre adiectiua
 uel, nisi forte nre alibi in intellectu, in termino in intellectu
 nre explicit̄, ut n. supra dictū ē, terminus mentalis, uel con-
 ceptus non pot̄ accipi q̄o nre actione in intellectu, cum realiter
 ab ipso

[Faint handwritten text on the right page, partially obscured and difficult to read.]

cui comparandis, et reflectendo conceptum et designandis eius res
 sententiam et ipsum ~~conceptum~~ ^{conceptum} representantibus et non rem
 in ipso contentam aut representantem. Ex quo colligitur
 1o Conceptum illud quo intus se ipsum representat, non
 esse conceptum reflexum, conceptus n. reflexus tunc in por,
 sub representatorem alterius conceptus et non mentis signum
 se ipsam reflectentibus. Infort. 2o non dari abignem
 conceptum mediu q. nec sit directus, nec reflexus, vau
 huius 3o conceptus directus et reflexus opponuntur contra
 dictione, qo non pot. dari conceptus mediu q. nec sit directus
 nec reflexus. Habet ensu. 4o inter contradictoria no
 dat mediu. Ante i. q. hab. qo hoc q. esse conceptum alte
 riu conceptus et non 3o, sed res; in voluntat. oppositio
 nem contradictoria. Sed hoc comprehendit conceptus di
 rectus et reflexus; q. non d. at mediu
 Eodem modo loquuntur de se prima, dimissione qua terminus
 notitia mentis dividit in notitiam intuitivam et ab
 stractivam. In has n. notitias non pot. dari mediu. Nam eis
 cognitio aut e rei essentia; et sic intuitiva e. aut not. e rei
 essentia, sed abstracta, et sic e notitia abstractiva. Sed inter esse
 presentis, et not. e presentis no pot. dari mediu, q. q. n. e. aut
 e presentis; aut no e presentis, sed absens; q. nec pot. dari
 mediu inter has duas notitias. Non pot. se hab. 3ia
 e in conceptu ultimato et no ultimatum. hoc n. si
 visio, nec e ad aequata, nec membra similitudinis
 3ia contradictorie opponuntur. Datus n. conceptus
 quidam mediu q. nec sit ultimat. nec no ultimat.
 rem quae abigno signo finitatur. talis conceptus non
 e ultimat. q. non e conceptus rei finitae finitae p. sig.
 num, q. aut ad conceptum ultimatum finitatur; neque et
 conceptus esse ultimat. q. non e conceptus p. signi.
 Demum divisio conceptus in finitem et obiecti
 mum licet adaequata dici possit. q. q. n. partia
 pat. rationem conceptus, autli. ipse finitae conceptus
 aut no e ipse, sed res in finiti conceptu existens.

Non dicit conceptus
 mediu, inter reflex.
 num et directum.

Huius aut univoca
 abstractis. no n. co
 nceptus finitae
 huiusmodi abigno
 notitiam ad conceptus
 finitae. In p. plen
 q. non sit abigno con
 ceptus. Dimissione illo
 reflexus et directus;
 not. e rei aut abigno
 q. not. e rei aut abigno
 finitae.

Dubium
 Quadrupli
 datur
 Vocati

Terminus vocalis f
 In terminu cate gor
 porationum.
 Terminus Categorem
 tus ad abigno signu
 Terminus univ
 n. separabilis ad abigno
 not. e rei aut abigno
 finitae.

ta estis aut univoca notis, sed analogu mera
atributi onis. rati n. concepty intrinsicè tu com,
nihil conceptu fructi, rati concepta vero non
multiplicati illam sumendo, extrinse tu q
ordinem ad conceptu fructem.

Quares tu q plena haru intelligentia diuisum,
nam sic ex his com unior, latiq, pateat.

R. Diuisionem illam ultimã, s. in conceptu
reflexu et directu; si membra diuisiõentia
vult epine antur latiq, pateat et comuniõe
epre, tunc discurrunt q singulas diuisiones
facile patebit.

Dubium Sextum.

Quotupliciter diuisus datur, Terminus Vocatus

Terminus uocatus supra definitus, diuisus q.
In terminu categorematicu, et synecate,
gorematicum.

Terminus categorematicus, q per se separa
tus ab aliis aliqd significat. ut n. g. homo, leo.

Terminus cate
gorematicus.

Terminus uero synecategorematicus, qui p
se separatus ab alio termino nihil actuali
ter significat. id est q nisi alteri termino adiuu
gatur nihil significat, per se. et propterea dicitur
categorematicus. ut e. Confignificatur ita.
ut n. g.

Terminus Synec
ategorematicus.

matico in hoc differt a contextu, quod iste soli-
 tarie p[ro]batur aliq[ui]d fig[ur]at; ille vero solitarie p[ro]batur
 nusq[ua]m adiectiv[us] n[on] p[ro]p[ri]e representat. q[uo]d si termin[us]
 fig[ur]at, signu[m] e[st] ipsum solitarie p[ro]batur ad aliq[ui]d
 referantur patet: q[uo]d a. adiectiva n[on] p[ro]p[ri]e solitarie
 licet dicantur, album dulce, substantiva.

Probat[ur] etiam nam si vis, null[us], aliq[ui]s, s[on]t[us] etc.
 dialectice sunt termini s[on]t[us] categor[ic]i
 et t[er]m[in]i sunt termini s[on]t[us] categor[ic]i
 dicuntur de aliis adiectiv[is], cum nulla differ[entia]
 minus r[ati]o appareat.

Secunda sententia, in meo v[er]o contraria p[ro]ferit;
 terminos adiectivos esse terminos categor[ic]os
 maticos et p[ro]bat[ur] et r[ati]o. Nam termin[us]
 adiectiv[us] n[on] p[ro]batur. Nam termin[us]
 h[ab]et suam fig[ur]atam et p[ro]batur in substantivo
 significat[ur] distincte. q[uo]d si termin[us] s[on]t[us] categor[ic]i
 rematic[us], et non s[on]t[us] categor[ic]i, s[on]t[us] categor[ic]i
 conseq[ue]nt[er] q[uo]d ad r[ati]o[n]em termin[us] s[on]t[us] categor[ic]i p[ro]bat[ur]
 non p[ro]batur q[uo]d h[ab]eat fig[ur]atam in substantivo
 cui non p[ro]batur nisi notando aliu[m] termin[us]
 r[ati]o[n]em p[ro]batur, aut p[ro]bat[ur], sed p[ro]batur q[uo]d s[on]t[us] categor[ic]i
 s[on]t[us] categor[ic]i sententia v[er]o p[ro]batur r[ati]o[n]em
 licet prima sua p[ro]babilitate et n[on] careat
 facile dissolvi poterunt.

Obiicit[ur] q[uo]d contra definitionem termini categor[ic]i
 rematic[us], s[on]t[us] categor[ic]i, sic, nec, fig[ur]at aliq[ui]d s[on]t[us] categor[ic]i
 r[ati]o[n]em, et t[er]m[in]i non sunt termini categor[ic]i
 q[uo]d termini categor[ic]i definitio bene n[on] d[icitur]
 omnia: cum conseq[ue]nt[er] patet q[uo]d p[ro]batur ma: Nam
 Interrogat[ur]

Li vis, null[us], aliq[ui]s:
 s[on]t[us] Dialectice
 sunt term: s[on]t[us] categor[ic]i:
 q[uo]d et adiectiva.

Adiectiva q[uo]d ter-
 minos categor[ic]i:

Obiicit[ur] q[uo]d
 An sic, etc.
 sit term: cat:

figurat velocitatem, non p. ad exercetur actualiter
in motu vel in usqu. et hoc p. q. str. figurat
velocitatem p. motu rei. velociter in figurat
su vel in motu. et hoc p. q. aliis verbis dicunt
alii figurat p. motu una b. n. et non rei.

Dimiditur 20 terminy vocalis in terminu
univocum, equivocum, et analogum.

Dimiditur 20
term: Vocals.

Terminy univocog e, qui una tu raem figat
ord unam pluribz dorem, vel ut plura in ea
convenientia. Ut huc vox homo.

Terminy Univocog.

Terminy vero equivocog e, qui plura, ut
plura figat. Ut huc vox, Canis.

Terminy Equocog.

Terminy analogus e, qui nec eio eadem,
nec eio diversa, sed plura partim eadem,
partim diversa figat. Ut ens u. g. res
spectu substantie et accidentis, e terminy
analogog, sicut n. orditatem partim eap
dem, partim diversa. Lev et respectu
veri leonis et Chri Dni, e terminy analogog.
ea figat item leonem, et Chru Dni, q. leoni
in fortitudine affirmidetur.

Terminy Analogog.

Terminy itaq. analogog multy e inter uni
vocum, et equivocum. Ab univoco partici
pat unitatem: ab equivoco diversitatem.

Terminy analogus te duplex. alij e atr,
ut u. g. visus dicty de visu hris, et visibilitate
prati, volunt terminy analogog, proportionali
tatis. Quia portio qua hnt h respectu
fui visy hnt e partiem cum proportio
quam hnt pratu respectu. Juxta unitatis
tis. Dimiduat alij term: equivocum
in pure

Dupliciter Ana
logus term: dimidit.

utru pluat vel
o dicens sic, vel non
termini separabim
hi alioq figand
i termini si, vel non
i unitate aliquam
Concedo ma: Sicut
efferant et nullu
ney, quareim
funt termini
exato positu
i unitate
alioq pro unitate
vel ad argum.
definitionem
mi. Terminy
figant sepe ab
arabim ab alio
gminy sy maty
ab aliis.
Terminy
heater, concedo
scilicet ab alio
e se e equivoca
ter. alioq versu
is.
re, velociter
uitas e terminy
n.
Volociter figat
modo, nego ma.
Do ma. et huc
Nam velociter

ni pure aequorum et ni analogum.
Sed huc definitio cum nra plane coinci-
dit.

Nota circa term:
Analogum, illum
sc: id significat, ad q
sicut primo misse
stus sit.

Circa term: Analogu nota, illu q se sum-
tum stare q famosiori figentis. hoc e.
qdo terminu analogu solum pfectu figent illud
ad q figent in qda impo-ri-ty. Vt iste terminu leo.
quand o solum pfectu figent veru leonem, qd
ad factu veru leonem primo e impo-ri-ty.
Vt et pot intelligi, q terminu analogu solum
platu figent id in quo magis intrinsece depe-
ritur rati sui figenti, ut hanc veru sanum.
sola platu q famosiori figent, sc: sa-
no animali: q in eo rati figent magis
intrinsece reperitur. et idem patet de Ente.

Nota Term: aq.
uocum limari posse
ad inueniendo verbo.
ut canis terrestris.

Circa terminu aequorum nota illu
prope fieri uniuersum, si ex ni alteru
terminu limitet et coarctet ej significatio
ubi dicat u. g. canis terrestris, si n. limitat
ille terminu aequorum canis, nō figent plura
ut plura, sed figent unam rati, vel rati
canis terrestris, in qua rati rati, vel rati
stres conueniunt, ex quo hnt rati termi-
ni uniuersi.

Dividitur 30.
Term: Vocales
in Coiem et Sim,
gularem
Terminu Cois qd?

Dividitur 30 Terminu Vocalis in
Term: Coiem: et fin gularem.
Terminu Coiem ipse ille qui figent aliis
quam rati, vel rati, pluri by Coiem,
Cois e illa qua de multis p-ri-ty datur. ut n. g. Homo
e terminu Cois, qd figent nam humana rati
hnt Coiem. Et huc definitio terminu Cois
e eadem cum illa, q dicitur circūferitur
Ter

Terminu Cois ille,
qui figent una
plura in dicit
q dicitur
le. dicit. qd qd fac
terminu uniuersi,
nam terminu uniuersi
Coiem pluri ut no
partiu sit. dicit ab
ille, qd illu rati sit e
de rati. Et terminu
Cois partiu et Cois
q claru intelligentia
sui definitio poteri
Cois e ille q figent
qua in platu re
eadem. n. g. hnt
humana, q in dicit
alio qd dicitur uniuersi
plura numeru et p-
ri-ty.
Terminu Cois hnt
conueniunt. hnt
transiunt.
Terminu dicitur
dignam rati Cois
e, tam existenti
p-ri-ty datur. Et hnt
q. Cois. Nam q
hnt terminu dicitur
p-ri-ty.

Terminy cois ille, q' figat plura diuisiua.
 ite. figat una naam, sub qua conti-
 nent plura in diuisiua, de quoru uno
 quoy p' d'icari diuisiua, id e' sc'p'm
 ab aliis. Ex q'by facile colliges definitione
 termini uniuersi, et cois, no esse eandem.
 cois plurib' ut non petat illam in plura
 partib' sed p'indit ab hoc. nec postulat nisi
 line, q' illa r'at fit cois; ducto t'at fit
 cois una. At terminy cois figat naam pluri-
 bus partib'ilem et comuni cabilem. hinc
 p'ri defini re poteris. Terminy
 cois e' ille q' figat naam coisem

Term: cois vera
 definitio.

quae in pluri by reperitur non d'io
 eadem. n. g. homo; figat naam
 humana, q' in Petro, Paulo, Amundo, et
 aliis p' d'icariis reperit non e' eadem sed
 diuisa numero et partib' q' d'icari indi-
 uidualis.

Terminy cois triplex e' sc'p' Trans,
 cendens. supra transcendens. Et nec
 transcendens.

Term: cois 3plex.

Terminy transcendens e' ille q' figat
 aliquam r'atem coisem q' de omni vero
 ente, tam existente, quam p'p'ribili
 p'ud'icatur. Et tales termini sunt sex.
 Pres. Ens. Vnum. Bonum. Aligd. Verum.
 Et d'nt Transcendentes q' de oib' q' sunt,
 p'ud'icant.

Term: Transcen-
 dens.

Term,

mi analogum.
 tra plane comi
 nota, illu q' se
 pi figentis, hinc
 q' d'icant illu
 ty. V' r'ite terminy
 at vera leuam, q'
 p'imo e' imp'ri
 ming analogis p'la
 ayis in hinc sic d'ic
 ut hanc nec fanam
 sioni figentis, hinc
 r'at figentis magis
 idem p'ud'ic de hinc
 nouum nota illu
 u' si ex in aliter
 r'at hinc q' d'icant
 coisib' hinc in hinc
 nis, no figent p'
 nam r'atem, nec r'at
 a cois, canes hinc
 no hnt r'atem hinc
 ing Vocalis in
 ularem.
 ille qui figent
 in pluri by coisem
 r'at hinc, ut n. g. hinc
 nam humana
 hinc hinc hinc
 itor cir infertur
 T

Term: Nontranscendens.

Terminus nontranscendens est ille, qui licet significet aliquam rem eorum, non tamen de eorum, quae sunt predicatur. Ut hoc u. g.

Term: Supratranscendens.

Terminus supratranscendens est, qui significet aliquam rem eorum, quae sunt practica, sive de eorum rebus tam veris, quam fictis, tam possibilibus, quam impossibilibus - ut u. g. Imaginabile, Intellectibile, et spiritus termini supratranscendentes.

Terminus Singularis.

Terminus singularis est ille, qui significet aliquam rem singularem. Iste aliquam rem, quae non de multis, sed uno tantum predicatur. Ut Plato, Socrates. Artes. Sicut tertium rem significat, scilicet: Materiam, Socratem &c. Quia definitio intelligitur et hoc modo. Ut ille terminus sit singularis, si expressio primaria tantum habet significare unam rem singularem. Ut hic terminus Peruly expressio impositione primaria tantum habet significare unum singularem hominem, quae ad plures homines singulares legitur, per impositione tantum habet significare unam rem singularem, quae non in terminis loci generaliter ad rem tertium.

Explicatio definitionis

Devisio in terminus singularis ex impositione.

Terminus singularis est et multiplex. 1o est terminus singularis ex impositione; ut iste terminus. Sicut dicitur. Est singularis

Terminus singularis; suppositio. 2o est terminus singularis; suppositio. 3o est terminus singularis; suppositio. 4o est terminus singularis; suppositio. 5o est terminus singularis; suppositio. 6o est terminus singularis; suppositio. 7o est terminus singularis; suppositio. 8o est terminus singularis; suppositio. 9o est terminus singularis; suppositio. 10o est terminus singularis; suppositio. 11o est terminus singularis; suppositio. 12o est terminus singularis; suppositio. 13o est terminus singularis; suppositio. 14o est terminus singularis; suppositio. 15o est terminus singularis; suppositio. 16o est terminus singularis; suppositio. 17o est terminus singularis; suppositio. 18o est terminus singularis; suppositio. 19o est terminus singularis; suppositio. 20o est terminus singularis; suppositio. 21o est terminus singularis; suppositio. 22o est terminus singularis; suppositio. 23o est terminus singularis; suppositio. 24o est terminus singularis; suppositio. 25o est terminus singularis; suppositio. 26o est terminus singularis; suppositio. 27o est terminus singularis; suppositio. 28o est terminus singularis; suppositio. 29o est terminus singularis; suppositio. 30o est terminus singularis; suppositio. 31o est terminus singularis; suppositio. 32o est terminus singularis; suppositio. 33o est terminus singularis; suppositio. 34o est terminus singularis; suppositio. 35o est terminus singularis; suppositio. 36o est terminus singularis; suppositio. 37o est terminus singularis; suppositio. 38o est terminus singularis; suppositio. 39o est terminus singularis; suppositio. 40o est terminus singularis; suppositio. 41o est terminus singularis; suppositio. 42o est terminus singularis; suppositio. 43o est terminus singularis; suppositio. 44o est terminus singularis; suppositio. 45o est terminus singularis; suppositio. 46o est terminus singularis; suppositio. 47o est terminus singularis; suppositio. 48o est terminus singularis; suppositio. 49o est terminus singularis; suppositio. 50o est terminus singularis; suppositio. 51o est terminus singularis; suppositio. 52o est terminus singularis; suppositio. 53o est terminus singularis; suppositio. 54o est terminus singularis; suppositio. 55o est terminus singularis; suppositio. 56o est terminus singularis; suppositio. 57o est terminus singularis; suppositio. 58o est terminus singularis; suppositio. 59o est terminus singularis; suppositio. 60o est terminus singularis; suppositio. 61o est terminus singularis; suppositio. 62o est terminus singularis; suppositio. 63o est terminus singularis; suppositio. 64o est terminus singularis; suppositio. 65o est terminus singularis; suppositio. 66o est terminus singularis; suppositio. 67o est terminus singularis; suppositio. 68o est terminus singularis; suppositio. 69o est terminus singularis; suppositio. 70o est terminus singularis; suppositio. 71o est terminus singularis; suppositio. 72o est terminus singularis; suppositio. 73o est terminus singularis; suppositio. 74o est terminus singularis; suppositio. 75o est terminus singularis; suppositio. 76o est terminus singularis; suppositio. 77o est terminus singularis; suppositio. 78o est terminus singularis; suppositio. 79o est terminus singularis; suppositio. 80o est terminus singularis; suppositio. 81o est terminus singularis; suppositio. 82o est terminus singularis; suppositio. 83o est terminus singularis; suppositio. 84o est terminus singularis; suppositio. 85o est terminus singularis; suppositio. 86o est terminus singularis; suppositio. 87o est terminus singularis; suppositio. 88o est terminus singularis; suppositio. 89o est terminus singularis; suppositio. 90o est terminus singularis; suppositio. 91o est terminus singularis; suppositio. 92o est terminus singularis; suppositio. 93o est terminus singularis; suppositio. 94o est terminus singularis; suppositio. 95o est terminus singularis; suppositio. 96o est terminus singularis; suppositio. 97o est terminus singularis; suppositio. 98o est terminus singularis; suppositio. 99o est terminus singularis; suppositio. 100o est terminus singularis; suppositio.

ex suppositione; supposito, q. Rex habeat unum
filium. 2o Est term: Sing: Absolute q. nuls
la facta supere sigat rem singularem. VI
Petr. Paulus &

Term: singularis
Absolute

Rursus term: singularis alig (a) Demonstra,
sing. alius Vagus.

Dimisio 2a.

Term: Sing: Demonstrativus (a) ille, qui
demonstrat aliqua rem singularem. ut hic
ho. hoc animal.

Term: Sing: De,
monstrativus.

Term: Sing: Vagus (a) ille, qui sigat rem
aliquam singularem vague, et indeter-
minate sumpta. Vt alig homo; sigat
horem singularem, non illum, vel istum
determinate; sed vague sub disjunctione:
vel Petrum vel Paulum &. Et h. iste termi,
nig singularis, non q. non reperit de plu-
confuso designat.

Term: sing: Vagus.

Quæres 3o. An isti termini, Sol, mundus,
Luna. sint singulares vel cores?

R. Terminos istos quatenus sigant naam
Solis, mundi, et Lunæ; absolute q. se termi,
nos cores: quod hae rae pbatur. Illi ter-
mini ex ni imperis sigant naas, q. by no
multi plures saltem de actio dei absolute.
Conseq: pbatur. et h. us pbatur. Nam imperio cum
sit actus raris nexum in voces iuxta naam
rei sigat. q. illu voces sunt termini cores,
cum sigent naas in plura individua si-
vidi possunt. Rex obstat in vni dua si-
unicus sol et mundus: cum n. illi termini pri-
mo

lens d' ille q. la
coram mentis de
ur. Vt ho n. y.
n. fundens q. ju
coram q. graha
a. res, quem
libo, quam mi
n. stabile. sub
supra transcendens.
a ille, q. sigat
rem. iste alig
his, sed uno tra
Atus. Sicut ter
nam rem singul
tere, Sicut de
sem a. h. q. me
ularis q. expro
tit sigat rem
i termino Paul
maris tu h. h.
rem horem, q.
ea accomo
lures sigat, qui
eris, q. expro
sigat rem
et in terminis
multiplex.
suppositione, q.
4o. Est singularis

pro concreto specificis non dicitur id
 habente veritatem. 2° Pro concreto indi-
 viduali eisdem naa. id est p hoc habente
 veritatem in communicabiliter. Terminus
 iste, Deus primo modo acceptus ad rationem
 terminum eorum accedit; nos n. p hoc statu cum
 concipiamus Deum ad motum naturam materiae
 hinc, ut aut 2^a sententia; concipimus istum, mo-
 dum p se p dicitur de pluribus habentibus
 veritatem. qua ratione hinc termino non
 attribuitur nam terminum eorum. si vero
 sit individuali, id est p hoc habente in
 communicabiliter veritatem id est terminum
 singularis. Unde ad distinctionem qualem
 utrum hic terminus Deus sit eorum, vel singu-
 laris, non absolute: sed sub instructione
 data respiciendum est.

Dividuntur hic aliiq terminus singularem in Col-
 lectivum. et Distributivum seu divisivum.
 Terminum collectivum dicuntur esse illi qui in singu-
 lari numero figuntur plura computantur. Vel
 figunt aliqua singularem collectione plu-
 rum. ut iste terminus: triburgi, Roma &
 Terminum divisivum vero dicuntur esse illi qui in
 singulari numero figuntur plura distincta.
 ut huius, Petrus &
 Sed haec divisio cum priora plane eadem
 licet in modo explicandi differat. Sola
 nota

Divisio 3^a.

Term: sing: Col-
lectivus.

Term: sing: Divi-
sivus.

lumen ita figunt
 m adeo placuit, na
 s figunt nam dicit
 lem go no out to
 h. p hanc dicit. De
 in tribus personis
 nam pluribus con-
 sidera sio amplex
 p pnie eorum app
 q dicitur, aut hinc
 in divisa: q tra
 mie sumpti hinc
 u numerus, et hinc
 suppositis aut hinc
 in sententia nobis
 dubij media in
 terminum eorum
 nec pnie sui gen
 ity priora sententia
 se qz terminum
 rem, sicut dicitur
 in intelligentia
 terminus, hinc
 sua humana
 em, seu ut qz
 dicitur, vero p con-
 ra; id est p hoc ha-
 communicabiliter
 p dicitur, sumpti

Socant amplig, et recte Terminum in Absolu-
tum et Connotativum.

Terminus Absolutus est ille, qui figit aliquid per
modum per se stantis. Vt homo, equus, albedo.
figere autem per se stantis est ex modo fige-
re significandi ita rem representare ut non videatur
aliter existere nisi in se esse accidens: Vel in
alio supposito existere, si est natura substantia
lis. Sed quasi a supposito separato. ut homo a suis.

Terminus Connotativus est qui figit aliquid per
modum alteri adiacentis. Vt album, virtutum.
Alterantur hic nonnulli. Vt in omnia nomina
adiectiva sunt termini connotativi?

R. Tamen facile Omnia adiectiva, modo non
sunt syncategoremata; esse terminos
connotativos: non tu quos terminos con-
notativos esse nomina adiectiva. Nam hic
Terminus Doctor; similiter Pauper. Est
sed substantivum; et tu non adiectivum
patet.

Quaeritur deinde circa definitionem Ter-
mini Connotativi quod de quod debeat figere
aliquid per modum alteri adiacentis. Vtrum
intelligatur tu de vero accidente, vtrum
intelligatur tu de vero accidente, quod
potest adesse, vel abesse. Vt et intelligatur
ipsa substantia et extra aliquid rei.

R. Si proprie loqui velimus definitio tu in-
telligatur de accidente, quod alteri proprie adiacet.
si tu in ordine ad proprietates logicas
usurpare

Terminus Absolutus

Terminus Absolutus
virtus quod?

explicatio definitionis.

Terminus Connotativus quod?

Nomina adiectiva
na esse termini con-
notativi. ex certis
syncategorematis.

in fine no...
mali p...
uti in...
in term...
figent habent...
he term: ho...
te, et rem habita...
atem. Et album...
ssani albedinem...
q'eres habita...
merti, ut ex...
t se tot...
tem ex inter...
ntum si de...
figit rem...
ad idem...
Sed tu magis...
ty, et figit...
terminus. Hum...
gat tu rem...
quare Termini...
simplex imp...
positioe ex...
forma hanc...
Terminus...
modo figit...
Sicut

vertere veling hanc definitione, ut certe
usurpare debent. Term. Connotatiui non tu
accidens sed et ipsas substantias, et res
rerum pt representare q modum alteri adia
centis. n.g. Route in aate. sunt termini con
notatiui, q uera signata licet sint substantiue
et essentia reru, qd tu ex modo signati represen
tant eas quasi talis adiacentes, recte termi
ni Connotatiui raem ingrediuntur.

Dimisio 6a
fambisior.

Term: prima
Intentionis.

Term: secunda
Intentionis.

Explicao ter: 2. Intent:

Terminus 1^a Intentionis est ille, q signat
aliquid scdm id quod habet in re in dependente
ab opae in tdy. ut ho, albu n.g. sunt ter
mini p^{ri}ma intentionis qd signant aliquam
rem in dependente ab opae in tdy.

Terminus 2^a Intentionis est ille q signat
aliquid scdm id, q habet q ordinem ad nostrum
intellctum tm. Ut isti termini. spres, geny &

Nota terminu 2^a Intentionis signat qd
per ordinem ad nom intellctum nihil esse ali
ud qm manifeatate aliquid esse q solum
si q mente concipit. n.g. spres, geny; sunt
termini 2^a Intentionis qd signant propria
tes q reby non conveniunt nisi in ordine ad
nostrum conceptu. hui n. non convenit spe
srem nisi qnab ens, appere hendiq ut naa
coris pluriby in diuisis. Similiter animalia
non convenit spe geny, nisi in ytm concipit
ut coris pluriby spresby.

Argta quo contra Datas significoes fieri
solent facile ex doctrina bene q cepta
dissolui poterunt.

Dub: 7.

Dubiu
Quid

Nomen scdm
tina ex institu
onis nulla pars
signata, et recta

et a dua ultima pa
sunt non regantur; a
clinitate qm adu fo
intelligentia nota hic
significum aut mentali
quod illa particula fi
hi in dicitur.

Explicatur fin

Ver ponitur per ma
signa rem geny, in
et nate, nomen ner
tam rati. Genus a. e
dem geny q uera in
dicitur. Per Vocem
aliu uerby et non
significativa ut ex
finitura. Dicitur

Dubium Septimum Quid sit Nomen

Nomen est *verbum* vox significativa ex instituto sine tempore, cuius nulla pars separata significat, finita, et recta

Definitio Nominis.

Haec duae ultimae particulae in *verbo* *verbum* licet non repugnant, ab autoribus tamen maioris claritatis gratia addi solent, quibus definitionis intelligentia nota hinc non defini Nomen scriptum aut mentale, sed solum vocale, quod illae particulae scilicet vox significativa, finis indicant.

Definitio Nomen Vocale, tantum

Explicantur singulae particulae.

Vox ponitur per modum generis, et non *hinc* verum *genus*, cum non sit aliquid reale et naturale, nomen vero sit artificiatum quodam modo. Genus autem et spes debent esse in eodem gradu et verum, in quo non sunt ens reale et realis. Per Vocem convenit nomen cum aliis vocibus et non significativis. dicitur significativa ut excludantur voces non significativae. Dicitur *verbum* etiam ex instituto

definitione, ut certe
enuntiatione non
substantias, et
modum alteri
te. sunt termini
licet sint substantias
modo sicuti res
iacentes, recte
ordinant.
termini in terminis
omni: haec substantias
omnes et illi, quod
in re in dependent
alteri n.g. sunt
a signant aliquid
ab operi in re.
substantias et illi
ordinem ad
termini. spes, genus
substantias significat
in istum nihil est
aliquid esse et
g. spes, genus, sunt
et significat proprie
tut nisi in ordine
non convenit
appare hinc
is. similiter
nisi in istum
has divisiones
rina bene
Dicitur

ut excludantur voces natter significantes
Per illam particulam, unig nulla pars
separata figat. Excluditur oratio q̄ h̄t partes, q̄ sepa-
rate figent.

Per li sine h̄re; differt nomen à verbo.
pro unig particula intelligentia, nota p̄pter
posse aliquam vocem importare tempus.

1. modus.
Quid sit connotare
tempus.

1o Modo connotando tempus: quod nihil
aliud ē quam figere aliquam rem q̄ ex
cōi usu hōm fieri solet in aliquo deter-
minato h̄re. ut n. g. Prandiu. figat aliqua
rem q̄ regulariter fieri solet circa nonis
diem. Cena et figat et aliqua rem q̄ cōter
exerceri solet h̄re vesperino.

2.
Quid sit figere
in tempore.

2o Modo potest aliqua vox importare
tempus, figendo ipsum tempus quod nihil aliud
ē, quam figere aliquam partem h̄ris.
ut sunt ista voces, mensis. Dies. Annus &c.

3.
Quid sit figere cum
tempore.

3o Modo potest ab aliqua voce ita importari
tempus ut figet cum h̄re. Significare cum
h̄re, ē figere aliquam actionem vel passio-
nem p̄t exercitam in aliqua differentia
h̄ris, ut n. g. Curro. ambulo. &c. Quibus suppo-
sitis et pronotatis q̄ illam particulam,
sine h̄re, in definitione Nōis positam, nō
excludimus à r̄te nōis, terminos connotantes
et significantes ipsum tempus. Vnde illi termi-
ni, cena, prandiu; dies, annus, et similes
erunt vera nomina; solum excludimus à
r̄te Nōis, Verba. Quia verba figunt
cum

conclusio.
Nomina singant
sine h̄re.
Verba vero cum
h̄re.

cum h̄re, nōis u
illa particula
per gram à nōe
nōis q̄ non fig
illa nōe leuis ē
in nōis nōi non
Sed p̄ h̄re
le partē q̄ p̄m sig
Nomen debet rem
tam figere. seu
figant rem vel n
p̄m non orunt N
in p̄te. et unig.
hōm: in finibz fig
et nōe alius vel p̄
q̄ p̄m: in finibz
Quid nōam debet
hōm: nōe, h̄re. ē h̄
vel figat negatōem
nō in debet nō nōe
hōm: in finibz non
nōe; et q̄ non e
nem particula fig
vnde hōm nōi
simili nōe glabur
debet nō nōe, sed h̄
h̄re, q̄ hōm: ut
nōm nōe. Dies ut
h̄re; hōm: nō nōe
orunt et est nō
nōm: ut hōe nō
q̄ h̄re: figent ca

cum *græc*; *nōia* uero *fine* *græc*.
 Alia particula definitiōnis. ē *li* finita
 per quam a *ræ* *nōis* excluduntur termini
 infiniti & non sunt *nōia*. De qua particu-
 cula non tenet *li* *disceptatio*; quare scilicet termi-
 ni infiniti non possunt habere *ræ* *nōis*.
 Sed si *ph* *ty* bene inspiciatur *ræ* *huius* facis
 se patet q̄ *form* *ei* *mentem* *talis* ē.
 Nomen debet rem uel *nāam* determina-
 tam *fig* *care*. Sed termini infiniti non
 figant rem uel *nāam* determinatam,
 sed non *orunt* *clera*. *Marix* *supponit*
 a *ph* *ty*. et *conf* *q̄* *bona*. *pb* *q̄* *mi*. Nam
 term: infinity *fig* *cut* *negat* *em* *unig* *rei*
 et *o* *es* *alias* *res* *seu* *nāas* *in* *deter* *minat* *e*
 q̄ *o* *term*: *in* *fin* *ty* *non* *fig* *cut* *aliquā* *rem*,
 uel *nāam* *deter* *minat* *ā*. *pb* *q̄* *ans*. *Iste*
 term: non *hō*, ē *term*: *in* *fin* *ty* *negat* *hō* *em*
 uel *fig* *cut* *negat* *em* *hō* *is*, et *fig* *cut* *o* *es* *alias*
res *in* *deter* *minat* *e* q̄ *hō* *es* *non* *sunt*; q̄ *o*
term: *in* *fin* *ty* *non* *fig* *cut* *nāam* *deter* *mi*
nata; et q̄ *o* *non* *erit* *Nomen*. Per eandē
 dem particula sic *expl* *catam* *esse* *du*,
 duntur termini *ex* *uoc* *i* *a* *ræ* *nōis*, q̄
 finiti *ræ* *pb* *ab* *unt*. Nomen *est* *fig* *ant*
 finiti *ræ* *pb* *ab* *unt*. Nomen *est* *fig* *ant*
 fact, q̄ *o* *term*: *ex* *uoc* *q̄* *ut* *fig* *ant*
 nomen. Dixi ut *ex* *uoc* *q̄* *ut* *fig* *ant*, non
 finiti; term: *ex* *uoc* *q̄* *ut* *fig* *ant* *in* *su*
 ar *cb* *at* *q̄* *ut* *un* *uoc* *q̄*, et *con* *sequ* *ent* *er*
 nomen: ut *hō* *uoc* *canis*; ut *ex* *uoc* *q̄*
 q̄ *ut* *sc*: *fig* *cut* *canem* *uoc* *lesum* *manum* *et*
ter

Verba excluduntur
a ræ Nominis.

Excluditur term: *ex*
uoc, ut *ex* *uoc* *q̄* *a*
ræ *nōis*.

Term: *ex* *uoc* *limita*
ty *est* *nomen*.

natter significando
 nig nulla pars
 ræ q̄ hōt partes, q̄
 omen a uerbo
 ligentia, nota
 in portione
 magis: quod in
 aliqua rem q̄
 t in aliquo dete
 rādin. figat ali
 ni folet circa
 aliqua rem q̄
 tino.
 a uox importat
 uq̄ quod nihil
 am partem
 his. Dres. Amy
 a uox ita importat
 re. Significat
 ctionem uel partem
 in aliqua di
 . & Quibus sup
 in particula
 Nōis positam
 rminos connotat
 us. Vnde illi term
 amy, et finiti
 dum excludunt
 una uerba fig

terrestrem neni nomen. pro ut vero facta
ta limitae figat eant terrestrom e nere
nomen.

Ultima particula e, li Recta. per qua
excluduntur a rae nois termini oblig, &
sunt casus nois; non vero sunt nomi na.
ut u.g. Cato e nomen, non vero Cato nis
Catonem.

Ratio a. quare casus nois non sint simpliciter noia
ea esse pta posteriori; qd qd sit interrogat y mds
res aliqua nuncupetur non responderi sollet p ali,
quem casu obligum nois; sed p rectu. Ut si u.g.
quetur qui vocat iste puer. R. Paulus. Amant qd Hicniphy
et Pauli, Amant qd. Alia rae p quasi a priori hinc
redeli, nam nomen figat rem p ut a nobis pnoio
concipit absolute et qd ut in se, non quatenus dicitur ali,
quam habitudine ad aliam rem; sed casus nois oblig
qd ab illa prima rei simplicitate quasi recedunt
et declinant, figant, res cum quadam habitudine
ad aliam rem; et non p ut sunt in se absolute.
Ut cum dicimus uis. hinc, vel Platonis: intelligimus
eodem eandem rem qd figat p hanc uocem, ho. non
parae ad aliam rem. qd figat cum quadam con-
p, sine alio adiunto. Ut cum dicimus filius hinc.
figitur alio genitu ab hinc. in ea alio pte psum.
in 3a. intelligit in qd e pars hinc; ut caput hinc et sic p
intelligit hinc p casu obligum nois et sic p
iter et absolute p ut in se sed eum conceptu quoda
ad aliam rem. Ex qd facile patet ad Tertium illi
nois respondet eadem in mente conceptu. Ut cum u.g.
qd audis hanc uocem, Platonis formem dicitur
conceptu

conceptu à conceptu quem formo qto audio hanc usq;
 cem Plato, vel eundem. R. n. supposito q ille mag
 et ex parte obiecti et non tm ex parte incty exer;
 centis istam compaem q utriq; respondeat idem con;
 ceptu quo ad substantia, q distinctu vero quo ad modu.
 Probatur tm. Nam iste term: Plato, figcat Platone.
 et et iste term: Platonis, figcat platone. qo erit idem
 conceptu correspondens utriq; quo ad substantia. qd ad
 conceptu correspondens utriq; quo ad substantia. qd ad
 à substantia distinctio obiectiva. Sed Plato à
 se ipso non distinguit substantia aliter, qo resp et
 respondit distinctu conceptu substantia aliter.
 Probatur tm. Nam licet Plato et Platonis figcat
 eundem Platonem diuerso tm modo, nam Plato
 figcat Platone in recto, et ut diximus q utriq; in se
 primo conceptu absq; compaem ad alia tm. Plato,
 cum compaem quidam Platone in obliquo et
 respondentes sunt diuersi in modo representandi
 eundem Platone. qo unq; representat istu in recto
 alter in obliquo. qo unq; representat istu in recto
 Quares hie an termini adiectivi possint tm,
 pliciter dici nomina. R. Si ppe ueliam Logici de noie facte oia q ipsi
 comprehendunt ex data definitione terminos adiecti.
 nos ppe non esse nomina. et ratio huius huius. G.
 Nam nomen uerbo coniuictu componit ppe,
 sitionem. uel ut alij loquuntur uelut suppositum
 uerbo; sed qui hoc no pstat term: adiectiuus, qo
 non erit ppe pater. Ma: pater esse ueluti one
 nis. Ma: pater. Nam ex adiectiue et uerbo ne
 resultat uerum uel falsu. ut si dicat alba cur,
 rit qo illi termini adiectiuus non componunt
 ppositi one nec reddunt suppositu uerbo, et qo
 non ppe nomina hie possunt. Theg; audienty
 hie dantes, dicens non in pedit ratio nois

Adiectiua no esse
 ppe nomina.

pro ut non
 i. terrerom
 A. eta. per
 termini obliq;
 ero fuit nomina
 non uero Cato
 in finit tm plures
 fit in interrogat
 respondet solus
 sed q rectu. Ut
 K. Pauly. Amant
 p quasi à prior
 em q ut à nobis
 se, non quater
 rem; sed casu no
 nois, cum cyran
 abate quasi uer
 ut quadam hab
 pnt in se abso
 Platonis: intellig
 hanc uocem, no
 cat cum quada
 modu; plene in
 ma diuiny filij
 na edem compa
 in qd alio ppe
 is; ut cognat
 no presentat
 sed cum compa
 pater ad term
 utrum nois et
 de conceptu. Ut
 lonis formem

quod non potest reddere suppositum verbo
nam hoc vel mixtū & contra nam nōs. Unde
cum adiectiva ut visus vel factus; ut adiectiva
sunt habeant talium modum facti sunt suppositum
sunt ut non possunt seorsum accipi nisi p sup,
posito substantivi; vel q idem i, quod non poss
sunt seorsum sumpti reddere suppositum verbo
aut constitueri, verum vel falsum. Hinc recte
a rōe nōs excluduntur. Excluduntur maiō,
ri iure termini syncateg. et complexi.

Excludunt a nōe
term: syncategor.
et complexi.

Obiicies 10 Contra definitionem nōis sic
explicatum. In his p perty. orare i bonum
studere i invidiū, suppositum i verbo. qd
falsum i quod de nōe fit, tū reddere
suppositum verbo cum et id ipsum optime p,
stare p perty verbo; ut in expto allato patet.

R. In his vel simili p perty Verbu infiniti
mōdi sumi p nōe. Unde p dicitur orare i bonum,
idem q ac dicere. orare i bona. studere i invidiā.
q studere i invidiā.

Obiicies 20 contra id quod dicitur Casus nōis,
non esse nōia. Si casus nōim non essent nōia, mōt
epet qd uniti cum verbo non significarent nōm aut
falsum; sed hęc rōis nulla ē. qd. p batur mi. Nam
hęc oratō, paritē me: constat casus obliquus, et tū
significat veritate aut falsitate qd casus obliq nōim
possunt reddere suppositum verbo significare nōm
aut falsum. Et consequenter erunt nōia.

R. 10 Cum s. thema in hęc et aliis simili p perty
nullū esse suppositum p perty, sunt n. oratōes verbi mōdi
sonalis q supposito ac psona careb explicitē, hęc
implicite habeant illa qd aequalent p perty verbi pso,
nalis. s.

R. 20. plane q p perty et alias similes nec veritate
nec

nee falsitatem per se figcare; sed ea resoluta
in alijs, & constant verbo psonali indicatum modi
p sentis, p rui, et noie casu recti. Itaq; oratio opposita
vera et falsu figcat non p se, sed ea resoluta in hanc
ego habeo potuitentia, uel ego potuiam.

Obicies 30 Contra id quod diximus nera in
finita non esse vera nota. Nam si deberent
a rae nois excludi nuce hoc opel ea tnt tam de
uis quas sunt, qua q non sunt. Atq; hanc rae no
in city, nec in solis finitibus pcedit, go. Probat Min:
go non in city, ea, non ens, e nomen infinitu et tu
tm dr de iis q non sunt et non d r iis q sunt. go.
Non in solis ea suptranscendentia ut supra dictu e.
Poi canit tam de iis q sunt, qua q non sunt. Ergo hanc
rae non de solis infinitis pcedit. Vel si illa sup
transcendentia sunt nota, no e rae cur infinita
a rae nois, sed uiam.

R. Quod licet dicitur eam assignauerit raeu ob qua
hae nota dicantur infinita ea tnt tam de iis q
sunt, qua q non sunt, ppria tm caam, quare ea a
rae nois reiciat, assignauit eam qua nos cum s.
thoma supra cledim, ea sc: ppriu nois e aliqd deter,
minata potentia obicere. Infinita uero magis
oia remouent a potia, qua aliqd opponant. Ex quo
ciat potia nam determinata, raeu nois hibe
non poterit: nam non ens, de fruti adfert negaem
entis, et q mali qd e non e ens, et q hoc currit quasi
in infinitu. Ad alteru quod dictabatur terminos
suptranscendentes et sili tam de iis q sunt qua q
non sunt, fatemur, sed q hoc non opit iuxta termini
infiniti licet n. term: supra transcendentis pma
fijcent, mo quam infinita tm ea illa oia representat
sub certa et determinata aliqua naa nullatenus
infiniti dicendi sunt. Vbi ille term: uig. Intelligibilia
licet quam infinita obiciat tm q ea representat
sub

Rae.

Suppositi...
bra nam...
fabetur, ut...
in p...
m accipi...
ridim...
lere supposita...
falsu...
Excluditur...
el complexi...
nitionem...
ty. orare...
vita...
s fit tm...
et id i...
in ex...
p...
e p...
ha. stud...
dixim...
n non...
en p...
go. p...
al casu...
te go...
u...
er orat...
el alij...
tunt n...
eare...
alent...
as similes...

sub certa nota vel subij certa nam se. intelligi,
 hilem ineritis in finibus term: uocitat.

Contra iam solutum instabilis dicens. Non ens q
 e idem q nihil, sed nihil e nomen eo et no ens.

R. 10. Non ens non esse idem quod nihil; nam
 nihil significat aliquam nam in apprehensione in
 tellectu in ueritate non ens a. neg. significat aliquam
 nam in apprehensione in chy, neg. aliquam q sit
 a parte rei.

R. 11. et melius. Neg. nihil esse proprie nomen
 cum non significat aliquam ueritatem et determina,
 tam nam.

Dubium Octauum Quid sit Verbum

Lib. 1. Periherm. c. 3.

Partes Verbum sic definit:

Verbum e uox significatiua ex in-
 stituto cum tempore finita et recta,
 cuius nulla pars separatim significat
 et est nota eorum, quae praedicantur.

In hac definitione duae tm sunt particulae hae,
 uentes ab iis q in definitione nois profiter, scilicet:

scilicet: significare cum hinc, et esse notam eorum, q p. 10.

Quarum ja iam explicata e in definitione nois
 sicut et habere oes, unde explicatam definitionis

nois supra facta optime pnie applicare poteris.

Solum explicanda ueritat ultima particula scilicet:

e nota eorum q praedicant, quam alig no ad hunc m,

tantes ee suffluta ad excludendum partem iunctam
 uat terminum uerbi. Quia particula pnt fca illa
 iusti

Sufficienter excludit a ratione verbi et alia parti-
 culam, cum hinc fit: Sol nos habere particula-
 m, nec etiam addimus ad excludendam particu-
 lam a ratione verbi, quod ut docet S. Thom. A. Verbo
 non differit per significatorem cum hinc, sed maxime quia
 eo conuenit ita quod sicut verbum significat cum hinc
 id est significat actionem vel passionem aliquam per hinc
 dum fluxus et tendentia u. g. amans. ita et particu-
 lam fluxus exprimit h. actionem per hinc motu
 nos. in ter form: se. a quo; et ad quem. Amans
 n. significat actionem ab amantem per hinc. Amans
 ordinatione ad rem amatum: differit in particula
 verbo et verbum ita significat cum hinc ut per hoc
 magis nota cum per de altero hinc ut per hoc
 unio et nexu predicati cum subiecto per hinc. In
 muni verbi. Unde recte a Dialecticis vocatur
 copula. quia copulat et unio extrema per hinc, quod
 modo reperitur in participio. et consequenter
 hoc ultima particula per hinc ab hinc exclus-
 dit particula a ratione verbi, et non significat cum
 hinc. Et per hinc particula nulla modo per hinc
 hinc. Et per hinc particula nulla modo per hinc
 id est esse signum unum eorum per hinc per hinc
 hinc officium verbi. per hinc in definitione et hinc
 hinc unita de hinc explicari. 2a. quia hinc
 hinc explicant eorum, quod et illa particula
 cum hinc excludat particula per hinc particula
 ratione verbi, nec n. dicitur quod si unio illam hinc a
 lam esse intelligenda cum hinc determinatio:
 participium vero non significat cum hinc determinatio:
 natio per hinc transferri per hinc ad hinc determinatio:
 et futurum. ut cum u. g. Sicut Petrus fuit amans,
 per hinc oritur amans: et de verbo presentis hinc fieri
 non potest: non ualeat in qua per hinc voluntarie
 per hinc, nam et verbum presentis hinc potest transferri ad

j. Perih. lect. 3.

a nam se. inter
 uocit. Non ens q
 nomen go et no
 quod nihil; nam
 appropinquatione
 neg significat aliquo
 ty, neg aliquo
 se proprie nomen
 tam et determinat
 unum
 verbum
 si definit
 si catina ex
 finita de re
 ratim significat
 de prouocantur
 ut particula hinc
 e nris profita
 notam eorum
 in definitione
 hinc eorum definitio
 applicare potest
 ime particula
 a hinc ad hinc
 cum hinc particula
 hinc hinc hinc

ad tempus futurum, ut cum dicitur ante tres
 futurus vel possibiliter est, licet est verbum presentis temporis
 et tunc transferatur ad tempus futurum. cum ergo artes
 ex se pro adiecent istam particulam scilicet: est
 nota eorum quod de altero predicantur; Non est ratio
 cur eam taceamus sed debemus explicare eam
 D. Thema. Pro cuius maiori intelligentia nota,
 quod cum artes dixerit, intelligitur nota,
 quod de altero dicitur, adiecit vel eorum quod de futuri,
 hoc dicitur ob quod in subiecto sunt. In quibus verbis
 duplicem modum insinuavit predicantem. Unum
 scilicet: quod aliquid de altero predicantem est
 scilicet: quod de altero predicantem est
 et de substantia subiecti ut quod dicitur, hoc est animal.
 modo predicantem est spiritus quod predicantem vel id quod
 dicitur, et illa quod sunt triuimodi sunt tunc de subiecto
 alium accidentalem quod aliquid aliquid scilicet: de altero
 predicantem quod respectu illius est tunc accidens quod potest adesse
 vel adesse sine eius corruptione. vel quod dicitur homo
 est aliquid huius predicantem est accidentalis, quod dicitur aliquid
 de nomine quod non est de eius essentia, sed tantum accidens
 quod potest adesse vel adesse, sine huius corruptione scilicet:
 albedine huius non bene consistere potest sine albedine
 Sed contra hoc videtur esse nam ut diximus; verbum
 predicantem actionem vel passionem, sed hoc ora sunt
 accidentalia, ergo frustra dicitur tunc de substantia
 vel eorum quod sunt in subiecto scilicet: accidentium;
 cum verbum dicitur de subiecto scilicet: essentialium;
 scilicet: vel passionem.

Ad quod dicitur. Quod cum artes dicitur Verbum
 est nota eorum quod de altero predicantem; in belli-
 gendo est ita ut verbum figet predicantem quod visa
 verba sunt quod predicantem; est ergo verba huius
 di. di

obiectio.

in intelligentia
 nota eorum quod
 de altero dicitur
 adiecit vel eorum
 quod de futuri
 hoc dicitur ob quod
 in subiecto sunt
 duplicem modum
 insinuavit predicantem
 Unum scilicet
 quod aliquid de altero
 predicantem est
 scilicet: quod de altero
 predicantem est
 et de substantia
 subiecti ut quod
 dicitur, hoc est
 animal. modo
 predicantem est
 spiritus quod
 predicantem vel
 id quod dicitur,
 et illa quod sunt
 triuimodi sunt
 tunc de subiecto
 alium accidentalem
 quod aliquid
 aliquid scilicet:
 de altero
 predicantem
 quod respectu
 illius est tunc
 accidens quod
 potest adesse
 vel adesse sine
 eius corruptione.
 vel quod dicitur
 homo est aliquid
 huius predicantem
 est accidentalis,
 quod dicitur
 aliquid de nomine
 quod non est de
 eius essentia,
 sed tantum
 accidens quod
 potest adesse
 vel adesse, sine
 huius corruptione
 scilicet:
 albedine huius
 non bene
 consistere potest
 sine albedine
 Sed contra hoc
 videtur esse
 nam ut diximus;
 verbum
 predicantem
 actionem vel
 passionem, sed
 hoc ora sunt
 accidentalia,
 ergo frustra
 dicitur tunc
 de substantia
 vel eorum
 quod sunt in
 subiecto
 scilicet:
 accidentium;
 cum verbum
 dicitur de
 subiecto
 scilicet:
 essentialium;
 scilicet:
 vel
 passionem.

dicti intelligentia verba esse signa con-
trae praedicti cantur qd est dicitur fil p verbum
rae copulationis et uni omis impertator
p verbum sine se ipsu uniat, ut in hac pte
Petri currit; sine aliud praedictum, ut Petri
e currens.

Obicies qd Contra ista particulam
dicere cum hinc, in his pte, hinc animal,
finitio verbi bona non e. patet conseq. pbaq ans. In his
ans concedunt cas pthi. conseq. pbaq. Absoluti a hinc
et sigca cum hinc non possunt simul stare. qd si
in his pte verba absoluti a hinc non siglat in hinc.
Ad hoc Argum varie respondet solus qd. Quod dicitur
ba in his pte, qtu e ex sua naa, sigca cum hinc,
sed tu intelligi debet ob nequam connectione q inter,
repiant; et connedere subiectu et predicatu. et ita qum in verbo
notam cona qd dicitur; et sigca in predicato qd e
bum, in his pte tm exercebit unione predicati cu
subiecto, non a sigbit cum aliquo hinc, sed absol,
retur a hinc. Verum hinc solutio in pte non pos,
sed hoc modo sigca cum hinc, e de spia verbi,
sed in his pte respicitur verbum qd negt ab
illo separari sigca cum hinc illa sa sig spia.
ma: cetera e recepta. et min: concedunt auctores
huius solutionis qd. Ad hanc impugnaem veni
spondari popet. Distinguendo ma: Sigca in hinc
e de spia verbi, sigca cum hinc nostro, quo men,
surdus res generabiles et corruptibiles, negat
ma: sigca cum hinc e de spia verbi cum hinc
cetera dicit qd ut se extendit ad ubermittate ab
aniter mittit, concedit ma: ad ab vero in ubermittate ab
p te verba tm absoluti a hinc nostre
non vero

Rx.
Impugnatio alia.

Rx. ad impug:
Sigca cum hinc
non e de spia
verbi. in hinc se:
nostro
Sed p ul se exten,
dit ad ubermittate,
sic e de spia.

um dicitur...
verbu pte...
fubum...
particulari...
cantur; Non...
de bono...
intelligentia...
ul con...
sunt...
aut p...
de altero...
qua qd...
ut p...
is qd...
at se...
modi...
aliquo...
tu acci...
atione...
identitatis...
hia; sed...
ine hinc...
isthere...
nam ut...
ne, sed...
ixit p...
vito qd...
to se...
ig acci...
Artes...
p dicitur...
et p...
tm qd...

non vero à tyro quo ad se extendit ad aeternitas,
 tam et omni termini tale; et ita ista ppries q' no,
 eam aeterna veritatis; constabunt verbi figuris
 significante cum tyro, ite cum aliqua durae
 durae te ipsa aeternitas tales ppries aeterna
 veritatis mensurans. Sed quod sit de hac solue
 q' p'babilitate sustinere ut; placet nobis adducere
 modum valde p'babilem replicantem quodammodo p'po,
 sitiones aeterna veritatis figentur in tyro, et
 absolventur à tyro.

Propositis aeternitatis
 no absolventur à tyro
 q' non figantur in tyro.

Supra his hoc ferendum q' ppries aeterna verita-
 tis non dicitur absolui à tyro primo q' non fig'
 nificent cum tyro. cum significare cum tyro ut
 dixi mo supra, sit de tyro verbi. nec et po
 te animal, tunc figentur distram tyris, hoc n. pprie, ho
 et hoc homo sunt animal, tunc figentur distram
 tyris p'teriti. Unde utrumq' h'nt ista ppries, unde
 et figentur cum tyro et absolui à tyro.

Propositis contin-
 gentis.

Propositis necna.

Nullam requirunt in ch'ntibus. q' duo
 h'entis nota quodam ppries q' continentes in q' ty
 p'prie nota nec q' tota q'ra, subiecti, nec pars aut tyri
 abq, Petri dicitur. quodam vero esse ppries necna in q' ty
 dicitur vel q' tota q'ra, vel pars q'ra, aut pprietat illig.
 n. g. hoc animal. hoc q' n'bilis, Petri q' homo. Proposi-
 tiones eam absolventur contingentes à tyro, bene t' p'prie
 in utroq' sit verbum de cuius q'ra q' figentur cum tyro
 hanc p'prie nec solui t'q' hoc modo dicentes q' p'prie
 nota absolui à tyro: q' h'nt figentur dicitur t' conue-
 nire subiecto q' h'nt p'prie, non t' p'prie ad sui verita-
 tem existentia subiecti, q' cum p'prie conveniat
 subiecto rae necna connectionis cum subiecto, q' con-
 nexio nulla requit existentia. Unde sit, quod talis q'
 positio ad sui veritatem nulla rae rae existentia q'
 quae sine ho existat, sine non, necna q' hanc p'prie
 ho q' animal; At p'prie contingens non absoluitur
 à tyro

ad sui veritatem
 significati
 necna hoc
 quodam modo
 subiecto in q'
 absoluitur
 in tyro
 tota q'ra
 necna hoc
 quodam modo
 subiecto in q'
 absoluitur
 in tyro
 tota q'ra
 necna hoc
 quodam modo
 subiecto in q'
 absoluitur
 in tyro

à d'ye ga ad sui veritatem petit existentia sub
iecti; cum n. predicatu sit contingens, non pot. subiec
to non existenti convenire, unde si ho non existat
non erit vera hanc ppositio, homo est albg. Ex quo
apte constat qualibet utra q. pprie ne via fr. et
contingens figet cum tpe. ga denotat univ. pti
cabi cum subiecto in tpe pte. Differentia q.
ne via pprie absolute a tpe, huc, ab existentia
extremum in tpe pte; non vero pprie contin
gens.

Obiicies 20. Ista verba. Quiesco. Sileo,
Sum; Sunt vere et pprie verba. Sed hanc ver
ba non figunt cum tpe, go falsu s. dicere
absolute, verba figunt cum tpe. ma. ab acty con
sul supra dictu e, e figunt aliquam acti one, vel
passi one exercitam in aliqua pte tps. Sed
verba pronominate non denotant actionem
vel passi one, s. tpe mensuram. go non figunt
cessatione motu ab ipso min. illa verba figunt
passionem. Et non figunt actionem & tmo hoc ver
bum sum tpe figunt subiecta, unde et verba sub
iecta.

R. Quod go diximus verba figunt cum tpe
et figunt cum tpe esse figunt actione vel passi
onem, debeat intelligi noie acti onis, sine actio
vera, sine id q. hnt se ad modu actionis. Unde
verba illud go, & non exprimant pprie acti
onem aliquam, exprimunt tu aliqd. modum actio
nis. Ut verbo exprimit eodem continuata, q. habet
se ad modu actionis; t continuata n. acti s. ptem
aliqua acti onis pte se forte videtur: Vel noie
actionis intelligimus et privatem actionis, vel pass
ionis. Ut oia verba privativa figunt privationem
actionis vel passionis q. modu tamen acti onis
vel

vel pendentur ad aliquam veram in presenti et in,
recto.

Dubium Nonum

Quid sit Oratio

Oratio ab Aristotele sic definitur.

Oratio est vox significativa cuius pars aliqua separata significat ut dictio non ut affirmatio, vel negatio.

Explicatur definitio. Nomen vocis non intelligitur
vox simplex, sed composita et composita ex pluribus
vobis ex modo significandi inter se unitis.
Si n. plures voces pterant sine unione, non efficiet
oratio, sicut n. g. ad reale alij artificiatu conficien-
sum domum se. non possunt esse partes diversarum
sed necesse est ut ista partes inter se uniantur.
Se habeant aliquam connexionem, ut sig partes inter
ni les, equo, ho; non efficiunt orationem, sed nulla
sanam ad orationem. Vnde vero ista, qua neces-
sarie quadruplex.

Explicatio Definitionis.

Unio seu copula
oratio quadruplex.

7o Corollari

1a Coniunctivis. n.g. Petrus et Paulus.

2a Disiunctivis, ut Petrus vel Paulus.

3a Substantivi et adiectivi, ut homo albus.

4a tandem potest esse nominis et verbi, ut homo ambulat.

Quae uniones tres, dici possunt grammaticales.

Quod vero nominis nomine debeat intelligi vox

complexa et composita, aliqua unionem,

ante colligit ex adiectiva definitionis particula

scilicet: cuius partem aliqua separata significat. Per

quam dicitur oratio in termino nomine et verbo.

Circa hanc partem vel cum nota 10. Ad

rationem orationis non potest esse huius partes separata,

qui proceduntur dicti omni, sed regni nomine ut

habet partes se significati, ut ex in imperio:

unde si quis in verbo dicit: facti sunt haec? Respon-

deris. ita. non composui si orationem, licet h. v. d.

fit ac dicere, ita facti haec; illud tu tu tu ex leg.

omni, non tu ex in imperio.

Nota 10. Non potest esse ad rationem orationis huius

partes significati, virtualiter, et aqua-

liter, sed verum esse habere partes significati

significati, ut complexi existentes: unde

habet idem fit, ubi: ac in loco, et, semper,

idem fit, ac in tempore; in illis vocis orationis mini-

me consistunt, quod tu ita significati virtualiter

et aequaliter. Ex quo optime inferitur: quod si

n.g. ita libera unica. P. imponeretur tal

significati idem, quod significati hoc complexum, Currit

Petrus

Nota 1.

2.

Petrus; non ipse oratio qd habet partes signi,
frequentius fortiter, sed tunc instrumentaliter.

Nota 30. Artem studii dicitur, cuius pars,
hinc aliqua separata significat; ut in ista
compositum ex term: significat: et catego: ut
u. g. alijs ho, ipse vero et proprie orationem; licet
altera pars separatum nihil significet, ut supra
de hoc tunc significat: Tractum.

Nota 31. Quod cum Arto adiecit, ut dicitur,
non ut affirmat vel negat, no intendit ex,
cludere orationem hypotheticam, id est, compositam
ex oratione et factis, a orae et definitione orationis.
Namen syllogismus et Enthymema, verae orationes sunt,
ut infra dicemus et tunc partes eam significat
ut affirmat vel negat, ut patet in hoc exemplo
Ovidio: animal, ut patet in hoc exemplo
fennile, quod ois ho e animal? videtur
sed legitima intelligitur Arto si. sufficere
ad hoc ut aliqd sit oratio, qd pars e significet
ut dicitur, negat opus e, ut significet, ut affirmat
vel negat. Quorum explanationem et adhibet
hic Th. Thomae.

Obiis contra definitione data de orae.
Iste term: Presub: hnt partes p se significas,
dinas, qd non e oratio, qd significat oris
non e bona. m m: et Conf: patent. qd mai:
partes hinc necis sunt, res; et publica; sed
hoc: significat separatum; qd mai: nexa. qd
m m: nam res significat rem; et publica significat
id qd oratio patet: qd separatum significat.

P. Ad hoc Arto distinguendo maiorem.
Habet partes, qd separata id em significat qual
figunt

3.
4.

... et Amant,
... vel Paulus,
... ut ho alij,
... et nexti, ut homo
... proprius gratia
... debeat nobelligi
... et aliqua un
... definitionis
... significat
... m m: no
... am nota 30.
... hinc partes
... et intelligitur
... sed regni necis
... cati nas ex m
... si hoc? oratio
... si orationem
... illud tu
... ex m p
... nis.
... ad orationem
... instrumentaliter,
... habere partes
... e existentes
... et loco, et
... ille necis orationem
... figunt instrumentaliter
... optime refertur
... P. mponere
... et complexum

Modus sciendi e oratio alicuius ignoti manifestativa.
Non modus sciendi e oratio nullius ignoti manife-
stativa, modo dialectico.

Relictis secundis e membro sonon modo sciendi, q parum
dialectico utilitatis adfert, et quasi vera negat mol,
his signis complexis conprehit.

Modus sciendi in Comuni iam definitus e magis
ad dialecticam pertinens et tractandus erit. Genuus in
data definitione e oratio; cetera particulae prout
loco infra, convenit quippe modo sciendi in oratio
in hoc nro e sit dicitur, alicuius ignoti manifestati-
va: offert ad alius oratio e nullius ignoti manifestati-
va: offert et ad illis oratio e licet aliq mani-
festant, ita non potest in ordine ad aliam rem
antea offere, et per se extrinseco
modo sciendi, et per se extrinseco
necno repraesentat instrumentum dialecticum. Unde quatuor
sim Est, quod sit qd complexum e prout sciendi oratio.
a rae modi sciendi, voces simplicis. Per quod excludit
2m est, quod modo sciendi simplicis
tu manifestare quod debet mihi aliqd igno-
mpra e termi simplicem, si vero e argumentativa,
simplicem prout offere debet, si vero e argumentativa,
modo sciendi q debet explicare et manifestare,
rem q antea obscure et confuse sub aliis vocibus
rebat. n. hoc complexum e manifestare
modo sciendi q manifestat, ita mal rate, q vere
antea offere latebat sub hac simplici ignoti quod
e contra vero si ignorans Petrus simplici voce, h
genuus Petrus an Petrus sit domi, ille dicitur
affirmans, igni spe domi, ille q responderit
licet aliqd ignoti mihi domi, illa oratio a Paulo data
non e qd si non facit in ordine ad aliam vocem,
fuit complexa, fuit simplicem, q offere
indignu indicaret. Sed q non manu facta
quod antea offere et confuse q alias voces cog-
noscibam.

3m quod petitur, e quod modo sciendi debet
spe oratio per se et extrinseco modo sciendi
alicuius

modi sciendi q?
modi no sciendi q?

genuus in hac
definitione?
oratio.

quod necno reg?
tunc ad oratio
modi sciendi.
1. modus.
2. modus.

3. minus

la; nego mod
neras, qua
et conced
ad rae
eandem
um fobant
a oratio
ut horem
d fobant
thica, mi
m. T. licet
ant, q fobant
nam oratio
i: pstant
i: fobant
nomi m
non dicat
m dicitur
mens non
i, fobant
i: dicitur
tu fobant
ita, q
indica
ita voce
modi sciendi

Dubium Decimum

Quid sit Definitio Et quae leges bonae Definitionis

Definitio Definiti-
onis.

Genus definitionis.

Definitio qd rei.
et quid nominis.

Definitio qd rei duplex.

Essentiales.

Accidentales.

Definitio in communi se potest definire. l.

Definitio est oratio rei naturam aut terminum
significatam explicans.

In hac definitione genus est oratio. Per quam con-
venit cum aliis modis sciendi et oratio et oratio
quoniam sunt huiusmodi. Per ceteras particulas
differt definitio ab aliis modis sciendi. q. primum
est n. definitionis nam vel essentiam rei explicare
et distingere manifestae q. sunt alia rei vel alius
terminis obscure et confuse latebat. In hac
definitione statim insinuat coram illa definitio-
nem qd nominis. Definitio quid rei, et definitio,
quid nominis, est oratio nominis vel termini significatam
explicans.

Definitio quid rei est item duplex alia?
essentialis seu qd substantiva. Alia accidentalis
seu descriptiva. Definitio essentialis est illa q. explicat
nam substantivam rei q. dicitur sig. essentialis. n. g.
animal rationale. Definitio essentialis huius, q. explicat
nam huius q. dicitur sig. essentialis. Definitio acci-
dentalis seu descriptiva est oratio nam rei ex-
plicans q. proprietates seu accidentia q. extrinseca.
n. g. animal visibile. animal album. Sunt
Def.

Definitio descriptiva
est oratio substantivae
rei q. dicitur sig. essentialis
n. g. animal rationale
Definitio essentialis huius
qd explicat nam huius
qd dicitur sig. essentialis
Definitio accidentalis
seu descriptiva est oratio
nam rei explicans q.
proprietates seu accidentia
q. extrinseca n. g. animal
visibile animal album
Sunt Def.

definitiones descriptivae et accidentales quae capto
 eorum nam alicui rei et proprie ab eis et rationes
 et accidentia eorum. Definitio estis nomen
 et duplex. Alia est estis et quid dicitur de phisica
 phisica et praeter naturam rei explicat et definita
 estis phisica ex eorum nam in linea phisica et
 sententialiter collatur - n.g. si petat a phisica et
 ut horem estis etiam ab infra limites sui obiecti
 si hae rate in descriptis. Homo's compositum
 quodam ex corpore et anima rati. Definitio estis
 metaphisica et oratio nam rei explicat et definita
 metaphisica se. et geny et distam
 metaphisica horem, et distam et definitio estis
 phisica horem, et animal se. et distam
 et distam. Per quam distam et geny et praeter
 animalis se. et distam. Definitio accidentalis et
 descriptiva et duplex. Alia est propria; alia
 impropria. Propria est explicat nam rei et ipis
 proprietates ut ista horem visibilis, et definitio de
 scriptiva propria horem, et explicat nam horem
 visibilitatem et est proprie manans et fluctus
 ab estis horem. Definitio descriptiva impropria, et
 oratio explicans rei nam et accidentia eorum
 ut animal album, lipes nigrum &c.
 Addunt hie alig aliam definitionem, quam causa
 lem vocant, et nihil est aliud, quia oratio explicans
 rei nam et suas causas. Sed hae definitio causas
 potest reduci vel ad descriptivas si dicitur causas extrinsecas
 cas vel ad quod dicitur horem si dicitur causas intrinsecas.
 Unde hae definitio horem. horem animal conditum a
 Deo ad beatitudinem consequentem. potest reduci vel
 ad descriptivas, et explicat nam horem
 et causas extrinsecas, et dependentem se. et finalem
 si vero

Definitio Essentialis duplex.
 Definitio Estis Phisica.

Definitio Estis Meta-
 phisica.

Definitio accidentalis et estis duplex
 Propria

Impropria

Decimum

Definitio

bona

est definitio

nam aut terminum

Oratio: Per quam

causas partiales

Definitio

duplex

causas extrinsecas

causas intrinsecas

causas extrinsecas

causas intrinsecas

causas extrinsecas

causas intrinsecas

si vero talis definitio explicet naturam hanc & causas intrinsecas pot reddi ad definitionem system si causas extrinsecas significas, ad system p hinc, eam si vero & causas intrinsecas metaphysicas ad system metaphysicam.

Nota Definitiones quid rei esse vel obiectivas, vel formales.

Circu definitiones qd rei, nota illas esse aut obiectivas, aut formales. Definitio obiectiva re dicitur. Definitio formalis dicitur qd de re dicitur. Definitio formalis dicitur qd de re dicitur. Definitio formalis dicitur qd de re dicitur.

Tres leges bonae definitionis.

Leges bonae et rectae definitionis polyonymi asig, natus tres, ad quas res aliae facile possunt revocari.

1a Lex. Definitio debet esse clariores sui definitio.

1a Lex. Quod bona definitio debeat esse clariores sui definitio. Cuius ratio haec est, nam definitio ex natura sua instituta est, ut clare et distincte maneat, fides et spiritus definitio. Quod debet definitio esse clariores sui definitio, ante & certu. consequ. probatur, obfcura manebit natura et spiritus definitio eorum, unde bene colligitur ex idem, se ipsum non posse definitio non posse intrare definitio, quod dicitur explicatur sua spiritus alius & ignota ignotum habere verba obfcura et inusitata, vel et aliquas metapharicas, quae ista omnia maxime impedire solent claritate ad bonam definitionem requirari.

Verba obfcura et inusitata, et metapharica excluduntur.

2a Lex. Definitio debet constare genere et differentia distincta

2a Constitutio sine leg. bonae definitionis est, quod constet genere et differentia propria vel aliquo vice generis et differentia generis. sic haec definitio, haec animal rationale cordis generis et differentia propria, nam genus propria hinc est animal, quod convenit cum ceteris brutis, et rationalitas est propria differentia hinc et quam distat a ceteris hinc. Haec vero definitio hinc haec composita quodcumque ex materia et forma non

Handwritten notes on the right page, partially visible and overlapping the main text.

ualeb. animal rati (i. go ho. non ta licet
dicere animal (i. go homo), tanta es ani-
mal nec definitio totam essam hanc explicat,
et ultra hoc si definitio explicat totam essam
rei, necesse debet comprehendere in contento sub
definitio quod essam definitio participat.

Deficio Obiectiva.

Quia has leges bonae definitionis notanda
(i. doctrina aliqua valde utilis et necessaria, su-
pra n. dixi) quod definitio sit simplex,
Alia obiectiva. Alia formalis. Definitio,
nec obiecti nam appellationis vel dicitur
nihil esse aliud quam ipsa (i. de re ut
vel et remota ipsam rem. Haec distinctione
supposita dicitur modo, quod y. dicitur
solum negativum vel affirmativum de definitio ob-
iectiva. Et contra y. dicitur affirmativum vel
negativum intrinsecum de re y. dicitur affirmativum
vel negativum de definitio obiectiva.

Unde de animalis hominis (i. obiectiva),
et affirmativum intrinsecum y. habet ut y. pedes et
negativum y. fit rati, idem debet et affirmativum vel
negativum de equo, (i. res definita, quod habet
si y. pedes et nec fit rati. Similiter et de
animali rati (i. definitio obiectiva hanc
affirmativum y. fit humanum, quod y. non fit leo
vel affirmativum idem debet dici vel negativum de
hinc y. definitio vel res definita, quod
fit fit humanum, et non fit leo. Dicitur in-
trinsecum et id nam non spectant y. y. de ex
de definitione obiectiva, (i. dicitur et de re
fit qd complexum et oratio nam rei explicata,
quod non fit de re definita.

Quod

Quod si definitio
nec obiecti nam
appellationis vel
dicitur nihil esse
aliud quam ipsa
(i. de re ut vel
et remota ipsam
rem. Haec distinc-
tione supposita
dicitur modo, quod
y. dicitur solum
negativum vel
affirmativum de
definitio obiectiva.
Et contra y. dicitur
affirmativum vel
negativum intrinsecum
de re y. dicitur
affirmativum vel
negativum de
definitio obiectiva.

Quid sit
Et qua
Dicitur

Quod si definitio
nec obiecti nam
appellationis vel
dicitur nihil esse
aliud quam ipsa
(i. de re ut vel
et remota ipsam
rem. Haec distinc-
tione supposita
dicitur modo, quod
y. dicitur solum
negativum vel
affirmativum de
definitio obiectiva.
Et contra y. dicitur
affirmativum vel
negativum intrinsecum
de re y. dicitur
affirmativum vel
negativum de
definitio obiectiva.

Quaeres tu quid requiratur ad hoc ut aliqua res possit defini? ¹

R. Quatuor praeprimis requiri ut aliquid definiatur definitione apte metaphysica.

1ma. Ut definita sit illius nominis, hinc a quo ca-
defini non possunt, nisi illam proprio ad res,
his termines restringatur.

2ma. Ut definita sit ens per se, et non per
accidens.

3ma. Ut definita sit univocale, et non
figurative.

4ma. Ut Res q^{ae} definitur sit praeter contenta
sub aliquo genere: si n. non sit praeter non pot
q^{ae} gen^{eris} defini. 1.

Quatuor requi-
sunt ad bona
definitionem edenda.

Dubium Undecimum

Quid sit Divisio

Et quae Leges bonae

Divisionis

Ante resolutionem huius dubij proponitur q^{ui} num recte
secundo loco agamus de divisione videlicet n. definitis
solum, divisio primum locum obtinere. Sed huc distas
est exiguum momenti dicimus n. prius et seorsum
aliquid rei quia illam in suas partes dividere,
et consequenter in locis de definitione et de
divisione agendum est. Licet et aliter magis

q^{ui} a

modis contrahet fieri simplici, quod modis
 contrahet aliquod esse totum. Variè a. ali-
 quod totum nunc aliud e. totum mathematicum.
 Tabitur totum integrale, vel artificiale. Et
 hoc suo modo dicitur duntaxat. ut pto dicitur
 duntaxat in suas partes, ligna, lapides &c. vel
 quantitatem in suas partes & dicitur sic totum
 integrum et mathematicum. Aliud vero e. dicitur
 esse actuale. Aliud est duplex. Nam aliud e. totum
 dicitur sit totum actuale, aliud e. totum
 totum potentiale, potentiale. Dicitur
 totum actuale, potentiale. Dicitur
 actuale e. oratio rem in suas partes actuales
 ex q. by actu componitur, distribuitur.
 item e. duplex. Alia e. actualis phisica,
 alia metaphisica. Dicitur actualis phisica
 e. oratio rem in suas partes actuales phisica
 ficas distribuitur, ut hanc dicitur; hanc alia
 pars e. corpus, alia anima e. actualis phisica.
 Dicitur vero actualis metaphisica e. oratio
 rem in suas partes actuales metaphisicas,
 ex q. by actu componitur, distribuitur. ut hanc dicitur
 nite hanc alia pars e. animal, alia ratio
 e. dicitur actualis metaphisica e. oratio
 hanc e. suas partes actuales metaphisicas
 ex q. by actu componitur. Dicitur vero po-
 tentiale e. oratio rem in suas partes quas
 in potentia continet distribuitur; ut q. dicitur
 animal aliud ratio; alii dicitur. Hanc
 dicitur vocat potentiale q. fit e. partes
 quas animal tunc in potentia continet.
 nam si ratio continet actu in animali
 ut totum, quod dicitur e. alii dicitur, et per ani-
 mal ibi et respicitur ratio q. factum esse
 vel

Totum esse duplex.

Dico esse Actualis.

Dico actualis duplex.

Dico actualis phisica.

Dico actualis metaphisica.

Dico Potentia-
lis.

realiter. Diximus metaphisica, nam in distinctione
 actuali ibi, tenemus realem inter eadem
 distincti sunt inter membra dividenda ut inter
 materiam et formam; corpus et animam. item de h.
 rebus per se. Et quod dicitur quod est
 metaphisicum non claudere in se distincti actu:
 vel ut alij dicunt distincti esse extra speciem
 generis non in se inferes distinctione totius
 ratione se: et irrata, esse accidentalem. Nam
 licet non continentur eas actu, vel distincti licet
 sunt actu extra speciem generis, continentur in eas
 virtualiter et in potentia. Ille vero potentia et vir,
 distincti partes ipsam generis et ultra hoc
 non est partes animal. quod sunt generis, ratio
 ad distinctionem totum, ubi est ex visa definitio.
 Opponit accidit enti, quod est tota est potentia,
 tale est facta vel accidens, licet vel crea
 turam; similiiter accidit animal, et fit ratio
 vel irrata, quod distinctiones huiusmodi erunt ac
 cidentales cum membra dividenda acci
 dentis sunt distincta.
 P. Distincti quod est ens. accidit enti et anima,
 licet quod sit facta, vel qui dicitur ratio vel
 irrata; actualiter et factus erunt ens.
 Et a. aliqua distincti, sit et se et partes, sufficit
 si membra dividenda sunt virtualiter in
 dusa in distincti, et illi non accidit distincti
 licet, licet actualiter vel factus sunt extra
 ergo speciem.

Obiectio.

U. vero

Tres leges bone
significationis.

Lex 1a.

Ut necesse aliqua signifikatio bona et legitima con-
ferri possit; tres primae leges et conditiones in
his casibus requiruntur.

1a. Quod membra signi dentibus debeant
esse inferiora signifi; hoc 3; signifi debet
magis late patere, quam membra signi dentis,
vel q unumq; membrum minus continet quam
signifi. Ut haec signifi animal aliud rante
aliud irrante si bona et legitima; q unumq; ualy
membrum minus late patet quam signifi. rante
n. tm congruit hui, animal necesse et dicit et equa
et rante hui conditionis hanc aspernaturi pt; nam
signifi, ut dicitur 3, et totum quidam, si n. totum
necesse est signi di utiq; non possit; membra
pars minus continet quam tota, et tota plus quam
partes, ut ex illo axiomatico constat. Et totum
ferri accepta debet minus continere quam
totum signifi. quare huc signifi nitiosa p
animal aliud nitiosa, aliud rante, q unum
membrum latius patet quam totum signifi.

Lex 2a.

2a. Condicio et Lex 2, Ut omnia membra signi den-
tia simul sumpta adaequant signifi, vel q
idem, ex hanc sunt confusione signifi. ita q
membra signi dentibus nec excedant signifi
nec ab illo excedant. Unde huc signifi
nitiosa p. animal aliud terrestre, aliud
marinum. nam membra signi dentibus non ex-
hant nisi confusione signifi, cum hoc adhuc
aliud animal notabile si.

Lex 3a.

3a. Lex 3, ut membra signi dentibus nitio-
se frater aspernatur et non frater in alio
non includat, debent n. talia membra esse
diversa et distincta si non se realiter, sal-
tem frater. et rante hui aspernatur ista.

Nam

... signifi debet
... animal
... rante
... nitiosa
... frater
... distincta
... realiter
... saltem
... frater
... aspernatur
... ista

Nam dicitur fit in membra dicitur dicitur
 ut exhi carnis as dicitur partes dicitur
 sed si una pars non esset ab alia dicitur
 vel nichil dicitur in alia parte: una membra
 non exhi caret dicitur parte: una membra
 dicitur dicitur debent esse partes. go membra
 Solent coiter ab auctoritate ad exhi an magis
 nam dicitur bonis dicitur an magis
 ut nocent assignari dicitur an magis
 ius magis dicitur an magis
 sub distinctione est bona consequentia.
 Ut bene ualeat animal? go rate, ut inrate?

Moti arguendi
 i. magis.

Motus 2. arguendi dicitur a membris dicitur in parte
 si ualeat ut dicitur a bona consequentia, ut
 bene ualeat rate? go animal? E contra uero
 a dicitur ad membra dicitur in particulari;
 non a bona consequentia; non n. ualeat animal
 rate? go rate? E. nam exhi a animal, sed non
 rate.

2. magis.

Contra iam legem bonis dicitur assignari
 tam dicitur. Hec a bona dicitur boni.
 quod a membris dicitur, non a inferiori dicitur;
 non a membris dicitur, quod latius patet regere
 non continet n. sub se leonem, apinam, et bonas
 in bona dicitur. go rate non se regit
 R. Quod libet membra dicitur dicitur quod
 late, et qua rate a dicitur debere magis late
 patere et magis continere qua tota dicitur.
 ut uero alij membra dicitur sub alia
 rate qua non excedit magis membra dicitur
 dicitur eque late, aut late patere quam
 ipse dicitur.

Obiectio contra
 iam legem dicitur.

Ad argum.

bona et legitima
 leges et conditiones
 in dicitur debent
 membra dicitur
 magis continere
 animal dicitur
 legitima; go
 ab qua dicitur
 magis uero et dicitur
 ac assignari, nam
 in quibusdam, si
 non possent; membra
 dicitur partes in
 in parte, et dicitur
 late constat. go
 membra dicitur
 magis continere
 ac dicitur
 galin rate, et
 non late dicitur
 in membra dicitur
 assignari dicitur
 anone dicitur
 excedant dicitur
 Vnde huc dicitur
 in terrestres, dicitur
 in dicitur
 assignari dicitur
 dicitur dicitur
 hunc partes dicitur
 talia membra
 in se respiciunt
 assignantur

Sunt nonnulli qui autumant signum p[ro]p[ri]um
 nullo modo esse telestium, quatenus p[ro]p[ri]um et
 consequenter asserunt signum non esse effectum
 nisi si reperiri in p[ro]p[ri]o quia in app[ro]p[ri]atione
 Sed contra h[ic] p[ro]p[ri]o
 Conclusio prima

Hoc p[ro]p[ri]o homo est animal rationale
 Est idem ut cum simili de aliis. Et verum est
 p[ro]p[ri]o prima definitio h[ic]

Conclusio secunda p[ro]p[ri]o h[ic]

Definitio sicut Artem et oratio rei naturam
 et essentiam explicans, sed h[ic] p[ro]p[ri]o est oratio
 explicans essentiam h[ic], quod est p[ro]p[ri]a definitio
 h[ic].

Dices verum esse talem p[ro]p[ri]um explicare
 essentiam h[ic], sed tu id non ostendit quatenus
 est p[ro]p[ri]o: sed quatenus est app[ro]p[ri]atio p[ro]p[ri]am
 duas partes complectens quod essentiam h[ic] con-
 p[ro]p[ri]at.

Sed contra est. Nam hoc p[ro]p[ri]o quatenus p[ro]p[ri]o
 esse aliud manifestat, sed manifestat et
 formam h[ic], et illa esse h[ic] essentiam affirmat,
 quod illa p[ro]p[ri]o, quatenus p[ro]p[ri]o, est vera definitio
 h[ic]. Probat p[ro]p[ri]o: quod p[ro]p[ri]o quatenus p[ro]p[ri]o
 non solum sicut affirmare, vel negare ut
 sicut: quod quatenus affirmat clare et di-
 stincte essentiam tele sicut, toties erit definitio
 rate, sicut: sed h[ic] p[ro]p[ri]o, h[ic] est animal
 h[ic]; quod quatenus p[ro]p[ri]o, est vera definitio h[ic]
 h[ic]. Confirmat p[ro]p[ri]o: quod p[ro]p[ri]o affirmat essentiam
 de sicut eam manifestat et clare p[ro]p[ri]o quia
 antea et cognoscere confusa h[ic] cognoscere fuerat: sed
 cognitio manifestans essentiam antea et aliam cognoscere
 confusa cognoscere est vera et p[ro]p[ri]a definitio, quod
 p[ro]p[ri]o

quod illud ut p[ro]p[ri]e e[st] vera definitio h[ab]et.
Conclusio secunda e[st] diffin.

Definitio p[ro]p[ri]a ut reperitur in p[ro]p[ri]e e[st] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]a
ut reperitur in p[ro]p[ri]e; h[ab]et conclusio in p[ro]p[ri]a
si n[on] p[ro]p[ri]a ut p[ro]p[ri]e e[st] vera definitio, sed
manifeste definitio p[ro]p[ri]e e[st] vera definitio, sed
app[ro]p[ri]e.

Probatur Conclusio
Prop[ri]a, ut p[ro]p[ri]e e[st] p[ro]p[ri]e app[ro]p[ri]e, sed ut p[ro]p[ri]e e[st] de
finitio, q[uo]d definitio quatenus p[ro]p[ri]e e[st] p[ro]p[ri]e, ma.
patet. et n[on] m[od]o: constat ex conclusio[n]e p[ro]p[ri]a. Ergo.

Confirmatur jo. q[uo]d in r[ati]o[n]e manifestandi igno[r]ans
tunc illud p[ro]p[ri]e manifestat q[uo]d clarig et diffin[iti]o[n]e,
h[ic] facit intelligente in cognitu[m] rei venire
sed p[ro]p[ri]e facit clarig et diffin[iti]o[n]e intelligentem in cog
nitio[n]e rei venire q[uo]d app[ro]p[ri]e. Et p[ro]p[ri]e e[st] p[ro]p[ri]e,
h[ic] definitio q[uo]d app[ro]p[ri]e. conclusio bona.

q[uo]d p[ro]p[ri]e t[ame]n manifestat rem, ut ipsam rei qua
h[ab]et e[st] definitio, unde si p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e manifestat
ip[s]e p[ro]p[ri]e definitio[n]e, v[er]o h[ic] p[ro]p[ri]e
m[od]o p[ro]p[ri]e. t[ame]n h[ic] p[ro]p[ri]e h[ic] p[ro]p[ri]e app[ro]p[ri]e
s[ed] evidens e[st] illud innotescit tota p[ro]p[ri]a h[ab]et
claro et diffin[iti]o[n]e; non s[ed] p[ro]p[ri]a h[ab]et
et n[on] p[ro]p[ri]e, q[uo]d p[ro]p[ri]e in se p[ro]p[ri]e ut p[ro]p[ri]e
m[od]o. sed h[ic] non s[ed] p[ro]p[ri]e q[uo]d p[ro]p[ri]e
congruit formam aliq[ui]d app[ro]p[ri]e, m[od]o p[ro]p[ri]e
congruit aliq[ui]d p[ro]p[ri]e, m[od]o p[ro]p[ri]e
h[ic] d[icit]ur q[uo]d p[ro]p[ri]e an p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
clarig et diffin[iti]o[n]e congruit aliq[ui]d p[ro]p[ri]e
app[ro]p[ri]e, et q[uo]d est et p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
Confirmatur jo. ad p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
no[n] t[ame]n ut p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
terminata, ut facta manifestat, s[ed] ut p[ro]p[ri]e de
audiens congruit s[ed] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e et non p[ro]p[ri]e app[ro]p[ri]e. Ergo

quod illud dicitur
p[ro]p[ri]e e[st] q[uo]d
app[ro]p[ri]e.

Obiicies

compositio one e.g. componit p[ro]p[ri]um in subiecto
 et in negationem qua vocat d[omi]ni p[ro]p[ri]e q[ui]
 distinguit et d[omi]ni d[omi]ni q[ui] d[omi]ni d[omi]ni
 Eae que patet d[omi]ni non eo q[ui] d[omi]ni d[omi]ni
 one ni utato loco, quo nos hic, agere

INSTITUTIONV DIALECTICARVM PARS SECVNDA

Consideratis istis q[ui] ad iam mentis op[er]em
 spectare et ut namq[ue] p[ro]p[ri]is penetrant a non
 p[ro]p[ri]am inducere in d[omi]ni b[ar]baris. sequitur ut de
 p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e; quam auctores oblectum fructu
 dunt lib[er]i. Per hermeneias ceteri constituant
 eiusq[ue] p[ro]p[ri]etate agamus aliquis. Et licet de
 hermeneiam p[ro]p[ri]e, cum alij l[ib]er[is] post eo,
 ni explicatum, sermone institueret notari p[ro]p[ri]e
 q[ui] h[ab]et hermeneias fructu h[ab]et in p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e h[ab]et
 p[ro]p[ri]e

positionem exercere putamus ideo tractatu de
hypothese, post propositis declarata namq
gladimurum existimamus. Inare sit.

Dubium Primum Quanam sit essentialis Definitio Propositionis in communi

Artes Propriam, vel Enuntiationem sic dicitur.
Propositio est Oratio verum, vel falsum
solum significans.

i. Perihemi:
capi. 7.
Definitio Propos. scilicet
habetur.

Hae definitio estis non e sed tm descriptiva
ppria. Probatur. Defio estis debet explicare
thema scilicet sua predicata estia, sed hae definitio
non explicat ppriam formam qd e estia sed
tm sua genus, remota, et proprietatem. Ergo
non e Defio hae estis, sed descriptiva ppria.
Inare supposita hae definitio qua paulo
prius exarui videtur, assignanda est ad
ei qua tota estia ppria rimotescat.

Defio descriptiva

Hae Defio explicat
genus remota et ppriam.

Propositio est Oratio perfecta alicuius
de aliquo enuntiativa

Definitio estis.

Probatur qd nil estis. Hae Defio, datur p genus
et dicitur de q predicata estia ppria; qd e estis
definitio. patet compo. ex nom. Estis Defi,
nitionis supra explicata. Probatur aut.

Genus

nomi ptem in
nocal sine
mopi p dte
ren do f
nos hie, qere

TIONI

ICARUM

RS

NDA

iam mentis
tris penetrant
sub. fuprius
es oblectum
s ceteris
g aliquid. Sch
ali l estia
institueret
m qm p

illa in non p[ro]p[ri]a illa in p[ro]p[ri]a dicitur rationem
p[ro]p[ri]a, aequaliter quae participat dicitur, et aequa
dicitur illud dicitur dicitur; Sed de his analogis p[ro]p[ri]a
ra in antep[ro]dicamentis.

2a Prop[ri]a dicitur alibi si p[ro]p[ri]a ab ignis pro
nentes p[ro]p[ri]am apprehensivam dicitur in rationem
p[ro]p[ri]a in indicativa, ut n[on] g[er]o concipiunt p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a falsas; stellas sunt pares. et in n[on] g[er]o
dicitur. ita sunt verae p[ro]p[ri]a, et t[ame]n non indica
t[iv]a quia non sunt t[ame]n apprehensivae. melior
t[ame]n doctrina est, neque dicitur aliqua p[ro]p[ri]am, vel
vel enuntiationem apprehensivam dicitur in indicativa
illa n[on] vel n[on] e[st] p[ro]p[ri]a spectat[ur] ut jam p[ro]p[ri]am
mentis, vel ead[em] t[ame]n dicitur dicitur. quare
hanc dicitur quia Scholasticus magister fa
ciunt ut plane in p[ro]p[ri]a dicitur rari ut mag[is] et
ad il[los] q[ui] dicitur de p[ro]p[ri]a falsis conceptis

Al. quod si t[ame]n apprehensivae vocat, ne e[st] p[ro]p[ri]a
si vero ita apprehensivae ut una de alio dicitur,
t[ame]n iam p[ro]p[ri]a indicativa, non apprehensivae
Circa t[ame]n dicitur dicitur quare, t[ame]n p[ro]p[ri]a
generis in p[ro]p[ri]a an analogi in analogata.
unde n[on] e[st] dicitur generis in p[ro]p[ri]a; rari n[on] p[ro]p[ri]a
e[st] p[ro]p[ri]a t[ame]n vel falsum, sed hanc rationem
aequaliter participat istud duo p[ro]p[ri]a ca,
lexica s[ed] hypoth[et]ica. Sed contra e[st] dicitur dicitur in
p[ro]p[ri]a huius ep[ist]olae et dicitur in huius libri
ubi aut p[ro]p[ri]am hypoth[et]icam non absolute
figere t[ame]n vel falsum, sed hoc t[ame]n dicitur
simpliciter t[ame]n p[ro]p[ri]a categorica ex q[ui]b[us]
verbis non offende[n]s colligitur q[uo]d rari p[ro]p[ri]a
sunt et veritas vel falsitas dicitur p[ro]p[ri]a de
categorica, et p[ro]p[ri]a hypoth[et]ica et falsitas
q[uo]d dicitur p[ro]p[ri]a in categorica et hypoth[et]ica
sit

Prop[ri]a hypothetica
non absolute sicut
verum et falsum.

affix maxima ubi
de de universa
ex his manifesti
analogi in analogis
t[ame]n utiq[ue]. So gran
in nihil e[st] g[er]o
reddere analogam
is affix et n[on] g[er]o
m[er]ito t[ame]n dicitur
to. In dicitur quia
dicitur non dicitur
vel p[ro]p[ri]a dicitur
dicitur vel dicitur
n[on] g[er]o. Ma[gn]a p[ro]p[ri]a
um et n[on] g[er]o
n[on] g[er]o, sed t[ame]n dicitur
is full ubi in dicitur
e[st] p[ro]p[ri]a.
dicitur analogi
n[on] g[er]o, et p[ro]p[ri]a
et quia n[on] g[er]o
in dicitur et n[on] g[er]o
p[ro]p[ri]a dicitur
nam n[on] g[er]o, sed
is in dicitur p[ro]p[ri]a
is ac p[ro]p[ri]a dicitur
n[on] g[er]o p[ro]p[ri]a dicitur
t[ame]n dicitur
dicitur et dicitur
n[on] g[er]o e[st] ad analogi
et n[on] g[er]o dicitur
a p[ro]p[ri]a. Sed dicitur
dicitur una p[ro]p[ri]a
in dicitur. In dicitur
regit[ur] dicitur

Quanta pprio?

Qualis pprio?

pprio analogice tm. Sij vero q'ra h' p'ra li
 pprio? P'ra uniuersalis uel parti cularis,
 h'el iudicij r'ra. Quia p'ra d'ra d'ra
 q' quantitate pprio, de qua n'ra si uero
 h'ra qualis h'el pprio. P'ra i. Aff'mo
 h'el h'ra. V'ra uel f'ra. Quia i'ra
 d'ra d'ra p'ra p'ra p'ra p'ra p'ra p'ra
 qua r'ra d'ra d'ra d'ra d'ra d'ra d'ra
 h'ra, f'ra n'ra. P'ra p'ra p'ra p'ra p'ra
 pprio tm, q' r'ra. P'ra p'ra p'ra p'ra
 q' o'ra magis ex d'ra d'ra d'ra d'ra d'ra
 q'ra pprio qualis q' d'ra d'ra d'ra d'ra
 et uocalem et scriptam magis penetrah
 sit

Dubium Secundum

An Propositio Mentalis sit simplex Qualitas

Dictum e supra ex cu philonem dicto
 pprio q' p'ra ad r'ra mentis p'ra
 q'ra q'ra p'ra d'ra d'ra d'ra d'ra
 h'ra. P'ra p'ra p'ra p'ra p'ra p'ra
 q'ra h'ra q'ra d'ra d'ra d'ra d'ra
 q'ra h'ra q'ra d'ra d'ra d'ra d'ra

ni dantur requirere opus mentali, qd nate
opus e. mentalis n. opus nihil composit
nihil complexi onis habere videtur im
sit simplex qd sum qualitas solum multo,
quam phitona oponeunt. aut qd opus men
talis, opus non erit, aut opus in se non
erit bene explicata.

Quaestio
An huiusmodi sit
mentalis sit simplex
act. vel composit
et apprehensi omly?

1a opus mentis qd.

2a opus mentis qd sit.

3a opus qd sit?

R.
hucum seu opem
mentalem esse
simplex em.

Ad hunc om planu intelligentiam Nota
1o Sententi opus huiusmodi hunc esse: an in dicitur
interim, mentis quo in dicitur aliquid esse vel non esse
q. in dicitur de, opus mentalis sit long simplex
act, an vero composit ex variis apprehensionibus
n. q. 1o factu interne hunc opem, huc e. aut.
indicando ita esse, an illud in dicitur vel opus
sit simplex qd hunc actus simpliciter ab apprehensione
hunc et unguis, an vero sit ex compositu ex
versis apph. subiecti et dicitur.
2o Nota huc quod respicit in actu humano
quod mentis inditio quo in rem aliquid cognoscit
tandem nihil de illis dicitur quando aut negantur
ferunt. 2a quod dicitur hucicem quo rem esse si
cubi e, ad hunc esse hucicem, operimus, huc
quo rem cognoscimus aliquid de ea affirmantur vel
negat. 3a de opem dicitur qd illa opem qua no
videtur esse affirmantur vel negantur de re intel
lecta, sed ex hunc vel pluribus opem aliter collis
q. quo ultimam hucicem dicitur ergo dicitur solus.
Hic qd quod dicitur, et omni sit aliter sentis sit

Conclusio prima
Proprio mentalis sentis in dicitur mentis quo
rem esse in dicitur sentis, vel non dicitur no
e, simplex qd hunc actus e, et non compositu qd
ex diversis apprehensionibus.

Hoc emel

Handwritten text on the right page, partially visible and mostly illegible due to fading and bleed-through.

si vero dicatur secundum, habentur in bonum
si enim mentute seu actu iudicij esse
positum ex illis et ~~consequenter~~ consequenter singulariter
et in diuisibilem qualitatem.

Conclusio secunda

Stante veritate precedentis conctis recte
in ad huc potest inter distinguere in iudicio
dicendum apphetis et alij dicendum in iudicio
conueniens multitudine plures apphetis
et alij conclusio. Interdum potest in diuisum in ad a,
quodam conueniens, hoc e quatenus terminus natus
ad subiectum, vel quatenus terminus natus ad
causam. go potest et distinguere plures apphetis
in iudicio multitudine contentas.

Quatenus conueniens, hoc e quatenus terminus natus
ad subiectum, vel quatenus terminus natus
causam. go potest et distinguere plures apphetis
in iudicio multitudine contentas. Item in iudicio e ad effectum
apphetis; et conueniens in illas. go conueniens illas
multitudine, quatenus si potest ostendere eadem
ad dicitur. in diuisum n. representat eadem
forma, et alij in iudicio apphetis, et in iudicio
conueniens et separata inter se. Ergo in iudicio
conueniens distinguere plures apphetis multitudine,
interdum conueniens.

Quicquid ergo experia constat nos non simul et semel,
sed successiue negari circa illas res p cognem
et successiue quia de alio affirmari vel negari
go signum e dari plures cognem et conceptus successiue
sunt distinctos realiter, distinctos in ppriis go ppriis
mentales sunt in diuisum, non enim sunt plures qualitates
seu composita.

Quod Argumentum tunc conueniens, dari plures apphetis
conueniens ab incho cognoscere distinctas successiue, et conueniens
separatas realiter inter se distinctas. nullo tamen
modo potest has in iudicio in diuisum tunc partes

Apphetis plures posse
in iudicio conueniens
realiter conueniens
non.

In iudicio apphetis
et effectum.

Dubium Tertium Quid sit Propositio Categorica, et Hypo- thetica.

Quoniam dicitur quod in categorica et hypothetica
 sicam sit ut dixerimus, genus substantiam quod man-
 se: ab forma et substantiam quod suo modo consistunt
 et alia et alia in categorica et hypothetica. sub,
 ita ut sit city prior aliis, et by substant, rito et pri-
 de his membris dicitur et loco supra prohibe, quoniam
 quoniam sint.

Et in primis de categorica dicitur, quoniam
 ita sit? De qua dicitur hanc cetera afferre
 solent dicitur. Proposio categorica e, que
 habet subiectum et predicatum et copulam in
 partes sui principales. ut huiusmodi quod dicit,
 e categorica quod. es habet subiectum et predicatum princi-
 pale unum, et non plura. habet et unica copula prin-
 cipalem. in quod namque categorica plures copulas
 esse non possunt nisi forte una sit in quod princi-
 pale altera principalis. hoc n. modo quod princi-
 ni quod categorica plures copulas recipit.

Nomine subiecti sed intelligi id de quo in quod
 predicatum. Nam vero nunc predicatum e de subiecto
 predicatum. Copula vero nunc quod et nihil et unum predicatum in
 subiecto, et hanc aliquid nunc explicite. ut prima dicit.
 quod e dicit. Aliter vero implicite. ut cum dicitur
 quod

Definitio quod cate-
gorica, vocalis.

subiectum et Predi-
catum quid?

Copula duplex.
Explicita.
Implicita.

Rebry

ly in quod
 quod sit
 et una illa
 substantiam
 In hunc
 do et ordine
 se et ordine
 Sed nes
 hu et subiectum
 conceptu in
 iusta conceptu
 quod et
 Cetero dicitur
 quod dicitur
 mare dicitur
 tu negant
 huius formam
 quod. mo, ut
 dicitur conti-
 quod non
 indicare se
 quod
 dicitur ad
 quod
 in ordine
 et completum
 quod
 quod non
 actus est
 quod
 quod dicitur
 quod dicitur
 quod dicitur

composita ex multis conceptibus privati et subiecti
 sed tunc notandum qd p[ro]prio mentalis categorica
 una veri enunciatio unum de aliis habeat et id y
 enunciatio, et id de quo enunciatio, tunc qd p[ro]prio
 predicato et subiecto qd cum componat, sed potest
 supponit illa, ex qd h[ab]et suppositis et p[ro]prio
 esse, vel non esse. qd indicat ad rem
 qd p[ro]prio mentalis qd unum alius veris solet esse
 predicatum et subiectum, obiective considerata habeat
 potest a p[ro]prio categorica facili in negotio in
 cor y modus patereq[ue] dicitur haec potest definiti
 Proprio categorica p[ro]prio unig de altero
 enunciatio. In eo dicitur rectissime ut si
 p[ro]prio categorica tam vocali quam mentali
 et scripta acco[m]modari. nec dicitur hanc solem
 considerari una p[ro]prio dicitur in cor, y absurdum
 dicitur n[on] inferiori obiectis debet esse et p[ro]prio da u
 dicitur cor sub quo illud continetur. non in
 gram, nisi sit: nam utrumq[ue] enunciatio aliud
 de altero. nam in qd dicitur enunciatio aliud
 venit in p[ro]prio et hypothetico. hoc namq[ue] p[ro]prio
 p[ro]prio dicitur, et Pauli recipitur, qd hypothetico
 vere aliud de aliquo vultur iudicari; et enunciatio p[ro]prio
 de dicitur Petri et resp[on]ditur Pauli y simul
 enunciatio aut p[ro]prio. Aliq[ui]d p[ro]prio categorica
 de altero. si vera p[ro]prio ea qua componit
 de altero p[ro]prio id e[st] enunciatio p[ro]prio de p[ro]prio,
 partem ex qua componit de altero parte
 nam una categorica p[ro]prio affirmatur de altera
 ex q[ui]bus componitur hypothetico, ut patet;
 In quo

Proprio Categ. mentalis
 habet predicatum d[omi]ni,
 i[st]a obiective t[ame]n
 non facit.

Dicitur p[ro]prio Categ.
 distinctior.

In quo differat species categorica a hypothetica.

Propria Hypothesis definitionis.

Propria hypothetica est illa, quae habet plures species categoricas aliquam conjunctionem unitatis, vel abiectionem ex quavis conjunctione resultat nempe, vel falsum, hinc partes sui principales. Ut haec sequens species. Ut haec, Petrus legitur et Paulus ambulat. et haec. Si Petrus ambulat habet et alius.

Differat species hypothetica a categorica 20. Quia categorica habet unam predicatum et subiectum et copulam: hypothetica vero plura subiecta et predicata ut Petrus et Paulus, et Paulus et negligerens.

Differat 21. Quia copula species categoricae principalis, sit verbum aliquod. Hypothesis autem adverbium aliquid, vel coniunctio. Ut sunt. Et. Vel. Si. et alia.

Differat 30. Quia categorica enumerat unum de alio hinc predicatum de subiecto, quia si copula sit verbum hinc numerus, amice per se dicitur aut subiecto. At species hypothetica non enumerat unum de alio hinc predicatum de subiecto, sed tamen statuit unum annuatim aliquam enumerationem inter duas species categoricas, vel oratio, ex quibus unitas resultat nempe, vel falsum.

Generis, Proprio.

Locum generis in haec serie, et inest, Proprio: et licet explicita non ponatur in subiecto intelligentia, et facta dicitur non est nempe quae representat species categoricae et hypotheticae: sed est eorum analogum quod nunc nunc generis generis.

Distributa.

Loca distributa sunt particulae reliquae, scilicet: quae sunt species complectentes plures species aliquam conjunctionem unitatis, vel abiectionem ex quavis conjunctione resultat nempe, vel falsum, hinc partes sui principales. in quibus verbis tres supra posita distributa significamus ut tripliciter patet. Illum particulae: aliqua conjunctione unitatis, in belli, quibus species conjunctionis per quod species generis materiam.

marginibus... inest... distributa... materiam...

maticos coniuuatio de. et excludit coniuuatio
 verbale y uales sunt in Categ: p^o. vide
 s^o ut multa p^otes categ: vel oratio s^o careant
 tali coniuuatio non effi aut p^otem hypoth^o
 vel s^o eos. Logica d^o abg. Acty Log. Remota. s^o s^o
 gens non effi is p^otem hypoth^o: Ad hoc inq^o s^o
 vel alius oratio, ex q^o ueritas resultat uerum
 vel falsum in multis casibus non est necesse
 ad hypoth^o in q^o componat ex Categ^o p^oie
 facti si componat ex oratio ex q^o ueritas resultat
 fact uerum vel falsum. q^o utiq^o de p^otes n^o belli
 gend^o s^o. Ut hoc p^otes. Si Petrus uolaret habo,
 vel alus. q^o ueritas hypoth^o: conditionalis. et tu no
 consistit p^otes, Categ: s^o ut patet. Ergo.
 Contra s^otem p^otes Categ: sic explicatam
 Obiices s^o Hoc p^otes. Petrus et Paulus sunt
 sancti et sapientes. s^o p^otes Categ: et tu habet
 plura subiecta et predicata. s^o falsum p^otem
 Categ: habere tu uni in subiecto et predicato
 R. concesso ma: q^o sit p^otes Categ: et n^o s^o min:
 nem n. h^o subiecta plura et predicata. h^o tu
 subiecto complexu et predicato complexu y p^otes
 Categ: non respiciat.

Obiicio 1a
 Contra s^otem
 Profis Categ^o.

Obiices s^o. Hoc p^otes Petrus et Paulus s^o,
 crement legem s^otem, consistit tu una copula
 p^otes inq^oali, et tu e hypoth^oca. s^o non recte
 dictu q^o p^otem Categ: distingui ab hypoth^o:
 n^o es q^o habeat una copula p^otes inq^oali.
 p^otes inq^oali. illa p^otes ex uale hunc hypoth^o,
 h^otem. Petrus docuit legem s^otem, et Paulus s^o,
 aut lego s^otem. s^o s^o hypoth^oca.
 R. Concedo ma: ut n^o s^o mai min: ad
 unig^o p^otem s^otem illa ueritate hypoth^o:
 ca, negatis tu illa est hypoth^o: et ma s^o
 facti q^o n^o ueritate abest abest in p^otes

Obiicio 2a.

Obiices

Dubium Quartum Quid sint Materia Qualitas et Quantitas Pro- positionis Categoricae

Materia categorica est ordo seu habitudo predicati et
subiecti. u. g. in hac prope. Petrus est homo, materia est Petrus,
seu mens illa quae predicatum istud habet, se habet ad Petrum
hunc ad accidentia illius etiam. Iuxta triplicem modum
quae predicata potest comparari ad subiectum, triplex
causa assignari solet materiae. Alia Naturalis, alia
Constringens, et alia Remota.

Naturalis est, in qua predicatum est de eodem subiecti
vel propria eius passio; ut istud u. g. quies, hoc est aut.
hoc est naturalis. Item in materia naturali, quae illud predicatum
natura illius subiecti debent unum hunc est et alia
et alia natura naturae propria passio. Huc reducuntur
omnes propriae quies in eodem licet predicatum non sit de eodem
subiecti, nec illius passio, debet tamen subiecto, hunc
et naturam hunc hunc connecere. Ut hunc proprio. Materia
est informata aliqua forma reducitur ad materiam
naturam; est n. organum informata aliqua forma
est ipsi cohaerere debita: nec n. potest esse cohaerere quidem
materiae, absq. aliqua forma substantiata ut in phi,
ca dicemus.

Materia Constringens uocatur illa, in qua pre-
dicatum continetur conuenit subiecto, hunc
quod ab eodem est, uel natura extraneum; u. g. hunc prope.
hoc est albi. In materia constringenti, quae albedo
hunc predicatum extraneum, hunc, nec est, nec unum
spiritu conuenit hunc.
Illa denique proprie est in materia Remota in qua predicatum
hunc requirit subiecto, ut u. g. est prope.
hunc

Materia quod sit?

3plex materia.
Naturalis. Constringens.
Remota.

1^a.
Naturalis.

2^a.
Constringens.

3^a.
Remota.

lecty & disputat
ms. et alia
Abros copulatio
una tm hnt copu
copula. Alia
de uny extrema
copula implicat
aliqua extrema
iam uerū est
aliquid qua uerū
uonem qd copu
quod ex parte
si mag potit
las est quae
copula magis
indignas, quae
in uerū magis
de plure nra
quodam nra
n. qd quae
yphn: dnt
lum dnt. h
rato. huc n.
andus: quae
quod huc
homo fuit
i. nam in
dnt a qd
a a. in
quae huc
in dnt

134.
Particularis.

Proprio Particularis est illa cuius subiectum terminus eius signo particulari determinatur ut hanc, alijs non currit. Signa particularia sunt. Quibusdam. Alijs. Alter & alia similia.

Indefinita

Proprio Indefinita est illa in qua subiectum terminus eius nullo signo nec uniuersali nec particulari, nec demonstratiuo affectu. ut hanc. hoc est doctor.

Singularis.

Proprio Singularis est illa in qua subiectum terminus eius, aliquo in se habet eorum mate singulari determinatur ut ista species. Petrus est sanctus. hic est quod currit. sunt species singulares.

Respectu qualitatis.

Qualitas propria est accidens quoddam conueniens propriae rationi unius predicati cum subiecto, qua ratio affirmatio vel negatio veritas aut falsitas sunt qualitates propriae quae conueniunt ipsi rationi unius predicati cum subiecto. si enim predicatum unum subiecto affirmatiue vel negatiue, propriae erit aut affirmatiua aut negatiua. si vero unumque verum vel falsum, propriae erit vera vel falsa; et unumque hanc qualitatem dicitur esse propriae categoriae in affirmatiua et negatiua, vera et falsa.

Propria affirmatiua.

Propria affirmatiua est illa, in qua predicatum affirmatiue de subiecto, ut cum dico, hoc est, est propria affirmatiua, quae predicatum quod est aut affirmatiue de subiecto quod est hoc.

Propria Negatiua.

Propria negatiua est illa, in qua predicatum negatiue de subiecto, ut cum dico, hoc non est lapis est propria negatiua quae predicatum quod est lapis negatiue de sub

subiecto, hinc se: Item inacta hanc quantita-
tam dicitur qd p[ro]p[ri]o Eug[er]ia in veram aut falsam.
Prop[ri]o vera illa q[ue] e[st] conformis suo obiecto
ut h[ic] e[st] aut, e[st] p[ro]p[ri]o vera, q[ue] conformatur suo
obiecto.

Prop[ri]o falsa e[st] illa, q[ue] e[st] disformis suo obiecto
ut h[ic] e[st] lapis, e[st] p[ro]p[ri]o falsa, q[ue] dissonat cum suo
obiecto. Quid sit a. confirmari aut non con-
firmari suo obiecto, et consequenter qd sit
p[ro]p[ri]um esse verum vel falsum. Pote[st] et dubio
q[ue]o, 2a partis ubi de ista p[ro]p[ri]o in eis dicitur.

Prop[ri]o vera aut e[st] necessaria, aut contingens,
falsa, aut e[st] impossibilis aut contingens qd
non p[ro]p[ri]um esse verum, contingens
aut impossibilis item p[ro]p[ri]o si dicitur e[st].

Cur dicitur movet q[ue]stio an illa et de p[ro]p[ri]o hyp[er]ta
affirmari possunt?

Et q[ue]o an sicut categor[ic]a h[ab]et p[ro]p[ri]a ma[xi]m[am] quantita-
tem et qualitate[m]. Ita p[ro]p[ri]o hyp[er]ta ea sibi et verbi-
cet.

De Ma[xi]m[am] tenendum, certo, q[ue] illa in hyp[er]ta s[em]p[er]
menda sit ex categor[ic]is. et v[er]o h[ic] p[ro]p[ri]o. Nam ma[xi]m[am]
e[st] habitudo p[ro]p[ri]o cat[eg]or[ic]i et subiecti. sed hyp[er]ta p[ro]p[ri]o
non habent aliam habitudo[n]em quam categor[ic]is ex
q[ui]bus componunt q[ue]o ma[xi]m[am] illam ex categor[ic]is s[em]p[er]
menda erit.

De Quantitate major e[st] diff[er]entia an p[ro]p[ri]o mutua
a categor[ic]is habent hyp[er]ta p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o. Certo n[on] e[st],
illas habere quantitate[m] categor[ic]am, sed p[ro]p[ri]o
hanc asserunt q[ue]o iam illis p[ro]p[ri]a quantitate[m],
sed non p[ro]p[ri]o notari debet quantitate[m], cum
illa p[ro]p[ri]o hyp[er]ta, quatenus hyp[er]ta, non ha-
bent signu[m] universalia vel particularia
distribuentia, vel delectationis.

Item de qualitate[m] certo sit, hyp[er]ta p[ro]p[ri]o
habere p[ro]p[ri]a qualitate[m], ita q[ue] s[un]t aff[er]re vel
negare, vera vel falsa, non q[ue] aff[er]re parti,
cupit a categor[ic]is, sed q[ue] p[ro]p[ri]am. Et idem dicitur
de

Prop[ri]o vera
vel falsa.

Quia s[ic] an
sicut p[ro]p[ri]o hyp[er]ta
habet ma[xi]m[am], quan-
titate[m], et qualitate[m]
sicut h[ab]et p[ro]p[ri]o cat[eg]or[ic]a.

Ma[xi]m[am] esse e[st] e[st] e[st]
in hyp[er]ta, q[ue] in cat[eg]or[ic]a.

Prop[ri]o hyp[er]ta h[ab]et
quantitate[m] alia[m]
sed non p[ro]p[ri]a.

Proprio conatus debet esse vera, et verum.

2a Copulativa.

3a Disiunctiva.

Et hoc, Paulus dormit. Inferunt alii et recte: qd p[ro]prio conatus onales vera, s[ed] ne tr[an]s. n[on] habet h[ab]ere. nam si vera e[st], p[ro]posito ante e[st] e[st], n[on] p[ro]fess[us] n[on] p[ro]p[ri]o confitens. qd e[st] necessaria.

Proprio h[ab]et copulativa e[st] illa q[ue] congru[ent]e n[on] ex p[ar]t[ib]us q[ue] cat[eg]oris particula ubiq[ue] copulativa, copulativa s[um]pta unitis.

u. g. p[er] ab[us]u[m]. ac. &. ut hoc. Petrus signatus, et Paulus loquitur. Nota quod ut h[ab]ere p[ro]prio vera, s[ed] regit[ur] ut amba partes a[ut] q[ue] congru[ent]e s[un]t vera. ut in ex[em]plo allato patet. Nam ut illa p[ro]prio vera s[un]t, petrus et Paulus signatus, et Paulus loquitur. qd sensu e[st] q[ue] ista duo s[un]t simul s[un]t et s[un]t; nempe signatus Petrus, et loquitur Paulus. e[st] contra ut sit falsa sal

deus tr[an]s; et hoc e[st] ab[us]u[m]. q[ue] forma p[ro]p[ri]a s[un]t s[un]t. si una pars e[st] q[ue] contra ut sit falsa sal

deus tr[an]s; et hoc e[st] ab[us]u[m]. q[ue] forma p[ro]p[ri]a s[un]t s[un]t. si una pars e[st] q[ue] contra ut sit falsa sal

Proprio h[ab]et disjunctiva e[st] illa, cuius partes utrumq[ue] aliquid parti v[er]ba disjunctiva, disjunctiva s[um]pta. quales partes, cuius s[un]t. u. g. aut. &. Ad veritatem huius p[ro]p[ri]i petitur q[ue] ut n[on] una pars vera sit; ut una deo; Petrus e[st] hoc, vel Paulus e[st] loquitur. h[ab]et p[ro]prio vera e[st] q[ue] saltem ad

una pars ex iis vera e[st]. q[ue] s[un]t q[ue] Petrus e[st] loquitur. h[ab]et p[ro]prio vera e[st] q[ue] saltem ad

una pars ex iis vera e[st]. q[ue] s[un]t q[ue] Petrus e[st] loquitur. h[ab]et p[ro]prio vera e[st] q[ue] saltem ad

una pars ex iis vera e[st]. q[ue] s[un]t q[ue] Petrus e[st] loquitur. h[ab]et p[ro]prio vera e[st] q[ue] saltem ad

Die 30. Decemb.

Dub: 5.

Handwritten text from the adjacent page, partially visible on the left edge of the image.

Suppo necessaria.

Nota 29

Acceptio termini qd.

Nota 30
Suppo distinguit
2 significatione.

non possimus phisicè adducere ad disputatam, uti
muntur, facile sunt terminis loco, utrum, illis qd
q ipsi submittuntur. Ex quo et facile colliges
quam necesse sit suppo cogniti, nempe ut
in terminis uti, et alios utentem intelligere
ualeas.

Nota 20. Acceptio nempe esse qd uniuersaliq
respectu ppietatum terminum, non tra
dici p proprietatem termini nisi p ius positi.
Quia acceptio termini nihil e aliud, quam
positio illius in ppiem, et q uniuersatur uerbo, ex
quo habetur data terminu tu infra ppiem, vel
petit in ordine ad ppiem ream suppositis excer
cere. Extra ppiem non supponit qdem actua
liter, tnt in arbitriam ppositam si y eam
ut possit supponere.

Nota 30 Suppoem distingui a figeate. pbaq.
Suppo supponit fig eam termini: qd no e
figeate sed distinguit ab illa. confy: patet
patet aut. Et aliqd supponit uerum uat ter
minu q aliquid intra ppiem petiq, ut illa uer
vel terminu antea hntat anim figeati, non n. ali
qd posset hunc term: lapis n. g. loco rei qd lapis
substituere, si ille terminu non figearet lapidem,
aut forte aliam rem. Ergo suppo non e frater
figeate, sed supponit illam.

Diximus in defy, q aliquis de quo uerificati
uata exi gentium repulsi. per hz aliquo,
intellege et, uel q se ipso, p suppoem mantem
terminum, q q se ipsis aliqto accipiuntur
ac si opent q q se ipsis aliqto accipiuntur
ipsis nety alia nota impone unu p se ipso
in ppiem uenire no sint. Quare tu suppoem
ut hz non petid illud acceptio p re alia
distinguita figeata q terminu ut pprimari ou porto
x a

Quintum
sit
positio

iem agiamy n...
mictat qm...
Ampliationem...
um ipsis non...
ut ppiem...
in officio: et...
in sequent...
re hnt ppiem...
huiusmodi...
illa e exi...
is terminu...
atur uat...
in hae dote...
Acceptio. Ceteru...
jo. Suppoem...
primu hnt...
Actio cum...
m

& serijs: de quo veri ficeh, ita, q. vere steb
 q. p. h. sigill. inactu exigentiam copulato, ut q.
 f. om. & petit verba cui in p. p. unq.
 Perthi acceptione; conuenit fuppo cum
 sig. cat. et alias q. p. metati b. terminem, p. r.
 h. q. abiq. de quo veri ficeh inactu exi.
 Genitru copulato, difert ab iis dem.
 Vnde d. p. r. illam fuppo quam alij ap. sig.
 nant si: fuppo e. acceptio termini q. uliq. q.
 non ad exultam et p. r. ten. in di. cany.
 non n. explicat totam nam fuppo aut
 ultima sig. d. p. r. q. uo p. r. Si n. ad
 fuppo f. ab. p. r. ut illam h. d. b. m. q. ac.
 cine, acceptio termini q. uliq. et y. veri f.
 ctus de illo f. om. & petit. conuata. Sequens
 q. f. i. ca. termini q. d. f. f. p. r. et y. termini
 extra p. r. vere p. r. et actualiter fuppo,
 uerit; neutra potest dici: q. uo nec n. y.
 f. p. r. p. r. m. i. fuppo n. difert a sig. cat.
 gant termines extra p. r. p. r. actus,
 tibus fupponere: p. r. fuppo, quo ad p. r.
 sig. cat. n. e. acceptio termini q. f. i. sig. cat. y.
 n. n. p. r. hanc uocem uel tem: legit
 n. y. ad f. i. t. m. legi dem, accipiunt illi q. uli.
 quo, it. q. p. r. sig. cat.; ergo f. i. ca. q. d. f.
 fuppo si acceptio termini q. uliq. h. n. uide
 fuppo f. i. ca. ad fuppo. p. r. m. ter.
 m. i. extra p. r. accipiunt uere p. r. ob
 actualiter q. uliq. nam q. d. f. i. ca. r. d.
 h. e. extra p. r. p. r. h. n. e. dem: h. d.
 accipit illam q. p. r. sig. cat. q. si acceptio
 q. uliq. f. i. ca. ad fuppo terminis

Dicitur fuppo f. i. ca.
 p. r.

Lem

terminus extra spem vere et actualiter sup-
 poneret unum vultu accipitur qd aliquis non
 si q nullo accipit, nullam et rem pcurat
 quod apte factum esse constat.
 Concluditur qd de vae supponit esse qd fit acceptio termi-
 ni p aliquo de quo veritate facta exigentia cogit
 sed facile colligere poteris quod termini
 ni p se supponant, si n. veritatem nec veritatem
 possunt facta exigentia copula non supponant
 ni in hac spie, Chymara currit. Chymara ac-
 cipit qdem p se p se non supponit qd
 non veritatem de illa facta q copula occidit.
 comula petit, quod Chymara in hro p se est
 stat et currit q ei, inqz ante velle plane respic-
 nat.

Excluduntur a
 suppone finali termi-
 ni calgei.

Ex dicitur inferitur qd termi: p se non pcurit qd
 se supponi vae ex dicitur colligit supponit n. qd
 cepto terminis p aliquo de quo veritatem
 facta exigentia copula. terminis a. p se cogit
 cum veritate facta pcurit q se habent, non
 possunt q aliquo accipit; q de suppone finali in
 colligentia q respicit pcurit qd; si n. de finali
 terminis fit, pcurit et terminis pcurit
 supponere, ut cum dicitur facta veritate qd
 et syllaba, q suppone manet, qd.

Excluduntur a suppone
 Adiectiva, ut fit.

Inferitur re. Adiectiva quatenus adiectiva non
 posse vere et pcurit supponere nisi qd
 includunt substantivum et sunt illud ostendit
 gere, ut bene qd illis possunt supponere.
 aut cum dicitur, Tunc ut palma floret. qd
 tunc illa, termi, adie qd in se supponit
 qdem sed non adiectiva qd, fit in se inclu-
 dit substantivum certum p. pcurit virtutes,
 in se.

Obligatio qd.

Contra dicitur supponit dicitur qd. Qd accipit

Handwritten text on the right page, partially visible and overlapping the left page's text.

o actio, suppo non e actio. qd suppo non e accep-
 tio; qd male dicta e q suppo fit acceptio. ind:
 una eury. nubes. qd. n. p. suppo n. for,
 miter e qd d' am ens vats, qd no e actio.
 hoc argtu petit ut explicem qd vultur suppo
 dicat acceptio, p uny intelligenda et solute
 argtu. Nota qd acceptio qter accipi ptt.
 vny modo active, qua rae acceptio e actio
 in q accipientis terminu d' f' p' d' r' entis
 vnam q' aliqno; 2o passive, qua rae suppo
 ta acceptio nlla aliud qd em terminu ut m' tu
 q' se acceptio est, demominatio vtriusq' ab
 actu accipientis p'ueniens. et haec passiva
 acceptio duplex e: alia actualis, ut qd to tem
 mino q' e acceptio: alia artificialis
 seu potis, q' e pota q' d' am conveniens ter
 mino rae sig'is ut ab m' tu p'p'it accipi
 d' f' p' d' r' aliqno. **Hic** notatis certu e
 suppo non e acceptio active p'p'it
 alias d' r' o' p' t'is non e' set, em suppo accidat
 acty in q' t' m' q' extrinsecu. Deinde suppo
 q' d' am intentio r'at, q' actui m' tu no compe
 net. ite acceptio passive p'p'it. q' d' sup,
 p' e r'at q' d' am r'at, q' non e' f' r' t' e' q' se
 acceptio passiva. q' d' e' q' r'at. q' d' e' f' r' t' e' q' se
 d' non e' r'at sed acceptio passive i' r'at
 fundandi r'atnem suppo e' q' non e' suppo
 r'at f' r' t' e' : sed e' suppo f' r' t' e' r'at q' d' am
 fundandi e' acceptio passiva, f' r' t' e' m' vero
 hinc r'at e' terminu, unde q' d' to suppo e'
 acceptio, non e' nem in sensu f' r' t' e' : sed causali
 f' r' t' e' sicut solent dicere p' t' u' l' i, generatio uny e'
 corruptio altery, q' t' r' a n' e' t' e' in sensu cau-
 sali

Argtu explicatur.

Acceptio duplex
accipi potest.

1. modo Active

2. modo Passive

Passiva acceptio
duplex.
Actualis. Potis.

si supra p[ro]dicata convenire subiecto quatenus
 ip[s]um concipit p[ro]prio conceptu, ut si dicitur h[ic]
 te alibi. ille dicitur h[ic] suppletur mediante con-
 ceptione p[ro]prio h[ic] cum n[on] p[ro]fero hanc p[ro]p[ri]am
 conceptione subiectu[m] et p[ro]dicata p[ro]prio conceptu
 p[ro]prio, sed t[ame]n non denotat in hac p[ro]p[ri]a
 p[ro]dicata convenire subiecto quatenus con-
 cipit p[ro]prio conceptu. h[ic] n[on] e[st] alibi, licet non
 concipiat conceptu p[ro]prio. At vero q[ui]to
 h[ic], h[ic] e[st] p[ro]p[ri]a, non t[ame]n concipit subiectu[m]
 p[ro]prio conceptu sed et denotat p[ro]dicata con-
 venire subiecto quatenus subiectu[m] tali vel
 tali modo concipit.

Deinde et in d[e]p[re]ssio p[ro]p[ri]o immediato
 ad denotandu[m] in sup[er]io simplici subiectu
 non posse accipi p[ro]p[ri]o immediato, ut
 in hac, h[ic] e[st] p[ro]p[ri]a subiectu[m] illud t[ame]n accipit
 qu[od]a[m] humana[m] i[n]t[er]pretat[ur] p[ro]p[ri]a illud
 et p[er] Petrus Paulus et alios in d[e]p[re]ssio, q[ui] p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a mediate huius feminis h[ic]
 p[ro]p[ri]a ad p[ro]p[ri]a aliam h[ic] h[ic] illud, ut
 q[ui] p[ro]p[ri]a q[ui] d[e] p[ro]p[ri]a t[er]t[er]io i[n] p[ro]p[ri]a. Et
 dicit colligitur feminis et p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a simplici p[ro]p[ri]a n[on] de
 illis et p[ro]p[ri]a d[e] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 q[ui] t[ame]n illis conveniunt quatenus concipiunt
 p[ro]prio conceptu; et quanto dicit Petrus est in
 d[e]p[re]ssio, e[st] sup[er]io simplici, quia
 ille feminis Petrus accipitur p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 n[on] p[ro]p[ri]a immediato, p[ro]p[ri]a ut concipitur p[ro]p[ri]a
 p[ro]prio conceptu simplici.

sup[er]io

Ex dicto dato colligitur homo supplex tunc verum
 in materia nata et in qd in qd auctu abfoluit a
 pro qd verba sunt et in qd auctu dicta qd
 abate et necesse conuenientia qd iudici in subiecto.
 Supplex accidentalis e acceptio termini p suo
 sigillo de quo tunc verificat inata distanti qd
 importatum qd verba et non tunc necessaria
 connexionis. Hanc supplex tunc p regri in
 materia contingenti, qd huc sunt assignata sup
 pres tunc distanti p sine fam connexionem
 predicati cum subiecto si n. predicata nater et
 necesse conuenientia cum subiectis tunc erunt
 supplex nates et in materia nate si vero tunc
 contingenter et possibiliter erunt supplex
 contingentes et in materia contini gentis.
 Proprius vero in qd subiectu et predicatu nater
 inter se repugnata hnt, huc qd sunt in
 materia remota, ad supplex nater reduci
 possunt; nam in illis, p nater extremum
 repugnans veritate, abfoluit a tunc, et con,
 sequenter possunt illi termini verificari p
 quacumq, dista tunc de suis sigillis, qd
 supplex nater reductiue solum fati e.
 Supplex tam nates sua accidentalis et unig
 duplex. Alia e Cirs, Alia sui polaris.
 Supplex circ nates, e acceptio, termini circ
 de suo sigillo verificat tunc qua unig
 distanti tunc, ut huc, hnt e aut. fr
 Supplex nates sui polaris e acceptio termini
 singularis qd de suo sigillo verificat tunc
 unig, distanti tunc, ut huc, hnt e aut.
 Supplex accidentalis circ e acceptio termini
 circ qd de suo sigillo de quo verificat tunc tunc
 tunc importata per verba, ut huc e alby.
 Supplex accidentalis singularis e acceptio termi,
 no singularis qd de suo sigillo, de quo tunc verifi
 cat

Supplex accidentis
 talis quae?

Supplex in materia nate
 sunt supplex nates.
 In contingenti, sunt
 contingentes.

Proprius in materia re
 mota reduciuntur
 ad supplex nates.

Ratio unig.

3a Divis.

Supplex tam nates
 quam acentis e
 iterum duplex.
 Cirs nates.

Nates singularis.

Acentis circ.

Acentis singularis.

ut non licet designare hinc per alij in hinc da
contextu, de sub affixi meo p[ro]p[ri]etate n. y.
Petri @ 12. d[omi]ni d[omi]ni h[ic] h[ic] n[on] vult
Suppo Distributio @ duplex. Alia Completa
Alia Incompleta.

Completa @ acceptio tem: e[st] distributi p[er]
singulis generum, ubi de actio sententia.
Subiectu hinc p[ro]p[ri]etate supponit distributio rem,
pleta q[uod] non solum de un[um] p[ar]te arti congre,
tere illud p[ro]p[ri]etate su[um] et hinc cum h[ic] h[ic],
viduo sub arti contento.

Suppo Distributio Incompleta @ acceptio
tem: e[st] distributi p[er] generu ly singuloru.
ita q[uod] a genere vel p[ar]te su[um] non p[er] con,
tentu sub genere vel p[ar]te. neg. ut ait p[ro]p[ri]etate
in arca d[omi]ni, e[st] suppo distributio in con,
pleta, nam e[st] p[ro]p[ri]etate isbe; quod de quo,
tem: genere vel p[ar]te arti alij fuerit in
arca d[omi]ni; non vero sensu q[uod] de in d[omi]ni d[omi]ni
arti fuerit in arca d[omi]ni, hoc n. plane p[ro]p[ri]etate
fuerit q[uod].

Circa has d[omi]ni Nota illud esse factus
p[ro]p[ri]etate d[omi]ni considerat, tem y ferunt
supponens considerari p[ro]p[ri]etate in ordine ad di
versam: nam aut coniugit in ord[ine] ad suu
p[ro]p[ri]etate, aut in ord[ine] ad unione, qua h[ic] h[ic]
d[omi]ni p[ro]p[ri]etate et copula; aut tem in ord[ine]
ad p[ro]p[ri]etate alijna q[uod]by officio tem: q[uod]by
has d[omi]ni considerat d[omi]ni p[ro]p[ri]etate et vari
supponit, vel p[ro]p[ri]etate tem: supponentem
p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate: in ord[ine] ad suu p[ro]p[ri]etate, d[omi]ni,
p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate in materiam et factem, singuli,
tem, et personalem; p[ro]p[ri]etate et in p[ro]p[ri]etate.
In ord[ine] vero up[er] illi ord[ine] q[uod]by n[on] p[ro]p[ri]etate
rechi et p[ro]p[ri]etate, d[omi]ni p[ro]p[ri]etate in acciden

Suppo Distributi,
Alia Completa.

Suppo Distributi
Incompleta
pleta.

Ratio uno tot
d[omi]ni p[ro]p[ri]etate.
NB.
Summa h[ic] h[ic]
hinc d[omi]ni b.

Secunda proprietas Logice terminum est
Ampliatio; quae sic defini solet.

Ampliatio est extensio termini a minori
ad maiorem signum, vel accceptionem
n.g. in hac ppie, homo est opus insty. ille terminus
homo, ampliatur, stat n. p. vity harty, no tm
& sunt, sed et q. erunt in praemissi dista
tms.

Defio Ampliationis.

Si hinc in diste, (vel accceptionem) qd ut
terminus ab ipse ampliatur non e. verè quid sup,
ponat ppie et stricte, sed latè si accipitur
& pro sigto. Unde in hac ppie, Antichris (E,
vel fruct. e. vera ampliatio; non tu vera
signo; ad vera n. signum pretiq. veris cas
termini de suo sigto, iuxta exigentiam
copulae, q. non potest ampliatio.

Pro intelligendo natura ampliacionis ceteramq.
sua proprietate, nota a dialecticis ceterisq.
fundari certis alijs stricte termini. Cum n. h.
stricte hinc in ampliatio vel re
vel a ma. ad nim. accptione, necesse e. de
signare aliquem statu termini respectu cui
letur. et in quo nulla fiat ampliatio, aut
restrictio. Statq. a. iste termini e. illig ac
tum distam hinc in ordie ad determina
tionem palem. et hinc stricte hinc in ampliatio
phiat; si n. terminus accipitur q. p. hinc
in ordie ad alia distam hinc in ampliatio q. ma
in portata q. copula palem, tunc vere
terminus ampliatio. Unde in hac ppie, hodi.
hinc in ampliatio; illud subiecta non ampliatio
quia

Septima
Restrictio
ellatio
Secunda

2. modus.

Modus secundus: a non amplius ad unum non
distributum, bona & consequentia affirmat. sicut
et bona & consequentia a gravitate ad unum
affirmat. n.g. alijs ho p[ro]p[ri]ally, go alijs ho p[ro]p[ri]ally
est alio.

Ut hi duo modi arguendi sine errore exerceantur
debent notari aliquae regulae.
1a Regula fit; ut con[tra] ab amplio ad non am-
plum vel ad restrictum q[ui]dem, affirmat fit
bona, debet fieri distributio ampli; ab bona equi,
stantia non amplio, vel restricti n.g. ut promi-
ssio currere et ho alio, go ho alio p[ro]p[ri]ally
qd fit distributio iam dicta. constantia vero
nihil aliud, quam q[ui]s dicitur existens
sua subiecti, ut in ex[em]plo allato patet. q[ui] si
unum ex his omnibus consequentia nulla erit. n.g.
ho p[ro]p[ri]ally go ho alio p[ro]p[ri]ally currere, nullum
consequentia q[ui] defectu distributio ampli. si
nullus hanc consequentia legitima non e[st], et p[ro]p[ri]ally
ho currere, go ho alio p[ro]p[ri]ally currere. p[ro]p[ri]ally da,
ri ante sed ante vero, consequens falsum,
dato casu q[ui] nullus ho alio p[ro]p[ri]ally in mundo,
go requirit constantia non ampli.

2a Regula, ad unum ad unum unum neg
neg ut consequentia bona fit non e[st] necesse con-
stantia non ampli; sed sufficit distributio ampli.
n.g. nullus ho p[ro]p[ri]ally currere, go nullus ho currere,
vel vel ho alio p[ro]p[ri]ally currere.

3a Regula a non amplio ad unum, ut con-
sequat fit bona affirmat patet et suffi cit, ut am-
plio non distributum; si n. Distributum consequentia
bona non fit, ut hanc consequentia bona: ho alio p[ro]p[ri]ally
p[ro]p[ri]ally

4. Regula circa
duos modos argu-
endi supra dictos.
1a Regula.
hic patet constantia
et distributio.

de distributio, pag. 88.
nel. 150.
Constantia q[ui] fit?
(Affirmat)

2a Regula.
hic non patet
constantia.
(Negat)

3a Regula.
hic non patet
distributio.
(Affirmat)

pt urere, go ho pt urere. hwe uero mala,
ho abq pt urere, go gis, ho pt urere.
sicut a parati ad ueritate distributu non e
bona confys. alijs ho e docty; go ois ho e docty.
bene ho ualeat ut ueritate non e. sicut butu. uig.
alijs ho e docty, go ho e docty.

7a Regula
hic non petitur
distributio sed
constantia.
(Negne)

7a Regula a non ampto ad amptu regne
huc confys fit bona, petitur constantia in non
ampto, ut q amptu non distributu. u.g. ho
abq non uerit, et ho abq e; go ho non uerit.
confys bona e: si uero non penat facta em,
stantia pt consequens reddi falsu ante adon.
ly uero; papilo, capu, q nullu ho pt abq
e ois ho ueritat.

Defio Restrictionis.

Restrictio e conuictio termini
a maiori ad minorem supremam uel
acceptiorem .i.

S.G. homo abq e in sy. ille term: ho, u,
sicut gis q li abq; ut huc sicut hucy abq,
cum ho e uerit eare q hucy abq.

Ubi term: restricty
uel restrictio
fit penerat. q
ex parte unig
extremi.

Ubi notu q ut fiat restrictio debet terminig
restrictio uel restricty peneri ex parte unig
extremi, si a alijs term: q restrictio partu
adhiberi sicut, potest in alio extremo, re,
sicutio, ho e abq. Et idem in dicim ferendu
de alio ^{de qua uide pag. 130. D} term: restricty, ut sunt
adhiberi, conuictio nupt ead, casy oblig,
uero. Et ut

Quoniam ex
dantur a re,
restrictione

Handwritten notes on the right page, partially visible, including phrases like "Restrictio est conuictio termini" and "Ubi notu q ut fiat restrictio debet terminig".

NB.
Regula bonis
restrictionis et
ampliati onis.

Et ut Restrictio fiat et ampliatio melius
cognoscat filii et certa Regula, quod cum
has terminus accipit et plures, quam alii
petunt respectu hospitalis et huiusmodi, tunc
habet terminus vere ampliatus. Si vero acci-
pitur et pronuntiat quodam accipit respectu
eodem cupulas huiusmodi tunc vere
restrictio. Et istud in proprietate Restrictio
si: et Ampliatio in parte tunc accidentali
verum habere videtur, non nudo.

Restrictio et Amptio
loci habet tunc in acci-
dentali parte.

In Restrictione sunt et duo modi arguendi.
Primus. A non restricto ad restrictum negat
et affue, bene est contra, dum in affua ponat
constantiam ex parte non restricti; ut bene va-
let, est tunc currit et hoc alibi est, go hoc alibi cur-
rit. Negat et bene valet. nullus hoc currit,
go hoc alibi non currit; ubi constantiam addere
non est vero.

Duo modi arguendi
generandi, § 157.
1. modus.

Secundus. A non restricto ad non
restricto partem constantiam sumptam affue et
negat: bene est contra. Summo in negua
hoc alibi non currit, et restricto, ut bene valet.
non currit. In affua non est vera constantiam,
homo disputat. In affua non est vera constantiam,
homo disputat. go alijs

Contra non petit
in negua.
2. modus.

Ad proprietates reduci possunt Alienatio
et Diminutio.
Alienatio est Restrictio termini a propria ad
negua fixam. ut huiusmodi. Petrus etc.
Diminutio est Restrictio termini a propria ad
admirati. ut si dicas alibi etc. alibi etc. deinde.
hic cent

Alienatio et?
Diminutio.

In contrahitio fit in huius terminis alibi, ut
illud non, unquam, sed in subiecto. Insuper
fit in subiecto sed; fit in partem si: expressum
et perhibendum in iuncta; fit in dentes.

In his duobus rebus unum confusa bona est,
facile signosis, potest. Item n. licet ut ali
erecte ad opitiam; neq. in Iominuto ad opitiam
hinc non licet in parte. In parte et in parte
to homo et in parte. neq. et valet. Ad hunc
to alibi fit in dentes; to Ad hunc alibi.

De his appellatis
de figito fronte vide. pag. 145.

Appellatio tandem, et ultima parti
tas termini; et applicatio figiti for
malis unius termini ad figitum fronte alterius.

V.g. Petrus et magnus phisus. figitum fronte illius
termini, magnus, applicatio ad figitum fronte
alterius termini, phisus sc. denotat n. mag.
nitutine convenire Petrus rae Phisus.

Appellatio duplex.
Realis.

Appellatio duplex. Alia Realis. Alia Acci
dentalis.
Realis est applicatio accidentis realis ad
fronte alterius figiti. Vt Ioannes et magnus
phisus. Appellatio realis est applicatio unius
accidentis realis. n.g. homo et phisus.

Accidentalis.

Accidens Reale est id, quod fuit esse ab
opitae mentis non dependenter. pars non
et dependenter esse ab mente. Item d.
factura in mente. /.

et ut

Et ut apparet non melius cognoscatur
Nota 29. qdo ad obliu' punit a parte pbi,
cui; et subdit a parte subdit, tunc non
e vera appellatio. ut non dico, Petrus legi
e magnus. non veri appellat ille tunc; mag
ny. supra sum subdit. sed tunc ad aptum illi
tunc pbi cuta subiecto. non n. denotatur
magis tunc Petro rat legi eo, q ad apt
pellam petri, commore. f.

Nota 30. qdo ad obliu' et subdit punit
a parte appt extram tunc vera fit
appellatio. ut in expto niti pposita pntd.

Nota 30. De pnt appntis apntatib' tunc tunc esse
ingtam quasi q oes tennit, in qly appellat resp
debet esse tennit connotatui; aut rigore pnt
pntare duplex figtu, unu frute, altm mate.
qnd tennit connotatui pnt conpnt: sed
q figtu frute intelligi nll illud, q mied cate
ta q se pnt q tennit figatur, licet pnt ter.
nting, ad absolutu. n. q. in hac pnt. ho e pnt, fig,
tunc illi tennit frute, ho, pnta humane, qua
tunc concipit pnt concepu. Et si ille tennit
figtu frute supra figtu frute huius tennit
pnt; Ex quo apte colliges appntem vere
qdo e rati, ut exptu ablatu dem ostendit.

Nota 40. ultimo, pntem hie esse dntem de
tennit numerabilit, qnto si: illi appntent
pnt figtu frute tennit, qly connotatur.
Deo dnt notae. Nota hie Regulas.

1a Sit. tennit numerabilis pntitine; pnt
ad dnt substantiuo pnti cantu substantiuo in
connoto appntent naturam ad suppositu
et

4 Nota applans.
1a Nota.
Adiectiu loco pbi,
cubi positu, non
appellatio.

2a Nota

3a Nota

4a Nota.

3. Regula de tennit
numerabilit ad figtu
frute.

1a Regula

et ad natus q̄ in suppositis adferuntur: ut Pe-
trus et Paulus sunt tres heres. ille termi: numerus
his, sine applicat numerum: ite numerat
tam supposita quam natus; et hoc ita
p̄ter est contra fidem. Et et h̄ic et Sp̄s S. sunt
tres Dij. q̄ ille termi: numeratis tres; nume-
rat tam natus quā supposita q̄ diuina nō
contrariatur. Ergo haec regula sic optica,
ita certa ē.

2a Regula.

2a Regula. Termini numerales primitiui sūt
coniuncti adiectiui, tū suppositi numerat
et non formos. nam si unus albedo in hōe,
et plures heres, tribus u. g. bene dicere tres
albi, q̄ ille terminus coniuncti adiectiui tū
numerat supposita. et e contra haec ita nega:
Petrus unus ferens; uel unus artifex; h̄ic ha-
beret plures ferens aut artes. Ex hac Regula
scitur q̄ cum in Symbolo Athanasij tr. non
tres Spiritus sed unus Spiritus: non tres aeterni
sed unus aeternus. Ille terminus non adiectiui
sed Substantiui sumi.

3a Regula. Termini numerales sp̄s soni,
naturaē aditi, substantiui sūt ille sūt
connotatiui sūt absolute, tū numerant
supposita et non formos. ut h̄ic op̄to
catholica ē. DEVS ē trinus. q̄ ille terminus
numeratis denominatiui, sūt denominatiui
sp̄s tū supposita numerat et nō formos
q̄ Deo non repugnat. Et h̄ic de proprie-
tate terminus terminus

8. Januarij

Dub: 8.

Dubium
De Op.

et ad natus q̄ in suppositis adferuntur: ut Pe-
trus et Paulus sunt tres heres. ille termi: numerus
his, sine applicat numerum: ite numerat
tam supposita quam natus; et hoc ita
p̄ter est contra fidem. Et et h̄ic et Sp̄s S. sunt
tres Dij. q̄ ille termi: numeratis tres; nume-
rat tam natus quā supposita q̄ diuina nō
contrariatur. Ergo haec regula sic optica,
ita certa ē.

2a Regula. Termini numerales primitiui sūt
coniuncti adiectiui, tū suppositi numerat
et non formos. nam si unus albedo in hōe,
et plures heres, tribus u. g. bene dicere tres
albi, q̄ ille terminus coniuncti adiectiui tū
numerat supposita. et e contra haec ita nega:
Petrus unus ferens; uel unus artifex; h̄ic ha-
beret plures ferens aut artes. Ex hac Regula
scitur q̄ cum in Symbolo Athanasij tr. non
tres Spiritus sed unus Spiritus: non tres aeterni
sed unus aeternus. Ille terminus non adiectiui
sed Substantiui sumi.

3a Regula. Termini numerales sp̄s soni,
naturaē aditi, substantiui sūt ille sūt
connotatiui sūt absolute, tū numerant
supposita et non formos. ut h̄ic op̄to
catholica ē. DEVS ē trinus. q̄ ille terminus
numeratis denominatiui, sūt denominatiui
sp̄s tū supposita numerat et nō formos
q̄ Deo non repugnat. Et h̄ic de proprie-
tate terminus terminus

8. Januarij

Dub: 8.

Dubium Octavum De Oppositione Propos.

Pod consideratem proprietate quarundam q terminis,
ex qby pprio componit, conueniunt; restat ut de
possibilitate quorundam q pprio p perty competat, agam.
Sedent uero cetera assignam hanc proprietates,
oppo si: et aequolentia. Quibus etiam addi pot
conuersio pprieta omni; licet illa sit miny intrinseca,
et multu acci dentialis.
Inter illas qm locu obtinet oppositio quo ceter
sic definitur.

Oppositio e repugnancia duaru pposi;
Honum eodem subiecto et predicato
constantiam sibi affdem et negam;
uentatem et falsitatem

Defio oppis.

Hae defio conuenit plane cum illa qua q
figurat alij. Oppo e affas et negas signt
de eodem sibi idem.

alia defio oppis
sed cadent q supra.

Explicitur pp Defio. Loco generis ponitur
repugnancia. Additur, inam pprum;
ad exclud alij oppo simpliciu, ubi nota oppem
qre duplicem. Alia e Complexa. Alia sic
complexa.

Geny defis. Repug;
nancia?

Oppo duplex.

Incomplexa e repugnancia inter duas
res simplices, aut inter duas terminos tm.
qua oppis genere opponunt n.g. albedo et n;
gras, et alia incomplexa

Incomplexa.

Complexa

164.
Complexa

Complexa vero e re pugnantia inter duas
species qd ex sua natura complexi onem tribuit.
Et de huc 2o oppo sermo nra pcedit no de ja.
Dicitur et eodeme subjecto et predicato constanter
in qru pariter, multa in dicitur.

20.
Oppo petit ut sit
dicitur idem in utrumq
spie.

20
Oppo petit ut sit
idem et ptem dmi
noim, non ag noim.

Deiq eadem
noim non sola res.

30
Oppo petit idem
idem et ptem sctm
Locu. temp. modis.

Locy servand.

Temp servanda.

20 Item hunc pariter petit ut sit idem sub
iectu in utroq specie: hinc nullae ista q p
Petru unius Pauli non currit Petrus alby,
Petru non e magny. Quia ista species non
constant eodem subiecto et predicato ut patet
v. Petrus ut sit idem subiectu et predicatu q
vni noim, non requirit. si n. subiectu sit semi
agnosq vel et predicatu, utramq idem asid
ut canis latr alq canis non latrat.
Alij insup et petunt q subiectu et predicatum
non hnt sit idem sctm rem, sed et sctm noim.
unde non in dicitur hanc ex veru oppo
eadem res, tu non eadem noim.
30 Petitur ut sit idem subiectu et predicatu
sctm locu, temp, et modis, seu in transstanti
as extremu. q si non serventur multis ob
iectivis, nam oppo impugnantib q non fa
his fiet. et locy idem si non idem serventur
possunt vari dtes species q viderit opposita
simul vera, q qm repugnet. ut cum dicit
Amicus q e tibi burgi, Amicus non e tibi burgi.
qd dnt species possunt esse simul vera si ma
les locy, no sit casu q Amicus sit molhemis.
Idem e dicentib si non servet idem tempus.
unde huc q non e oppo vera, Petru dicitur
Petru non dicitur albi, eo qud non sit idem predi
catu sctm temp, unde n. dicitur hnt, altem
futuri. Istaq species simul esse vera possunt
Debet

Complexa vero e re pugnantia inter duas
species qd ex sua natura complexi onem tribuit.
Et de huc 2o oppo sermo nra pcedit no de ja.
Dicitur et eodeme subjecto et predicato constanter
in qru pariter, multa in dicitur.
20 Item hunc pariter petit ut sit idem sub
iectu in utroq specie: hinc nullae ista q p
Petru unius Pauli non currit Petrus alby,
Petru non e magny. Quia ista species non
constant eodem subiecto et predicato ut patet
v. Petrus ut sit idem subiectu et predicatu q
vni noim, non requirit. si n. subiectu sit semi
agnosq vel et predicatu, utramq idem asid
ut canis latr alq canis non latrat.
Alij insup et petunt q subiectu et predicatum
non hnt sit idem sctm rem, sed et sctm noim.
unde non in dicitur hanc ex veru oppo
eadem res, tu non eadem noim.
30 Petitur ut sit idem subiectu et predicatu
sctm locu, temp, et modis, seu in transstanti
as extremu. q si non serventur multis ob
iectivis, nam oppo impugnantib q non fa
his fiet. et locy idem si non idem serventur
possunt vari dtes species q viderit opposita
simul vera, q qm repugnet. ut cum dicit
Amicus q e tibi burgi, Amicus non e tibi burgi.
qd dnt species possunt esse simul vera si ma
les locy, no sit casu q Amicus sit molhemis.
Idem e dicentib si non servet idem tempus.
unde huc q non e oppo vera, Petru dicitur
Petru non dicitur albi, eo qud non sit idem predi
catu sctm temp, unde n. dicitur hnt, altem
futuri. Istaq species simul esse vera possunt
Debet

Debet et esse idem subiectum et predicatum in eis
impossibilitatis et modis extrinsecis alias non
est vera opus si haec non fuerit, ut in se
quuntur quibus patet. Petrus & scilicet & doctus.
Petrus non est doctus. & non vere opponuntur, cum
possint ambo simul esse vera vel falsa.

Modus seruandus.

Debent et tandem seruari eos proprietates
logicales, de quibus supra dictum est quod si non
seruentur opus et facile destruentur.

Proprietates logicales seruandae.

Dictum est in depre. sicut affirmans et negans
falsitate et veri tatem ad excludendum
opus subalternas, si vere opposita non sunt,
tunc quoad quantitatem aliqua inter se
repugnans habeant, ita y unafit unitis
alia particularis. et sic opus communiferae
sunt inter se opponuntur; quatenus
illud negat in quantitate vel qualitate.
Sed non hinc non ita accipiuntur.

Excluduntur opus subalternas.

Nota hic ut aliqua opus sit affirmans vel negans
tunc debet signum affirmans ex parte subiecti sicut et negans;
haec debet poni ante copulatum vel saltem: un,
de hinc & negans, Petrus non est in sty. illa vero
affirma, Petrus non est in sty. qd negans postponit
copulatum. et idem debet offerri in opus
hypotheticis et modis alij de quibus supra pag. 128.
Sicut sunt opus in alio dixerunt infra.

Particula regum, natura ante copulam ponenda.

Idem de opus hypotheticis et modalibus.

Dividitur opus in tria si definita in 3. membra.
In Opposita Contradictoriam, Contrariam,
et Subcontrariam.

Divisio Opus oppositae in Contradictoriam, Contrariam, et Subcontrariam.

Subalternas n. ut dictum est, non opus spectat
ad hanc oppositam hinc definitam.
De qua iure est rit non sit generis in ptes
vel analogi in analogata.

Et. Quibus sit hanc divisio?

Quidam

Vel non possunt esse simul vere nec falsa et
 sunt contradictoria. Nec potest quod dicitur
 in dicitur hinc sufficientia deponi ex quibus
 fidei ipsa quantitate fidei se in hinc
 spectare ad opem hoc n. si neminem quod subal,
 ferre vere continere sub opem supra defi-
 nita, et iam improbandum. Sed ideo ex eo
 fuit dicitur sufficientia, quia sub diversa
 quantitate indicat dicitur modo negandi
 aut affirmandi, et potest ad ipsam opem
 p. nam alia negat ex toto, alia affirmat
 ex toto, aut alia negat ex parte, aut alia
 affirmat ex toto et e contra.

Hanc in opem nota et officia declarat
 sequens tabella, in qua supra dicta melius
 aspici poterunt et dicitur a facilius capi.
 ubi quibus superiores contraria: inferiores sub-
 contrariae quae sunt in angulis per diametrum opem,
 lateris, sub altera quae cum angulis. ita ut
 superior sit superior sub altera, inferior sub
 altera quae a diagonalem saltem quo ad quan-
 titatem opem habent, His annexere volumus.

Omnis homo est doctus. Nullus homo est doctus.

Aliquis homo est doctus. Aliquis homo non est doctus.

contra

Petrus & alby. Petrus non & alby, vere contradi-
ctio opponuntur qd forma contradi-ctio- nis imitantur
quo ad veritate et falsitate. affaem neguam:
Vices non quoad quanti- tatem. Et hinc solent
toties vocari qd- contradi-ctoria de lege.
quasi contradi-ctoria leges obseruent.

Ubi nota plures esse terminos & uniuersali-
tatis seu distributio- nis plane sicut in capite
10 terminus singularis ut patet; & sicut se ca-
ret in ferens ly, quod ad uniuersalitate pertinet.

20 Term: Collecting, collectioe supponens di-
stribuere nullam ad mittere ut collectioe sup-
ty. unde hinc nullam p-ent vult-cho. tra elementa
ta sunt quatuor. qd cum elementa non sunt
quatuor. qd subiecto- rum in multis casu-
sunt collectioe. in casu: distributioe
& ipse ut sic repugnat.

30 Term: supponens simpliciter, non pot et di-
stribuere seu distributioe sunt, non n.
licet dicere tra hinc p-tes. ut hinc his p-tes
ni qd termini supponunt simpliciter ne-
fieri contradi-ctio. Ut cum dicitur hoc est p-tes, ho-
non est p-tes.

40 Term: Supponens confuse, non pot et di-
stribuere, alias statim variabilis suppo, et nulla
erit contradi-ctio. Licet in utra- que p-tes term:
iste eodem modo supponens hinc habere
possit contradi-ctioe. Et idem dicitur de
terminis hinc est p-tes qd p-tes unius
extremi ut cum dicitur. dextra vel sinistra
auris regis ad audiendu-
his bene notatis facile p-tes contradi-ctio
in p-tes agnosci.

Oppos Contradi-ctoria
quod nocent?

1. Term: singularis
est in capite distri-
buis.
de term: singulari
ni de supra pag. 63.
Item term: Collectioe
ing collectioe suppo-
nentis. de qu. 68.

3. Item term: sup-
ponens simpliciter.
ind: i. 76.

4. Term: supponens
confuse. 150.

Contra

Nonum
Oppositio
Contra
Subcontraria
Aeterna

contradi-ctio
una uniuersalis
atq, alia nega-
falsa.
aliqui hinc non p-tes
at uniuersalis alia p-tes
p-tes p-tes p-tes
p-tes p-tes p-tes
p-tes p-tes p-tes

170.
Contraria opposi
tione?

Contrarietas est oppositio suam oppositum
in affirmati et negati in veritate, non in
falsitate et quantitate.

Nam utrayque opposita est univocis; et utrayque potest esse
falsa in materia continenti. ut hoc dicitur.
Omnis homo est albus; nullus homo est albus. Utrayque potest
habere particularem falsam. Sicut dicitur ut
sola unitas, quod dicitur falsa, propter casum quod alius
homo sit albus, et alius homo non albus.

Subcontraria
oppositio quae?

Subcontrarietas est oppositio suam pro
prium particularem in affirmati et negati
tione: in falsitate non in veritate.

Nam potest utrayque esse vera in materia continenti,
casu propter quod Petrus disputat, et Paulus
hunc disputat. utrayque tamen una vera, alius homo
disputat, alius homo non disputat.

Subalterna oppositio
quae sit?

Subalterna est oppositio suam pro
prium in sola quantitate. Una est unitas,
alia pluralitas.

Unitas subalterna,
namque pluralitas subalterna,
nata.

Unitas est subalterna: particularis
subalternata, ut in tabula supra 167. positi
ta videtur. Et subalternans est pluralitas
et alius. alius homo est albus. pro se ad plura exten
dit quantum ad. Et ratio huiusmodi. quod subalternans
est illa ex qua inferitur subalternata: quod subal
ternans plus dicit et ad plura se extendit, quam
subalternata.

Leges

natus alteri contraria vera
 contraria. ~~non~~ hoc e' alij, nulli, ho' e' alij, sunt
 simul vera ^{si hoc, rursi e' alius} ^{si hoc, rursi e' alius} ^{si hoc, rursi e' alius}
 alij homo e' alij, alij homo non e' alius.
 Cum p'o ex ipis opponatur contra dictore, contra-
 riorum hinc veritate negant, et ea uniti affine,
 sepe manifeste dantur esse duas contradictorias
 simul veras. Nam hinc a priori pot' esse ista
 nam unitis p'ris ut sit vera patet ut oes p'ris
 veritates sub illa contenta veris sint. nam si unum
 e' falsa; tota unitis erit falsa: quod a. oes conten-
 ta sub illa debeant esse vera patet, q' unitis
 e' subalterna, q' non pot' esse q' illa sit vera,
 et non oes sub illa contenta veris sint. et q' q' unum
 libet partium p'ris contradictoriarum unitis
 vera, e' videtur esse p'ris d'antur simul duas con-
 tradictorias veras.

Lex subcontra-
riarum.

Lex subcontrariam e' hoc e' Subcon-
 traria quoniam pot' esse falsa simul. q' ad si
 darentur duae subcontrariae falsae, tunc una
 univ'ersales, ex q'bus illi inferuntur, sunt simul
 verae. Sed hoc non e' dicendum: nam alias da-
 rentur duae contrariae simul verae, plus scilicet
 nam utraque subcontraria p'ris e' contradi-
 toria, altera e' contraria unitis: q' si ambae fal-
 sae sunt, illa una unitis contraria, erunt
 simul verae: patet conf'g. q' una contra-
 dictionem debet esse vera; q' in hoc excepto ca-
 su videtur ut. n. g. si p'ris una p'ris subcon-
 traria, alij h'oc e' alij, alij homo non e' alij
 sunt simul falsae, tunc contradictoriae illi p'ris
 una p'ris partium affine, erit vera: unitis scilicet
 negata nulli h'oc e' alij: et contradictoriae ea p'ris
 partium negata, q' e' unitis affine ois h'oc e' alij
 erit et vera: sed unitis affine et negata sunt
 contraria, q' darentur duae contrariae simul verae
 quia

...neque...
 ...aliter...
 ...si...
 ...non...
 ...et...
 ...quod...
 ...quia...
 ...propterea...
 ...ob...
 ...pro...
 ...quod...
 ...quia...
 ...propterea...
 ...ob...
 ...pro...

Lex subalter-
narum.

quod esse nequit pp. rationem supra assignatam.
 Pro subalternis et lex aliqua pot. assignari.
 minimis patet illud esse simul veras, quia una
 inferit et alia, si n. subalter nemo potest esse
 vera, et subalter neta falsa, tunc darentur
 duo subequentiarius falsos, quod nemo assu-
 mat. Quod hoc. si n. huc pprie subalternas
 est h. s. alij, vera, contradictione illij alij,
 h. non est alij, erit falsa: go si pprie subalternas
 neta, alij h. s. alij, et falsa, ab alijs apti
 duo subequentiarius falsos. istud in diti tel.
 alij h. s. alij, alij h. non est alij, quod tu
 est contra legem subequentiariarum.
 Cum hoc stat q. in ma. eandem genti subalt.
 remota potest esse vera vel subalternans
 sit falsa. q. p. p. casu q. alij h. sit alij,
 et non est h. s. alij, h. non vera erit
 illa subalter neta, alij h. s. alij. falsa
 vero subalter neta, alij h. s. alij. falsa
 absurdi. sed, sicut inferit duo subalternas
 pprie esse simul falsas, q. libenter concedimus.
 nec in hoc casu illa potestis vera pprie
 unita altera ut sit, nam alij esse et falsa
 q. contra facta hypothesis.

Quares hic an pprie hypothesis? laudis
 in se duas contradictiones n. g. hinc, Petrus
 currit et Petrus non currit; posuit alia con-
 tradictione pprie et assignari.
 R. Atque, hinc pprie, Petrus currit et Petrus non
 currit, ut contradictione pprie ista; nam Pe-
 trus currit, et Petrus non currit. Ex p. Nam
 sicut vulgare tralisticum arioma non est
 me

Genesio de
pprie hypothesis.

et melius stradicere quia totum pro negatione ad
verbratum proponere; quod de spatio hystis
omne verum est, ut supra diximus. sed assignata
quod totum negatione totum propositum, quod contra
licet alteri utitur, debet currit et debet non
currit.

Obiectio 2a.
de contradictoriis.

Obiicias 2o. Ista sunt duae contradictoriae,
hoc est pres, nullus homo est pres: et tu ista sunt si,
nullus verus. et potest dari duae contradictoriae
simul verae. ma: patet quod min: prima n.
verissima est: secundam quae vera esse,
decurrit de seipso per singula inferiora
n.g. iste homo non est pres; et iste non est pres
et sic de aliis, quod nullus homo est pres. quod est et
illa vera.

Non esse contradic-
toria, quia non est
sensus simplex, in
personalem.

R. Ista ista quae non sunt contradictoriae,
nec quod verum ad seipsum simplex in seipsum
personalem. ut ex. et sic contradictoriae debet
reut hoc modo poni. hoc est pres, hoc non est pres,
et tunc non sunt simul verae, sed per verum ad
vera falsa.

Obiectio 2a.
de contrariis.

Obiicias 2o. Ista sunt duae contrariae quae
pres, uniglibet huius oculi est dexter, uniglibet
huius oculi non est dexter; et tu sunt simul
vera, quod potest dari duae contrariae simul
vera.

Non esse contrarias

R. Ista quae non esse contrarias, quia termi-
nen distinctus in una, distinctus in altera
quae est contra nam quae, et debet exerceri,
subtermines servantis eandem signum.

Obiectio 3a.
de subcontrariis.

Obiicias 3o. Ista sunt duae subcontrariae. Dicitur
homo comode aut est, et dicitur homo nullus aut est, et tu
sunt simul falsa. quod potest dari duae subcontrariae
falsae simul. de seipso sub seipso distinctus, nec
iste homo est aut, nec iste, nec iste est.

2a et

et sic uti huius multa
et multa sunt simul
et sic quod non est
contradictoriae
et sic quod non est
et sic quod non est
et sic quod non est

Dubium
Quia
Equiparatio
Contradictoriae
Evidentia et a
propositionum eisdem
sunt sub terminum
et inveniunt.
Istae quae sunt
et sic idem sunt et
et sic quod non est
et sic quod non est
et sic quod non est
et sic quod non est
et sic quod non est

2a et, nec iste ho nullu ait q, nec iste, nec iste. &
 go ambo sunt simul falsa.
 R. Has ppies non snt subcontrarias, qd in
 subcontrariis feruntur a & istu conditio q est
 term: distributy na unu deo debet distri tui in al,
 vera, sed debet parti caritari q hic non fit.

Non esse subcon,
 trarios.

Dubium Decimum

Quid sint

Aequipollentia et Conversio propum. s.

Aquipollentia e equivalencia duarum
 propositionum iisdem extremis constantium
 qua sub signorum varia forma mutuo
 se se inferunt.

Est dicere illu ppies sunt equipollentes q cum
 habeant idem subm et p dnt, hnt et eade s sensu
 et figuram convenientem & inversis figuris p q,
 p q, n q, q p, q p, nec est ho q aut qdum ho
 non e aut, sunt equipollentes; in utraq. h. & idem
 p q & q p, idem p q & q p, q dnt qd
 illu p qta negue, prima ppia ad inrita.
 et etiam

et alium eum p[ro]p[ri]o p[ar]t[ic]i[pe] antep[re]s[ent]is et post[er]ioris
negat: u. g. non quidam h[ic] n[on] e[st] aut, et nullus
universali affue, et h[ic] e[st] aut, p[er] eandem r[ati]o[n]em.
Pro intelligenda ex[em]plum p[ro]p[ri]um s[er]vata sunt
quidam Regulae.

1^a Est, si negas p[ro]p[ri]um aliam signo uniti
aut p[ar]t[ic]i[pe], tunc illa p[ro]p[ri]o app[ro]p[ri]et sua con-
tradictoria, ut ista, non e[st] h[ic] al[ia], app[ro]p[ri]et
sua contradictoria, alijs h[ic] non e[st] al[ia]. Similiter
ista, non alijs h[ic] al[ia], app[ro]p[ri]et h[ic], nullus h[ic]
e[st] al[ia], q[ui]e[st] illis contradictoria.

2^a Regula. Si aliam signo uniti post[er]ioris
negas, illa p[ro]p[ri]o app[ro]p[ri]et sua contraria, u. g.
Et homo non currit, app[ro]p[ri]et h[ic], nullus h[ic]
currit. et ista, nullus h[ic] non currit, app[ro]p[ri]et
h[ic], et h[ic] currit.

3^a Regula. Si aliam signo uniti vel p[ar]t[ic]i[pe]
p[ro]p[ri]um et post[er]ioris negas, illa reddet app[ro]p[ri]et
sua subalterna, u. g. non e[st] h[ic] non e[st] al[ia], app[ro]p[ri]et
h[ic], alijs h[ic] e[st] al[ia]. Et item, non alijs
h[ic] non e[st] al[ia], app[ro]p[ri]et sua subalterna, et h[ic]
e[st] al[ia]. Et ista, non nullus h[ic] non e[st] al[ia], app[ro]p[ri]et
h[ic], quidam h[ic] non e[st] al[ia]. et ista, non quidam
h[ic] non e[st] al[ia], app[ro]p[ri]et h[ic], nullus h[ic] e[st] al[ia].

Ad declarandas, vel potius servandas magis istas
Regulas, e[st] illud carmen.

Pro, contra die, post, contra, pro, post q[ui] sub alter.

CONVERSO duam p[ro]p[ri]um substantivum vel alia-
ram consequentia per transmutaem ter,
minimum. Vel Caris.

Est commutatio unius p[ro]p[ri]i in alteram per
extremam commutationem. In Cor.

In Conversione sunt notae duae species. Con-
vertens scilicet et Conversa.

Conversa est illa cuius extrema transformantur
Convertens vero est illa, quae ex ipsius extremis trans-
mutatis efficitur. Ex quo colligitur clare quod
species quae debet converti cum inaneat eadem tunc
antea. licet eadem extrema maneat, sed
tunc diverso modo et variato tunc loco et situ.
n. g. nullus homo est, nullus autem est qui de
conversione non manet eadem, licet postea ma-
neant, diverso tunc modo posita in ea specie quae
convertens est.

Conversionis si definita dividitur in 3a
membra In Simplicem. Per accidens
et Conversionem per Contrapositionem.

Conversionis simplex est commutatio unius generis
in alteram per transformationem extremam,
in manente eadem quantitate et
qualitate. n. g. ista nullus homo est
ergo nullus lapis est. et conversio simplex.

Et vocatur simplex tunc quia non mutatur accidens
aliquod, tunc quia eius extrema sunt sibi ipsa
tantum, et est commutatio unius in aliud totum.
n. g. ista homo est commutatus in aliam in seipsum.
Et hoc conversionis simplex conversionis
mutis negata, in mutem negem, ut in seipso
allato in deum. et positus affera in partem
et unum. Ut ista. alius homo est autem ergo alius autem
homo.

Conversionis per accidens est commutatio
unius generis in alteram per extremam
transformacionem manente eadem qualitate
non tamen quantitate.

est hinc

accidens. n. g. nullus hō & lapis, qd alius lapis nō
 ē hō. n. g. nō ē hō aut. qd alius autē hō. **Par 3.**
 Nam partem astro, denotat 3^a q. unitis
 astris, et partem negam respicit converti per
 contrapositionem. ut ista, nō hō aut, qd nō
 nō aut & nō homo. n. g. qdam hō nō
 lapis. qd qd am nō lapis nō nō hō. Vbi
 termini mutantur in infinitos.

(Asto)

Centra ista dicta dicitur qd. Hae nō ē
 bona conversio. nullus senex est puer, qd
 nullus puer est senex. qd male diximus q
 unitis negam respicit simpliciter convertit.
 aut patet, qd conversio ē vera, convertens
 vero nō ē falsa.

R. Has ptes in sensu composito esse simul
 veras, non tu in sensu dicitur: hoc dicitur.
 nullus senex est puer, aut puer, qd nul-
 ly puer nō est senex, q. utrumq.
 verum ē.

Obicies 2°. Hae conversio bona nō ē, nul-
 ly hō ē mulier, qd qdam mulier nō ē hō.
 qd male diximus q unitis negam convertit
 & accidens in partem si: negam.

R. Quod hae conversio non sit bona, qd nō
 servat regulam bonae conversionis & acci-
 dens, in conversione n. g. accidens debet
 unitis negam converti in partem negam,
 q hic non fit. siquid a. si isto modo con-
 vertentur. nullus hō ē mulier, qd qdam
 mulier non ē alius hō. q. verum ē, et sic bonae
 conversio quae convertit suam veritatem
 habent.

Obicies

Obiicit 30 contra Reg: Appellantis. Contra
 dictionis quibus nunquam sunt appellantis 30
 negat. Soluta signo uniti non tenet illas
 in pollere. confus. patet ob hoc aut. Nam
 si essent appellantis tunc duo contradicoria
 essent simul veris, & dici non pot.

R. Illam Regula esse intelligendam non
 q. contradi dictione sunt se, & appellantis habeant
 sed q. illis essent, q. essent antea contradicoria,
 sed postea fuerit appellantis & negant esse
 sitam.

Obiicit 20. Soluta sunt duo contraria. Et
 hoc est quod nullus hoc est aut; tunc non reddunt
 appellantis, sicut negat post penult signo uniti
 dicendo quod hoc est aut, nullus non hoc est aut 20
 Regula de contrariis supra assignata non
 est bona.

R. Illam rem Regi ita esse intelligendam,
 ut negat post penult signo uniti, et subiecto
 & signo distributo, q. in capto adate non con-
 tingit et inde non nisi si nulla inter se
 appellantis habeant, ut vero essent apped-
 tentes se debent non; sed hoc est aut, nullus
 non est aut.

Dubium Undecimum

Quid sit Propositio Modalis

... de finem unum
 ... de adiacentibus
 ... de ista parte
 ... de potius accipi
 ... de illius de
 ... de dicto non
 ... de dicti cum sub
 ... de modo modal
 ... de modo de
 ... de dicti cum sub
 ... de modo in
 ... de prohibita. Ce
 ... de necessaria
 ... de in q. de
 ... de q. ut
 ... de prohibita
 ... de qui ead
 ... de pota
 ... de de
 ... de prohibita
 ... de qui
 ... de in prohibita
 ... de q. de
 ... de q. de
 ... de q. de
 ... de q. de
 ... de q. de
 ... de q. de
 ... de q. de
 ... de q. de

Modum definiunt quidam haec modo.

Modus e' adiacens rei determinatio.

Sed definitio ista parum nro proposito deservit, q' plurimos usus accommodata quae logico. utiliter q' modo defini debet.

Modus e' dictio modificans unionem predicati cum subiecto.

Definitio modi.

Proprio vero modalis si oratio continens aliquem modum denotantem unionem predicati cum subiecto.

Definitio proprio modalis.

Proprio modalis in se habet quatuor genera. Possibilis. Contingens. Impossibilis. et Neccessaria.

Proprio modalis quadruplex.

Possibilis e' illa in qua denotatur predicatum pos. se interpretare facto. ut cum dico. Petrum esse philosophum, e' possibile.

Possibilis quae?

Contingens fieri eadem e' q' possibile, in qua denotatur predicatum pos. uniri in facto. n.g. Petrum curram e' contingens.

Contingens?

Impossibilis e' in qua denotatur predicatum re. pugnantem subiecto. n.g. cum dico, lapidem esse equum, e' impossibile.

Impossibilis?

Neccessaria e' illa in qua denotatur predicatum necessario compatere factum. n.g. hiemem esse autem ratem, e' necessarium.

Neccessaria.

Modus iste potest distribui sex modis. 1o. Nominatiue. 2o. Adverbialiter. et et duplex modo potest fieri proprie. Una q' constat modo nominatiue; altera q' constat modo adverbiali. Modus noster proprie q' fit, potest in sex proprie

decimum
Propositio

hoc necessitate & alio, te nera, qd eij demesse &
 nera. si hoc te albo. saltem n. potum ut compellere
 fito, qd ad necessitatem qd modalis dicitur fito,
 si ut. Et ista potum ultimo modo et veritas
 vel falsitas qd modalis composita non
 veritate. non n. qd e longa recte fito, sed
 tm auferendus modus, quo ab alio statim ad
 rit eij demesse, ex qua veritas vel falsitas
 potest. Et hoc hinc potest esse ista. qd in modali
 qd composita cum modo ista modali
 veri aut potum cum fito, utroque ad sui veni
 tatem potum cum fito simul coniungi fito
 utriusq. fronte figetur, veritas eij statim pate
 bit ex hoc, si potum simul coniungi potest
 fito utriusq. fronte figetur, qd vero an potum
 cognoscatur ex qd demesse alio, recte fito,
 auferendus tm modus: n. qd ut cognoscatur an
 hinc qd modalis composita vera sit vel falsi
 su potest aliter aliter n. qd non resolues
 fito, sed ab alio tm modo consideratio qd
 eij demesse, qd veritate si: aliter n. qd, in
 qua qd potum non potest coniungi fito, fito utriusq.
 fronte figetur, n. qd non potest simul coniungi
 alio, ut aliter, et ideo composita modalis falsi
 sit. Et hoc modus dicitur in alio compo.
 sitis.

Rogas tm qua tue signoscenda sit qd modus
 veritas composita a dicitur.

R. Potum modus sine nominalis sine ul.
 verbalis hinc n. qd fito et potum et unum
 vel dicit qd e recte n. qd hinc n. qd, si
 hoc alio. sed alio e dicitur. n. qd. Iulianus pot
 si

libiter ambulat, sedentem prohibet ambulare,
 at vero qd modo penit inibi qd aut loco
 qd illi hinc talis qd modalis congruente
 censenda e. n. g. prohibiter aliter qd
 aliter qd n. g. m. e. prohibere

Materia qd modalis non tñ pensum,
 dicit, s. m. d. m. p. d. t. et qd dicitur, sed
 et s. m. d. m. d. t. ad qd m. d. m.
 unde qd qd modalis est in m. a. n. a.
 cuius dicitur n. e. c. e. s. s. e. cum m. u. l. o. n. g.
 h. o. r. e. m. q. d. a. l. t. e. n. e. c. e. s. s. e. ; i. t. a. n. e. u. i. n. m. a. a.
 r. e. m. o. t. a. e. u. i. d. i. c. t. a. r. e. p. u. g. n. a. u. e. r. i. t. m. o. d. o.
 n. g. p. e. t. u. m. e. u. r. e. t. i. n. e. c. e. s. s. e. , h. o. r. e. m. q. d.
 a. l. t. e. e. o. n. t. r. i. n. g. e. n. s.

In m. a. a. q. d. in q. d. qd modalis qd
 non censetur ut no lunt, a. m. u. l. y. e. e. m.
 qd m. a. l. e. m. n. e. r. a. q. d. n. e. r. i. a. m. , e. t
 e. n. g. u. e. n. t. e. r. i. n. m. a. a. n. a. t. a. , e. t. n. f. a. l. s. a.
 n. i. p. r. o. h. i. b. i. l. e. m. , e. t. i. n. m. a. a. r. e. m. o. t. a. : n. u. l. l. a. m.
 n. e. r. a. q. d. e. n. t. r. i. n. g. u. e. m. v. i. d. e. t. q. d. d. e. n. t. u. r.
 qd m. a. l. e. d. e. e. o. n. t. r. i. n. g. u. e. t. e. t. p. r. o. h. i. b. i. t.
 t. a. i. n. i. t. l. l. e. s. q. d. d. i. c. t. u. r. s. i. s. u. n. t. n. e. r. a. t. i. b. i. l. e. s. e. a. t. e. n.
 c. o. n. n. e. x. i. o. n. e. t. e. u. m. m. o. d. o. s. i. f. a. l. s. a. , n. a. t. u. r. a.
 e. p. u. g. n. a. m. . e. a. q. u. e. e. s. t. m. o. d. a. l. i. s. n. e. l. 3.
 i. n. m. a. a. n. e. i. t. a. , u. e. l. r. e. m. o. t. a. . V. n. d. e. h. u. c. q. d.
 i. n. i. t. l. l. e. s. n. e. r. a. t. i. e. t. i. n. m. a. a. n. a. t. a. , p. e. t. u. m.
 e. u. r. e. t. i. n. e. o. n. t. r. i. n. g. e. n. s. q. u. e. m. i. p. r. o. h. i. b. i. t. u. m.
 e. t. s. u. b. p. r. o. h. i. b. i. t. u. m.

De qualitate qd modalis non illa
 habet falsitatem et veritatem deperit autem
 a suis qd dicitur, ut qd dicitur
 h. o. n. t. .

opponunt, ita et necesse, & possibile non u.g.
 hoc duo non alio opponuntur contradictorie
 Petrus uerere & necesse; Petrus uerere &
 possibile non.

Ista uero sunt contraria, Petrus uerere
 & necesse; Petrus uerere & possibile
 haec uero sunt sub contraria. Petrus uerere
 uere & possibile & possibile non. Vel Petrus
 possibile non uerere; ista sunt sub
 contraria. Petrus uerere & necesse Petrus
 uerere & possibile. Et ista Petrus uerere
 & impossibile. Petrus uerere & possibile,
 uerere non.

Haec propositioes uerere & necesse
 si aliquis de negat in appellatione tra.
 Petrus obseruauerit. Si u. proponat negat
 uerere u.g. huic, necesse Petrus uerere
 uerere uerere & possibile sua uerere & necesse,
 proponendo, negat, utendo, non necesse,
 Janis Petrus uerere, appellet huic, Petrus
 possibile non uerere. Si uero negat post
 penam modo, hunc uerere & possibile
 contraria. u.g. Petrus necesse non
 uerere, appellet sua contraria Petrus
 non possibile non uerere; et si uerere
 Petrus non possibile non uerere, appellet
 huic Petrus uerere uerere. Si uerere
 non & possibile negat modo, ista uerere
 uerere, hunc uerere & possibile suis
 subalternatis; et eodem modo appellet
 uerere appellet hunc suis appellatione
 uerere. u.g. non necesse Petrus non uerere

appellet

conuertenda q' accidens licet sint unites
a se vel negue de dicto q' daret aut uerum d'
conferens falum. n. g. si dicat, or aut epe
horum q' impossibile, non licet q' accidens illa
conuertere sine disti' b'one q' si daret, q'
aliqua horum epe aut, q' impossibile, hanc n. fal,
aut s. p'p'abile.

Signum hie dialectici fusi falis de p'p'ate
exponi b'itly, q' uolens p'p'riat' fure, q' si p'p'is
exponibilis. or au, epe illa. q' uia rae p'p'
ualis p'p'uritat' debet q' alius p'p'is
clariore exponi q' uocatur exponentes.

Triplex aut' epe exponibilis. Exclufina, se:
exceptina. Et Reduplicatiua.

Exclufina e' illa q' conuertit aliquam dictionem
exclufina, u. g. tm, folium, duntaxat; q' uocatur
particular' exclufina. ex p'te tm decem sunt
p'p' carmenta. p'p' h'ic logic.

Proprie Exceptina e' illa q' conuertit tres par;
ticulas exceptiuas q' uer, nisi, excepto. u. g. or
aut q' uer uerem e' ueritate, q' hie modo exponi
debet, or aut disti' ctu ab h'ic q' ueritate, et nullu
uota ueritate.

Proprie Reduplicatiua e' illa q' conuertit aliquam
dictionem reduplicante, quales sunt; quatenus,
ni q' tm, q' ub, u. g. ubi q' q' uo e' reduplicatiua, rae
ni q' tm rae se p'p'abile. Hi nota q' ista particula
reduplicante q' uerit' d'p'liciter uerit' q' epe,
q' uo h'ic, q' uo alio modo se h'ic uerit' u. g. album
ni q' tm album, i' d'ice: ubi particula ni q' tm, p'p'
q' uerit' fumpta d'icatur q' tm q' h'ic alio d'icere
habere

1
Datio exponi-
bilis p'p'is.

Proprie Exponi-
bilis triplex.

1^a
Exclufina.

2^a
Exceptina

3^a
Reduplicatiua.

Paritas Propri-
etatis d'ic-
t' uerit' acci-
p'p'is.
Specificatiue.

Reduplicatiue

habere simul dulcedine et in hoc sensu non
est nisi quia non tu dicitur ratio factum
habendi dulcedine, sed albedinem. Et simi-
liter reduplicatiue, et sic dicitur ratio
quodam sub qua potius convenit etc. in
ratio in sua ratio, et visibile. ubi illa partem
sumpta reduplicatiue et notat rationem factum
sub qua potius convenit etc. rationalitas n. et
quod sunt visibilitatis.
Pro complemento et non libere Perchemenius
prophet hie disputari an opus de futuro certum
genere habeant determinata necessitate vel futu-
ritatem, sed quia hoc dicitur capite Tyrone excedere
videtur illam alibi eodem modo tractulum, s.

io. Sann:

INSTITUTION DIALECTICARVM PARS TERTIA

o. Confid.

Handwritten notes on the right edge of the page, partially obscured.

Dubium
Qui
Argum

Handwritten notes on the right edge of the page, partially obscured.

Consideratis istis q̄ ad rām et rām mentes quāta
fructure in debant restat ut de alijs de q̄ dicit
curry de in media deferant. ad eam n. oia
ni z. Superiorily partily di dta redierunt et ordina.
Quia uero oia q̄ in hac parte tradi solent
ni rāe argumentatis conveniunt priy de
illa q̄ sit, agem; et postea ad rā ptes Descen
dem; Eorum fundamenta petentes ex lib:
p̄ioni hōis, ut in proemio nro q̄m̄simy.

Dubium Primum

Quid sit

Argumentatio.

Argumentatio est oratio in qua ex una vel
pluribus partibus alia sequi denotatur
Hoc dicitur ut melius intelligatur reuocandum
est in memoria illud q̄ supra diximus de ter,
hae mentis oratio. Quod illa sit q̄dam
ratiocinatio seu rursus, in quo uiam ex alio
inferunt. u. g. si es de cad. et tu e aut, Petrus
e ho, q̄o Petrus e t̄uit; in quo neu t̄m̄ uq̄ h̄en,
d̄im̄ uel, nec t̄m̄ in d̄icam̄, alijs epe uel n̄
esse

Dofio Argtais.

Argtao et d̄is
curry.

et in hoc loco
notat q̄m̄ p̄t̄m̄
e alio mem.
ad q̄ d̄icant
conuenit q̄m̄
bile. ubi illa
londat ratioc
t̄o: ratiocinatio
brom Archimena
op̄as de futuris
ata uip̄tata uel
capit̄ h̄ym̄a ex
q̄ h̄ra uol̄m̄y.

VTION
ICARUM
RS
IA

esse sed et unum ex aliis colliguntur et inferuntur,
Et ad hunc tamquam quendam mentis habitum
argumentum hinc definita.

Generis Definitio Oratio

Proprietas Syllogismi

Præmissa enim defectus oratio latinæ generis obinet.
Coetero pariter sunt loci diffusi. Et expli-
cat magis definitio. Item n. eam 2a in dicitur
in argumenta. Item 3a. Item, ex quo alium sequitur
et hinc potest esse vel una propter hinc; vel ut fieri
solut in emblemate. Vel plures, ut si in syl-
logismo et aliis prædictis argumentis. et hoc vocatur
ans. Item 3a. id est sequitur ex alio, vel vocatur con-
sequens, vel et consequens. Item 4a. id est, quæ medium,
de aliis inferuntur, et hoc vocatur nota illud, quæ
expli carum et illa pariter prædictis denotata.

Nota Illationis
quædam simplex.

Conditionalis. i

Nota a. Illationis sine illatione sunt q.
Si, Ergo. Item. Quia.

Rationales 2.3.

2a. et 3a. constituntur argumentum rationem n.g.
hoc est aut, ergo et inveniuntur simpliciter.

Causalis. 4

4a. constituntur argumentum causalem n.g.
quia pro et ratio, et rationibus. vel hinc et rationibus

Quibus constat
autem argutatio?

2a. pro ergo argutatio constat antecedente et conse-
quente et nota illud.

Divisio Argutatio.

Dividitur hinc argutatio in Bonam et
malam.

Argutatio Mala.

Mala argutatio est illa, in qua consequens non
inferuntur ex antecedente si veri demonstratur.

Argutatio Bona.

Bona vero argutatio est oratio in qua consequens
inferuntur ex antecedente si veri demonstratur.

Bona duplex.

Hæc argutatio Bona dividitur in Formalem et
Materialem

materias

[Faint handwritten text on the right-hand page, partially obscured and difficult to read.]

Bona Matris.

Matris e illa in qua consuevit soleriter fieri
ex antecedente pp. peculiariter connexionem
quam cum illis habet. illi, & arguit facta
ni peculiariter matris. Et nota matris intelligunt
quod, quibus constat arguit.

Bona Filialis.

fructus arguit e illa in qua unum miserit ex
alio pp. rectam dispositione qua terminari
inter se sunt et pp. recte matris colligendi
unum ex alio. Unde supra fit q. pp. ex
quibus arguit consuetudine in se sunt facta: qua vero
arguit fil bona, et fructus. q. to q. argit de bono,
malitate consuevit non e cur addu de veri-
tate vel falsi facte pp. unum; sed attendi debet
modus colligendi et miserandi non ex alio
n. g. hanc arguit, et lapis e durus, et hanc lapis
q. to et hanc durus. Est legitima et fructus arguit
pp. rectam terminam dispositione et bonum mo-
dum miserandi unum ex alio, q. modus in qua
et siq. in tali arguit pp. bona efficiet arguit
non minus bene admittere conseruare, qua
ni aliquid arguit ubi eos pp. facta sunt veni-
tate. n. g. in ista, et aut e amens sensibile
et hanc aut, q. to et hanc ni sensibile
nisi forte aliq. fit in sum, hunc n. negari pe-
nit. sed figura et forma sylogistica
fitm se talis e natura, ut hanc q. vae utraque
adstrigat ad eadem end a consuetam si admi-
serunt pp. hanc.

Circa item dicitur arguit Dubium exortur
an arguit mala fit simpliciter arguit: n. g.
ista; Petrus e ally; q. to Petrus e doctus. et videt q. si
Petrus doctus nam

Dubium an arguit
mala fit sim-
pliciter arguit.
q. quod fit non

Arguta bona
si manet bona.

Nec et arguta bona, ut fieri mala fieri pro
vero ut fieri falsa. sed cum ego si e semel bona,
longe e bona: et bona arguta e bona.

Veruntamen vere argutis vel confusa, ut
accipi solum eadem usum, tam bona quam mala
arguta. hinc mala non sit simpliciter talis
sicut dicta e.

Quia vero ad cognoscenda veritate, vel ma
ximum argutis multum conducit cognitio
veritatis vel falsitatis proprie, nec ovis
pendere quidnam ad veritate proprie ali
cuius negat. Et non e quod ut aliqua pro
catoga vero sit, plene e assignent hinc in
ditiones.

Primo Conditio
nes bonas proprie
Catoga.

Secundo Conditio.
Vt supponat or
thema.

Tercio. Vt proprie actua sit vera, nihil e extrema
supponat et e eodem supponant aut
verificentur in actu existentia proprietate
logice. Unde hinc proprie. hoc e docty, vera
e: hinc vero falso; hoc hinc docty. quod quam
nis extrema supponant vel verificentur
in non supponant et verificentur e eodem
solum existant proprietates logice si proprie
distributivas. quare convenit circa extre
ma proprie affirmat, ne aliquid fiat contra argu
tas alius proprietatis logice.

Quarta Conditio.

Ad veritatem proprie negare
sufficit si alteram proprie non supponat, vel si
utrumque supponat, non hinc e eodem. ut
n.g. hinc, vera proprie. Petri non e Petrus,
quamvis n. extrema supponant

non tu

Et idem dicentur de argute causali. n.g.
 qd h'c rati' e' visibilis. Vel h'c rati' e' invisibilis, qd
 h'c rati' e' rati'.

In rati' argute s'p' ja p'rio e' ans, et 2a conf'ues.
 Atq' ad has 3. argute p'os reducunt oes cas,
 sequentia, s'uis bene sine malis.

Dubium Secundum Quotnam sint Spe- cies bonae Argu- mentais Rationalis?

Juxta triplicem illius Notam, tripliciter et supra
 d'icimus argutem. In Conditionalem. Causalem
 et Rationalem.

Sed relicta causali et conditionali, q' r'ing h'ic
 quot sint spes argutis bonae, rati'?

Numerantur a ceteris sex.

Syllogismus. Enthymema. Invenitio. Exemplum.
 Sorites. Dilemma

Syllogismus e' Argutus q'dam constans tribus
 p'p'rtis, apte et recte inter se dispositis, de
 quo infra plura dicemus. fol. 233.

Enthymema e' Argutus habens duas p'p'rtes
 quarum una ex altera inferitur. et illud
 vocat' s'p'us lib: 2. p'onom. Syllogismus in
 p'p'rtis d'ic' qd s'p' fere in Enthymemate videtur
 Quod

Species bonae
 argutis rati'is
 sunt sex.
 Syllogismus.

2.
 Enthymema.

3.
Inductio.

Dicitur inductio dicitur p[ro]missa. u.g. h[ic] aut[em]
 q[uo]d h[ic] e[st] uirens sensibile.

4.
Exemplum.

Inductio e[st] argu[men]tu[m] in qua ascendens
 uel descendens unu[m] ex aliis inferitur.
 De qua paulo post latius.

5.
Sorites.

Exemplum e[st] argu[men]tu[m] in qua unum
 ex aliis inferitur p[ro] aliquam similitu-
 dinem. u.g. Barbarus h[ic] fuit miser cers
 in f[ro]nt[em] suum, q[uo]d et tu eris miser cers in
 f[ro]nt[em] tuum.

6.
Dilemma.

Sorites e[st] argu[men]tu[m] in qua ex una p[ar]te
 ad aliam et ex illa rursum ad aliam
 p[ro]gradimur ut tandem iam p[ro]ueni[en]s con-
 iungamus cum ultimis, uel ut p[ro]p[ri]um
 ultimis p[ro]p[ri]is coniungamus in p[ar]te q[ui]a.
 u.g. si q[ui]s argumentu[m] hoc. Quis h[ic] e[st] aut[em]
 e[st] aut[em] e[st] uirens, e[st] uirens e[st] corpus, e[st]
 corpus e[st] substantia. q[uo]d est h[ic] e[st] substantia.

Dilemma, quod alias syllogismu[m]
 compositu[m] dicitur, e[st] argu[men]tu[m] constans duabus
 uel pluribus p[ar]tibus, ex quibus qualibet
 concessa argu[men]tu[m] suu[m] p[ro]bat intentum.
 Vel ut alij dicunt. e[st] argu[men]tu[m] constans
 duabus partibus inter se oppositis. Si si me,
 diu[m] heu[m] habeant optime q[ui]s argumen-
 tabit a negat[ur] unu[m] ad aptaem alteri.
 u.g. Hoc aut[em] ostendens equum, uel e[st] h[ic] uel
 e[st] brutum, si negat[ur] responderis esse h[ic]em
 optime q[ui]s dicit, q[uo]d e[st] brutum. Et hunc h[ic]
 arguens suu[m] in h[ic]em. Si uero negat[ur] esse
 h[ic]em, optime q[ui]s miserat, q[uo]d e[st] h[ic]. Et tunc
 item.

itemque arguens qd alia consequentem
sunt intentum.

Post has dices ad huc alia qd qua arguat
dividit in probabilem et necessariam. Potest a.
arguat probabilis vel necessitas ex duplici
causa convenire.

1o Ex parte consequentis et illius. 2o. Ex parte
premissarum et consequentis. loquendo
de necessitate 1o modo, nota consequentia
et illius, est arguat fuit et necessaria quo ad
itaem, qd in illa consequens respectu
ex ante cedente rate bono dicitur qd missam
Unde arguat probabilis quo ad illam solum
habet locum in arguat materiali, ut patet in hac
materie, 2o dicitur filium. Licet in hac mate
arguat et aliquid consequens sit necesse rate ma
u.g. Petrus huius, 2o Petrus est, etc. Loquendo ven
de arguat necessaria et probabili in ra acceptio
ne sui utraque huius bonum tam in materiali
quam fuit arguat; qd arguat probabilis
ex parte premissarum et consequentis, illa
autem aut et consequens sunt probabilis. Arguat
vero necessaria et illa qd constat propriis
et consequentibus necessariis. Sed tales
patet experientia. Ex qd.

Ex his fuit arguat qd sunt clara nec
magnum ingenium et sedem i qd non mai
in sequit explicat.
Syllogismus qd est huius obsequitate sunt qd
speculatio dubia nra vel explicandi.
Entymema vero facile est si cognoscit ex
est de se. In nota et entymema posse fieri

Divisio Arguendi
in Probabilem, et
Necessariam.

Quis Arguat fuit,
et necessaria quo ad
illam?

Arguat probabilis
quid?
Arguat necessaria
quid?

Explicatio
quarundam
Argumentati
orum.

Descensus vero contra ad cognoscenda falsitas
 tam quod est ordinata, n.g. falsitas huius
 quod est huius legis, statum cognoscitur quod
 est descensus dicendo quod rite huius legis. et
 iste dicitur. si enim falsum fuit illud cum quod
 falsum esse debet. In quo descensum non est
 cum singularia enumerare, dicendo dicitur
 de singulis, nempe ad falsitatem quod
 cum supra una quodam sub ea conten-
 tam, esse falsam.

Descensus ordinatus
 ad falsitatem
 cognoscendam.

Ascensus et Descensus quatuorplex
 Copulativus et Copulativus. Disiunctivus
 et Disiunctivus.

Ascensus et Des-
 cendus quatuor-
 plex.

Quod dicitur, ut intelligatur, dicitur quod illa
 coniunctio copulativa (et) dupliciter
 esse accipi. 1o Copulativa; 2o Copulativa.
 Copulativa primitiva, quod coniungit duos terminos
 huius, et non quodam, ut quod dicitur, Petrus et Paulus
 curamus. Copulativa primitiva quod con-
 iungit plures, quodam. n.g. Petrus et Paulus, et
 Marcus et Mattheus. Eodem modo potest accipi
 disiunctiva pariter. (Vel) potest non accipi
 potest quodam disiungit duos terminos: n.g. Petrus
 vel Paulus et Lucius. Disiunctiva primitiva, quod
 vel Paulus disiunctiva. Hoc supposito descensus
 vel descensus copulativus, quod quodam copu-
 lant. n.g. iste ignis calidus est, et iste ignis
 calidus est, et iste ignis calidus est. quod est et
 non calidus.

Coniunctio copu-
 lativa, et, dup-
 liciter.

Copulativa.

Particula dis-
 iunctiva, vel,
 et primitiva, dup-
 liciter.

Disiunctiva.

Ascensus vel
 Descensus Co-
 pulativus.

Per

Et non amplius q' ascendens vel descendens copula
huius scilicet respectu termini supponendis
distribuitur, ut veritas p'p'ris agnoscatur.
u.g. iste ho disputat et iste ho disputat, et sic
de singulis ho'is ho' disputat.

Ascendens vero et descendens Copulatus hoc no
habet, sed ut ex respectu termini supponen-
tis collectivi. u.g. isti et isti et isti et sic de
aliis, sunt duodecim tota Chri. go oes
sunt duodecim tota Chri.

Disiunctio uero Ascendens vel Descendens plenaria
et respectu term: supponendis determinat,
nata. u.g. iste ho' hoc currit, vel iste ho' cur-
rit. go ho' currit. vel quodam ho' currit
Ascendens vero et descendens disiunctus ut ex
respectu term: supponendis confuse.

u.g. si uelint disiunctio descendere
in hunc p'p'ris. Oes ho' te ait, si cetero go
uel q' hoc uel hoc, uel hoc ait. Ibi descendit
iste ho' respicit term: suppo: confuse. licet
et disiunctio descendens vel ascendens, sit
quod respectu term: suppo: determinate
nata. uel iste uel iste ho' currit. go ho' cur-
rit.

Non inueniens uideq' h'c aliqd de modis apti
in p'p'ris hypotes, Copulatiuis et disiunctiuis dicere.
Et in primis in Copulatiuis tres sunt modi argu-
uentis.
primus, A, tota Copulatiua apta ad quambilibet
ex partem, bene licet arytam. u.g. bene ualeat
Paulus uerit, et Paulus mouet; go Paulus uerit, go
Paulus mouet. et uno huius uideq' esse ista, ya uel

Duo modi argu-
uentis in p'p'ris
hypotes?
i. modus.
in Copulatiuis.

ignis caliginis
ha calig: d.
ate ite tota
mi
gnis caliginis
deus
gnis. et sic et sic
Disiunctio
descendens
u.g. iste ho' disputat
go ho' disputat
ally, go uel
ally.
Disiunctio
iste uel iste
disputat. Per
tut, go uel
atium et disiunctio
uenit ad
nisi numerat
ary ascendens
t. iste ho' disputat
ary uel
gnem supponen-
dis, uel ho' disputat
y una p'p'ris

ppro nentatem copulationis petiq; ut ambob; ei
partes sint verae.

2. modus.

Secundus modus e. A, tota certa negua cum affa
unig; partib; ad neguem alteriq; frustis, bene hi,
et arguati. n.g. bene ualeat. Non Petrus scribit, et
Paulus scribitur. Sed Petrus scribit, qd; Paulus rō
scribitur.

3. modi in Disiuncti.

1. modus.

In Disiunctiōis frust 2. modi arguendi.
1. modus e. A tota disiunctiōis cum negue unig;
partib; ad affirmatū alteriq; bene licet uerū.
n.g. bene ualeat. hōc aut, uel Angely & lapis
Sed Angely non e lapis, qd; hōc e act. Et iste mi,
dignales tam in disiunctiōis ppria, quā in ppria.

2. modus.

2us modus e; A, tota disiunctiōis ad aliquam
eig; partem bene ualeat. n.g. hōc aut, uel Angely
& lapis. bene ualeat, qd; hōc e aut.

3. modus.

3us modus e; Ab Affa unig; partib; disiunctiōis
ad totam disiunctiōis, bene ualeat. n.g. Sed hō
e qd; qd; hōc aut, uel Angely & lapis.

Quoniam str,
scilicet frustis,
et quō modis.

Exemplum. Serites, et Dilemma
facilem habent sui cognem ex ad alā dōpō. hū
ueral; dista q; et quō ex his ppria arguēdis
uēdis sint frustis arguēdis?

Syllogismus de
frustis Arguēdis.

De Syllogismo certū esse debet q; sit arguēdis frustis
si in debet modo et figura sit disiunctiōis.

Enchymema Ar,
q; hōc modis.

Enchymema non e frustis arguēdis, q; consequens
aliquo nō ferri p; ualiditer hū ex antecedente
et pt; qd; aut uem, et consequens falsū.
n.g. Iste feminat, qd; colligit frustū.

Exempta, modis
de arguēdis.

Exempta et e hū arguēdis modis, et non
frustis, q; sit dāni nō illō aut uem et conse,
quens

... falta. n.
... qd; dāni nō illō aut uem et conse,
quens
... falta. n.
... qd; dāni nō illō aut uem et conse,
quens
... falta. n.
... qd; dāni nō illō aut uem et conse,
quens

sequens falsum. n.g. B. Benedictus tulit patrem,
ter minnas, go et tu fores patienter.

Veritas &, et argutus mautes. Illa n. for,
ma Arguti si in ma a pbabili penat habe,
bit aut uem, et consequens falsum.

Item sonites
argutus matris dr.

Dilemma si frat ex membri repugnans,
hly, et medio carendity & argutus frontis,
ninyua n. pt dan ans uent et consequens
falsum. n.g. hoc aut uel q bntu, uel ho, sed
non q ho, go bntu. Et uisq, sed uent
bntu. go ho.

Dilemma arguto
frontis dr.

Inductio tandem si fruct p d'centu, &
argutus frontis. in descensu n. bene pp ualeat
a pte uniti complete distributa ad fringu,
lans ptes sub ipsa eadentibus. n.g. Oro planz,
tae uineus, go et amigdalz, Cupressiq, et
alioz plantaz sunt uinentes.

Inductio per
descensu facta
dr arguto frontis.

De Inductione uero q ascensu facta an
sit argutus frontis, dubium e. Sed pbabilis est,
mde q, in d'centu facilitate cepta sit et
mae ab esty singulari by sufficenter emu,
meritis uel si dia numerus non pott
adhibita constantia ad ipsa pte uentem
n.g. iste ignis calefacit, et ille, et iste, et illi
et sic de singulis ego dix ignis calefacit.
Si dicas dia singularia non cognosci et con,
sequenter numerari non posse, da non cognos,
cendem distimete dia singularia, bene tu
confuse, q sufficit addita constantia, ut n.
Reliquant contineri sub uita pte. Et conse,
quenter sufficit, ut ipsa uentis, q pro popit.
bone

Inductio p
ascensu frontis
puz arguto dr.

NB. Constantia
denotat illa uer,
ba. Et sic de sin,
gulis. De quo et
supra fol. 157.

Conclusio
 Syll: Dilem: et
 Induct: esse ars
 grates frutes.
 Cetera mates.

Dubium
 An argtao Caus,
 Salis et Condicio,
 nalis sit frutes
 vel mates argtao?

Argtao Causalis
 non sit frutes
 consequentia.

Bene inferri. / Concludimus igitur syllogismum,
 Dilemma, Inductionem, modum
 supra explicatis, esse Argtaes frutes.
 Ceteras vero mates, quae tamen valent in rem,
 hanc maam. Et hinc de Argtae Platy.

Potest a. et idem Dubium moveri de Argta
 causalit et Conditionalit: Vtrum ista
 sint argtaes frutes, vel tamen maates?

Ino ad argtaem causalem hoc scientia
 q. certo illam non esse frutes consequenti;
 sed tamen mateam; quia in illa causa q. d. q. d.
 e. p. b. i. l. i. s. t. u. m. e. t. c. o. n. t. r. i. n. g. e. n. s.
 S. u. t. v. t. a. g. e. t. e. a. s. p. e. c. t. u. m.
 fruti causa nonqua e. c. o. n. t. r. i. n. g. e. n. s. u. t. i. n. t. e.
 sed s. e. c. o. n. s. e. q. u. e. n. s. a. n. t. e. c. e. d. e. n. t. e. n. e. c. e. s. s. a. r. i. e.
 consequens. Ergo argtao Causalis non e.
 frutes sed mateis. mai: p. b. i. l. i. t. a. t. e. i. n. h. o. c. e. x. e. m. p. l. o.
 n. g. Dicendo. q. a. e. d. i. c. i. m. u. s. q. d. s. o. c. i. e. t. a. t. e. s. a. n. t. s. i. t. q. s. e.
 n. e. m. e. t. s. i. n. s. i. n. s. t. a. n. t. i. u. m. q. u. i. a. t. u. e. n. i. t. u. r. q. a. t. u. e. n. i. t. u. r.
 e. r. a. t. i. o. n. e. i. n. f. i. l. i. t. a. t. i. s. c. o. n. s. e. q. u. e. n. s. q. d. e. m. u. e. n. i. t. u. r.
 sed tamen p. p. certam maam, quia illud conse,
 quens hinc nesciam connexione cum ante,
 cedente.

Conditionalis vero argtao vtrum sit frutes
 vel mateis, maiore diffitem ingerit. Illi n. g. p. u.
 tantum dan conditionales p. b. i. l. i. t. e. s. e. t. c. o. n. t. r. i. n. g. e. n. t. e. s.
 tes frutes illos et tamen in illorum conse,
 quentes debent asserere conditionalem
 argtaem esse mateis; quia q. d. in illa dan
 ante nesciam e. q. s. e. q. u. e. n. s. f. a. l. s. u. m.

Nescit tamen oppositum consequens nesciam, nulla si:
 argtaem conditionalem in ni illius frutes,
 esse p. b. i. l. i. t. e. m. a. n. t. c. o. n. t. r. i. n. g. e. n. t. e. m. s. u. t. n. e. e. s. s. a. r. i. e.
 Janum

fieri enim illam argtaem
 q. d. nesciam in qua
 dicitur, vel consequens
 frutes e. q. s. e. q. u. e. n. s. f. a. l. s. u. m.
 sicut in qua consequens
 frutes e. q. s. e. q. u. e. n. s. f. a. l. s. u. m.
 q. d. nesciam in qua
 dicitur, vel consequens
 frutes e. q. s. e. q. u. e. n. s. f. a. l. s. u. m.
 sicut in qua consequens
 frutes e. q. s. e. q. u. e. n. s. f. a. l. s. u. m.

Janiam erat Inproprietatis: q cuius intelligem,
 ha nota illum arytam ~~veram~~ ~~secundum~~ ~~conditionate~~
 esse vera, in qua consequens bene inferit ex ante,
 cedente, licet consequens sint falsa, n.g. si petrus e homo, ~~est~~
 si petrus e lapis, tunc dicitur. Illam vero esse falsam
 tam in qua consequens non inferit ex ante licet
 res consequens vera sint, n.g. si homo est, petrus dormit.
 e falsa, qo consequens non inferit ex ante. Vnde
 hoc illud axioma putatur: Conditionalis
 veritas non in esse. id est, in conditionalis
 non statuitur hoc sequens non esse, sed tunc q,
 si hoc sit, alium et erit. n.g. si homo natus, tunc videtur.
 ex quo colligit q in conditionalis vera con-
 sequens se necesse inferit ex ante, licet res
 consequens sint contingentes, n.g. si petrus e albus, pe-
 trus e coloratus. et ratio huius sit esse ista qo con-
 ditionalis in ni illius sumpta sit vera
 necessarium tunc connexionem cum suo sequente:
 qo in illa, consequens necesse inferit ex ante,
 et sequentes tales consequens se erunt in man nati:
 hoc pronotato dicitur q arytam conditionalis
 vera potest probabiliter dici arytam frontis;
 qo in illa consequens nunquam inferit con-
 tingenter, sed se necesse, ut dicitur. in quo con-
 venit cum arytam frontis, licet non ad eam
 referre arytam frontis nuncupanda sit.
 Duo sunt modi arytam conditionaliter
 ius ab affectu antea, ad affectum sequentis
 bene valent. n.g. si homo, tunc est. sed homo, qo aut
 a. non tu natus ab affectu sequentis ad
 affectum antea: n.g. dicens, sed aut a, qo ho-
 mo

Axioma phitica

conclusio.
Arytam Conditi-
onalis et frontis.

Duo modi ar-
tytam conditio-
i. modus.

2us

2. malus.

2. us malus arguitur. a negae consequentis ad ne-
gaem antea bone nabit. u.g. si hoc est aut. sed
non est aut, ergo non est hoc. Item tu est contra us,
sed a negae pntis ad negaem consequentis
dicendo; sed non est hoc, ergo non est aut.

Dubium Tertium Quae sint Leges bonae Argumentais.

Ante legum designaem notum est principiu
illius esse se: quodlibet se, uel non se. Cuius
arguitur uelut sic missimo fundamento imitur
et ad qres demonstratas q uerunt. q bariq, per
nullum rtem pt, sed est plane indemonstrabi,
te nomine nati cognitio. Hoc supposito
1^a Lex bona arguitur est, quod si nent
sicut aut, consequens est non pt esse falsum. Nam
hinc a isto. qd nent confugit unibq, ex in,
tegra caa. tnt nraem boni; qd ex ante ne,
ro non pt leg consequens falsum. potest qd
alias, uent non ex integra caa undiq, qm,
geret. aut cetera ab atq, in mittitur.

Bonae Argutais
Lex 1^a.

Lex 2^a.

2^a Lex est. Consequens falsum, non nisi
ex falso ante sequitur. Hinc 2^a Lex
constat

constat facile ex
Lex est, in
consequens
dant aut n
tam Reg: q
ut it est n
natura, fact n
lamin pua dicit
natura sed, si q
potest aliq, est t
potest leg consequens
formaliter.

Lex est in
te potest conse
potest. potest
falsum, potest nent
si q consequens mi
aut potest, qd
leg consequens fa
Lex est in
si q nent est ce
fa alitum potest
nam, consequens
tnt qd consequens
leg ex ante dicit
tnt nent potest
Lex est, ex

constat faute ex prima lege.

3a Lex e, in bona sequa si ante le ne, enim, consequens est esse verum, nec sufficit esse verum. probat hoc rae. quia alias posset dari ante verum et sequens falsum, qd e contra iam Reg: qd si ante verum, conse, quens est et esse verum. probat aut. Anon. si e verum, se e verum, uti de perty nec, sanis supra dicimus; illud si: se esse posset aliqto esse falsum, qd ex ante vero, posset se consequens falsum, qd diffculter admitteretur.

Lex 3a

4a Lex e in bona consequa si ante e impossibile, consequens non pot esse im, possibile. Probat. qd in possibili se e falsum, possibile vero pot qdoy esse verum. si qd sequens in possibili posset se ex ante possibile, posset et ex vero ante se consequens falsum, quod sibi next.

Lex 4a

5a Lex e in bona consequa. si sequens e contingens, ante non pot esse verum probat hoc. qd ante verum, se e verum, consequens vero contingens pot qd falsum. qd consequens contingens non pot se ex ante verum. probat consequa; qd alias ex ante vero posset se consequens falsum.

Lex 5a

6a Lex e, ex ante contingenti no potest

Lex 6a

qui sequens ad m
-u. q. si ho? adde
-ten tu e contra
egrem consequent
qd non e ad.

n Tertium
Leges
quimentalis

in natura qd primu
e, vel non e
fundamentalis
qum ruel, qum
dane indemon
i. Ho sequens
P. qum si
pt esse falsum.
qum ruel, qum
in boni; qd ex ante
e falsum. p. ad
legra caa indemon
ty ad mitti
e falsum, non
iv. Hae 7a Lex
con

potest se^q consequens impossibile. ratio
q^o omⁿ contingens aliquid pot^{est} esse verum
sed consequens impossibile pp^o falsum, q^o
ex ante contingenti non pot^{est} se^q consequens
impossibile. alius propter consequens fals^{um},
su^m se^q ex ante vero.

Lex 7a.

7a. Lex est ex ante impossibili pot^{est} se^q
consequens verum, et falsum, contingens, et
necessarium. Quod falsum pot^{est} se^q ex im^{possibili},
pot^{est} falsum, patet, falsum n. ex falso se^q,
sed impossibile pp^o falsum, q^o ex impossibili pot^{est}
se^q falsum. q^o vero et ex impossibili pot^{est}
se^q verum, patet hoc ex^{empl}o. arbor vivens est plant^a,
ta^m, cu^m arbor vivens, q^o omⁿ arbor plant^a
ubi ante videtur consequens verum se^q ex
ante impossibili.

Lex 8a.

8a. Lex est quae quasi ex 7a destruitur
ex ante impossibili pot^{est} se^q ~~verum~~ verum
consequens. ratio q^o impossibile pp^o falsum,
necessarium vero pp^o verum, sed ex impos^{sibili},
bili, ut dictu^m est, et q^o verum, se^q verum, q^o ex
ante impossibili pot^{est} se^q consequens verum.

Aliae leges quas hic assignant Auctores
facile sunt ex dictis colligi et cognosci.
Solent hic assignari quaedam peculiares
modi arguendi q^o in quacumq^e ar^gu^men^to
locum^{us} habent.
Imo Metus est in bona p^{ro}pterea bene valet
ab opp^o.

modi arguendi in
quacumq^e ar^gu^men^to.

i. modus.

ad oppositum p^{ro}pterea
quod tu iⁿ centro
ad q^o mores, non
tu valet ad
non frequentis
non mores.
una quem n^{on} d^{icit}
ad oppositum q^uo^o iⁿ
nullu^m q^uo^o ar^gu^men^to
non concurrentibus.
falsu^m vult, et valet
oppositu^m consequens
non d^{icit} veru^m, q^uo^o n^{on}
vult q^uo^o n^{on} d^{icit} veru^m
ad oppositum non se^q
7a. Metus arguendi
se^q ex p^{ro}pterea q^o
et ex p^{ro}pterea n^{on}
n. est ad q^o a^utem
h^{ab}eret q^o h^{ab}eret
et alio aut^{em} q^o h^{ab}eret
h^{ab}eret ex alio aut^{em}
patet hoc, h^{ab}eret ad
oppositu^m q^o a^utem
una q^uo^o l^ogic^o q^o
ad ex falso p^{ro}pterea
non pot^{est} se^q falsu^m
n^{on} d^{icit} ratio n^{on}
h^{ab}eret arguendi p^{ro}pterea
h^{ab}eret d^{icit} q^uo^o h^{ab}eret
q^uo^o p^{ro}pterea ex n^{on}
h^{ab}eret mat^{er}

ab opposito consequentis ad oppositum antea.
Nihil in e contra. n.g. bene ualeat, bene uir,
nil go mouet. non mouet go non uirrit.
Non tu ualeat ab opposito antea ad oppositum,
tum consequentis dicendo. non uirrit go
non mouet.

Circa quem modum aduersi q go de no ualere
ab opposito antea ad oppositum consequentis,
intellegit go arguat formam in terminis
non convertibility. si n. in convertibility
fiat recte, et ualeat ab opposito antea, ad
oppositum consequentis. n.g. q ens, go e nem;
non e nem, go no e ens. Et si. non e
ens, go non e nem: q ab opposito antea
ad oppositum consequentis.

2us. Modus arguend e: Quid quid infer,
fuit ex consequente ut et inferri ex ante.
et ex quocumq inferri aut, inferri et consequens.
n.g. hoc aut go e uiuens: si ex hoc consequens,
h inferri, go hoc e corpus adem inferri inferri
ex illo ante, si: hoc aut, go e corpus. Simi,
lter si ex alio ante nempe hoc e ex ante; no
ferret hoc, hoc e aut, ex eodem modo inferri
consequens, go e corpus.

Circa iam legem q dubium quare ex impti
fuit ex falso inferri fuy uerum, unum ex uero
non inferri fuy falsum, ut dictu in ja lege. non n.
videt merit rae unig qua ulterio, unum
falsum ague consequens uero, ac non falso.
P. Ratione sitra spe duplicem. ja, quia rae
boni pfungit ex integra caa. falsum uero unum
si go uero matu mety ex quocumq parti
cuc

Nota de convertibility.

2. modus.

ja
Obiectis contra
tam legem.

culam defectu nate. *ca. Ratiō.* Quia q. ex
 m. p. r. b. i. l. i. s. f. a. l. s. o. p. r. o. p. t. i. e. s. e. q. u. e. n. s. d. e. m. i. n. e. n. t. e. q. o. n. e. m. i. n. d. u. a. q. i. n. n. a. o. f. a. l. s. i. h. o. c. n. o. p. e. r. e. t. e. f. a. l. s. u. m. e. s. t. q. u. o. d. q. o. a. p. p. r. e. n. s. i. a. n. t. i. s. e. t. c. a. a. p. p. r. e. n. s. i. c. o. n. s. e. q. u. e. n. t. i. s. q. u. o. a. d. f. a. l. s. i. t. a. t. u. m. i. p. s. i. u. m. q. u. o. d. s. e. n. s. u. n. e. n. t. i. u. m. q. u. o. a. d. v. e. r. i. t. a. t. e. m. i. n. p. r. o. p. t. i. e. c. o. n. t. e. n. t. i. u. m. q. n. i. l. e. t. a. l. i. u. d. s. i. c. e. r. e. q. u. a. m. s. i. q. s. a. d. m. i. t. t. e. r. e. t. a. l. a. n. t. i. n. b. e. n. e. a. r. g. u. t. a. e. d. e. b. e. a. t. e. t. a. d. m. i. t. t. e. r. e. c. o. n. s. e. q. u. e. n. s. q. u. e. e. x. t. a. l. i. c. o. n. c. e. p. t. o. a. n. t. e. f. e. y. t. u. r. u. g. i. n. h. a. e. a. r. g. u. t. a. e. e. s. l. a. p. i. s. e. n. i. n. y. e. s. t. h. o. e. l. a. p. i. s. q. o. e. s. t. h. o. e. n. i. n. y. q. c. o. n. t. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e. r. e. r. q. u. o. d. o. p. t. i. m. e. i. n. f. e. r. t. e. r. e. x. a. n. t. e. q. u. o. d. i. n. p. r. o. p. r. i. e. n. t. i. u. m. n. i. h. i. l. n. a. l. i. u. d. s. u. b. t. r. i. n. d. i. t. a. n. t. a. p. p. e. r. t. i. s. t. e. s. y. l. l. e. g. i. t. i. m. u. m. q. u. a. m. s. i. q. s. c. e. n. s. u. i. t. a. n. t. i. u. s. t. i. n. e. a. n. t. e. t. c. o. n. c. e. d. e. r. e. c. o. n. s. e. q. u. e. n. s. q. u. o. i. n. d. i. s. t. i. n. c. t. a. c. o. n. n. e. x. i. o. n. e. m. e. d. i. i. u. n. e. r. a. t. i. o. n. i. b. i. l. i. t. y.

Obiectio contra iam legem.

Obiectio contra iam legem Arguitur
 ex ante vero, ut se sequens contingens
 q. o. ante vero, ut se falsum. patet con-
 tra. contingens n. ut i. falsum. q. u. n. e. r. o.
 a. n. t. e. i. n. t. e. e. f. a. l. s. u. m. s. y. l. l. e. g. i. t. i. m. u. m. e. s. t. h. o. t. o. n. i. p. s. i. b. i. l. i. t. u. s. e. s. t. l. o. g. i. c. u. m. e. t. h. o. q. o. a. l. t. e. r. n. i. p. s. i. b. i. l. e. e. t. l. o. g. i. c. u. m. a. n. t. e. e. s. t. s. u. m. p. t. i. c. i. t. e. r. n. e. c. e. s. s. a. r. i. u. m. c. o. n. s. e. q. u. e. n. s. v. e. r. o. a. b. s. o. l. u. t. e. c. o. n. t. i. n. g. e. n. s. p. t. n. e. p. t. n. i. p. s. i. b. i. l. e. e. t. n. o. e. s. t. l. e. g. i. t. i. m. u. m. q. o. e. x. a. n. t. e. v. e. r. o. p. t. f. e. y. c. o. n. f. e. s. s. i. u. m. c. o. n. t. i. n. g. e. n. s.

Idem consequens, ut inferitur ex ante q. n. e. c. e. s. s. a. r. i. u. m. q. o. t. e. d. d. i. t. h. u. m. f. e. n. s. u. m. a. l. t. e. r. n. i. p. s. i. b. i. l. i. t. e. h. a. b. e. n. s. l. o. g. i. c. a. m. e. t. l. o. g. i. c. u. m. q. u. o. d. n. e. c. e. s. s. a. r. i. u. m. s. i. c. u. t. n. e. r. u. m. e. t. q. h. o. h. a. b. e. n. s. a. l. b. e. d. i. n. e. s. i. t. a. l. t. e. r. q. u. o. d.

[Marginal notes on the right page, partially obscured]

quod si illud sequens reddat hunc sensum
 ego aliter visibile sicut se abstrahens habens
 legem, et legi cum ipso ydem abstrahens, sed ut si non
 bona esse quoniam. ipso ydem abstrahens, sed ut si non
 esse inferitur ex ante, quia visibile sumit in maiori
 magis ample, quam in conelatione cum
 in maiori absolute a hinc in consequenti
 vero decipiat q visibile existente q non bona
 argute non licet. /

Contra 3. legem obicit hoc modo: Hoc
 bona confessa, Rex dixit, Petrus peccatum
 ego petrus & peccatorum, vel petrus peccabit.
 ante necrum, et hoc confessus, et mentem con-
 fringens et multo parte necrum, ego 3a Reg.
 fallit, in qua dicitur y ex ante necro, de
 beat sey sequens necrum. quod hoc ante
 sit necrum abstrahens. ego 3a Reg. et ut
 obicitur non q potentia. quoniam hoc ego
 Adam fuit, in modo necra. sequens a.
 ego mere abstrahens abstrahens et i. ego abstrahens
 Rex dicitur, Petrus peccatum, Petrus tu ad-
 huc libere et abstrahens peccabit. poterat u-
 nem peccare. ego illud sequens q mere con-
 fringens, et ego ex ante vero ut sey conse-
 quens abstrahens, q ego 3am Regula.
 R. Ad hoc argum, nam 3am Regulam
 debere intelligi de parte vero simpliciter.
 in Petrus vero argum ante non q simpliciter,
 sed necrum, sed hoc ex parte, si aut hoc ego
 Adam fuit necro simpliciter necro, aliter
 quod eterna veritas, q hoc fuit false

3a
 Obiectio contra
 3am legem.

R. Ans necro esse
 ex parte non sicut
 pln ultra q hoc petiq.

antequam Adam existeret. In forma quoque
 p. Ans in hac pte de necesse, distinguitur
 ans: simpliciter, nego ans. ex suppre,
 concesso ans. et pbat antea tm conuin
 ut hunc necessitatem ex suppre. si ubi et
 stes, dicit. Omne quod e, pbat, necesse e
 intelligi non simpliciter sed ex suppre. Et
 hunc negalis consequentiam, qd Regulam
 intelligendam de necesse simpliciter.
 Eodem modo intelligenda e qd Lex,
 in qua diximus qd si psequens e, psequens
 ans non potest esse necesse, intelligenda e de
 ante simpliciter necesse, et non de necesse
 ex suppre.
 Popul et dicit ad hoc argum, si hunc psequens
 hnt aliqua boni salte in ea et psequens
 esse necesse ex suppre non simpliciter, quia
 tenet e in se; sed quatenus subest anti. Et si
 argum nullam hnt nim; ex ante n. necesse
 inferri psequens necesse, non simpliciter sed
 ex suppre.

lib. i. De iher.
 c. 6.

qa.
 Obiectio
 Contra 6. legem.

Contra 6am Legem in qua diximus
 ex ante contringenti non pbat sequ psequens
 nigra. Obi nes hoc modo. Haec e bona
 argum et psequens; et currens e egypt, et p
 e currens, qd eis hnt e egypt. Et tu in illu
 inferri psequens nigra ex ante contringenti
 qd e Lex fallit. Maris pbat. pbat min. am
 bonu psequens pbat mere psequens et pbat
 et non necesse, qd n. currens pbat egypt, et pbat,
 currens

curat plane e
 hoc argum
 nihil pbat
 currens egypt
 egypt e egypt
 illu tu pbat
 non nota ante
 qd e currens
 et consequentiam
 qd e illu nigra
 necesse nec dicit
 psequens non pbat
 ante e psequens
 ubi pbat psequens
 in illu fallit
 psequens psequens
 tu in consequentiam
 necesse nigra
 pbat in consequentiam
 psequens
 Eodem modo pbat
 tu pbat, nullu
 pbat e hnt. inferri
 ex ante contringenti
 necesse pbat ad pbat
 qd hnt illu hnt
 necesse ante nigra
 psequens nigra
 Contra Medium
 hnt dicitur hnt
 necesse hnt male

curat plane contingens 2.

R. Ad hoc argum, qd licet qdlibet pmi parum
 aut qdlibet pars autus sit contingens, si forte
 se seorsim cupiat. hec n. e. contingens. se
 curans e. egry. f. m. l. d. et ista oris ho cur
 rit. illor tu pmi parum ambu simul acceptu
 ut sunt una actus, sunt in pte. In pte
 e. n. qd e. curans sit egry, et qd oris ho cur
 rat. et consequenter si hoc autu in pte, non
 m. qd ex illo inferat qd sequens in pte. non
 qd non nes dicitur in 6. lege, ex ante
 nota autus contingens sit consequens in pte
 cui utraq. pmi parum e. contingens et consequens
 bitis in veritate. Ad vero qd in dicto syl.
 legimus, pmissas sunt qd e. contingens sit
 tu in consequens, hinc e. qd ex illo ante n. qd
 ral sequens in pte hoc n. ans qd qdmet
 numeramus, inter autu in pte

R. Dnas pmissas
qde pmissas, non
contingentes.

Eodem modo solus hunc syllogismum.
 Si pmi parum, multa visibile currit, qd multa
 visibile e. ho. inferat n. sequens hoc in pte
 ex duabz contrariis qd simul in veritate sta
 re non pnt ut supra de contrariis. iij. dicitur
 et qd hoc ille dicit pmi parum hinc syllogismum.
 raem autus in pte hitur, ex quo sic pmi
 sequens in pte, libenter conceditur.

Solum dicitur
de alio syllogismo.

Contra Medium arguendi supra usum,
 hinc dicitur hoc modo Ad opposita
 autus bene valent ad opposita sequentis

5-a
Obiectio
contra modum
arguendi.

90

quod ille magis arguendi non s. bene utrumque.
 quod aut. quod bene sequitur hoc currit, quod visibile
 currit. Nullus hoc currit, quod multa visibile
 currit. quod ab opposito autis ad oppositum
 consequentis.

R. Quod hic hoc valeat mutatur, non
 fructus ab opposito autis ad oppositum con-
 sequentis, quod quod locum sunt convertibiles
 de quibus ut dictum est, ille magis non debet rite
 fieri, nisi eis in quibus bene valeat ab opposito
 autis ad oppositum consequentis, hoc tu in
 form. non convertibilitate non sequitur, ut in
 hoc capitulo patet. Retur currit, quod non movet,
 quod non movet quod non movet. quod non
 movet.

Dubium Quartum

Quid et quotuplex sit Locus Argu- mentationis vel Arguti?

Ut etiam quae necesse est fructuosi de argute
 hic dici solent, brevis et stringens, aliquid
 de loco arguti, Quid, et quotuplex sit, dictum
 indicavimus. Ex omni regione et usque
 quod hactenus dictum sunt clavicula quaedam.
 Solet a. loci naris dextrae. quod.

Loci

Locus @ argumenti sedes.

Defin. Loci, sicut
Rhetoris.

Hoc definitio Ciceronis e, in suis species, qua
et explicit sequentibus verbis. Ut v. eam, nōd,
rem q̄ affectuata sunt demonstrata ob hō,
tato loco facilis e invenitur, sit cum que,
phoraz autem videmus, locus nōpe de bono,
at si diceret. Locu e in quo inveniuntur
et fundamētum argōi. Prohinc nō hoc mo,
do definit.

Locus e id unde ad propositam
questionem convenienter trahitur
argumentum.

Defin. Loci.

Utrūq̄ alio bona & legitima e. Sed a. lucidini di
jo p̄ locum q̄ d̄ maxima. Et in locū q̄ d̄
infra maxima

Locu duplex.
Maxima. et
Diffra maxima.

Maxima e q̄ p̄ se nota fidei alius
subministrans. q̄ p̄ se nota e illa q̄ e q̄
utis terminis ad citu p̄ntim oq̄tat. fidei
aliis subministrare p̄t e aliu, quā conti,
nere in se m̄tute p̄d̄q̄ aliis. Diffra
maxima e receptantū p̄ntim maximam
vel e locu continens plures m̄tas; ut locu
e d̄tre, iūre, et auctoritate, et alij. qui loci
continent plures m̄tas seu q̄ p̄ se notas
fidei aliis subministrantes.

1. Maxima quō?
2. Differentia
maximae quō?

Om̄is nōpis aliis d̄ntu, Nec p̄o in capiem̄
a d̄tre, vel a Loco d̄tre.

A. D̄tre ad definitum affne boni uolet
argtu, ut aut rate e, q̄ hōe. Et e contra a
definito ad d̄tre affne bona i q̄ signa, ut hō
e, q̄ aut rate e.

10. Locus a d̄e,
finitione

A d̄tre

A, deſcriptio ad deſinitivum et e contra negue bene
valet arguere; ut non e aut rati: qd non e homo
non e homo, qd non e aut rati.

A, negat unius partis deſcriptio ad negationem deſinitivi
bona e confecta. ſi n. una pars negat deſcriptio negat
de aliquid non preſentat ſi tota deſcriptio converſive
ad qm de non eſt deſinitivum. exptur huius e.
non e aut, qd non e ho. Vel, non e rati, qd non
e ho; bene valet confecta. Vbi tu tu negat
pars deſcriptio preſentat et bene preſentat ad negationem
deſinitivi. Sed tu vice verſa, a negat deſinitivi
non valet, ut cum dicit, non e ho, qd non e
aut, non valet. valet a negat deſinitivi ad
negationem ſiſtra ad arguatur et eſt tubina
qde in deſcriptio, et et vice verſa. n. g. non e ho
qd non e rati. bene valet. Et item, non e rati
qd non e ho, exptur et e arguatur. Ad primis
videlicet qd, qd arguatur a qre ad genus negue non
e bona. ut non valet, non e brutum, qd non e
aut, non e albidum, qd non e color. qd non e
la.

Item a deſcriptio ad proprietatem deſinitivi, bona
e arguatur. ut bene valet, aut rati e, qd riſibile
e. Et et valet a proprietate deſinitivi ad
ipſam deſcriptio. n. g. riſibile e, qd aut rati e.
Tandem in deſcriptio arguatur licet et hoc modo.
Quid e ad affirmat vel negat de deſcriptio, pt et
affirmat vel negat de deſinitivo. ut n. g. aut
rati e album, qd color e albus. Et et, aut rati
non e nigrum, qd ho non e niger.

Secundo

Secundo bonum
et deſcriptio aliquid
confecta pot inſe
et in primis a bonum
deſinitivum continet
bonum valet arguatur.
rati e. Et e contra
et e confecta, ut rati
bonum valet arguatur et
non e aut, qd non e
deſinitivum a negat
bonum valet confecta
negat deſinitivum, ut
non e rati vel
bonum valet. Sed tu
unius partis deſcriptio,
ut, non e rati, qd non
aut non e rati, qd non
deſcriptio deſinitivum
arguatur de deſinitivum
a ad primis arguatur
Et tu ad deſcriptio
deſinitivum bene
pot et e, bene valet
tertius bonum
a qualitate arguatur
qd non e rati, qd non
negat rati a
deſcriptio deſinitivum
a ad primis arguatur
Et tu ad deſcriptio
deſinitivum bene
pot et e, bene valet

Secundo locus Argoti potest desumi
ex simili aliamq[ue] eor[um] similitudine, in qua multa n[on]ne
consequa p[oss]unt inferri. /

20. Locus à D[omi]ni
visione

Et in primis à simili ad ipsam virtutem q[ue]
in similitudine continet membra simi de h[ab]itu
bene valet argu[er]e. ut aut e, go rate, vel ir,
rate e. Et e contra à simili ad similitudinem bona
et e consequa, ut rate vel irrate, go aut e.
Qui mod[us] argoti et valid[us] e negative, ut,
non e aut, go non e rate vel irrate.

Demum à negat[iv]e simili, ad negat[iv]e simi
bene valet consequa, ut rem v[er]itate. Et et à
negat[iv]e simili, ad totu[m] similitudinem bona e q[ue]sta
ut non e rate vel irrate go non e aut,
bene valet. Non tu bene valet à negat[iv]e
unius partis simi, ad negat[iv]e totius simili,
ut, non e rate, go non e aut, non valet.

Ad h[uius] p[ar]t[em] p[ro]p[ri]e ista. q[uia] singula membra
simi de h[ab]itu sunt inferiora simili, ut
supra de deinde. pag. 103. dixim[us]. Ad inferri
a. ad simi negat[iv]e non bene p[oss]unt argu[er]e
sed tu ab aff[ir]m[ati]o[n]e unius partis simi, ad af-
f[ir]m[ati]o[n]em simili bona e q[ue]sta. ut, rate,
go aut e, bene valet.

Tertius locus argoti potest sumi 30.
ex qualitate ppri[et]atis aff[ir]m[ati]o[n]e vel negat[iv]e. Unde
supra dicitur alij argu[er]e. Vel ab aff[ir]m[ati]o[n]e vel
negat[iv]e p[ro]p[ri]e à p[ro]p[ri]e ad aff[ir]m[ati]o[n]em cum
alij in regulis et legib[us].

Locus ex quo,
libale ppri[et]atis aff[ir]m[ati]o[n]e
vel negat[iv]e.

1a Regula sil. ab aff[ir]m[ati]o[n]e ad negat[iv]e q[ue] dicitur
narrato p[er] similitudinem et inferri bonu[m],
bona e

est album sicut non est alius, ergo alius est non est album. Ad hoc dicitur locus arguitur a genere scilicet ad solum. et a se ad genus non reduci consequitur. Quia sicut a solo ad suas partes, et a partibus ad solum totum. Quia est facile formari potest si tunc attendat, quoniam partes necesse est non vera.

Quaedam hinc reducuntur,

Locus arguitur a causis ad suos effectus et ab effectu ad suas causas, plures continens sub se locos.

Locus a Causis ad effectum, et ab effectu ad Causas.

Primum est. A Causa materiali ad solum effectum bona est conservata; ut lignum est, ergo potest fieri scammum. non dicitur, ergo est scammum, quia materia potest se tunc dicitur potestiam; axiomata est hinc sicut scilicet, sicut et potest formari. ut quia materia potest esse effectus. sublata materia necesse est, non potest esse effectus. sine fuerit materia transiens, sine permanens.

1. A Causa materiali. Axiomata.

2. A Causa formali ad solum effectum formalem bona est et valet argui. si. g. albedo est, ergo album est. Et est contra ab effectu formali ad causam formalem bona est dicitur sequitur. Ut album est, ergo albedo est. Axiomata in causa formali sunt tria. Posita causa formali, penitus effectus formali, si tunc saltem causa exercet formalem rationem esse hinc effectum et causa formali. effectum tamen positum, penitus eam spectant esse arguatur illa. Ad hanc ad denominare: ut albedo est in partem, ergo potest esse albus.

2. A Causa formali. Axiomata.

3. A Causa efficiente ad solum effectum. et est contra ab effectu ad suam rem efficiente bona valet argui, mox enim sit causa necesse est. Axiomata hinc causa factiva sunt. solum dicitur hinc notari quod

Quaedam hinc reducuntur. 3. A Causa Efficiente. Axiomata.

causa duplex.
causa necessaria.

causa sufficientis.

quod posita causa sufficienti non se ponat esse
si n. e. sufficientis tm, non bene se valet ab ope
ad ipsam. Causa necessaria efficiens illa
quod sine esse operari potest, et esse e contra
negat esse sine illa. ut lux respectu diei.

Causa sufficientis e illa, quod sine esse eadem
esse non potest, esse tu bene sine illa. ut ingulatio
e causa sufficientis mortis, quia illa sine morte esse
non potest, mors tunc esse illi, bene potest esse sine
illa. Ex hoc facile patet quia ratio licite
possumus arguere, a causa sufficienti
ad finem operari si ab esse ad finem eadem.

Hinc refertur
Actus et Potentia.

Ad hunc eam efficientem probat potentia
reprehendi sui actus, q. vere illa effectus potest
ut. et de potentia ad actu esse non e bona operari
ut Petrus potest currere, ergo Petrus currit, non ualeat
ualeat tu bene negare, ut Petrus non potest currere,
ergo non currit.

A. Causa finali.

4. In Causa finali arguere possumus hoc modum.
1o A, sine ad media, bona e consequentia. ut
finis e potestas, ergo media sunt possibilis.

De operari.
De fine finis.

2o A media ad finem bona e et sequenti
ut media sunt potestas, ergo finis e possibilis.
Tamen sicut dicitur. e id est q. aliud sit. medicina
necesse illud quod ad finem esse queritur ad
finitum. ut sanitas, si infirmo e finis illi
per eadem accipit formam. ipsum phurmu,
in e medicina, q. ad sequenti a finitatem
ordinat.

Locus ab auctoritate
nitate.

Locus ab auctoritate non parum ad bona
arguere utilis e. At tu attente quod ad: n. g. Actus
dicit q. esse eorum genera. ergo sunt quatuor.
fundat

fundat hoc arguere
concedit et e contra
probanda. dicitur
et n. negare non
non dicit, ergo
non in modo arguere
licet retrahi finis,
Locus a Sim
us Rhetori potest q.
Locus vero quod
ultra, sed facile
quodlibet reperit
in ipso dicitur
quodlibet eam
in Operari dicitur
ad illud negat et a
per e. ergo finis. Alio
per n. e. q. non e.
facile multa sunt h
in potest et uolunt
non remouet et
Contra sunt
in alio medicina.
per media, ut ad
ad uale sunt, q.
moderate componit
in uale sunt
uale et eam
in medicinalis bon
operari aliter. nec

fundat huc argum in hoc uisumate. uultu
pudenti et expti in sua arte uel seris fides
e danda. dictu e affere qd al ab auctorita
te n. neque non uellet argum, ut Parly Apis
hoc non dicit, qd non e ueru. nulla e qqua
que in modo argo frequentibz uti solent hor,
reici nostri spm, sed plane sophistic.

Locus a Simili a minori ad mai
us Rhetori potius qua Logico examina

Locy a simili

Locus uero ab Oppositis Dialectico
utilis, sed facilis. In quo loco quadruplex
Oppositio reperit.

Locy a Oppo,
sibus quadris,
plex

1a Oppo Relatiua. 2a Contraria. 3a
Privatiua. 4a Contradictoria.

In Opposis Relatiue ab uno relatiuum
ad aliud negat et affe bene uellet argum. ut
pater e, qd filij. filij e, qd pater. filij non e, qd
pater non e. pater non e, qd filij non e.

1. Oppo Relatiua.

Axiomata sunt huc. Posito uno relatiuo,
in pater et filij. Remoto uno relatiuo,
uero remouet et reliquu.

Axiomata.

Contraria sunt duplex alia immedia,
ta, alia mediata. imediata sunt qd sunt
alij mediu, ut aliu et negu. Contraria
mediata sunt, qd hnt alios medios colores.

2. Oppo Contra,
ria duplex.
mediata.

Imediata contraria sunt qd non hnt me
diu, uideu. Iam capax ut faciu et negu agnu
uidens et eoru repectu actus. In his obo
nis imediate bene uellet a negae unig ad
affaem alterig. uel ab affaem unig ad negaem
alterig

imediata.

alterius. n. g. hoc aut e. sanum, go non e. agnum.
 iterum, ha aut neni sanum, go e. agnum.

In Contrariis tu mediatis bene videtur ab affectu
 unius ad negationem alterius non, e. g. tra, ut bene
 videtur, panis e. alby, go non e. niger. non tu
 videtur panis neni alby, go e. niger. ratio huius
 e. ista, quia panis potest esse flavus, aut alterius,
 loris q. inter albedine et nigredine medius.

Oppo Primativa. 3.

In primative oppositis bene et valde arguitur
 a negatione unius ad affirmacionem alterius ut petrus non
 e. videns, go e. cecus. et et petrus e. videns go
 non e. cecus. vel petrus e. cecus go non e. videns.
 qui modus tu quod si debet esse respectu facti ca
 panis, si n. istum capax non sit priuatiuones, vel
 potentia aut habilitate, dabitur aut neni et g. sequens
 falsum. ut si dicerem, lapis non e. videns,
 go e. cecus, nulla esset p. sequentia; lapis n. non potest
 vici cecus, licet illi non sit visus, quia non e.
 istum capax visus, priuatiuone vero p. reys,
 ut aliq. istum capax sua forma qua priuatiuone
 sed lapis tunc est esse negue non videns.

Oppo Contradictoria. 7.

In Contradictoria quolibet valeat
 argui ex ipso q. de oris na colligi potest,
 videtur n. bene solum veritate et falsitate
 ab affectu unius ad negationem alterius, et e. g. tra
 ut petrus salus e. neni, go petrus non salus
 e. falsum. vel e. g. tra, petrus non salus e.
 neni, go petrus salus e. falsum. bona e.
 consequentia: ob rati huius debet deservi ex fu.
 p. rati his de contradictoria. fol. 168. quos
 n. quereunt esse vere, nec falsum simul.

A Conim,,

A, Coniungatis bonu et dicitur arytum
 sunt a. coniungata illa, quoru unu ex
 alio staturit, abstractu se; et concretum
 Ut pietas et pty, humilis et humilitas.
 In his si alij coniungat unu uno, pot et
 coniungi unu alio, ut n.g. humilitas
 a laudanda, go humilite laudanda
 Vbi nota q in his arytatibz debet seruari,
 n eadem figeas coniungatorem, alias nuda
 laerit ysqna. ut unu dico turgitudo e
 forma, go turgis e fer mors, nihil nuda
 p nariati ont figeas. Vnde qnq arytum
 ab aliis coniungatorem ad aliud, id e ab
 abstracto ad concretu, et a concreto ad ab-
 stractu in ppty tu pty. n.g. albedo e
 color go albedo e coloratu. Et i qm albu
 e coloratu, go albedo e color. In ppty
 vero accidit alibi nedy iste arytum
 non ttt, quare non sxy, albu e dulce, go
 albedo e dulcedo, go albu ttt accidentu
 liter, non pty competit dulcedo.

Locq a Coniungatis.

In Coniungatis. Vna et eadem figeas seruaanda.

Excludunt pmo accidentales figeas.

Locq a Diuisis ad Coniunctu.

A Diuisis ad coniuicta vel a con,
 iunctis ad diuisa vtru bonu potit
 esse arytum, aut pty e distas. Et a m.
 collegias go sicut diuisa et coniuicta
 Nota ptem q qstas extreme simplici
 Artem nocere de extremo diuiso, ut
 pty e alij; cui opponit pty, de eobro,
 mo, iuncto; ut pty e ho doctas

Item Artem Diuisum qd? Coniunctum quid?

Distas

Regula de
Coniunctis ad
Diuisa

A Coniunctis ad diuisa ut bonu dicitur apertu
certu qd eoru Regulae sunt notanda.

1a Regula quoties in pte diuisa sunt
partes repugnantes, ito ut inter illas spales
requiritur pte sequat qd dicitur nabi bona
sequit a diuisis ad diuisa. ut. reg. cada.
ut e ho motus, neu ualeat ad huc diuisu
qd ead auere ho. Hanc Reg. adis uerbis
se pronunt qd coniuictu qstat ex d. uerbis
dicitur p se qd pte defien repugnante,
hinc ad diuisa neu ualeat qd qd, ut in
ante cetero ptelet.

2a Quod ueris ita pda si diuisim repugnat
quoto diuisionu ueniunt:

R. Quod hanc cadaver inter se dicitur
diferant et quocientes se totis et qd
si diuisim pferant, at si dixeris quoniam
ho motus pte dicit de cad auere, qd hanc
ille hinc alienat a pte pte pte, ut
se pte illud, qd fuit ho qd tot hinc non
repugnat, illi qd cari de cad auere. u.
pugnaret a. si ni qd ratione pte pte
pte pte pte. Idem e de hinc pte
imago e ho pte, qd imago e ho. n. ualeat
ualeat a. d. d. d. qd imago e ho pte, qd
hinc hinc pte qd qd hinc pte pte
pura uel figura exteri hinc pte,
hanc, et se illo qd diuisim repugnant
pnt uenire pte pte.

2a Regula qd pda diuicta ita sunt ca.
affecta

affecta in ordine ad finem suum, ut unum non sit
 in se nisi ratione alterius, tunc arguitur à comitate
 his ad diversitas non valet. u.g. petrus & mag,
 no pthity go e magno, nullate psequitur.
 qd magnitudinis & alterius petrus in ante
 e medio pthity quon petrus hll. medij vero
 non. separabilis à e cuius e modo, nisi un
 interitus sui. bene a. uulid, petrus & magno
 pthity go e pthity: ratio iam d. data. qd
 pthity competit petro ratio sui, et non ratio
 magnitudinis, alij ratio bene licet ar,
 etari hoc modo.

3a Regula, qd dicitur in pdis conuinctis
 nulla e repugnans, nec ulla unum com,
 potest fieri contra alterius, sed utriusq;
 potest de se, tunc e vera sequitur. ut
 ang. Seculares e ho alij, bene uulid dicit
 go secularis e ho, go secularis e alij.
 Ista qd dicitur sunt de diuisis et pncipalibus qd
 publicari potest appellatur Iemionem. Eadem
 n. ratio non licet arguari hoc modo. Petrus
 & magno pthity, go e magno, p. narra.
 tionem appellatis. nec ualet ut ut dicitur,
 petrus & pthity, petrus & magno, go petrus &
 magno pthity.

Modi argui in supptis, restrictionibus, am,
 pthity, iam supra fol. 157. tractati sunt.
 Sunt etiam alij loci modis; unum d. fol. 11
 et ual. in facili sunt, ut longa replicata no
 egeant, ut ferialibus pncipalibus non qd eo non.
 Quare ista de leuis dialectis suffi dant. Dub. 5.

NB. idem dicitur
 in de apph.
 Causa. Res. hll. R.

Dubium

Syllabus

Prima pars argu
 dicitur pncipalibus
 Syllogismus qd
 pncipalibus aliud qd
 pncipalibus sunt n
 pncipalibus hoc su
 Explic
 Locis Genensis
 unum d. mediocr
 dicitur ad pncipalibus
 non, uulid tu
 pncipalibus, qd e d
 pncipalibus e geny pnc
 unum d. in dicitur
 dicitur e d. dicitur
 dicitur in hoc dicitur

Dubium Quintum Quid sit Syllogismus.

Potissima est argutio Syllogismus quem
Aristes in Priori cap. 1. hoc modo definit. 1.
Syllogismus est Oratio in qua quibusdam
positis aliud quippiam ab his quae
proposita sunt necessario accidit eo
quod haec sunt.

Definitio Syllogismi.

Explicitur Definitio.
Locus generis ponitur Oratio, quae licet
non sit immediata generi sed remota, ut patet
ex eo quod argutio arguitur et alius pro
oratio, voluit in Aristes eam loco generis
ponere, quia est nota, quae arguitur quae alius
fitur se est generi proem syllogismi. Nec est in
commodum in de re alius rei generi remota
collocari, si dicitur inter mediae explicatur
ut fit in hunc alio.

Generis definitio est
Oratio.
Generis oratio, remota
est.

jo n.

Sele go fens huius parvitas legitime dicitur
fens syllogismi nam apposite respicitur.

Alium quod dicitur ab his quod posita sunt vero
accidit, hoc est, in syllogismo quod per quod
quod non est collocauit, hoc est, quod per min: et
max: vero inferit et claudit.

Ultima parvitas, scilicet: eo quod hoc sunt,
ipse Artes explicat dicentibus. Dicitur a. quod
haec sunt, per haec, veniunt scilicet: conclusionem;
ut non sit necesse aliter extrinseci ter,
mini indigere. hoc est, ut non sit necesse
aliquo alio extrinseci term: aut quod
adtingere. quibus verbis satis clare in
firmat Artes, conclusionem debere et stare
ex term: sub, et toto; quod fuerit terminum
utriusque. Praemissa aliter indigentia aliter,
nisi terminum, quod fuerit quod non sit nisi
terminum et claudens fuerint huiusmodi
connexti cum uno medio termino, ut
necesse sit conclusionem sequi ex his quae
posita sunt.

Qualis a. debeat esse haec dicitur aut
connexti cum medio termino necesse
explicabit, per dicitur huiusmodi figuram
et modum syllogismi. In hac etiam
dicitur dicitur, huiusmodi in radice continentur.

Nota huiusmodi circa factam explicitam
syllogismi, extra accipi per totum illud aggrega
tio est 39 ppus, ex ma: min: et conclusionem
et sic

Explicitum dicitur.
Aliud quod dicitur
ab his quod posita
sunt vero accidit
eo quod hoc sunt.

Nota dupliciter
accipi syllogismi.
i. modus.

Ubi q meliori intelli xentia Nota 10 quod
3a mentis opao s'm albertu magnum, ut
pellar dixerit finitoe traducta à motu q,
grasius autis, in quo suo sunt nera.
nempe tem: à que in eis pib motu, et tem:
ad quem fit motu. Sic go in libetis ab unig
cognie, ad alteru cognem, relati circuntra
et motu qdam dixerunt, ex quo seqt ad
diferentia igni pluralitate cogniti.

3. mentis opao q d'r
Diferentia q ruit
ab Alberto nota,
ta sil.

Nota 20 Duplicem p'esse d'fringui d'fensu, 2.
sum m'it. Successionis unu. Causali,
tatis altoru.

Duplex Diferentia,
sq intellecty.

Diferentia successiois in p'prie tr d'fensu,
et fit eum m'it aliu et aliu cogniti
f'p'e mutua dependentia uel illud, siue
id fiat q iam p'acu, siue q r'ant mentis.
Per iam qdem ut si dicam mensa. terra,
terra. s' dicam Rega bonu. Dama
e m'it.

1.
Diferentia Suc-
cessiois.

Diferentia Causalitatis e d'gressy à cognie unig
ad cognem alteru eum y uad am leaen,
dentia posterioris cognitiouis à priori; ut cum si cam
Petrus est homo. s' petrus q aut.

2.
Diferentia Cau-
salitatis, q s'.

Hic d'fensu q tr op'ie d'fensu; et s'yl'm
optet talem d'fensum in uoluit. quia
in illo s' d'gressy à plurim cognie, ad
alteru cognem, ex qly ultima dependet
à primis, q dependentia m'it'is e denotat
q illum paritatem ratem, qd. à qua par,
eta d'fensu, ratiocinac, m'it'is nera rad oia,
cupetur.

Diferentia Cau-
salitatis h'ic
p'etit ad s'yl'm.

Circa q

R. Ad hoc argum, quod licet sytomy habeat
 plures causas Causas seu simplices, ut ex
 his patet, negon tunc q sytomy non fit d,
 si una causa in singularem numero subten-
 tiva copulativa, ut dicitur aut: Omnia n.
 copulantur una uno modo sem: ycalupie
 unum pmissis q pfectum qllatoris. Ergo.
 Quidam. Disiunctu appellamus una in thy
 gram. Ita sytomy una orationem presumit
 neminare, qy nexu pmissam, et conclusivam
 Unde ad argum in forma disjuncti quidem
 consequens q non bene or in dicit q
 sytomy fit oratio copulativa, seu simplici, concedi
 consequentem, non bene or oratio hypotetica,
 seu composita, nego consequentem.

Solent a. duae plerumq assignari ea, quae
 sytomy sicut una oratio, et non oratio. Quia iam
 et invariata, qy unitatem si: medij unum que
 pmissa unum, vel qy nexum. 2a. qy uni-
 tatem finis, qy quoniam fit in duos
 ptes, ordinantur in unum finem si: in
 unum conclusione referentem.

Obiicies 20. Haec dictio convenit aliis
 a definitis, q non e bona. contra patet
 ex legit bonis definitis. q hanc ans. hanc dictio con-
 venit enthymemati, sed Enthymema non e
 sytomy qo hanc dictio convenit aliis a definitis.
 q hanc ma: enthymemati oratio, si qua q hanc
 partem ultimam vero sequit. qo hanc dictio con-
 venit enthymemati.

R. Enthymema

stet a simili.

Causa qd.

ja. pp unita-
 tem medij.

2a. pp finem.

Obiectio 2a.

Excludit Enchy-
mema a syllogismo. i.

R. Enchy mema q' uariis assignatu de fons
pariter u' rae syllogi excludit.

Imprimis excludit, per li. q' b' tam positus,
q' quere pariter intelliguntur inter r.
Imprimis d' spiritus q' b' ero caret entymema
una q' ante contentu.

2. 20. excludit q' li. nero seq. in entymemate
n. non nero seq. consequens ex ante, in
formo aut d' p'is, si aut in syllogismo in dou
e. ex q' b' facile patet adnegatu.

i. p'ri: 2 q' 7.

Dicas entymema e' uery syllogis ut dictu
e' supra fo: 197. Ergo e' adhuc conpetit li.
sic data. Et tunc patet ex h' te, uti enty-
mema syllogi n' p'fectu appellat. q' idem
p'nt' antea.

R. Distinguentis ans. Enchy mema e' uere
syllogi n' actualiter conuo ans. Implet
negu ans. Et tunc negat consequu. Ergo
n' assignatu intelligenda e' de syllogismo
formaliter.

Obiectio 3a.

Obiectio 30. Contra istam partem
aliud p'nd' niam. Si n' syllogis aliud q' b'
quam sequent' illud q' b' d' clu'is. sed
q' clu'is au' e' aliud u' p'nt'is, q' b' ista
pariter uera n' e'. n' a. conu'it' ab au'
q' per li. aliud, conu'it' p'nt' u'cl'it'.
t' b'at n' a: q' clu'is au' e' q' d' d' p'nt' istu' u'
p'nt'is, q' n' e' aliud u' p'nt'is. conu'it'
patet q' b' au' conu'it' u'cl'it' idem
h' m'is de q' b' au' u'cl'it' q' b' ipse
p'nt'is, q' d' n' e' q' d' d' p'nt' istu' u'
illis.

Handwritten text on the right edge of the page, partially cut off.

illis. si n. diffundere, utae & extrema.
 aut patet in et fytuo.
 Q. Quod licet extremitates et terminus
 gelupinis maneat itidem in quibus
 fit mater, non in fructu. hoc e, dicitur,
 so modo ordinant in quibus; in corollis,
 frone, maiore n. ptem constituit mai,
 us extremo, qd ptem gelupinis enim
 medii termino; minorem constituit mi,
 no extremum qd ptem gelupinis enim
 medii termino. Conclufione vero con-
 stantur illa duo extrema, ut in hoc
 fytuo. De aut e corp, eis hoc aut, qd
 eis hoc e corp, in quo extremitates
 semp in ptemis ptingunt enim medii
 termino, in qd dicitur vero amba qd
 ptingunt inter se, qd dicitur qd nio qd ptemis
 at qd gelupio dicitur alius ptemis, hoc
 e dicitur qd ad ptemis.

Obiicit qd. Centro illas 2. paritas
 vero accidit. in deus n. habere inter se
 aliam repugnanciam qd n. verum e, non
 accidit, ut qd hoc, vero e aut, non accidit
 hoc ut fit aut, ut e ytra, qd accidit non fit
 esse verum, qd male dicitur in deus
 fytuo, alius ptemis vero accidit qd:
 Q. Quod illa paritas accidit ptemis dicitur
 ptemis accipit. io v. fit ead idem, qd ptemis
 gentes et caputales enunt, et ptemis hanc
 raem, repugnans. 2o modo accipit, ut
 ptemis idem qd fytuo. ita ut fytuo illis
 paritas

Obiectio qd
 Natio accidit,
 idem qd fytuo.

vera, si pmissa sunt in aliquo modo
et forma representat, vero ex in forma
sylogica inter se concludi. Et de hac re
necessitate intelligenda e illa veritate
necessaria. Licet in sylogis constantia
p[ro]p[ri]a naturae de q[ui]bus supra utray
necessitas p[er]currat, si: tum p[er] se mentis
quam p[er] se veritatis.

Conclusio 8.
Necesse inferri
consequa. non
consequens.

Dubium Sextum Quot et quanam sint Principia Syllogismi.

Syllogismus enim fit quoddam artificiatu
rationis, sua ut habeat principia vero q. sicut
n. artificiatu reale et plurimum, domus n. q. tota sua
principia, alia materia, ut lignum, lapides &
alia forma, ut dispositio partium, alia regula,
tina, et alia et perfectio. Si quae syllogis
quatuor principia mediante q[ui]bus exurgit
attribui solent. Materia. Forma. Regu
latio seu directio. et Perfectio.
Principia materia sunt termini et p[ro]p[ri]a ex
q[ui]bus ma[ter]ia syllogis p[ro]struit. Et haec rursu
sunt duplicia. Alia Proxima. Alia Remota.
Principia materia Remota sunt termini.
Proxima vero sunt Prop[ri]a.

Quatuor principia
Syllogismi.

Principia ma
terialia

sed
Alia Proxima

Alia Remota.

Principia

Principia
formalia

Principia Re-
gulativa.

Principia Regula-
tiva duplicia.

NB. Vnitertiva
affm. et negum.
Dici de omni.
Dici de nullo.

Principia Per-
fectiva.

Sunt a. Trinitiva,
Conuersio et trans-
p. et Reductio.

Principia Formalia sunt certa quaedam diffinita
seu coordinatae terminum et primum, ex qib.
sequuntur constructiones. De his latius infra.

Principia Regulativa seu dirigentia
sunt illa, quae tota ars syllogistica regulat
et dirigunt, et qib. tota ars constructiva nititur.
Et haec et sunt duplicia. Alia pro dirigendis
et regulandis syllogismis affirmatiuis: ut
dici de omni, et quae unum sunt eadem uniter,
haec sunt eadem inter se. Alia pro regulandis,
ut dici de nullo. et quae unum non sunt eadem
uniter, non sunt eadem inter se.

Principia Perfectiva sunt illa quae
beneficio syllogismi imperfecti ad perfectos
reducuntur. et sunt tria. Conuersio scilicet:
Primum, de qua supra, scilicet. transpositio,
et Reductio.

De Principiis materialibus tam remotis quam
proximis, terminis scilicet: et operibus, quid sint, iam
dictum est supra.

De Principiis formalibus, dicemus in sequentibus.
De Principiis Perfectiuis, dicemus postquam
syllogismos omnes modis et proprietatibus. Tunc enim
faciliter cognoscetur quid sit syllogismus imperfectus
et quae ratione ad perfectum reduci possit.

De Principiis uero Regulatiuis libet
in hoc dubio latius ad discerere, quatenus
cognitis illis, facilius ad constructionem syllogis-
morum accedere uideamus.

Primum

Primum est
syllogismus affirm-
de omni. In
fidel. Dicitur
autem casus de
de illi in
neg. aut. Dicitur de
syllogismo, de quo
de hoc, et sic autem
de nota, paulo
quibus sunt haec,
alia sunt contra
has iste syllogismus
negatio est. Item
de nota, et sic
concedit unus
concedit mor-
pauca sunt, dicitur
pauca sunt huius
syllogismus affirm-
de quo gratia in
de nota, et sic
pauca sunt, et sic
concedit unus
concedit mor-
pauca sunt, dicitur
pauca sunt huius
syllogismus affirm-
de quo gratia in
de nota, et sic
pauca sunt, et sic
concedit unus
concedit mor-

Primum igitur Principium Regulatum per
 syllogismum affirmativum desumptum ex Acte de dicto
 de omni. In hoc modo ceteris explicari
 solet. Dicitur de omni de, quidam dicitur
 vel quod dicitur de ipso complete distributo, ut
 et de eo quod habet sub ipso. Vel ut Petrus Hispanus,
 magister ait. Dicitur de omni de, cum nihil sit firmere
 sub ipso, de quo non dicitur sub ipso. Nisi dicitur
 de homine, et sic dicitur; idem et dicitur per quod dicitur
 de petro, pumilo, Amerindo, et aliis individuis
 generibus sub homine, et de deo, de invisibili, et
 aliis quod habet contentum. Hoc principio regula-
 tur iste syllogismus. Est homo dicitur, petrus est homo, ergo
 petrus est dicitur. Item, Est homo est dicitur, et invisibile
 est homo, ergo et invisibile est dicitur. In quo modo per
 concedit dicitur duas premissas, et negat conclusionem
 conclusionem manifeste falsam hoc quod
 principium dicitur de omni. Quod errat et quod
 syllogismus quod proponunt, scilicet quod si tollit, utrum
 est invisibile, aut homo, aut oratio, ergo est homo et nisi
 bilis. et non concedit dicitur duas premissas huiusmodi
 quod ad nihil et in illis cum hominem esse
 invisibilem, hanc enim veritatem quod in illis
 quod si postea negat velut orationem, tunc
 quod est hominem esse invisibilem, et firmat nega-
 bilis scilicet hominem non esse invisibilem. et sic quod
 quod ad nihil aliquid esse et non esse quod
 non repugnat

Secundum.

Dicitur de omni,
 explicatur.

et non identifi-
 catur in se, qd hoc
 principium falsum. qd max: Retor-
 ho, qd Paulus ho, qd Paulus
 et Paulus ho, qd Paulus et Paulus
 identifi-
 catur in se: hinc Paulus min: Retor
 et Paulus et Paulus identifi-
 catur in se, qd non

Idem argo variis adhibentur
 soluti-
 ones. Quodcumq; n. dicitur hoc
 principium in divinis locis non habere,
 sed in humanis. Et ideo dicitur qd non
 debet intelligi aliq; qd plane
 incommunicabile, et cum in divinis
 non sit incommunicabile, hinc dicitur
 non bene in ferri primum et falsum esse
 inter se, licet sit idem cum suo
 no.

Alij dicunt qd in humanis principium
 hoc non verifit respectu rerum
 singularium
 et plane incommu-
 nitates sunt.

Idem hi auctores tam dicitur non
 debet intelligi tam aliq; in
 certitate, et non certitate, et
 tam hoc principium habere locum
 in divina, nis et non
 divinis sic dupliciter.

Primum primum n. hoc tam in
 divinis quam in humanis,
 tam respectu rerum certis
 quam singularium verifit
 cum sit qd loci
 intelligitur.

Quare qd expli-
 cat illis nota, si illud
 tam unum primum
 extrema identifi-
 catur sit in certitate,
 firmum plane et hoc
 principium ut citati
 auctores asserunt.

Si vero

Si vero illud textum sit aliquid certitate autem
 coram significans aliquid in pluribus reprobis, tunc
 in complete et ad aequale distribuitur et hoc
 principium suum reprobis habet. In patet. per hoc
 n. g. q. d. c. et dicitur in certibus pluribus reprobis
 distribuitur et tunc sunt eadem cum illis sunt
 et eadem inter se. Unde iste bonus systemus
 per hoc est hoc dicitur suum. hoc videtur et per hoc
 hoc videtur, et hoc dicitur suum. Aliter n. per hoc
 non est in certibus ut supponimus, nam si per hoc
 est idem cum hoc dicitur suum et cum hoc
 videtur si hoc dicitur suum et videtur dicitur.
 fuerunt inter se per hoc est idem cum
 quibus reprobis distribuitur inter se. et per
 de per hoc in certibus. 2° in similibus
 q. d. si. Duo sunt eadem unitatis et
 certitate pluribus si illud textum est de ob
 ad aequale summas, tunc dicitur q. d. q. d. hoc
 principium verum est habet. Et dicitur in explicat
 huius principii, addidimus istam partem
 q. d. c. d. dicitur cum unum dicitur
 ad aequale summas. Illud et identitatem
 inter se. si n. summas illud textum in ad
 quate bonis systemis summas non potest.
 unde iste systemus dicitur. tunc aut. a. p. m. g.
 aut. q. d. a. p. m. g. t. h. o. r. a. u. h. u. e. q. d. h. i. u. t. h. e. d.
 a. p. m. g. d. e. n. t. i. f. i. c. e. n. t. u. m. a. u. t. i. n. e. n. t. i. n. e. t. u. a. d. a.
 quate q. d. non de dicitur h. o. r. a. u. h. u. e. d. i. c. t. u. m.
 et a. p. m. g. n. e. p. p. r. e. p. r. e. n. s. u. t. r. e. c. t. e. q. d. d. u. d. e. n. t.
 aut debet ut distribui. Unde ut arguitur bonis
 sit iuxta hoc principium reprobis alium
 textum certibus debet fieri distributio comple
 La d

... aliquid reprobis
 ... certibus pluribus
 ... reprobis si per hoc
 ... cum hoc sit a
 ... fieri inter
 ... legibus
 ... q. d. g. d.
 ... nihil est h. o.
 ... pluribus sit idem
 ... q. d. p. m. g.
 ... dicitur ad unum
 ... in systemis
 ... dicitur q. d. q. d.
 ... summas et per
 ... dicitur huius principii
 ... dicitur cum unum
 ... dicitur ad aequale
 ... dicitur q. d. non de
 ... dicitur a. p. m. g.
 ... dicitur n. e. p. p. r. e. p. r. e. n. s.
 ... dicitur aut debet
 ... dicitur sit iuxta
 ... dicitur textum certibus
 ... dicitur debet fieri
 ... dicitur distributio comple
 ... dicitur La d

la et alia q vultu ita q illud 3. ad equate
 f'm sua q g'met accipit. n. q. si ho q
 certitas pluribz distribuit et ad equate suu
 mereq, si petry et pauly identifi carent
 cum h'ore si accepta, et postea idem
 ficarent inter se. et vae huius est sequens
 sylogism legitimus. Et q a ho q petry,
 pauly e q q ho, qo pauly e petry si
 n. nihil est ho q non sit idem cum petro
 et pauly sit idem cum qo ho, n'ro
 sequi q pauly sit idem cum petro.

Quare ad cytra supra allatu R.
 M'ny in sylogism defectus fa est, quia
 illud 3m si op'ia divina, non ad equate
 sumit et p'm sua q g'met, q tu ad veri-
 ficatem huius principij n'ro petry. qo den-
 t'm illud e pluribz certitate quate tertiu e
 op'ia divina ut tunc plul cytra. Per n. e
 op'ia divina, et falsu e op'ia divina.
 In forma qo concepra ma. et min. negas
 his consequentiam. Laborat n. iste sylogism
 defectu ipso magno, q ni illu tertiu illud
 q t'm vae medij, non distribuitur et ad e-
 quate accipiat. Si n'ro illud tertiu ac-
 cipit complete et ad equate, conclusio le-
 gitime potest inferri ex p'mis regulat.
 his q hoc p'missum, hoc mod: Et q
 o op'ia divina e. Per, falsu e q o op'ia
 divina, qo falsu e Per. Conclusio recta
 inferri

infertur per huc primum per unum, sunt eade
universi. sunt eadem inter se. in actu
capiti eadem factum. Licet in hoc syllogis
ma: sit falsa, et tunc haec en.

Ex his et potest responderi facile ad conser
maem; contendens q petrus sit ho, et
paulus sit ho, negat hanc consequentiam q
tertium illud ho si: in quo petrus et paulus
identificantur non sunt distincti
completi et ad equate.

Obiicit 20 Contra primum attr
dici de omni. In hac p pte vis ho ur,
vit, e dici de omni. et tunc sumera calig
sub pto, de quo non dicunt potest, qo ha
primum cum sua explicae non sub
stib. ma: pule: pbat nini. Adam sub pto,
nisi sub hoc pto, ho, et tunc de illo non
vera or q cur val, falsu e n. Ad am
urere, cum ipse non amplius existat
qo e sumera aliud, sub pto, de quo
non dicunt potest. Et idem argtu pot
ferri de Antiocho.

R. Ad hoc argtu: quid in epignatu
epie sit dici de omni hunc existente
et pte, cum sit epie obingens, q tunc
nenti ead iuxta distam hunc pte, no
a. iuxta qua unum, distam si un
epie vera: Vnde ad argtu in. forme,
Disti qus ma: in hac pte e dici de ei
tam existente quem pte e futuro
nego

neg ma: de
et tunc negabis
pate sit pto
non dicunt potest
consequente.

Obiicit 2
imul. pte
nisi pte
pate un
dicit in pte
R. Distam
maia e ma
pate pte
pate pte
dicit in pte
vta a pte p
ta sit pte
pate pte
pate pte
pate pte
pate pte

Dubi
Quid
Figura
pate pte

nego ma: de si essente tu, concedo ma:
Et tunc negabis mihi. q. si: alij d. posit. sub.
sumi sub tho ha mov's accepti, de que
non dicat potm. et tandem negabis
consequantem.

Obi cics 30. Contra illa principia
simul. propria debent ingredi ubi
sunt principia sed illa propria re
ingreduntur ubi sunt principia, q. no
sunt in propria.

R. Distinguedo ma: propria for
matia et materia debent ingredi con
stituentem principia, concedo ma:
propria regulativa seu extrinseca
debent intrare principia, nego ma:
illa a. principia propria extrinseca, un
ta sunt regulativa ppa et extrinseca
non s. q. in q. ingrediuntur ppa ipz
sunt obtinendo ex modo q. no ppa et
formam figura et modo ipse con
stituent.

Dubium Septimum

Quid sit Modus et Figura sylgmi, Et quot sunt Figura sylgmi

Post ppa

Post propria Regulativa systemi sequit de
punctis suis similitud aliqd dicemus.
Sunt a Principia figura figura et
modus. Quae duo licet supra in eis
aliquo modo sunt definita. Ut tamen melius
primamque species de eis tradenda
erit.

Principia figurae et
figura et modus.

Definitio figurae.

Definitus a. figura est hoc modo
figura systemi est recta dispositio
medij cum extremitatibus secundum
debitam subiectionem et predicamentum.

Definitio modi.

Modus vero est dispositio hanc partem
secundum debitam qualitatem et
quantitatem.

Generis definitio dispositio.

In his definitio dispositio locum generis; et
sua partem dicitur obtinent. Differt a
figura a modo in hoc, quod figura
sit dispositio medij cum ductu extremitatis
secundum subiectionem et predicamentum. Modus
vero sit dispositio hanc partem secundum quantitatem
et qualitatem. Hoc est secundum unum vel
salutatem, et partem vel unitatem. Ne,
quam et aliam.

Nota 1a.

Circa has definitio systemi est Ex Arte.
Item systemi in ad a parte in sumptum
esse ad duas species et hanc terminis.
Et cum ex hanc terminis non possunt fieri
species duae, nisi non terminis hanc sumptum
ita

ita quod his officii
systemi partem hanc
non minus
item quod
quod minus ut d
res certis app
a figurati
liber in maris
in memini. n. g
ita est, quod dicit
aut, quod modum, v
dicitur, quod per se
partem hanc sumptum
et hanc partem
extremam hanc
autem dicitur in a
in illa figuram
medij hanc in a
ne quod in una
ita, in altera n
ita figura
omnino dicitur
ne, nullus hanc
aliquo hanc hanc
ita hanc hanc
quod minus
ita figuram
quod minus, hanc n
in minus hanc
quod minus
ita hanc hanc

ita quod his officium extremi exerceat, sine
hinc potest: hinc o q ille term: his finibus
necesse medium, vel terminus medij.

Terminus his finibus
by the medium

Adm 20. Quod inata triplicem medium
quod medium ut dixerit eam extremitates,
has cetero apte quoniam systema figura
1a figurate illa in qua medium subis
citur in maiori promissa, qd dicitur
in minori. n.g. hoc autem subita, dicitur
hoc autem, qd est hoc subita. In hoc systema
autem, qd est medium, vel term. medij in maiori
promissa, qd est in quo systema subicitur,
hoc est, hinc rarem fli. in minori vero qd est
q dicitur, predicatur. Et hoc dicitur medij cum
extremitatibus recte ut prima figura, qd
in illa secundum medium hinc rarem
medij sunt n. vere moderat inter extre-
ma qd in una qd rarem hinc rarem
fli, in altera vero rarem potest.

Nota 2a

1a figura

2a figura est in qua medium in utraque 2a figura.
promissa predicatur.

n.g. nullus lapis est qd, uti hinc aut, qd
nullus hinc lapis. In hoc systema aut qd rarem
hinc rarem medij predicatur tam in maiori
quam in minori parte. Et hoc dicitur vocat
2a figura, qd dicitur secundum notitatis
gradum, hinc rarem potest medium, tam
in minori quam in maiori. Sed predicari
potest, qd rarem subis ei, qd hoc dicitur
vare ut 2a figura

3a

Afferit A negat E uerū Vniuersaliter amboe.

Afferit I, negat O sed Particulariter amboe.

Et in unoquoque modo sunt tres Vocales.

1^a Designat Maiorem epnem.

2^a Designat minorem epnem.

3^a Designat Conclusionem

Et indicat quales debeant esse Vniuersales se: an Particulares. Negatiuae, an Affirmatiuae

Et sic disponuntur epnes sctm Quantitatem et Qualitatem, quod e epnum mung et officium Modi.

Ad primam figuram spectant primi Bonem Modi.

Barbara, Celarent, Darij, Fierio, Baralipon.

Celantes, Dabitis, Kapesmo, Firi, Lesomorum.

Ad secundam figuram spectant sequentes ~~SE~~ Quatuor.

Cesare, Camestres, Fiestino, Baroco.

Ad ter

Ad tertiam figuram spectant sequen-
tes SEÆ.

Daapti, Felapton, Disamis, Datisi
Bacordo, Ferison

Qui oēs modi ut bene et clare intelligantur
sōm vocalium exigentiam et ut Dispositi-
tio Modij etiam facilius immutetur sōm
diversas figuras placuit hūc ad oēs 19.
Modos Exempla proponere.

Et imprimis pro Excepto primi Modi
Prima figura.

Bar Omne aut est substantia

Ba Omnis homo est animal. gō

Ra. Omnis homo est substantia

Ce Nullum animal ē planta.

La Omnis homo ē animal. gō

Rent. Nullus homo ē planta.

Da Omnis homo ē visibilis.

Ri Aliquod aut ē homo. gō.

I. Aliquod aut ē visibile

Fe

Fe Nullum
Ri Omnis
O. Aliquod
Modi indi-
figura

Da Omne aut
Ba Omnis homo
Da Aliqua

Ce Nullum
La Omnis
Tes. Nulla

Da Omnis
Bi Aliquod
Tis. Aliquod

Da Omnis
Ri Nullum
O. Aliquod

Ri Aliqua
Est Nullum
O. Aliquod

Fe Nullum aī est album

Ri Aliguīs homo est aī. gō

O. Aliguīs homo non ē albug.

Modi indirecti ac imperfecti primæ
figuræ cum syllogismis :/:

Ba Omne aī est substantia

Ra Omnis homo, est aī. gō.

Lip. Aligua substantia ē homo.

Ce Nullum aī ē planta.

Lan Omnis homo ē animal. gō

Tes. Nulla planta ē homo.

Da Omnis homo ē rationalis

Bi Aliquod animal ē homo. gō

Tis. Aliquod rationale ē aī.

Fap Omnis hō ē animal.

Esm Nullum brutum ē hō. gō

O. Aliquod aī non ē brutum.

Fris Aligua virtū ē delectabilis

Esm Nullum vitū ē virtū. gō

O. Aliquod delectabile non ē vitū. Exempla

Exempla pro quatuor Modis
secundae figurae.

Ces Nullum brutum est rationale
A. Omnis homo est rationalis. go
Re. Nullus homo est brutum.

Cam Omnis homo est ratis
Es. Nullum brutum est ratis. go.
Tres. Nullum brutum est homo.

Fes Nullus homo est brutum
Ti. Aliquod autem est brutum. go
No. Aliquod autem non est homo.

Ba Omnis homo est rationalis.
Roc Aliquod autem non est ratis. go
O. Aliquod autem non est homo.

Exempla pro Sex Modis
tertia figurae

Da Omnis homo est ratis
Rap Omnis homo est autem. go
Ti. Aliquod autem est ratis.

Te

He Nullus homo e irratis.
 Lap Omnis homo e animal. go
 Ten. Aliquod ait non e irratis.

Dis Aliquod ait e rationale
 Am Omne ait e vivens. go
 Is. Aliquod vivens e ratis.

Da Omnis superbg e miser.
 Tis Aliquis superbg e homo. go
 I. Aliquis homo e miser.

Boc Aliquod ait non e homo.
 Ar Omne ait e vivens. go
 Do. Aliquod vivens non e homo.

He Nullum vitium e amandum
 Ris Aliquod vitium e delectabile
 On. Aliquod delectabile non est
 amandum

Pro nihil:

Pro intelligentia horum Modorum
 Nota 10. Quod in duobus Modis scilicet figura
 Barbara, et Celarent, cum sint Uni-
 versales concludentes conclusionem uni-
 versalem possunt et inferre conclusionem
 indefinitam particularem et singularem.
 Nam species universales cum sint subal-
 ternantes continent in se speciem indefini-
 tam, particularem et singularem: ergo possunt
 illas inferre tamen sibi subalternatas.
 Unde conclusio de Darij cum sit parti-
 cularis affirmativa inferitur ex ipso modo
 Barbara, quae species constituentes istum
 modum sunt affirmativae universales. Et
 conclusio de Ferio, quae particularis ne-
 gativa inferitur ex Celarent, quae Modus
 continens species universales negativas; ex
 quibus bene licet inferre particularem nega-
 tivam.

Nota 20. Quod ex modis scilicet figurae quaedam
 continentur directe quaedam indirecte.
 Directe continentur sicut 2. primi. Ceteri
 5. in directe continentur. tunc a. or. sicut
 indirecte continentur quod minor extremus
 predicat de ma. extremitate in quibusdam.
 Contra vero directe quod ma. extremitate
 predicat de minore in quibusdam.
 Extra sicut in directe continentur in Bar-
 bara. Et ut ait ens, eis hoc est ait, quod est
 hoc est ens. Nisi vides magis extremum ens se
 predicari de minore in quibusdam.

Extra sicut in
 a. or. sicut
 indirecte
 predicat
 de ma.
 extremitate
 in quibusdam.
 Contra vero
 directe
 quod ma.
 extremitate
 predicat
 de minore
 in quibusdam.
 Extra sicut
 in directe
 continentur
 in Bar-
 bara.
 Et ut ait
 ens, eis
 hoc est
 ait, quod
 est hoc
 est ens.
 Nisi vides
 magis
 extremum
 ens se
 predicari
 de minore
 in quibusdam.

ex parte sequenti Indirecte, et in Paralipson,
 ut de arte fututa, Est hanc aut, qd aliqua
 fututa e hanc, ubi minus extremitas hanc se fut,
 ead de ma: extremitate fututa nempe.
 Et iste modus inferendi qdusionem voca-
 tur, et nonnullis non rectis, qd vno natus
 nihil minus expectabat, quam ut id qd medio
 fututi eiat qd careat de illo in qdusione
 qd de medio fututabat in pmissis. Nam n.
 natus potulare in deq, ut id qd affirmat
 vel negat de aliquo futto dicitur hanc affirm.
 orat et per negat de eiq futto e hanc.
 hanc quata hanc pmissis futto explicata.
 futto vero id qd collecti futto modo id futto
 de ea forma, qd medio pmissis futto, futto de
 medio futto, vero futto indirecta,
 et non natus.

Quia vero fit magis vel minus extremita-
 tem oes eodem modo expte carit quida
 illud esse magis extremita qd futto de
 medio, alij qd futto de futto extre-
 me in qdusione. alij illud ma. eata
 dicitur, qd penum in maiori pnt.
 alij deniq, aliter dicitur. Futto oio
 futto, qd futto potissimum futto, hanc
 ad tempu referre, nroque futto futto
 existimamus.

Nos qd hanc de re futto, ut in directa
 claris, illas futto, et futto futto futto,
 futto futto futto futto futto futto.
 Concl.

In vero in ista figura, dantur medi indirecte
 et obliquae ut iam visum est, non poterimus
 pro nomine dicta potius accipere quod dicitur
 dicitur ista figura illud esse magis etiam, quod in
 ista potest. sequitur n. q non darentur
 medi, in directe obliquae, sed haec est falsa,
 quod et id ex quo sequitur. quibus sequitur magis
 in directe obliquae, ille, in quo magis
 extra potest de maiori extra in ista, sed
 si magis extra in ista figura, ista potest, sed
 quibus nunquam magis extra potest, potest
 maiori extra. quod non daret magis in
 rete obliquae in ista figura. magis potest
 ex dicta medi in directe obliquae, quibus
 minor magis extra ista ista est potest ista
 sed haec potest careat quod nunquam potest
 magis extra de maiori. quod et nunquam in
 directe obliquae. Graue in dicta medi,
 extra addidimus, esse sic illud quod vel in
 ista, vel in ante de medi potest
 et pro ista medi ista figura.

Ex hac ista inferitur quod in medi ista
 figura non potest reperiri aliquis, quod in
 directe, ista aut, cum in illis magis extra
 et potest locum obtineat in ista, quod in
 obliquae. Inferitur quod falsa esse et directe
 dicunt absolute illud esse magis extra, in
 ista potest, ut iam ex dictis patet.
 Inferitur quod. falsa illam sententiam, quod magis
 extra absolute dicunt esse illud quod de
 medi potest. quia n. rae haec vero habere
 potest in

quam non dixerim nullo pacto ostendere
 distm dant figura a pa. sed tm in illa
 transprensio pries; dixerim non mediij
 cum extremitatibus manere ero eandem.
 cum in illa h mediij extrm qdices de me
 dro, et mediu h p dices de mineri extr
 q tm petit qd figura: sunt postea id frnt
 in illa pte, q 1o loci; sunt in illa, q 2o
 loco pfectur.

Ex qd patet in ultima pphaem, ad id
 vent q dicitur illam si. pntem dixerim
 esse legitimam, et tales syllogismos posse
 pbari q reducti one, tenes vna qd
 negamus tales syllogismos esse distm dant
 figuram pfecturam a. a. i. figuram, in
 qua pmissis transprensio indirecte et
 non natter qd dicitur de quo modo
 concludentiam dicitur e.

Obiectio 20. In 2a et 3a figura
 nullum e mediu, qd 2. et 3. figura
 non pnt poni. qd patet ex pte
 figura, q est dicitur mediij cum extre
 mitatibus. qd dicitur: qd mediu dicitur poni
 inter duo extrema, qd in 2. et 3. fig: me,
 cum non ponit in ter duo extrema. qd in
 istis duabus fig: non e mediu.

R. Distm quibus ans. In 2a et 3a
 fig: nullu e mediu in rationis negu
 ans: nullu e mediu positionis, conad
 ans, quum dicitur dicitur et adhibetis pbari.
 mediu

Obiectio 2a
 Non dari me,
 dicit in 2. et 3.
 figura.

Datum mediu
 Conuentionis
 non a. positio,
 mo in 2. et 3. fig.

Modum inveniendi medicinam ad plura
quam unam affectionem ingenio plane ne
bis p[ro]ferat Aretius, ut patet in 2. Qui ut fa
cilius p[ro]p[ri]e et in proxima redigi possit, p[ro]bat
sunt quaedam documenta.

1° m. 2. Prognostica qualibet p[ro]p[ri]e, et in p[ro]p[ri]e
Reminescunt p[ro]p[ri]e et p[ro]p[ri]e resoluta, p[ro]p[ri]e
sunt defectus et p[ro]p[ri]e ubiq[ue].

2° m. 2. Prognostica p[ro]p[ri]e debent p[ro]p[ri]e antea,
p[ro]p[ri]e, et repugnancia p[ro]p[ri]e et p[ro]p[ri]e.

Qui filio dilecto p[ro]p[ri]e ex iam dictis
p[ro]p[ri]e. fol. 93.

Antea dicitur ea q[ue] affue subiciuntur sine
nere sine p[ro]p[ri]e, ut in hac p[ro]p[ri]e in,
p[ro]p[ri]e in h[ab]itu, ans ito in p[ro]p[ri]e q[ue] filii ut v[er]is,
sunt, et in h[ab]itu, mater diligit filium: mater
et ans, q[ue] a filii ut dilectio, si ut p[ro]p[ri]e

Consequens vero sunt illa q[ue] de his autem
affue p[ro]p[ri]e cantur, ut in h[ab]itu respectu in p[ro]p[ri]e,
aut respectu h[ab]itu.

Deniq[ue] repugnancia dicitur illa q[ue] relictis
q[ue] p[ro]p[ri]e, repugnans.

His explicatis ponit Aretius quaedam Reg[ula]
ad inveniendam medicinam cuius voluptate
p[ro]p[ri]e et acco[m]modatu[m].

1^a Reg[ula], ad p[ro]p[ri]e am q[ue] p[ro]p[ri]e uniter
p[ro]p[ri]e, p[ro]p[ri]e in i, medicinam q[ue] filio ans p[ro]p[ri]e,
et p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e: ut si n[on] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
in tan

Antea q[ue] non?

Consequencia?

Repugnancia?

Norme Re,
p[ro]p[ri]e ad inveni
endam medicinam
i. d. Regula.
Fecana.

infirmum esse laudandum, affirmes y me
die amabilem, qd est ans pti, et qd pti
fili. et sic affirmatis ptyum in Barlaam
Sis in hys laudanda, qd in hys in hys
qd est in hys laudanda, qd in hys in hys
Regula in hys laudanda est ad gloriandam
ytem affam in Davij, qd n. qd tubur
de in hys, idipsum de aliquo, qd in hys

Regula 2a
Cageti.

2a Regula, ad gloriandam ytem pti
dem affam in hys figura, qd in hys
medum qd fit ans ubiqz extris, tam
qti quereu pti, ut si hylis ycludere
in Davij, qd aliquo in hys laudanda,
affirmes qd medum est, qd ans tam in
neutis quereu pti. et si dices hoc medum
qd est laudanda, qd est in hys, qd aliq
quod amens e fuita.

Regula 3a
Gebali.

3a Regula, ad gloriandam ytem pti in
Baraaly, et Davij, qd in hys
qm qd fit quereu pti, et ans pti
ha medum pti hys ystem. qd aliq
quod fuita e ho. et si dices hoc medum
qd est laudanda, qd aliq fuita e ho. et ha
piti in hoc medum pti aliter pti in hys,
tam illam.

Regula 4a
Dafanes.

4a Regula, ad gloriandam ytem pti in
mitem Davij, in Calant et Casare,
affirmes qd medum qd fit ystem pti

Handwritten text on the right page, partially visible and overlapping the left page's text.

fit et regnans pti, ut si vis plure
multu herem spe lapidem; abrimus
p pti ut in hunc eandem dicitur. Nulla
tuit e lapis, ut hanc dicit, go nully hanc
lapis: uti nides out y e mediu, spe ofe
quens, fit hanc si: et regnans pti
lapidis: Et hanc reg: dicitur et hanc pti,
dem ptiem partem regnam in hanc
et fustis.

5a Regula ad pbandam unitem
regnam in Celantio et Camestres
accipies mediu q fit regnans pti
d' ptiens pti. ita pti nulla hanc
spe lapidem q hanc mediu in pti
nulla in pti hanc e hanc, ut lapis e in
sensitio, go nully hanc e lapis. In Came,
stros nerv. Dps lapis e in pti, nully
hanc in pti, go nully hanc e lapis,
et hanc regula e fustis in Barroca.

6a Regula, ad pbandam partem
regnam in Helapton, Hartson, Ba
cardo, Fustion, hanc pti, asu,
mediu e mediu q fit regnans pti
d' omis pti, ut si hanc pti hanc pti,
go aliqua pti hanc e in pti, acci,
piti q mediu Lapi dem q hanc pti
hully lapis e in pti, ut lapis e pti,
go aliqua pti hanc e in pti.

Regula 5a.
Hebare.

Regula 6a.
Gedaco.

et hanc

Regula 7a.
Fecbas.

et haec reg. valet in aliis modis utatis
7a Reg. nunquam sumenda sunt me-
tra p. simul utriq. extra y. q. uia, sine
q. p. utriq. affere de utroq. extra. Plur.
ga mediu in 7a fig. Semel subit utri-
q. confusum est esse vel ans vel
reynans. in 7a fig. mediu in his sub-
i. ut, in 7a fig. mediu ydem his p. utri-
q. sed ex puris affis nihil fig. in 7a
figura.

Regula 8a.
Hecbas.

8a Regula, Nunquam sumenda
de mediu q. sit ans p. utriq. et reynans
7a, nam licet in j. et 3. figura, me-
dium sit ans p. utriq. nec tu sit esse,
reynans 7a.

Regula 9a.
Hecbas.

9a Reg. Nunquam velot medium
q. sit reynans utriq. extra, rae
e, ga ex puris reynans nil fig.

Regulae istae assignatae his uerbi-
comprehendi solent.

Barbara uim Darij per Hecana
syllogis. abis.

Per Cayeti uero Disamis Datisi: q.
Daraphi.

Casare

Casare per
Celarent.
Hecare Ce
mel.
Hecare: Hecare
de Hecare
Per Celarent
Hecare
Namen est
in his uim
Quod nota est
p. utriq.
in his a. b. d.
Hecare, Hecare
utriq. singulas
gram. utriq.
ten. Hecare
Dux reynans
extra. Hecare
Hecare uerale
in his uerale
as. B. C. D.
Hecare
C. Hecare
D. Hecare
ram. Hecare
Hecare

Cesare per Dafones, Herio, Festino
Celarent.

Hebare Celantes Camustres atq; Ba^z

^{roco.}
Hapes: Hrips: Helapt Gedaco Bocar,
do Herison.

Per Gebali Dabitit, Baralip: medium
fibi quaeres.

Nil tamen efficiunt Hebas, Hedas velut Hecas

In his currimus per 6. vocabula, eorum
sunt nota subiecta nomina supra modum
profitorum.

In his a. 6. dicitur orily, Hecana, Cagedi,
Dafenes, Hebare, Gedaco, et Gebali,
notum singulus eam habere 3. s. y. Habas,
quam ultima graviter dicitur et qualita-
tem 6. s. s. sine centis parva designant.

Quae resigna s. y. aut d. p. m. medij cum
extis. Litera A. s. y. aut p. m. g. l. u. p. s.

Litera vocalis E. s. y. m. u. l. u. s. o. u. s.

Et his vocalibus ad i. u. m. u. s. 6. v. o. r. f. o. r. m. a. s.

tes. B. C. D. H. G. H.

B. s. y. aut m. e. d. i. u. m. d. e. b. e. r. e. e. s. t. e. g. r. e. p. r. e. n. s.
p. o. t. i. C. s. y. aut m. e. d. i. u. m. e. s. t. d. e. b. e. r. e. a. u. s.
p. o. t. i. D. v. e. r. o. m. e. d. i. u. m. d. e. b. e. r. e. e. s. t. e. r. e. q. u. e.
n. a. u. s. p. o. t. i. F. s. y. aut m. e. d. i. u. m. d. e. b. e. r. e.
e. s. t. e. g. r. e. p. r. e. n. s. s. i. t. e. g. m. u. l.

G. medum, ans Jti delare spe. H. me.
 Simm delare spe repugnans Jti.
 Quae oia sequentibus versibus denotat
 Prædicat A., sequitur B., C. prout; D. q.
 repugnat.

E. subit; F. sequitur, G. p. volub. H. q.
 repugnat.

Et ut fuerint bona et mala media
 sunt, sequentes versus respiciamus oportet.

**Fecana, Cageti, Dafenes, Hebare
 Gedaco.**

**Gebali stant. Non stant Hebas Hecdas
 et Hecas.**

Hæc saluo aliam in tunc sunt in tunc
 subobscura, prouti vere longis diffi-
 ra. Aliis mediis in venientibus medum
 vel certe idem harum proprietates vel huc
 mit.

Nam et jo Proprietate conclusio sine
 ostione, vel in certo modo et figuram
 tuboris geluctere, aut p. tuo libitu eligis
 medum et figuram. Si tu eligis figuram
 et medum, elige illam in qua prouti getem
 factam concludere.

Ordinane

Ordinane ne
 nam in qua
 mit. Si un
 ordinane ni x
 fore, vel n
 ni. poteris r
 c. alio. Si in
 huc ita dicit
 in is figura ma
 uti nisi min
 fue vel rep
 vero in cal a
 pat. In ra
 maior ordi
 atrai medu
 nute, vocall
 in ta figur
 incoadit, et ut
 et in maiori
 ordi, gali ni
 hoc generati
 q. in et p. mi
 hucno ruy
 ordi in dte h
 ordi, fue y
 ra, ut si mi
 ordi, ita, inf
 gmenes extr
 Alii apignu
 rindeque et
 p. g. et, li et

Ordinariè vero et luterij, obijam fignis
 ram, in qua eis generis g'ltus pluri
 put. Si vero tibi istos pferibaf, vide
 utrumq; ni eo malo pferi g'ltum in
 ferre, vel neu. Key. m. ni Danij
 n-g. poteris inferri, qd' edam h' no
 e ally. Si in illo modo pot inferri.
 hinc ita difcor es.

In 1a figura maris incoaf à medio de quo p'ctus
 g'ltis fuis maris extus p'ctus. an a p'ctus af
 fue nel negat, ja Vocales designat. mimer
 vero incoaf à minore extus de quo mediu
 p'ctus. In 2a figura maricem incipio à
 marion extus, et minorem à minorib; et de
 utraq; mediu p'ctus. Vtrum vero affue nel
 negat, vocalls docebunt.

In 3a figura maris et mimer à medio
 incoaf, et utrumq; extus p'ctus. P'ctus g'ltis
 p'ctus in marion, qd' e maris extus. f'm in mi,
 non, q'ali minis extus.

Hæc generatim habetis q' si p'ctus negua,
 q' in a p'ctus negua mediu debeat
 extus vngnae. In a' vero p'ctus affue
 mediu debet habere ubiqna q'neni entia unu
 extus, fuis ystem fuis acci dentalem.
 ita, ut si mediu fultu a'uf, debeat e'pe ant
 extus, ita, inferior; si vero p'ctus debeat e'pe
 g'ltum extus, hoc e, fupig.

Alii afignant aliu modu, q' cum et apte
 videbitur et facili, cum referre h'ic non
 p'ctus, li et non h' multu à 20 dist'ntly
 Dicunt.

Duo modis
inueniendi
medicini
i. modus.
nra caa cur
potm conueni
at fto, n negat.
q sic affuat.

2. modus.
nra caa cur
potm non con
ueniat, n q sic
negat.

medicini fto
figuram et mo,
cum dispo
nens utriq.

Diunt go q nra nra qualibet ppa pposita
extma inter se, vel giungant, vel disjuncta,
gans, q an ita sit, eprme pbatit ex eo, q
illa dicit extma uniuersum cum uno medio,
vel q uniu uniuersum, alterum uero disjunctum
iuncta ppxiu ita supra relata, q nra cum
fuit eadem uniuersum, fuit eadem pbatit
se. Progre go pbanda pt esse affirmatua vel
negatua. Si sit affirmatua dicit indagari caa
et raa q nra pbatit quoniam fto, et illa
inuenta erit affirmatua ad pbandam
illam pxiem. nra. nra. nra. nra. nra. nra.
Vixit e tunc erit ad, debet quere cum
quare sit tunc ad, et inueniet se pbatit
ga e bona q nra cum, bonu go erit medicum
ad pbandam hanc pxiem. Et sic affirmatua,
bit fto. Et bonu e tunc ad, nra e bona,
go nra e tunc ad.
Quid si pxi fuerit negatua, nra pbanda q
caa et raa, q nra pbatit a fto disjuncta,
et illa inuenta erit medicum acco medatua ad
eig pbatit. nra. Si hae pxi sit pbanda, pbatit
nra amandam, caa et raa q nra pbatit hae
inrogatur a fto, erit ga pbatit e malum
quandam. Matr go erit medicum ad pbandam
hanc, nra. hunc fto. Nullu malum
e amandam, pbatit e malum, go pbatit non e
amandam.
Debet a medicum inuenta se differere cum ex,
formitabiliter inuenta figuram et modum, in quo
q nra uoluerit pxiem pbatit. Si nra uoluerit
illam pbatit in pbatit. At medicum in maiori
subiecte, et in minori pbatit. Si in ra
figura

affirmatua dicit
negatua dicit
in tres modis
et sic dicitur
facilius q nra

Dubi
in legi
const

Propter affi
leges, dicit
pbanda si
pbatit nra
pbatit nra
quandam
Cores Regu
figura
pbatit fto
pbatit nra
pbatit nra
pbatit nra
pbatit nra

figura dicitur medium in utraque p[ro]missa p[ro]dicat.
Si in 3a. dicitur illud in utraque p[ro]missa p[ro]dicat.
Res hi tres medi inveniuntur medium boni sunt,
ex q[ui]b[us] eligere poteris illum, q[ui] tibi aptior
faciliter q[ui] nisi fuerit.

Dubium Nonum

Quae sint Regulae in legitima syllogism constructione obser- uanda.

Prater assignatas ad inveniendum medium
Leges, alia q[ui]dam sunt Regulae nec ob-
servanda si legitime in syllogismo aliqua
gen[er]em volumus inferre. Et sunt istae in
duplici genere. Quaedam sunt Co[m]munes,
Quaedam Speciales.

Co[m]munes Regulae sunt illae q[uae] in o[mn]i modo
si figura servari debent.

Speciales sunt illae, q[uae] t[ame]n in certa quadam
figura attendi et p[ro] oculis haberi debent.

Prima Regula e[st]. Ut syllogismus constet
t[er]minis duob[us] p[ro]missis p[ro]missis, et t[er]m[in]o t[er]t[io] p[ro]dicat[ur]
terminis, ac p[ro]inde un[us] ex iis t[er]m[in]is esse de-
bet extra in p[ro]missis, ex un[ius] varietate
Supra

Regulae com-
munes duae
speciales.

Comunes.

Speciales.

1a Regula
specialis.
Comunis.

Supra distinximus tres figuras.
Hae Regula apta e, et nulla eget expliat.

2a Regula.
medium fumos
sum ofa Vmino e.

Secunda Reg: V. mediu fumatur
vmino plane in utroq. Omisfa.
Hae ad huc ex jo. Sed rati huc Reg: pt
que ista ad rati n. solum petiq, q in yotue
extima uni aut inter se, ex eo q pfecte mi,
unhuc unu unotextio, sc: unu medio,
sed si mediu non fit duo unu et idem,
illa extre ni habes, non pfecte uni unatur
cum unotextio. jo nec pfecte uni aut
inter se in yotue; q ta nem e, ut con.
ctus bene inferat ex Omisfa.

Excluduntur hinc
form: aequocf.

Res hinc Reg: Excluduntur aut termini
equinoci, q in fado videt gerunt plu;
rimum terminem, q si intrent solum
vice aut ipsu totu, unde nihil nald
yregna facta in hoc solum. Res canis
e aut. qd si alijs formis aequocf debet,
mirat in certu alijs solum ut supra
vixi mag fol: 60. tunc debet p eodem
modo sumi in utra q Omisfa. hoc e,
utroq. Omisfa. unde hic solum non bene
gubnat. Res canis e labra bilis, solum e
canis, jo solum e canis labra bilis. in maiori
n. accipit canis q tenestri tu, in minori
non q alijs solum a ce pitur: et sic non mi
ru q, ex illo non legitima inferat yclusu.

Nota Reg:
circa mediu.

3a Regula.
medium com,
solum distribuen,
dum est.

3a Regula e q mediu distribuat q eodem
completi, alius debet om unu, et solum
facta

Handwritten notes on the right edge of the page, partially cut off.

falsum. rati regulas, cum n. mediu neu
 complete distributu, maniv extas non
 quibit adiquata medio. neq. Dole et
 pteute sub eo; neq. t. mi her extas y neud
 adiquate cum illo: unde ma. t. amior
 extas neu queniut in omisus cum
 unoberto complete; et pteuter neu queniut
 nites se in pteute. Unde sequens syllog
 bony non e; Et aut fuit in area t. h. a.
 pteute e aut, fo pteute fuit in area t. h. a.

7a Regula. Ut mediu non accipiat ma,
 7a Regula. ut p plurity in pteute una
 in qua non distribuit. quom in illa in
 qua neu distribuitur. Item, ut servetur
 pteute enditas et pteute, mediu; hae ut ex
 idem mediu supponat in omisus: alius da,
 bry aut nem et gregues falsu. si n. mediu
 in una pteute supponat distribuitu, et in
 altera sim pteute, vel in una pteute, et in
 altera dices mirate, neu aut firmo de
 eodem mediu pteute leguendo, variata
 sigdem suppre, variat et suppositu, do
 utro mediu in distribuitu suppre accipitur,
 ram neu e idem mediu in omisus si que
 demide extas pteute pteute in pteute uni
 ri: unde sequens syllog non pteute validi:
 aut e gong, hae aut, et hae e gong. Item
 casu pteute, q oia autu ex pteute unorat,
 et nullu egu existat, si dicat e aut unu
 rit, et gong e aut, go ois egu unorit. aut
 e nem et gregues falsu. in fa n. pteute aut

7a Regula.

2a Regula. Utraq. promissa non debet esse pariter. Ex pariter non pariter nihil se, quod. ratio huius iam ex dictis patet, quia in huius casu medicina non potest distribueri nisi promissis, unde nec philosopho potest legi, sine inferri. quia quod dicitur dicitur inferri ex vi con, necesse est utriusque eum eorum. mala illud quod dicitur sunt eadem universalia sunt &. At vero cum in pluribus partibus medicina sit semel: cum non distribuitur, quod dicitur utroque, utatur quingui cum diversis figuris, utriusque ab eum illis neque casu. ut tunc inde non obliget eorum eadem esse inter se; quia si autem non e neque sunt eorum, dem universalia. u. g. hanc universalia. Aliis hoc in se, alius hoc dicitur, alius dicitur & in se; mala &. nam autem neque calatur & diversis huius; et sic quousque quod falsum in casu potest, quod nullus dicitur sit in se.

3a Regula. i. Extremitates promissam non debent distribui in ante, et non debet distribui in se quod quod. et si distribui in ante, mane autem distribui neque quod, et alius si neque distribui autem in ante, et postea distribui accipiant in ante quod, autem dicitur in non distribui ut distribui, vel quod idem. a patet ut uniter et distribui sumptum. et mali arguendi non uelut vel dicitur. utriusque alius hoc currit quod ut currit. fol. 220. Unde

2a Regula.
Promissa non
pot esse pariter.

3a Regula.
Promissas non
posse esse hinc
partes. ite uni
versales.

hanc, quia ante arctura luceret, a non de pri-
bato sed distributa. Quod ut supra revelat
reg. hanc regnemens. fol. 283. Reg. 3. Gmisaam.

2a Regula: Gdo utraq. pmissa e affma,
conclusio non dicit esse regna. rade,
cum n. pmissa sunt affma extas uni,
unq. cum uno medio in pmissis, ex
qua q. imitio eue facta in ante seq.
q. postea remiri et idemificari de,
te aut niter se in getue, in ta illud
q. unq. sunt eadem miterio 8. go
non pot. ex pmissis affmas inferri velio,
ni qua moier extas negot de mi,
nore. unde sequens syllogiz. Et aut
currit, as ho e aut, go nullq. ho currit,
nitio e. ut patet.

2a Regula.
Ex duabz Gmisa-
sis affmas, non
pot. seq. conatio
regna.

3a Regula: i. gdo altera pmissa,
nam e regna, gluo non pot. esse affma.
rad huius e ista: go gdo una pmissam
e affma, et altera regna, unq. extas
idemificat unq. medio, et altera separa-
rat ab ipso, go si getue postea debe,
bunt et inter se separari iuxta propo-
itum nestru, supra explicatu. Gtop
Iuc ita se hnt ut unq. idemifi-
cum uno medio altera vero di-
gunt ab illo, illa duo et distingunt et
niter se. unde sequens syllogiz. Nullu. aut
e planta, as ho e aut, go as ho e planta.
non valet.

3a Regula.

Satur

7a Regula.
Eademque
tas in gēnē
feruntur esse.

dat aut nem consequente falso.
7a Regula, Ut in gēnē feruntur
eadem proprietates locales q in p,
visis formate fuere, alias extra
non uniusq subter se, quo modo fuere
regula in gēnē cum unotextis.
et gēnē sapere dabit omis nem, ut gē,
quibus fabricū. ut hū. turture & mater
turturē tua, qo turturē mater tua.
q dū non inferit recte qo varia
tionem appellat; in mti. n. illud
extm tua, sicut turturē eadem
qre tuam, quatenus a sapere prodetur.
In gēnē vero indicat turturē qre
tuam qre ad originem et generāem
quod falsum ē. Et hanc Regula
quoniam aliquo modo cum gēnē circa
gēnē supra explicata fol: 284.

Prater cōtes istas regulas sunt et qdam
spēs q in singulis figuris, si recte rati,
cōtinari volumus dōgeniter aduerti
et obseruari debent.

Pro 7a figura 7a Regula ē. Gōs
mai. nentē unitis sed partit in 2
effectis modis 7a figura, tunc nihil
sequi. Rati ē, si n. maior ē partit
et affno; vel minor ē partit unitis
affno, et sic modū nullibi distri,
tunc. n. g. alij aut ē fultta ors

Regulae gēnē
obseruanda.
7a Reg: 7a fig: i
maior debet esse
unitis in 7 fig:
Pras.

Quoniam hanc
ex vi
non dicitur
in hanc dicitur
unitis in 7
aliter. Vell
cum gēnē
hanc figurā
partit regu
negra. hanc
figurā ad
7a regu dicitur
fultta nulli
planta ē q
fultta regu
tūc aut q
egre aut,
7a Reg: q
in 2 primis
regu, unde
nulli egre
et q dicitur h
7a regu, n
unitis dicitur
regulam.
Dicitur autem
distri hanc
et unitis.

distribuaturs q illam partem negam
qte malighantis naat.

2a Regula. Gto in 2a fig: utray
Compta e affua, tunc nihil ex illis
concluditur: unde non valet. Et he
e vivens, et equa e vivens qd ad
equa e ho. Et ratio hinc va: e apta.
qo in 2a figura mediu pta in utray,
Compta q si utray e affua illud in
nulla distribuitur, sed patet ex dicitis
figura de distribue. illa ne paritate si
distribuita, et, tunc de pti hinc terminu,
uni mediate q iungit; illu a. que
mediate tunc afficit, non distribuit
sed q fundit. Unde in 2a fig: p hanc
raem nihil pofel legitime inferri
cum mediu nullibi distribueretur,
tunc mediate afficeretur ab isto paritate
deftua, et. Quo tu distribuo ad legi:
tenu mediu referendi petitur.

2. Nihil ex utray
pmissa affua
2. fig: geludiq.

Prav.

Pro 3a figura 2a ppetis Regula e 3.

2. Reg: p 3. fig:

Quod ex minori negum qut oio figura,
huc in 3a fig: n. g. et ante sensibile
alij aut nenta ho, qo alij ho nente
sensibilis. consequa non valet, qo mi,
quo dolet spe ff affua. vao. Regula
e. Quia mediu in 3a fig: att subiu
in utray

Nil fest ex min.
negua in 3. fig:

Prav

incipiant vel à littera B. vel C. vel D.
vel F.

Et istae litterae sunt à g^{ly} et incipiunt q^z modi
perfecti in figura. Scilicet Barbara Celantensis,
Danij.

Modi imperfecti incipientes à B. redun-
cendi ad Barbara incipientes à C. redun-
cendi ad Celantensis incipientes à D.
reducendi ad Danij. Incipientes denique,
ab F. ad Teris.

Unde Baralip: ad Barbara. Celantes
ad Celantensis. Dalitis ad Danij, Kapels
mo ad Teris.

Notum est Proter istas consonantes à g^{ly}
et modi incipiunt reperiri alius q^z in
his modis. Quae et singularem aliquam
figuram habent, ad reductionem conficiendam
necessariae et sunt sequentes.

S. P. M. C.

S. figunt q^znam indicatam per vocalem
procedentem s^{cedentem}, et convertenda à
simpliciter.

P. figunt q^znam per vocalem proximam
precedentem indicatam et convertenda
per accidens.

M. figunt q^znam delere transponi
ut manerit sicut, et e^{inverso} converso.

C. In modis dictionis figunt talem modum
non posse ostendere reduci ad effectum, sed
tunc q^z non posse. ut sunt Baroco et Bocardo.

De Conversione
simpliciter et per
accidens. whole
fol: 176.

et hinc est cum sequens sequente necessari.
S. mult simpliciter verti. Po. vero q acci.
M. mult transponi. C. per Inpote duci.
Nam 30 - Quod si in uno ex istis Inp.
factis reperitur tra. B. pcedens pprio debet
tra converti simpliciter. Si reperit tra P.
pprio pcedens tra debet converti p accidens.
Si vero reperit tra M. tunc debet tra
pmissa transponi. Si a. cas illa operan.
tus reperitur in uno modo, tunc debet
via ista tra fieri. Ut trapesma, e modo
q habet P. S. et M. P. figunt q maior de
beat converti per accidens. Per S. dono
tabur q minor de beat converti simpli
ter. Per litteram M. denotat minor
tra transponendum. Hec ex loco maioris
pcedentem. et sic reducet ad hinc.
Exemplum sit hic syllogismus in trapesma.
Ois ho e aut, nullu brutu e ho, qd aliy
aut neu e brutum. Qui reducet ad hinc
hec modo. Convertit minorem simpliciter
et pone illa loco maioris dicens. Nullu
ho e brutu. maiorem convertit p accidens,
et pone illum loco minoris dicens. Alis
quid aut e ho. et tunc infero quatenus in
hinc. qd aliy aut neu e brutum.
Exemplum qd figura sit ille syllogismus, in Cesare.
Nullu lapis e equus, et immibile e equus, qd
nullu immibile e lapis. q reducet ad Cesare
convertendo tra maiorem simpliciter
quam reducet ad hinc. Hec littera S. hoc modo.
Nullu.

Nullu
mille
Cesare q S
Si cony i n
aut e mign
prie tra
libera P. h
quid dicit e
Quod est tu h
san figi offam
P. Hanc se
p transponit
illu. p n
obtinere ad u
si quippe h
n, nullu a
per totum n
hanc natu
vero qd qd
si per totum
de hinc m
Denotat ma
converti sim
reperit ad
Prie de Bo
unus min
figura. h
eadem fig
dicitur. h
ne dicitur

Nullus est lapis, et hinc hinc est lapis. go
 nullus hinc hinc est lapis.

Exemplum qd go figura sit sicut in Paragolli
 his cony & niger, ad cony & est. go aliy
 aut & nigrum, qd redueat ad Parij mi non
 ppe tra p accidens conuersa, ut de notat
 libera p. hoc modo. ad cony & niger. ali
 quid ad cony, go aliy aut & nigrum.

Quares tu hic quare Baroco et Bocardo neq. al
 fan fig. ostendit non conuenit ut nequeant?

R. Hinc opo ratio qd ostendit reduectio vel de
 p transponem pmissam, vel p conuersione
 illam, sed neutrum hinc pot fieri; go non pot
 ostendere reduectio ad i. fig. etiam in Baroco
 si pmissa transponatur, maior est pars neg,
 na, nulli a maij p figura qd habeat maiore
 partem negnam. Si uero pmissa quere
 tant natural de officio: nemi si mai. in Bar
 roco qd est pmissa conuersa p accidens
 in partem sicut est ab eo pmissa paritq.
 ex qd nihil nescit, ut supra dictu e. fol. 283. Reg. 2.
 Denique maior non sit pars negna, non pot
 conuerti simpliciter, vel p accidens qd tu
 reperit ad reduectio ostensura. Et eadem
 e ratio de Bocardo, cuius pmissa si transponatur
 maior est pars negna, qd a leges p
 figura. Si uero sit conuersio pmissam
 eadem sequuntur in conuersione ab de
 Baroco. ex quo habet qd hinc hinc
 non reduectio qd nigrum.

Ratio cum Baroco
 et Bocardo non
 possunt ad i. fig. me,
 des directos reduect.

Baroco et Boc.
 cardo tu reduectio
 cum ad i. fig. me.

Reductio.

vel duas contradictiones esse simul veras,
 q̄ a simplici. Exceptum in Baroco sit hoc.

Baroco h̄c est aut

Alis lapis non est aut, q̄

O. Alis lapis non est h̄c.

Si hinc conclusio non bona sit dari aut
 verum, et sequens falsum hoc n̄ est q̄d melius
 sequatur. Supponimus q̄o in hoc syllogismo
 q̄ affirmat q̄dam ut vera, q̄tunc vero ut
 falsa negat. Unde sic est ut in p̄ced.

Et hinc p̄ter, abist^{lapis} non est h̄c, et falsum, q̄ illi
 contradictoria est h̄c et lapis, sicut vera.

Et ex hac p̄ter contradictoria formam cum
 maiori in Baroco, q̄ r̄am fuit q̄ supra
 inferat conclusio in Barbara, q̄ a contra
 dictoria minoris in Baroco, q̄ et fuerat
 conclusio. Ex his n̄ p̄ter, est h̄c et aut,
 est lapis et h̄c, bene inferat hanc conclusio
 q̄o est lapis et aut. q̄ a q̄ contradictoria illi r̄i,
 nonis, alius lapis non est aut.

Idem dicitur de Baroco, q̄ solum dicit,
 fuit a Baroco, q̄ ille inferat q̄ contradictoria
 maioris p̄ter, et fuerat minore q̄cedentis
 syllogismi, idem vero Baroco, inferat q̄ contradictoria
 minoris, et fuerat minore p̄ter, primi
 syllogismi. Sit exceptum in Baroco.

Boc Alis non est aut non est h̄c.

Aut omne aut est verum. q̄

O. Alis verum non est h̄c.

Et supponimus q̄, negat q̄tunc conceptis p̄teris,
 hinc sic dicitur. Si hoc q̄tunc alius verum
 non est h̄c, et falsa, q̄o est q̄ contradictoria
 est vera. Si est verum et h̄c, ex q̄ contradictoria

n-urum

n. nona dicitur qd non. fames hanc qd
 in chria loco moneus, et fennabis qd non
 pcedentis fylgunt argumentando hoc meli.
 Immo in uens e ho. Et ante uens, qd et
 ante ho. Hanc qd ut e contradietoria maius
 ut qd facta in priori fylgunt, quam nega
 re non pderit, qd e in Barbara qd meli
 apte et euidenter unctudil.

Hanc reducis per pncipale p p r i n i n
 o r t y m e d i s i n d i r e c t i s p r i m e q d e t i n p n c i p a l e
 h o e t z . e l z . f i g u r a . V t a . f e r i a t u d u m u s
 m o d o s p r o p r i o s d e c r e t e s , e l y i n d i r e c t i s e t
 m i n y p e l l i q m a p p t e d e u e i d e b e a n t .

Nota sunt sequentes q. Dictiones.

Nesciebatis, Odiebam. Letare Ro,
 manis.

1a Dicitur hll 5. Vocales y g denotant 5.
 modi indireti qd figura.

1a Vocalis e E et huc figent 1. modum in
 directu Baraliphen scilicet per nupste redi,
 eundem qd, ad unum ex sylabus pfectis,
 cuius qd ut e unites negua scilicet ad Celarent

2a Vocalis e I. et denotat 2. modum celantis,
 debere adueni qd ad aliquem modum pte,
 huius cuius qd ut e 3. p r o n t e s e t r a s s c i l i c e t a d
 D r a n j .

3a Vocalis e O itemm e E. denotat 3. modum
 dialitico, reducentu qd ad modum pte h o,
 uentem qd ut e m i t e m n e g u a m .

4a Vocalis e A. qd denotat 4. modum pte
 nec debere reduci ad modum pte huius
 qd ut e m i t e m a t r a , B a r b a r a s c i l i c e t

5. Voc

5. Vocales
 ad n
 qd
 1a Dicitur
 modis p
 pncipale
 dicitur h
 in Celare
 hanc qd
 ad Barbara.
 Dicitur pncipale
 denotant
 ad modum
 in contradiet
 Potest et p
 qd pte
 pncipale
 pncipale
 in contradiet
 quibus m
 bara. si u
 et rebent
 scilicet ad Cel
 ad unum e d
 qd non
 qd pte
 pncipale
 Mores p
 qd pte
 Dicitur m
 tunc ma

5. Vocales 1. denotat 5. media professa. debere
reduci ad media profecta unig ythio & pariter
astra.

2a Dicitur hinc q. Vocales denotantes 4
modos 2a figura reduci debere per
improprie ad 4. profectus modos quem con
dites salubri vocalit d. signantur.
Im Cesare ad Terio. Im Camestres ad
Dary. Im Feshm ad Celarent. Baroco
ad Barbara.

Duas sequentes dictiones continent 6. Vobis
denotantes 6. modos 3. fig. esse duces
ad modos profectos q. hinc similes vocales
ni contere.

Potest et facile cognosci ad quem media
fuit profecta reducitur in media ni profecti si dicitur
obferret dicitur pmissura q. resultat ex contradi.
ctioa conclusionis et altera pmissura retenta.

Si n. contradi. ctioa et retenta pmissura fuit
ante media profecta reducitur fiet ad Bar,
bara. Si vero q. hinc ctioa sit virtus negna
et retenta pmissura virtus affirm reducitur
fiet ad Celarent. Et eodem modo loquere.

Dum e. de aliis d. p. r. t. y.
Ito non in hinc reductione contradi. ctioa
q. t. p. r. n. e. n. d. a. l. u. o. m. a. i. o. r. i. s. u. l. m. i. n. :
sequentes denotant d. t. i.

M. a. r. i. s. f. i. l. m. i. n. o. r. u. l. f. i. l. c. o. n. t. r. a. d. i. c. t. i. o. m. a. i. o. r. i. s.
Excipe Celantes, ni quo convertitur erdo.
Perual maiorem, uariaty, secundam minere.
Tertia maiore uariab, Penaly, minere.

Explicat

modo. alios loquitur aut, qd fructus contra,
dictoria alij, nullo loquitur aut.

Reductio per expositionem e,
qto dicitur mediu esse syllogi et po,
nly alij, mediu singulare manente
causam conuenit. qna mid adu
cendis docet hact. syllogos 3. p. 1. fit
oxytho syrens syllogi in Deorgolij

his hote nptibis, vis hote aut, qo alij, aut e
nibile. casu q negetur conclusio, tolle me,
dru qe ho, et sume singulare qe Petry
argumentory, nec modo. Petry e nptibis,
Petry e aut, qo alij, aut e nptibile.

Hae reductio facilis e, nec multa exp
exhibere. Est n. qd demonstrat qd
ad seum ut dicit D. Thomas qd qd 27. 1.

Defio Reductio,
oms q expiem.

Dubium Undecimum

Quid sit syllogismus Expositorius, Modalis, et Obliquus.

Syllogismus Expositorius q constat medio termi:
complete singulari.
Geny n. hae defie e syllogi. Distra. Conslans
Medio termi: complete singulari.

Defio syllogi ex,
pository.

Geny. et Distra.

Per

non infertur getus de nepote. Et nepos eorum
 hominem esse aut, sed nihil quod curritur aut,
 go nepos est nihil quod curritur, sed homo et
 pater quod hanc angustiam bona non sit facta idem,
 si non legitur hinc, ad figuram ad 2. et 3. me,
 hinc nihil non gerit. go non e bona.
 debet a. sic deueni, conueniendo minore
 obliquum in pluribus, et ponendo minus
 loca amonens hoc modo. nulla aut curritur
 sed nepos e eorum hominem esse aut, go nepos
 e nulla hominem curritur, quia nullus
 in. fig. ga in illa ex moribus de nepos
 et nini. de nepos non est getus de
 nepos et dicitur.

In Reg. in 3. fig. in Daruphi. si maris
 fuerit de nepos, et nunc semper sine
 i. gora. nisi getus de nepos. In te,
 luptor si maris regna fuerit de nepos,
 et nini. affra in pler, sed getus de
 nepos. In Disamus et dicit. si pater
 nuntis fuerit de nepos, et partus de nepos
 nisi getus de nepos. In tamen, si
 regna mai. fuerit de nepos, et nunc
 affra in pler, sed getus de nepos. In
 Bocardo vero nunquam fuit getus de
 nepos.
 Hac dia faute factis captis, utilitas patent.

Prater

Præter hunc modum deesse. est et
 alij modo qd contingens, de quo in
 demum quibus nam gubnet ex pte
 illo assertis miserantur
 ja Regula e. In gajig: qto ubray qm
 su e gubgans, subit yctus de conbriga,
 ti. Et gubgans et vigilans merent
 yctus om harem in pntate spe,
 go gubgans com harem merent. qto
 ver ma. qm de gubganti mri: de
 mepe qstus gubgans, inata pnta
 diei de et el diei de nulle. Et gubgans
 ve aut curare, sed eis hoc tal, go gubgans
 git om harem curare.

2a Reg: qto in ra figura amba pnta
 Init de gubganti nihil se hnt. Rati e,
 ga talis gubgans non vult neq ad i fig.
 trocari. Et ultra deq om nem gte,
 quante falso. ut videre e hie. Con,
 frigit nulla harem ambulare, conbrigit
 om equu ambulare, go gubgans nul,
 tu equu spe harem. Huc ysequa nem
 non e. ga non e yfingens harem nulla, git
 equu su oia nem. si e ytra.
 Si tu in ra fig: affra tuent de yfingenti
 d negna de mepe, recte colligit yctus
 conbrigens, non tu e contra. Et nullum
 Janu e omu gubgans om harem spe
 agre, go gubgans om nulla harem spe
 Janu.
 2a Reg.

Regula
 qm cont
 gubgans
 qm gubgans
 qm hie
 hie spe
 ambulare.
 qm gubgans
 de mepe,
 gubgans
 sed eis hoc
 merent.
 Janu nem
 git de gubgans
 mri gubgans
 ja Reg: qm
 gubgans, q
 de gubgans
 om harem
 git om harem
 or pnta
 colligit gubgans
 curans
 curans, q
 aeri. Huc
 negna pnta
 qm de gubgans
 pnta qm
 tu aut harem
 spe aut, go

Si vero mareis negua fuerit de neffe
 et mareis ghrigens, inferq duplex y luo
 una de neffe altera de yonq auti.
 ut neffe a, nulla lapidum esse forens,
 sed ghrigit ut altera esse lapidum, et
 ghrigens a, nulla altera esse horem.
 ut nulla altera a ho.

2a Pley: ni 2. fig. si negua fuerit
 necessaria, et affra ghrigens, duplex
 inferq gelus. una de neffe altera
 contragens. ut neffe a, nulla cygnu
 esse nigru, sed ghrigit eam cygnu esse
 nigru, et nulla cygnu a cygnus. ut et
 ghrigit nulla cygnu esse cygnu, late
 legendo de ghrigenti. Si e contra
 des se hll. ita q negua sit de yonq auti
 et affra netra, nulla vitru recte inferi
 ga pot ori eus uera et ghrigens, sed
 fu. ut ghrigit nulla cygnu esse album
 sed neffe a eam cygnu esse album,
 et ghrigit nulla cygnu esse cygnu.
 q consuetudo certe falsa e. auti vero.
 In Barrow uero nihil oio ghrigitur.

3a Pley: In 3. figura, gto mol
 affra hnd qmptas, quoru una e con
 tragens altera netra nera, recte inferi
 gelus ghrigens, ut ghrigit eam horem
 esse alta, sed neffe a eam horem esse
 aut, et ghrigit alio ut esse album.
 gto.

gto a mch
 fandum, et
 gto de ghr
 nulla ambu
 gto ut, gto
 luo. E ghr
 d affra ghr
 una de ghr
 lura gtyon
 ghrigenti a
 mch ne re
 a ghrig m
 mma illu
 non uel
 nes q alio
 ghrig.

Sextus
 mch ut o
 ut Regnu
 et loann
 Oie pabr
 gto a De
 ut a negat
 lano nel m
 gnuu tra
 fuisse cupi
 reho gto
 gnuu ut
 lano ut mch

gto u. medi regum hnt negruam contin.
 gentem, et affam neriram, recte fact
 getuo de gbrigenti. ut controgit hntem
 multa ambulare, sed nept a con hntem
 spe aut, go gbrigit alig aut non ombr.
 lare. E gra si regna fuerit nera
 et affra gbrigens, niferd rpalore y elno.
 una de gbrigenti, altera de nepte.

Circa sytym Madalem hnt nro, ne in illo
 pcedatur a medali empinto ad Inifa,
 ante ner uultu con regionem illuminari
 a sole a mppete, germania e regis, go ger,
 mema illuminari a sole, te mppete. et et
 non uultu alia epe mppete mppete pa,
 nes e alig, go pantedem epe mppete mppete
 gntale.

Sytyma Obliqua in gromo,
 hnt uel ortas aliquas e Casq Obliquy.

Ut Regum e epe munificos. Ioannes e Rex
 go Ioannis e epe munificu. Et iterum
 Ois potestas e a Deo, mppm a potestas
 go e a Deo.

Ut a neptud e sytymu constantis obliq snt
 boni uel mali, abtendenda e Regula
 quera hnt il hnt, pcept sytymu uen,
 stantile capity obliq pte e sytymu e constant
 uelis exptos. quid e sytymu gstroms rectis
 fuerit bonu et sytymu obliqy bonu erit, ut iste. Cui,
 uny, aut inert longy, hnt e aut go hnt inert longy,
 bonu

iprem.

sunt de nro
 de gbrigenti
 in spe hntem
 a capi dem, go
 spe hntem
 regna fuerit
 epe, duplex
 spe altera
 multa cy gnt
 em gntu epe
 cy gntu, uel
 cy gntu, labe
 Si e conbr
 de gbrigenti
 in recte info
 gbrigenti, hnt
 epe obliqy
 epe obliqy
 e gntu.
 ante con
 e gbrigenti.
 gntu mal
 con
 in, uel
 con hntem
 hntem epe
 e obliqy
 gntu.

Bonus et legitimus est, quod aequaliter hunc syllogismum
 constanti cubito veritas, et contra sensibile, hoc
 aut, quod hoc est sensibile.

Dubium Duodecimum.

Quid sit Syllogismus Sophisticus.

Quia non tam ad dialecticam spectat, ut per rectam rationem ad
 veram rei cognitionem perveniat, sed ut et fal-
 sum detrahendo et agnoscendo, falsitatis
 errorem evitet, conveniens in def. aliqd
 & complemento dialecticam institutum de
 falsa et Erronea Argumentatione huius,
 per aliqd dicere.

Et cum hoc syllogismus sophisticis multi erro-
 res et fallaciales soleant provenire, de ipso
 in hoc ultimo Dubio quidnam sit, agitur.
 Definitur a. ab Aristotele in Ethicis hoc
 modo.

Syllogismus

Syllogismus Sophisticus est ille qui apparet,
syllogismus et non esse, aut qui est syllogismus, sed
non conueniens rei.

Definitio syllogismi
Sophistici.

Hoc syllogismi genere plerumque illi uti solent
qui sapientes apparere uolunt in disputantibus
gratiamque tales syllogismos apparentes, sed,
lucis plenas et rei nexu quoniam respiciunt,
dentem conuincant.

Virtus syllogismi
Sophistici.

Habent tales syllogismi Sophistici plerumque
quinq; metas seu scopos, ad quos res
frendentem deuenire conantur;

Quinq; metas
Syl. Sophistici.

1^a Meta est Reductio ad absurdum. Quae uel
proconcepti negatio. Vel Praeconcepti concessio
in eadem disputatur. Ita ut aliis
negat concedere, aut concederet; uel ne,
gare quod ante concesserat.

1^a Reductio ad absurdum.

2^a Meta est, falsum. ad quod Sophista
suis syllogismis aliam uult deducere, et
sunt huius falsum, quod manifeste falso. Si
uero sit falsum occultum, Sophista quia si,
non non assequetur.

2^a falsum.

3^a Meta est Inopinabile, quod si aliis
cegit concedere id quod contra opinionem
adstantur; ut si quis in praesentia inquit,
vnum cogit concedere, statim esse maiore

3^a Inopinabile.

tota

Fallacia e quaedam Idoneitas
decipiendi faciens credere de
aliquo quod sit, quod tu non
e, aut non sit quod tu est.

Defectio fallaciae.

Dividitur in fallacia in illam qe in
dictione, et aliam qe extra dictionem.

Fallacia du-
plex.

Fallacia in Dictione e qto motuum
sen caa apparentis credendi e
ex parte vocis.

Fallacia in
Dictione.

Fallacia extra Dictionem e qto
caa sen motuum apparentis e ex
parte rei.

Fallacia extra
Dictionem.

Fallacia in Dictione habet sub se 6. spes.
1a e Aequivocatio. 2a Amphibologia.
3a Fallacia accentus. 4a e, Compositio.
5a. Divisio; 6a figura dictionis.

Fallacia in
Dictione habet
6. spes.

Aequivocatio e unig et eiq dem dictionis i
diversa signat. et notu e, q in qualibet
fallacia sit duplex caa. Alia e caa
apparentis. Alia e caa defectus.

Aequivocatio.

Caa Apparentis in quacumq fallacia
e illa q mouet ad credendum id, q no
e credendum.

Caa duplex.

Caa Defectus q offendit creditu spur fallac.

Caa Appa-
rentis.

Caa Defectus.

Caa

Causa apparentia in agnoscere & unitas
de his omnis.

Causa defectiva & multiplicitas significata,
forum per unam dictionem - ut cum
s. Os unius labrat. s. yd. celeste & canis
s. yd. celeste labrat. Hanc fallacia

Fallacia agno,
caus triplex.

1. agnoscere triplex &. Alia q. fit in
una dictione p. m. i. p. aliter plura
significante. ut in hac voce, canis.
2. 2^a q. fit in una voce vel dictione,
q. unum p. m. i. p. aliter et fortiter fig. cat.
alteram vero metapherice. si cum hoc
vestra vobis; p. m. i. p. aliter fig. aut aliter
videndi p. m. i. p. aliter: metapherice vero
fig. cat. p. m. i. p. aliter. Ex quo
formari pot. talis paradoxia fig. m. i. p. aliter.
Quid q. d. videt tott os, sed p. m. i. p. aliter videt
3. q. p. m. i. p. aliter tott os. 3^a agnoscere p. m. i. p. aliter &
q. p. m. i. p. aliter ex diversis conjugatis, q.
alteratur genus accidentia partim
orans, ut q. emm. surgebat stabat,
sedens surgebat, q. sedens stabat.

Amphibologia. 2. Fallacia Amphibologia & Deceptio
q. dem. p. m. i. p. aliter ab una et eadem
orae diversa significante. si ut n.
agnoscere p. m. i. p. aliter or. eo, q. p. m. i. p. aliter
eadem dicitio vel vox plura fig. cat.
sic

si amphibologia ex eo qd p[ro]p[ri]e
 eadem orat[io] plura figit. It[em] p[ro]p[ri]e
 eadem, ad. diff[er]ent[ia] orat[io]n[is], q[ui] comp[re]h[en]dit
 et d[ist]in[ct]a plura figit.
 Cui[us] app[re]h[en]sio in fac[ie] fallacia
 v[er]itas orat[io]n[is] plura figit.
 Cui[us] n[on] defect[us] e[st] d[ist]in[ct]itas fig[ur]a
 m[ul]tipliciter.

triplex e[st] e[ss]e p[ro]p[ri]e hui[us] fallacia.
 q[ui] q[ui] p[ro]p[ri]e ex eo qd una orat[io] p[ro]p[ri]e
 e[st] p[ro]p[ri]e plura figit manente eade[m]
 constructi[on]e p[ro]p[ri]e d[ist]in[ct]am h[ab]itudi[n]e[m]
 n[on] p[ro]p[ri]e h[ab]itudi[n]e[m] sicut h[ab]e[re] orat[io]n[em]
 liber[is] Art[is]; sicut p[ro]p[ri]e eadem istud n[on] d[ist]in[ct]e,
 h[ab]e[re] eadem n[on] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 d[ist]in[ct]am h[ab]itudi[n]e[m] p[ro]p[ri]e om[n]i
 h[ab]itudi[n]e[m] figit. ut n[on] intelligi h[ab]e[re]
 orat[io]n[em], vel sicut h[ab]itudi[n]e[m] p[ro]p[ri]e ad eam,
 vel p[ro]p[ri]e ad p[ro]p[ri]e d[ist]in[ct]am, ad formam
 talis p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. Quisq[ue] e[st] Art[is]
 p[ro]p[ri]e ad Art[em], iste liber[is] e[st] Art[is], q[ui]
 p[ro]p[ri]e d[ist]in[ct]am ad Art[em]. n[on] sicut ista p[ro]p[ri]e,
 q[ui] n[on] man[et] orat[io]n[is] h[ab]itudi[n]e[m] p[ro]p[ri]e d[ist]in[ct]am
 e[st] p[ro]p[ri]e n[on] m[ul]tipliciter: h[ab]itudi[n]e[m] e[st] ad
 p[ro]p[ri]e.

Amphibologia
 triplex.

Et p[ro]p[ri]e

Caſa defectu & Inverſitas ſenſu compo-
ſiti et dicitur. Et ſicut quod non ali-
quod nec in ſenſu dicitur, et fal-
ſa in compoſito ſenſu, tunc & falſa,
et in compoſiti omni.

Fallacia diſſimulatio eorum quae dicitur
componi, ſubſta dicitur. Haec duae fal-
laciae, ſicuti poterunt intelligi et cog-
noſci ſi ea quae ſuperius de ſenſu
compoſito et dicitur dicta ſunt,
ſiligenter inſpiciantur.

Fallacia Accidentis & Decipiendi quae dicitur ex s. Fallacia Ac-
centus. centus.
et quae aliquando dicitur Inverſitas quae dicitur
diverſa ſignificat. Volens idem dicitur de dicitur, quae dicitur
ex multiplicitate ſignificati dicitur omni ſignificati
dicitur modo dicitur, et dicitur dicitur
ſit accidentis ex dicitur dicitur.

Caſa apparenſis huius Fallaciae & unitus
dicitur ſignificati ſignificati ſenſu.
Caſa defectu & Inverſitas ſignificati, quae
efficit dicitur accidentis ſenſu quae dicitur
et formalis dicitur parallelismus, qui dicitur
necnon dicitur in dicitur, dicitur dicitur,
necnon dicitur dicitur in dicitur.

Fallacia

2a fallacia e dicti solum quid, ad dictu 2. *Solum quid, ad dictu simpliciter.*
 simpliciter. Et contingit huc fallacia
 hunc qd e d ipso solum quid p dicit ad
 dictu simpliciter.

Dictum solum quid e dicti qdam dicit,
 quia, vel sunt dicitur minae accepta,
 ut, alio solum dicitur.

Dictum simpliciter, e dicti qdam
 absolute sumpta absq, ulla dicitur minae,
 ut alio apparetur.

Causa convenienter huius fallacia e quoni-
 am dicti solum quid ad dictu simpliciter
 Causa dicitur e dicitur qdam rei.

Et format talis Periphrasis. Attriens e
 alio solum dicitur, qd Attriens e alio non
 sequitur.

3a fallacia e Synochia Elen-
 chi. qd e dicitur qdam in quo infert
 qd dicitur alio qd tu non e qd dicitur
 vnum. Elenchi e qd dicitur
 rig, de eadem res qd vere e eadem solum ora.
 Contingit a. huc fallacia qd dicitur
 alio infert alio, qd tu non e qd dicitur
 vnum, eo qd vel nunc, p qd, vel non
 maneat eadem res solum ora. Et qd dicitur
 huc fallacia huc pt qd dicitur, quod
 leges qd dicitur omis supra data non for-
 mantur. Ut si dicitur, si hoc nunc
 manet

manus mea est clausa, in hoc respondendi
 manus mea non est clausa, sed manus mea
 non est clausa, vel est clausa. non infertur
 quia non feruntur idem sensus.

Quod si fallacia est petitiōnis primas,
 quia et contrahit tunc, quod est tunc
 debet probari sicut in primis, vel fallacia,
 et petitiōnis primas et deceptio que
 mens ex eo quod deservit utem ad petitiōnem
 sui ipsius sub alio vocabulo, ut si vellem probare,
 et hanc curare, si cerem sic, aut rate curis, quod hoc
^{invidiosum, referam, non ignominiosum}
 Quod fallacia est consequentis et deceptio
 quod mens ex eo quod consequens est imago
 et sic idem cum ante, ut si di cerebatur,
 hoc est, quod ante, ante hoc hoc. hec ultima
 non fertur. Et de his supra.

Quod fallacia est Non eam ut eam
 Et sit tunc quod inter primas ex pby
 sequitur quod primas quod quod nituit ad con,
 ducem operatur. Et sic non eam ut eam.

Quod fallacia est plurimam ~~interrogationum~~
 ut unum quod hanc, quod ad plures inter,
 regas petis una responsio: ut si quod
 asinus et lapis eam aut? committitur fallacia
 plurimam ut unum; sed hanc fallacia facile
 potest vitari si quod situm velis dicitur dantur

et ad supra
 hanc eam
 Et hanc
 Nota su

et ad singulas respiciuntur in data origi-
nem earum.

Et huc de Dialectis substitui-
bita sufficiunt.

et ostendit
quod manent
a. nu. tunc
ygg.

si omnia prima
do ygg
is, vel golla
de cepis qu
tem ad p
si nullum qu
trati curit, go to
tel de cepis
cena offred
ti di crechur
huc ubi ma

ut casu
s ox y
mibat ad es
can ad ca
s forerogam
eluro mter
M. Grand.
heret fallam
nec facile
in dandur
d

176

323

Fig. 2

4

324

3

6

325

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

IN
S
D
ser
E
mi
ne